Excelent realizată... cu o frumusețe ce îți frânge inima
și cu multă candoare. O carte foarte specială.
— JOHN GREEN, autorul bestsellerului *Sub aceeași stea*

UIMITOAREA CULOARE A DUPĂ

Emily X.R. Pan

EPICA

Cuprins

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
15
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39

40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81

82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
Nota autoarei
Mulțumiri

Leigh Chen Sanders își vede lumea complet năruită și i se pare că a trăit 17 ani de minciună, când mama ei se sinucide. Nu mai este sigură decât de un lucru: că, imediat după moarte, aceasta s-a prefăcut într-o pasăre.

Leigh, care este pe jumătate asiatică și pe jumătate albă, călătorește pentru prima oară în Taiwan, ca să-și cunoască bunicii din partea mamei. Odată ajunsă aici, unde granița dintre realitate și lumea de dincolo este foarte subțire, iar magia, o cheie la îndemână, fata este convinsă că o poate găsi pe mama ei, pasărea. Alergând după fantome, dobândind un acces inedit la însuși filonul Memoriei, reușește să înțeleagă motivația și sacrificiile celor de dinaintea ei. În acest periplu, suferința este ca un foc purificator în urma căruia destinul i se limpezește.

Împletind scene fantastice cu episoade reale, trecut și prezent, prietenie și dragoste, speranță și renunțare, *Uimitoarea culoare de după* este un roman captivant și emoționant despre recuperarea trecutului familiei, a poveștii originii personale, pentru a descoperi cine ești cu adevărat.

EMILY X.R. PAN

UIMITOAREA CULOARE DE DUPĂ

Traducere din limba engleză de SORIN PETRESCU
Titlul original: *The Astonishing Color of After,* 2018

EPICA, 2020

Versiune ebook: v1.0, iulie 2020

Pentru 媽媽 și 爸爸 și Loren, care au crezut dintotdeauna că voi putea face asta.

Dacă aș vedea o singură pasăre…
— Emily Dickinson

1

Mama mea este o pasăre. Asta nu-i o porcărie de metaforă precum aceea cu fluxul conștiinței la William Faulkner. Mama este, la propriu, o pasăre.

Știu că este adevărat la fel cum știu că pata de pe podeaua din dormitor este permanentă ca și cerul, la fel cum știu că tata nu se va ierta niciodată. Nimeni nu mă crede, dar este real. Sunt absolut sigură.

La început, balta în forma trupului mamei era făcută din sânge. Închis la culoare și lipicios, îmbibat în covor.

Derulez în minte, la nesfârșit, acea după-amiază de iunie. Mă întorceam de la Axel și, ajungând chiar în fața casei, l-am văzut pe tata cum se împleticea pe verandă, evident căutându-mă. Nu voi putea niciodată să șterg imaginea aceea: mâinile lui ude și lucioase, tremurând, tâmpla mânjită de o dâră cafenie, chinuindu-se să respire de parcă inspira pilitură de fier, nu aer. La început, am crezut că era rănit.

— Leigh… mama ta…

Cuvintele i-au rămas în gât și fața i s-a schimonosit îngrozitor. Iar când, în cele din urmă, a reușit să pronunțe cuvintele, vocea parcă i s-a târât printr-un ocean până să ajungă la mine. Era un sunet rece, solemn, distant și neclar. Nu puteam înțelege ce spunea. Mult timp n-am înțeles. Nici după ce a sosit poliția. Nici când oamenii au scos corpul mamei pe ușa din față.

S-a întâmplat în Ziua Doi și Jumătate. Ziua *noastră* – cea care devenise o tradiție anuală pentru mine și Axel. Ne așteptam să fie festivă. Anul școlar era aproape încheiat și lucrurile intraseră în sfârșit în normal, chiar și cu Leanne în peisaj. Făceam deja planuri pentru vara ce urma. Dar cred că universul are un fel al lui de a da cu *așteptările* noastre de pământ.

Unde mă aflam, în ziua aceea? Pe canapeaua veche de stofa din subsolul lui Axel, frecându-mă de umărul lui și încercând să ignor peretele portocaliu de electricitate dintre noi.

Dacă mi-aș lipi gura de a lui, ce s-ar întâmpla? M-ar curenta ca o zgardă de câine? S-ar dărâma peretele? Ne-am contopi?

Și Leanne… ar dispărea? Ar putea un sărut s-o elimine?

O întrebare mai bună era: Cât de mult ar strica?

Mama știa unde sunt. Acesta este un alt lucru peste care încă nu pot să trec.

Dacă aș fi putut să scot capul din tumultul hormonilor mei nenorociți măcar pentru o clipă, poate că neurotransmițătorii mi-ar fi semnalat să plec acasă. Poate mi-aș fi dat jos ochelarii de cal și m-aș fi obligat să iau în considerare toate lucrurile care fuseseră în neregulă sau cel puțin să observ că toate culorile din jurul meu erau greșite.

În loc de asta, m-am retras în cochilia mea, acceptând să fiu una dintre acele adolescente egoiste și distrate. La orele de educație sexuală, profii insinuau că băieții erau cei care se înfierbântau. Dar acolo, pe canapea, am fost sigură că un detaliu crucial despre corpul femeiesc sau, cel puțin, despre corpul *meu* fusese omis. Eram un foc de artificii deja aprins și, dacă Axel s-ar fi apropiat mai mult, aș fi țâșnit spre cer și m-aș fi întors pe pământ ca o ploaie în mii de bucățele.

În ziua aceea, el purta cămașa în carouri maro. Era preferata mea – așa de moale pe obrazul meu, când îl îmbrățișam. Mirosul lui mă învăluia: parfumul plăcut al deodorantului, mireasma de flori a unui alt produs și, dedesubtul lor, o aromă ca de iarbă liniștită în noapte.

Până la urmă, el a fost cel care și-a scos ochelarii și m-a sărutat. Dar, în loc să explodeze cu scântei, corpul meu a înghețat. Dacă m-aș fi mișcat un milimetru, totul s-ar fi năruit. Doar să gândesc acel cuvânt – *sărut* – a fost ca atingerea unei baghete de gheață pe pieptul meu. Coastele mi-au încremenit, au înghețat bocnă ca un lac și au plesnit, crăpăturile întinzându-se ca pânza de păianjen. Nu mai eram un foc de artificii. Eram un lucru înghețat din inima Arcticii.

Brațele lui Axel mi-au cuprins spatele, descătușându-mă. Mă topeam, parcă mă întorsese cu cheia, îl sărutam apăsat, iar buzele noastre erau peste tot și corpul meu devenise portocaliu fluorescent – ba nu, purpuriu regal. Nu. Corpul meu avea toate culorile din lume, aprinse.

Cu câteva minute înainte, mâncaserăm pop-corn cu glazură de ciocolată și gustul lui era exact așa. Dulce și

sărat.

O explozie de gânduri m-a făcut să mă retrag. Norul deflagrației a însemnat să-mi aduc aminte – că el era cel mai bun prieten al meu, că era singura persoană, în afară de mama, în care aveam încredere totală, că nu ar fi trebuit să-l sărut, că nu *puteam* să-l sărut…

— Ce culoare? a întrebat Axel, încet.

Asta era întrebarea pe care o puneam ca să aflăm ce simțea celălalt. De la ora de artă a doamnei Donovan rămăseserăm cei mai buni prieteni – destul de mult ca să înțelegem starea celuilalt după numai acest indiciu. O culoare exprima o dispoziție, un eșec, o dorință.

Nu puteam să-i răspund. Nu puteam să-i spun că străbătusem întreg afurisitul de spectru, inclusiv o nouă dimensiune de nuanțe pe care nu le experimentasem înainte. În schimb, m-am ridicat în picioare.

— La naiba! am șoptit.

— Ce? spuse el.

Chiar și în lumina slabă a unicului bec din subsol puteam vedea că fața îi era aprinsă.

Mâinile mele… nu știam unde să-mi pun mâinile.

— Îmi pare rău, trebuie… Trebuie să plec.

Aveam o regulă „fără tâmpenii” între noi. Eu o tot încălcăm.

— Pe bune, Leigh? a spus el, dar eu deja alergam pe scări, apucându-mă de balustradă ca să urc mai repede.

Am dat buzna pe coridorul din dreptul sufrageriei, respirând precipitat ca și când tocmai ieșisem la suprafață după cea mai adâncă scufundare.

Nu a venit după mine. Ușa s-a trântit în urma mea; până și casa lui era supărată pe mine. Zgomotul a sunat verde-vomă. M-am gândit la coperta unei cărți închizându-se cu un pocnet peste o poveste care nu fusese terminată.

2

Nu i-am văzut corpul neînsufleţit de aproape. Când au sosit poliţiştii, eu am alergat înaintea lor. Am urcat scările, sărind câte două trepte odată. Am năvălit în dormitorul mare cu o forţă care mai că a crăpat uşa. Am văzut doar picioarele mamei pe podea, întinse, iţindu-se dincolo de pat.

În clipa următoare, tata era în spatele meu, trăgându-mă la o parte, în timp ce în urechi îmi răsuna ţipătul. Era atât de pătrunzător, încât eram convinsă că era o sirenă de poliţie. Doar când m-am oprit să-mi trag sufletul am realizat că ţipătul venea de la mine. Din gura mea. Din plămânii mei.

Am văzut pata după ce au luat-o pe mama, după ce deja făcuse cineva o încercare de a o curăţa de pe covor. Chiar şi atunci, însă, era închisă la culoare şi mare, alungită şi hidoasă. Cu greu ai fi recunoscut că avea forma unei mame.

E mai uşor să te minţi că pata este vopsea acrilică. Pigment, emulsie. Solubilă în apă, până se usucă.

Singura parte la care e greu să te minţi: că vopseaua vărsată este doar un accident.

Vopseaua vărsată nu implică un cuţit şi un flacon de somnifere.

În ziua de după ce *s-a întâmplat*, ore întregi am căutat biletul. Asta a fost partea suprarealistă. Eu şi tata pluteam prin casă, mişcându-ne apatici, în timp ce trăgeam de sertare, deschideam dulapuri, ne treceam degetele peste rafturi.

Nu este real, decât dacă găsim un bilet. Gândul ăsta mi se învârtea în minte. *Bineînţeles că ea ar lăsa un bilet.*

Refuzam să intru în dormitorul mare. Era imposibil să uit. Picioarele mamei zărindu-se de după pat. Sângele meu pulsând: *e moartă e moartă e moartă.*

Afară, pe hol, m-am sprijinit de perete şi l-am auzit pe tata frunzărind prin hârtii, căutând, ducându-se dintr-o parte a camerei în cealaltă, părând la fel de disperat cum mă simţeam şi eu. L-am auzit deschizând cutia ei de bijuterii şi închizând-o la loc. L-am auzit mutând

lucruri pe pat… probabil că se uita sub perne, sub saltea.

Unde naiba își lăsau oamenii biletele de obicei?

Dacă Axel ar fi fost acolo, cu mine, probabil că m-ar fi strâns de umăr și m-ar fi întrebat: *Ce culoare?*

Și ar fi trebuit să-i răspund că eram fără culoare, transparentă. Eram o meduză prinsă de curent, obligată să merg încotro dorea oceanul. Eram la fel de imaginară ca biletul inexistent al mamei.

Dar dacă nu exista niciun bilet, asta ce însemna?

Probabil tata găsise ceva, căci de partea cealaltă a ușii se înstăpânise o liniște intensă.

— Tată? am strigat eu.

Niciun răspuns. Dar știam că era acolo. Știam că era conștient, că stătea de partea cealaltă și că mă auzea.

— Tată! am strigat din nou.

L-am auzit oftând, prelung și adânc. Tata și-a târșâit picioarele până la ușă și a deschis-o.

— L-ai găsit? l-am întrebat.

El tăcea, fără să se uite în ochii mei, ezitând. În cele din urmă, mi-a întins o bucată de hârtie mototolită.

— Era în gunoi, a spus el, gâtuit. Împreună cu astea.

Și-a desfăcut palma, dând la iveală o grămadă de pastile pe care le-am recunoscut imediat. Antidepresivele mamei. El le-a sfărâmat în pumn și a coborât la parter.

Un frison turcoaz mi s-a scurs prin corp. Când încetase să-și ia medicamentele?

Am netezit hârtia și m-am holbat la albeața ei. Nicio pată de sânge. Mâinile mele au adus-o la nas și am inspirat adânc, încercând să depistez mirosul mamei.

Și, în cele din urmă, m-am forțat să-mi cobor privirea pe bilet.

Lui Leigh și Brian,
Vă iubesc atât de mult
Îmi pare atât de rău
Medicamentele nu au

Mai jos de toate astea, era ceva mâzgălit, peste care pixul trecuse de atât de multe ori, încât devenise complet ilizibil. Și, mai jos, ultimul rând:

Vreau să vă amintiți

Ce încercase mama să ne spună?
Ce voia să ne amintim?

3

Am început să-mi petrec nopțile la parter, pe canapea, cât mai departe posibil de dormitorul mare. Aveam probleme cu somnul, dar vechea canapea de piele parcă mă înghițea și-mi dădea senzația că sunt ținută ocrotitor în brațele unei făpturi uriașe. O făptură care avea chipul mamei, vocea mamei. Câteodată, dacă reușeam să alunec într-un somn agitat, bătăile hotărâte ale ceasului de deasupra televizorului deveneau bătăile inimii făpturii uriașe.

Între două bătăi ale acestei inimi, visele mele extrăgeau frânturi de amintiri. Râsul părinților mei. O petrecere aniversară, fețele noastre mânjite cu tort de ciocolată. Mama încercând să cânte la pian cu degetele de la picioare, la cererea mea. Tata lălăind versuri pe care le născocea pe loc: „Micuță Leigh, plină de bucurie!” sau „O, Doamne, ce suspin!”.

A fost în noaptea dinaintea înmormântării. M-am trezit cam pe la trei dimineața, la o bătaie insistentă în ușa de la intrare. Nu era un vis – știam asta, pentru că tocmai visasem că făptura uriașă fredona, aplecată peste pian. Nimeni altcineva n-a mișcat. Nici tata, nici pisica mamei. Podeaua de lemn era atât de rece, încât tălpile mi-au înghețat numaidecât și am pășit în hol tremurând, uimită de temperatura scăzută. Am deschis ușa greoaie și lumina de pe verandă s-a aprins.

Strada de suburbie era violetă, întunecată și tăcută, cu excepția greierului singuratic care măsura timpul în iarbă. Un zgomot din depărtare m-a făcut să mă uit în sus și, pe cerul întunecat de dinaintea zorilor, am putut să zăresc o dâră de roșu. O bătaie de aripi, și încă una. O coadă în urma corpului flutura ca un steag. Creatura a lunecat prin fața semilunii, trecând de un nor subțire, diafan.

Nu m-am speriat, nici măcar când pasărea a coborât lin peste pajiște și a aterizat pe verandă, răpăind cu ghearele un ritm scurt în lemn. Stând dreaptă, era aproape la fel de înaltă ca mine.

— *Leigh*, a spus pasărea.

Aș fi recunoscut vocea aia oriunde. Era vocea care obișnuia să mă întrebe dacă voiam un pahar cu apă,

după ce trăsesem o repriză bună de plâns, sau care-mi sugera o pauză de la teme cu prăjituri proaspăt scoase din cuptor sau care se oferea să mă ducă la magazinul de artă. Era o voce de culoare galbenă, împletită din silabe luminoase și melodice, și venea din ciocul acestei creaturi roșii.

Am măsurat-o din ochi: nimic din statura minionă a mamei când era om. Îmi amintea de un cocor, dar avea o coadă lungă, stufoasă. De aproape, puteam să văd că fiecare pană avea o nuanță diferită de roșu, intens și strălucitor.

Când am întins mâna, aerul s-a înfiorat de parcă tulburasem oglinda unui lac liniștit. Pasărea și-a luat zborul, dând din aripi până ce a dispărut. O singură pană roșie a rămas în urmă, pe verandă, curbată ca o coasă și lungă aproape cât antebrațul meu. M -am repezit la ea, stârnind fără voie un mic curent de aer. Pana s-a ridicat alene în aer, s-a îndepărtat puțin și apoi s-a oprit. M-am ghemuit ca să o prind sub palmă și mi-am lungit gâtul, să mai cercetez o dată cerul. Ea dispăruse.

Se mai întoarce? Pentru orice eventualitate, am adus o găleată cu apă și am lăsat ușa din față întredeschisă. Am luat pana înăuntru și m-am întins pe canapea, căzând numaidecât într-un somn adevărat pentru prima oară din ziua cu pata de sânge. Am visat despre pasăre și m-am trezit cu certitudinea că nu era reală. Dar apoi am găsit pana în pumnul meu strâns, încleștat atât de tare, încât îmi lăsasem semne în palmă cu unghiile. Până și în somn îmi fusese frică să-i dau drumul.

4

La funeralii, coșciugul stătea deschis pe catafalc și, când am pășit spre cutia aia de lemn, aproape că mă așteptam să văd un morman de cenușă. Dar nu, era un cap. Era un chip. Am zărit bine-cunoscutul semn cafeniu din naștere în scobitura de deasupra claviculei. Aceea era bluza mamei, cea pe care o cumpărase pentru un recital și apoi hotărâse că nu-i plăcea.

În fața mea zăcea întins un corp mai cenușiu ca un crochiu. Cineva îi aplicase fard și culori, încercând să-l facă să arate viu.

N-am plâns. Nu era mama.

Mama mea era liberă, în cer. Nu mai avea povara unui corp uman, nu mai avea în alcătuire nici măcar un singur punct cenușiu. Mama mea era o pasăre.

Corpul din coșciug nici măcar nu avea pandantivul de jad cu cicadă, pe care-l văzusem la gâtul mamei în fiecare zi din viața mea. Gâtul era gol… o dovadă în plus.

— Ce culoare? șopti Axel, apropiindu-se de mine.

Era prima oară când vorbeam din ziua morții mamei, din urmă cu o săptămână. Probabil că aflase de la mătușa lui, Tina, pe care o sunase tata. Știu că n-ar fi trebuit să-l exclud, dar nu suportasem gândul ca noi doi să avem o conversație. Ce aș fi putut spune? De fiecare dată când încercam să-mi închipui cuvintele, totul în capul meu devenea rece și gol.

Acolo, la funeralii, Axel arăta groaznic de stânjenit. Hainele lui obișnuite – un tartan peste un tricou cu o imagine imprimată, o pereche de jeanși uzați – fuseseră înlocuite de o cămașă cu o măsură mai mare, închisă la toți nasturii, garnisită cu o cravată lucioasă, deasupra unei perechi de pantaloni negri. L-am văzut cum aruncă încordat o privire la coșciug și apoi mutându-și precaut atenția la fața mea.

Dacă s-ar fi uitat direct în ochii mei, ar fi aflat că m-a străpuns cu o săgeată, a cărei tijă înfiptă în pieptul meu zvâcnea de fiecare dată când inima mi se contracta.

Și poate ar fi văzut că mama sfârtecase restul bucăți-bucățele. Ar fi înțeles că, și dacă ar fi putut să-mi scoată

săgeata, restul din mine era atât de ciuruit și sfâșiat, încât nimic nu m-ar mai fi putut coase la loc.

— Leigh!

— Alb, am șoptit drept răspuns și i-am simțit surprinderea.

Probabil că se așteptase la un albastru glacial sau poate la purpuriul muribund al asfințitului.

L-am văzut întinzând mâna spre umărul meu și apoi ezitând. A lăsat mâna jos.

— Vii mai târziu pe la mine? m-a întrebat. Sau… pot veni eu la tine?

— Nu cred că e o idee bună.

Puteam simți cum se ridică trandafiriul prin el.

— N-am vrut…

— Știu, am spus, nu pentru că era adevărat, ci pentru că nu suportam să aud finalul propoziției.

Ce n-a vrut? Să străpungem acel zid încins dintre noi și să ne conectăm, o gură de cealaltă, în același moment când mama murea?

— Vreau doar să vorbesc cu tine, Leigh.

Asta era aproape și mai rău.

— Vorbim chiar acum, am spus, lăuntrul meu răsucindu-se în același moment în care rosteam asta.

Prostii prostii prostii. Cuvântul îmi răsuna în minte și am încercat să-l îngrop undeva unde să nu-l mai aud.

Abia când Axel s-a întors am observat cum i se mișcau umerii. Și-a smuls cravata de la gât și s-a dus în partea opusă a încăperii. Într-o străfulgerare am avut o viziune a viitorului, am văzut distanța mărindu-se între noi, desfășurându-se ca o ruletă, până când am fost separați de kilometri și kilometri. Până când ne găseam atât de departe cât pot fi doi oameni fără să părăsească suprafața pământului.

Ce credea Axel că putea rezolva o conversație, după tot ce se întâmplase cu mama?

Ce puteam noi rezolva?

5

Nu mă hotărâsem încă dacă sau cum să-i spun tatei despre pasăre, dar, în timp ce mă întorceam la mașină, după înmormântare, am văzut o crăpătură care deforma oribil netezimea trotuarului.

În minte mi-a răsunat rima aceea prostească din copilărie:

Nu călca pe crăpătura din trotuar; *că-ți moare mama pân' disear'*.

Mintea mea s-a poticnit în cuvintele acestea. Am clipit și am căzut lată, jumătate pe iarbă și jumătate pe marginea trotuarului. Tata m-a ajutat să mă ridic. În genunchi aveam o pată verzuie care mi-a stârnit o nostalgie a trecutului, a unor vremuri mai simple, când petele de iarbă erau printre cele mai mari probleme ale mele.

— Ce-i asta? a spus tata și, la început, am crezut că mă întreba despre pată.

Dar nu, el arăta către o dungă subțire, roșie, la câțiva pași mai încolo de mine.

În cădere, pana îmi ieșise din buzunar. Aterizase pe trotuar ca un fel de provocare. Am luat-o de jos și am băgat-o înapoi în buzunar.

Tata m-a întrebat despre ea, bineînțeles. Și nu am putut să mint. Nu când avea legătură cu mama.

— Este de la mama, am încercat să-i explic, când am urcat în mașină. A venit să mă vadă.

Tata a rămas tăcut câteva momente, strângând volanul în mâini atât de tare, încât i se albiseră nodurile degetelor. Am văzut milisecunda când fața i s-a strâmbat de durere. Expresia lui era puternică aidoma unui răget, deși în afară nu se auzea decât zgomotul mașinii care rula pe asfalt. Zgomotul mut al pedalelor sub picioarele lui, când a pus frână.

— A venit să te vadă, a repetat el.

Îngrijorarea din vocea lui era evidentă.

— A venit ca o… s-a transformat într-o… am bâiguit eu.

Acum, că îmi stăteau pe vârful limbii, cuvintele aveau gustul ridicolului.

— Este o pasăre, acum. Mare și roșie. Și frumoasă. A poposit pe verandă, azi-noapte.

La Mill Road, el a cotit la stânga și am înțeles că alesese drumul ocolit spre casă, pentru a prelungi această conversație. Eram prinsă în capcană.

— Cum adică este o pasăre? a întrebat el după o lungă tăcere și am știut în acel moment că nu mă crede și că nu puteam face sau spune nimic ca să-i schimb părerea.

Nu i-am răspuns și el a oftat, foarte încet. Dar l-am auzit cât se poate de clar. Mi-am întors ochii la fereastră, mângâind în buzunar pana cu degetul mare.

El bătea darabana pe volan, cum făcea adesea când se gândea.

— Ce înseamnă roșul pentru tine? a încercat el din nou și a sunat aproape ca la carte, ca o tehnică învățată de la doctorul O'Brien.

— Nu am născocit eu pasărea, tată. Este reală. Am văzut-o. Era mama.

Atunci, a început să plouă: am intrat direct în calea furtunii. Picăturile de ploaie cădeau cu zgomot, înclinate spre noi, și tăiau necontenit reflecția chipului meu în geam.

— Încerc să înțeleg, Leigh, a spus tata, când a oprit mașina pe aleea noastră.

N-a apăsat pe buton ca să deschidă ușa de la garaj. N-a schimbat viteza mașinii pentru a parca. Stăteam în loc și micile trepidații ale motorului la ralanti începeau să mă facă să mă simt rău.

— OK, am spus.

M-am gândit să-i dau o șansă. Dacă făcea un efort autentic, aveam să fac și eu unul. Dacă voia să vorbim despre asta, în regulă. Aveam nevoie ca el *să încerce,* o secundă, să mă creadă.

Îi priveam degetele dansând pe volan, în timp ce-și căuta cuvintele. Pentru o clipă, a închis ochii.

— Și eu îmi doresc… să o văd pe mama ta din nou. Mai mult ca orice.

— Da, am spus, și mintea mi s-a golit ca un ecran de calculator care se închide.

Am desfăcut centura, am deschis portiera și am ieșit din mașină.

Ploaia se agăța de mine în timp ce scotoceam prin geantă după cheia casei. Era o ploaie caldă și părea cenușie când cădea din cer. Mi-o imaginam devenind o armură lichidă, luând forma corpului meu la contact. Apărându-mă de tot.

*

Nici Caro nu mă credea. Am încercat să-i spun, după ce ne-am schimbat amândouă de hainele cu care fuseserăm la înmormântare și ne-am dus la Fudge Shack. Ne-am așezat pe scaunele înalte; înaintea mea, aveam o felie de Rocky Road neatinsă, pe bucata de hârtie cernită. Ea sorbea tacticoasă din milkshake-ul cu ciocolată, lăsându-mă să termin de vorbit. Tăcea în felul acela care sugera că nu e de acord. În mișcarea îngăduitoare a bărbiei și în transparența ochilor ei vedeam cum o pierd cu fiecare cuvânt care-mi ieșea din gură.

Am atins punctul în care nu mai puteam suporta să mă uit la fața ei. În schimb, ochii mi-au căzut pe șuvița vopsită în albastru din părul ei foarte scurt. Se decolorase, căpătând nuanța sticlei de mare sparte. Avea șuvițe albastre încă de când ne cunoscuserăm în primul an de colegiu și aceasta de acum era nuanța cea mai verzulie pe care le lăsase vreodată să o capete.

Când am terminat, ea a spus:

— Mă îngrijorezi.

Mi-am băgat un deget în crema de ciocolată, apoi l-am scos, uitându-mă îndelung la scobitura făcută.

— Știu că nu te încântă doctorul O'Brien, a zis ea. Dar poate că ar fi bine… să încerci cu altcineva?

Am ridicat din umeri.

— O să mă gândesc.

Dar mi-am dat seama că s-a prins că o spusesem doar ca s-o fac să nu-mi mai vorbească așa.

Demonstrativ, am verificat cât era ceasul pe telefon și i-am însăilat niște scuze false, în timp ce mi-am luat crema de ciocolată s-o duc la coș și m-am dat jos de pe scaun, grăbindu-mă spre chestia imaginară la care întârziasem.

Mai târziu, m-am simțit vinovată. Caro încerca doar să mă ajute.

Dar cum putea cineva să mă ajute cu adevărat, dacă nu mă *credea?*

Îmi doream să vorbesc cu Axel despre mama, să mă întorc cu o sută de zile înaintea acelui sărut, să încerc să-l șterg din memoria lui și a mea. Voiam să-i spun despre pasăre. M-am așezat pe canapea cu dorința mea, învârtind un cărbune de desen între degete – roată și roată și roată –, până ce degetele mi s-au înnegrit și tot ce atingeam devenea murdar, ca ars.

Axel m-ar crede? Voiam să cred că da. Dar, sincer, habar n-aveam.

Când nu i-am răspuns pe mobil, el a sunat pe telefonul fix, doar o dată. Nici acolo nu i-a răspuns nimeni. Nu lăsase niciun mesaj.

Rar trecuse atât de mult timp fără să ne vedem. Și când avusesem enterocolită, după care făcusem imediat gripă, urmată de o infecție respiratorie –, el venise la mine oricum, sfidând aerul virulent din plămânii mei și așezându-se pe canapea, lângă mine, ca să picteze. Chiar și când tata mă trimisese la Mardenn, tabăra aia groaznică de vară ca o bortă de iad. Eram atât de nefericită, încât Axel venise cu autobuzul până acolo ca să mă ajute să evadez și să mă întorc acasă.

El nu m-ar fi exclus niciodată. Asta știam. Eu îl luasem pe el prin surprindere.

Să mă gândesc la asta era ca o răsucire a săgeții din pieptul meu. Așa că m-am lăsat absorbită de gândurile despre pasăre, întrebările mele curgând una după alta, ca, de exemplu, unde era pasărea acum? Ce voia? Am încercat s-o desenez pe caietul meu, dar nu i-am redat bine aripile.

6

Balta de forma corpului mamei a devenit un decupaj negru, cel mai negru cu putință. Nu puteam vedea decât în jur. Dacă încercam să mă uit direct la el, vedeam un gol.

Trebuia să lupt cu acel gol, cu acea absență de culoare. Mă uitam în partea opusă, spre alb, care este format din toate celelalte culori ale spectrului. Albul era o soluție sau măcar cel mai mic plasture. În orele goale ale dimineții de după înmormântare, m-am dus cu mașina până la magazinul cu obiecte de uz casnic, gonind pe un traseu necunoscut, ca să evit să fiu văzută de vreun vecin care ar fi identificat întâi mașina și apoi figura mea. Nevoia de vopsea albă era atât de arzătoare, încât nu m-am mai gândit că tocmai conduceam fără permis.

Am întins un strat pe pereții dormitorului meu – vopseaua era subțire; portocaliul-mandarină în care mama și cu mine zugrăviserăm camera cu ani în urmă se prefăcuse într-un oranj bolnăvicios, livid. Tocmai mă îndreptam spre baie, când tata a ieșit din birou.

S-a uitat la găleata de vopsea de la picioarele mele, la pantalonii deja murdăriți cu dâre de alb, și a exclamat:

— Leigh, ce Dumnezeu!

Nu înțelegea lupta mea cu balta neagră, cu golul. Nu că m-ar fi surprins. Erau atâtea pe care nu le înțelegea, pe care nu avea să le înțeleagă niciodată.

— N-o să duci asta acolo, a mai spus el, arătând către dormitorul mare.

Nicio problemă, dinspre partea asta. Oricum n-aș fi intrat acolo. El mi-a smuls găleata de vopsea, iar eu m-am năpustit pe scări în jos, la caietul meu de desen, unde am lăsat degetele să lucreze în voia lor pe hârtie.

Am desenat forme întunecate, ca niște bălți. Am apăsat cărbunele de desen cât de tare am putut, până ce încheieturile mi-au devenit murdare și dureroase, obținând băltoace de negru cernit, lucind la mine. Poate că, dacă aș fi putut să desenez vidul, l-aș fi putut controla.

Dar nu era niciodată destul de negru. Nu era niciodată negrul cel mai negru.

Trecuse mult timp de când mai colorasem ceva. În general, foloseam cărbune și creion și mă axam pe contururi. Păstram culorile pentru mai târziu.

7

Știam ce am văzut. Era real. Nu-i așa?

În fiecare din acele nopți de după prima apariție a păsării, când toate zgomotele de la etaj se stingeau, mergeam să stau pe verandă și să privesc cerul. Norii se împrăștiau dinaintea stelelor. Luna se micșora, renunțând la o felie în fiecare zi. Goleam găleata și o reumpleam, ca să fie mereu apă proaspătă, pentru orice eventualitate. Și, când mă întorceam în casă, lăsam ușa deschisă, proptită cu un pantof uzat. O adiere se strecura înăuntru și își făcea loc până în sufragerie, iar eu adormeam visând că simt respirația făpturii uriașe pe fața mea.

La o săptămână după înmormântare, un mănunchi de raze de lună a pătruns prin fereastra sufrageriei și temperatura a scăzut dintr-odată. Era genul de noapte de vară care ar fi trebuit să fie insuportabil de fierbinte, dar la fiecare respirație scoteam un norișor alb vălătucind prin fața ochilor mei. N-auzeam niciun sunet, dar am decis să verific curtea din față.

De îndată ce am pășit afară, am zărit un pachet puțin mai mic decât o cutie de pantofi pe prețul de la intrare. Șnur murdar legat pe laturi, încrucișat pe mijloc, înnodat ca să asigure capacul. Colțurile erau puțin teșite și singurul indiciu de pe cutie era numele meu, scris apăsat cu marker negru de o mână necunoscută. Nimic altceva. Fără timbre, fără ștampila poștei, fără nici măcar o adresă.

Am ridicat capul și am descoperit pasărea, stând în grădină cu un picior ridicat, asemenea cocorilor pe care-i văzusem în tablouri. Lumina lunii îi făcea vârful aripilor argintii și ascuțite, iar umbra corpului, aproape indigo.

— Cutia este de la bunicii tăi, a spus mama mea, pasărea.

Primul meu gând a fost *Bunicii mei sunt morți.* Părinții tatei erau deja în vârstă când l-au avut pe el; amândoi muriseră de câțiva ani.

Doar dacă… pasărea se referea la părinții mamei? Cei pe care nu-i cunoscusem niciodată?

— Adu-o cu tine! a zis ea, când m-am aplecat să iau cutia.

— S-o aduc unde?

— Când vii, a răspuns ea.

M -am ridicat iute, dar pasărea deja își luase zborul, fără să lase nicio pană, de data asta.

Nu mai aveam ce să fac decât să mă duc în sufragerie. Pentru o clipă, mi s-a părut că totul în jurul meu se topește, culorile închizându-se precum ceva copt la temperatură mare. Ferestrele și perdelele și-au pierdut forma, mobila s-a înmuiat, coborând spre podea, până și lustra s-a transformat într-un lichid întunecat.

Am clipit de câteva ori și totul a revenit la normal.

M-am așezat pe canapea, dintr-odată frântă de oboseală, la jumătatea gestului de a desface șnurul cutiei. Când m-am trezit din nou, de data asta cu un soare plin care ungea ferestrele, cutia era încă acolo.

Era reală. Exista la lumina zilei. Am respirat adânc și mi-am lăsat degetele să se plimbe în jurul capacului.

8

Încă mă străduiesc să aflu ce să fac cu cutia. A trecut aproape o săptămână de când mama a venit în forma unei păsări și mi-a adus-o. Este groaznic că nu pot vorbi cu Axel despre asta. Oare tata mă va crede acum?

Mi-amintesc cum s-a încruntat, de parcă era ceva în neregulă cu mine.

Stau pe canapea, cu picioarele încrucișate, chiar deasupra locului unde am ascuns pachetul. Conținutul cutiei este altceva decât o pană. Este mult mai mult. Poate că, de data asta, îl pot face să mă asculte.

Mă uit drept înainte la lemnul lăcuit al pianului ca într-un glob de cristal care-mi va explica de ce mama este o pasăre sau îmi va arăta care este pasul următor. M-am plimbat prin casă și am desenat lucrurile pe care le-am simțit importante, dar încă nu am făcut un desen al pianului. Are atâta istorie și istoria înseamnă culori.

Cândva, instrumentul ăsta umplea de sunete casa noastră. Când am auzit-o ultima oară pe mama cântând? Nu sunt sigură și cred că ăsta ar fi trebuit să fie un semnal de alarmă.

Privind în urmă, totul pare evident.

An după an promiteam că, vara următoare, aveam s-o las să mă învețe să cânt, așa încât să mai fie o pereche de mâini care să farmece acele clape. Își dorea asta. Mai precis, era ceva ce dorea să facem împreună. Îmi imaginam cum învățam amândouă un duet drăguț, mâinile mele atingând coardele basului, degetele ei delicate zburând peste clapele notelor înalte.

Mama obișnuia să lase pianul deschis, cu clapele strălucind ca dinții. Spunea că are nevoie să respire. Dar tata strângea partiturile și închidea capacul. Pianul din fața mea este gol, nu zâmbește, este negru-înmormântare.

Pe pupitrul unde stăteau de obicei partiturile, deschise la sonata sau nocturna la care lucra ea, acum îmi întâlnesc reflexia de abanos. Mi-am dorit întotdeauna să arăt ca mama. Mai taiwaneză.

Mama avea părut până la umeri, pe care și-l încrețea și îl purta în bucle libere, și niște ochelari mari, pe care-i dădea jos când o apucau durerile de cap. Îmi amintesc

că încercam s-o privesc cu ochii străinilor: mlădioasă, cu părul negru, cu gramatica incoerentă și expresiile amestecate. Mi-o amintesc vorbind doar engleză. Își alesese chiar și un nume englezesc: Dorothy, pe care-l scurtase la Dory.

Am câteva dintre trăsăturile ei, dar majoritatea sunt moștenite de la tata, tipul irlandez născut și crescut în Pennsylvania. Am o versiune mai ștearsă a ochilor lui căprui, o copie a nasului său ascuțit. Semăn mult cu el tânăr – mai ales în unele poze de dinainte să mă nasc eu, când era basist într-o trupă numită Coffee Grind. Îmi vine greu să mi-l imaginez muzician – l-am cunoscut numai ca sinolog, un savant care se ocupă de toate lucrurile legate de China: cultură, economie, istorie etc. Vorbește fluent mandarină și face călătorii regulate în locuri precum Shanghai și Hong Kong, ca să țină conferințe și să participe la întâlniri cu alți sinologi și economiști.

Îmi trec degetele prin păr – singura trăsătură care se pare că este doar a mea. Șuvița de pe o parte este momentan vopsită verde-sirenă, dar restul este castaniu-închis, culoarea mea naturală, aflată între negrul intens al buclelor bogate ale mamei și cârlionții nisipii ai tatei. Este puțin cam subțire, dar arăta bine când mi-l împletea mama; mi-ar plăcea să fi învățat cum să-l împletesc și eu.

Sunt multe lucruri pe care îmi doresc să le fi învățat de la ea când încă se putea.

Reflexia mea mă face să oftez.

Pianul nu-mi spune nimic despre mama mea pasăre. Nimic despre cutie. Reflectă doar povestea unei fete disperate, care a fost sculată din somn la o oră când toată lumea dormea ca să deschidă ușa din față.

*

Zgomotul cafetierei scuipând și bolborosind îmi risipește gândurile. Înseamnă că tata este în bucătărie. Nu prea am chef să-l văd. M-am săturat de îndoielile lui și de felul cum se mișcă în jur emanând un cenușiu-întunecat. Culorile acestui tip de durere ar trebui să fie

puternice și pătrunzătoare, cu intensitatea alarmantă a ceva toxic. Nu în tonurile cuminți ale umbrelor.

Dar stomacul meu roade în gol și, odată cafeaua făcută, el va la acolo cu anii. Ori îl înfrunt, ori rămân flămândă.

Împing caietul de desen sub canapea și mă strecor în bucătărie ca să iau o bucată de brânză din sertarul frigiderului. Pisica mamei se împletește printre picioarele mele, mieunând.

Ziarul se încrețește în mâinile tatei.

— N-o lua în seamă pe Meimei, tocmai am hrănit-o.

Mă aplec să-i mângâi spinarea. Ea miaună mai tare. Poate că nu-i este foame de mâncare. Poate că o vrea pe mama.

Dacă Axel ar fi fost aici, ar fi spus: *Ei, Domnișoară Pisică!* S-ar fi aplecat și, în câteva secunde, ar fi făcut-o să toarcă.

Axel. Gândul îmi trimite un ciob albastru-închis în stomac.

— Și tu? mă întreabă tata. Vrei un mic dejun adevărat?

Soarbe din cafea.

— Să-ți pregătesc niște fulgi de ovăz?

Mă strâmb, dar sunt cu spatele la el, așa că nu poate să mă vadă. Nu știe că mănânc fulgi de ovăz numai când sunt bolnavă?

Nu. Bineînțeles că nu. Nu știe nimic.

Mama s-ar fi oferit să-mi facă gofre cu fructe de pădure și smântână. Și dacă se păstrase tradiția de duminică dimineața, Axel avea să-și facă apariția la ușa din spate în orice clipă. Dar Axel nu vine. Mă cunoaște mai bine decât oricine, știe când îi arunc un salut fals, știe când sunt pe punctul să mă sfărâm. Chiar dacă nu poate vedea disprețul pentru mine însămi care mă macină pe dinăuntru, probabil știe că este ireversibil lucrul ăsta care s-a întâmplat între noi.

— Nu, mulțumesc.

Îmi fac de lucru turnând suc de portocale în cana favorită a mamei – cea alb cu negru, acoperită cu note muzicale – ca să evit să mă uit la el.

— Așadar, când te întorci la muncă?

— Păi, având în vedere cele întâmplate…

Numaidecât, mintea mea refuză să-l mai asculte. *Având în vedere cele întâmplate.* Aș vreau să dau foc acestor cuvinte, să le șterg definitiv de pe fața pământului.

— …așa că voi fi aici.

— Stai! Ce spui?

Mă întorc. Unul dintre cărbunii mei de desen este periculos de aproape de cana lui și mă forțez să rezist impulsului de a face ceva să-l salvez. Tata este știut ca fiind un neîndemânatic și, în plus, nu-i prea pasă de „apucătura" mea de a desena. (De parcă ar fi ceva dăunător sănătății, de care trebuie să mă las. Cum ar fi cocaina.)

— Nu ai o altă conferință sau vreun atelier în program?

— Nu mă duc.

— Dar trebuie. Nu-i așa?

Clatină din cap.

— O să lucrez de acasă, un timp.

— *Ce?*

— Leigh, spune tata și înghite cu greu. Parcă ai *vrea* să plec.

Ei bine, da, presupusesem că o să se arunce înapoi în muncă. Așteptasem să cheme o mașină să-l ducă la aeroport. Așteptasem să am loc să respir din nou, să pun lucruri în caietul de desen fără supravegherea lui, să mă lămuresc ce înseamnă exact să-mi jelesc mama.

— *Vrei* să plec? întreabă el și fisura din vocea lui amenință să creeze una asemănătoare în pieptul meu.

Mă oțelesc, simțindu-mă nemiloasă.

— Păi… înainte, plecai tot timpul. Noi ne obișnuiserăm. De ce nu mai călătorești?

— Înainte, o aveai pe mama ta care să aibă grijă de tine, spune el, încercând să-și mascheze durerea din voce.

— O să împlinesc *șaisprezece* ani. Stau singură acasă de *ani* de zile.

— Nu este vorba despre cât de matură sau de independentă ești, Leigh. Ci despre… noi care avem nevoie să petrecem un timp împreună. Mai ales după ceea ce s-a întâmplat. Vreau să… vorbim mai mult.

Ochii lui capătă luciul vinovăției.

Inspir adânc.

— OK. Atunci, vreau să discut ceva cu tine.

Sprâncenele lui se ridică doi milimetri, dar pare ușurat.

— Bine, zice el prudent. Spune!

9

Îmi trebuie doar o secundă să scot pachetul din ascunzătoarea de sub canapea.

— Știu că nu crezi ce am spus despre mama, încep eu, așezând cutia pe masa din bucătărie și trăgându-mi un scaun.

Tata închide ochii și-și strânge puntea nasului între degetul mare și arătător.

— Visele par câteodată incredibil de reale. Indiferent cât de mult îți dorești să fie adevărate, nu sunt…

— Dar vrei măcar să te uiți? îi spun. Pasărea a venit din nou și a adus cutia asta.

Mă privește cu o expresie îndurerată.

— Leigh…

— Vorbesc serios!

— Nu este niciun timbru pe pachet, spune el încet.

— Doar ascultă-mă o secundă! insist eu și încerc să-mi țin în frâu enervarea. Înțeleg că sună ridicol.

Tata clatină din cap.

Pisica miaună pe lângă ușa glisantă din spate și tata se duce să-i dea drumul. Meimei se furișează afară în perfectă liniște, de parcă nu mai suportă să fie martora acestei conversații.

Ușa alunecă și se închide ferm.

— Ce-ai zice să programăm o altă întâlnire cu doctorul O'Brien?

Îmi încleștez și-mi descleștez maxilarul.

— *Uită-te în cutie,* tată. Te rog!

Pufnește agasat și desface capacul cutiei de carton. Mâinile îi încetinesc când vede conținutul. Scrisori îngălbenite, frumos legate într-un pachet. Un teanc de fotografii vechi, majoritatea alb-negru. Lărgește baierele unei punguțe de catifea: scoate un lanț de argint cu un pandantiv de jad lucios. Pandantivul e solid și greu, puțin mai mic decât degetul mare al tatei. O gravură complicată de cicadă în repaus.

Tata inspiră abrupt. Îl recunoaște, cum l-am recunoscut și eu.

Este pandantivul pe care mama l-a purtat în fiecare zi a vieții ei.

— Cum a ajuns ăsta aici? murmură el, plimbând degetele peste o aripă. L-am trimis prin poștă.

— Ea a zis despre cutie că este de la bunicii mei.

Tata se încruntă și clipește nedumerit. Pare bătrân și obosit. Nu doar la corp, dar și în expresia feței. În ochi.

Ridic una dintre pozele alb-negru. Sunt două fetițe cocoțate pe niște scaune de lemn ornat, cu spătare înalte care le depășesc capetele. Le-am mai văzut și într-o altă poză, una pe care Axel m-a ajutat s-o descopăr în subsol. Aici sunt puțin mai mari. Una dintre fete a crescut mai înaltă decât cealaltă.

— Cine sunt? întreb eu.

Se uită îndelung la fotografie.

Nu știu sigur.

— Bine. Atunci, ce scrie în bilet? îl îmboldesc eu.

— Ce bilet…? începe el, dar apoi este în mâinile lui și-l citește.

Ochiul i se zbate.

M-am uitat atât de mult la bucata aceea de hârtie că-mi amintesc cum arată conținutul ei, literele trasate cu cerneală în linii care ba plonjează, ba se avântă în sus. Știu cum arată scrierea chineză când o văd. Este peste tot în biroul tatei.

Când eram mică, obișnuiam să merg de-a bușilea pe covorul lățos din biroul lui, în timp ce el desena pe foi uriașe smulse dintr-un bloc de pe șevalet și lipite pe perete. Degetele mele urmăreau caracterele prin aer, iar el mă învăța ordinea liniilor. Descompunea fiecare ideogramă, mă învăța să identific radicalii: *Asta arată ca o ureche, nu-i așa?* și *Uite, ăsta nu este precum figura unei persoane, dacă o observi dintr-un alt unghi?*

Mandarina era ca o limbă secretă între noi doi – cel mai plăcut era în băcănii sau în restaurante, când puteam vorbi despre oamenii din jurul nostru, care nu înțelegeau. *Băiatul ăla are o căciulă caraghioasă,* îi spuneam tatei, chicotind.

Mama nu voia niciodată să participe la asta, chiar dacă nu puteam să nu mă gândesc că era limba ei secretă, în primul rând. Îi aparținea într-un fel în care mie și tatei nu avea să ne aparțină vreodată.

Și ca atât de multe alte lucruri, limba noastră secretă a dispărut. Nu am mai rostit un cuvânt în mandarină de ani de zile.

Încă mai știu câte ceva, bineînțeles. De exemplu, îmi amintesc *ni hao,* care înseamnă *salut,* și *xiexie,* care înseamnă *mulțumesc.* Câteodată, o întrebam pe mama dacă ar trebui să merg la școala chineză în weekenduri, cum făceau doi copii pe care-i cunoșteam. Întotdeauna ocolea întrebarea.

Poate la anul, spunea. Sau, *Când o să fii la facultate, o să poți să mergi la cursul pe care-l vrei.*

Încă-mi amintesc felul în care îmi ocolea privirea când îmi răspundea.

Dacă aș putea măcar să citesc. Adică, să citesc de-adevăratelea în limba asta. Încă mai știu unele dintre ideogramele de bază, precum *wo* și *ni* – pentru *eu* și *tu.*

Și pentru *mama.*

Dar nu pot citi cui îi este adresată scrisoarea. Nici măcar nu pot să-mi dau seama cine a scris-o, deși am niște bănuieli.

— Este de la… *waipo*?

Silabele pentru *bunica din partea mamei* mi se opresc în gât. Mi-l amintesc pe tata cum mă învăța, demult, aceste cuvinte, dar niciodată nu m-am gândit că într-o zi s-ar putea să le folosesc într-un context important pentru mine.

Este o ironie frustrantă faptul că eu am sânge chinezesc și taiwanez în vene și totuși tatăl meu irlandezo-american este cel care poate citi, scrie și vorbi limba.

De ce a fost mama atât de încăpățânată? De ce a respins mandarina și a vorbit cu noi doar în engleză? Întrebarea m-a necăjit de sute de ori, dar parcă niciodată atât de mult ca acum, când mă uit la aceste scrisori ciudate. Întotdeauna m-am gândit că într-o bună zi o să-mi răspundă.

Tata își drege glasul.

— De fapt bunicul, *waigong,* a scris-o. Dar este de la amândoi.

Îl îndemn să continue:

— Și?

— Îți este adresată ție, continuă el, cu neîncredere.

Emoție, și teamă, și speranță, și visare se amestecă în stomacul meu. Am așteptat ani de-a rândul ocazia de a-i cunoaște. Să fi sosit, în cele din urmă?

O fotografie cade din grămadă. Este rigidă, cu marginile drepte, de parcă a fost bine păstrată.

În poză, mama poartă ochelari cu rame groase, o rochie deschisă la culoare, și zâmbește pe jumătate. Arată destul de tânără, încă adolescentă. Probabil că a fost făcută înainte să plece din Taiwan ca să studieze în Statele Unite.

O fi fost fericită pe atunci? Întrebarea se înfășoară în jurul meu, aducând un văl albăstrui de tristețe.

Sunetul aerului tras iute în piept. Ridic privirea. Tata are buzele strânse cu putere. Pare că-și ține respirația.

— Tată!

— Hm?

Nu își ia ochii de la poză.

— Vrei să-mi citești scrisoarea?

Clipește de mai multe ori și-și drege glasul. Începe să citească, încet, la început, și apoi căpătând un ritm, își reia vocea lui de profesor, puternică și clară.

Mandarina sună atât de melodică, tonurile urcă și coboară, fiecare cuvânt rostogolindu-se către următorul, ca niște valuri mici. Prind frânturi, ici și colo, expresii pe care le recunosc – dar, înșirate una după alta, nu pot să deduc sensul întregului.

Tata sfârșește de citit și, văzându-mi expresia, îmi explică:

— Pe scurt – bunicii vor să-i vizitezi. Adică să te duci la Taipei să vă cunoașteți.

Asta vrea pasărea? Ecoul vocii mamei îmi răspunde: *Adu-o cu tine! Când vii.*

Mă întorc spre tata.

— Și tu?

Îmi aruncă o privire nedumerită.

— Ce?

— Nu vor să te cunoască și pe tine?

— Noi ne-am cunoscut.

Cuvintele astea mă lovesc în piept.

— *Ce?* Mi-ai spus că nu v-ați întâlnit niciodată.

— Nu, răspunde el, foarte încet. Mama ta a spus asta.

Expresia lui este indescifrabilă.

Cum se face că încă sunt atâtea lucruri pe care nu le știu despre familia mea?

— Ei au aflat despre mama?

Tata încuviințează în tăcere.

Ascult ceasul cum bate cu hotărâre fiecare secundă. Cât mi-aș dori să pot derula timpul înapoi și să-i pun mamei toate întrebările cu care am rămas, despre toate lucrurile, oricât de mărunte. Cât de importante sunt acum micile fragmente dezvăluite, cât de mare este absența lor. Ar fi trebuit să le păstrez, să le adun ca pe niște picături de apă în deșert. Întotdeauna m-am bizuit că o să am o oază la îndemână.

Dar poate tocmai de aceea a venit pasărea. Poate că înțelege că sunt prea multe lucruri fără răspuns. Un fior mă străbate prin tot corpul. Caro, gândesc eu, care crede în fantome, probabil că ar numi asta bântuire.

Adu-o cu tine! Când vii. Pasărea voia ca eu să ajung într-un loc. Sunt aproape sigură că nu poate fi decât locul unde sunt bunicii mei.

Poate că acolo o să-mi găsesc răspunsurile.

Vreau să vă amintiți

— Deci pot să mă duc? La Taipei?

Tata clatină din cap.

— Lucrurile sunt mai complicate.

— Atunci, *explică-mi!*

— Nu este momentul potrivit, spune el.

Lasă capul în jos într-un fel care spune: *Conversația s-a terminat.*

După asta, pasărea nu se mai întoarce.

10

Când închid ochii ca să încerc să dorm, totul se clatină și se învârte. În spatele pleoapelor văd, la nesfârșit, pasărea aterizând. Aud vocea caldă a mamei.

Întredeschid ochii, fără să mă uit la nimic în mod special, îmi las vederea să se adapteze la întuneric. Dar, cu cât privesc mai mult, cu atât lucrurile par să se schimbe. Marginile măsuței se înmoaie, se rotunjesc. Cealaltă parte a canapelei se dezumflă, deși nu-mi simt corpul mișcându-se odată cu ea. Covorul de pe jos se transformă într-o mare întunecată, cu valuri reflectând lumina lunii care pătrunde pe la marginile ferestrei. Intrarea în sufragerie se topește, pereții se scurg ca într-o pictură suprarealistă.

— Tată! strig eu.

Camera se reașază. Ciulesc urechea, dar niciun sunet nu-mi dă de știre că el m-a auzit.

Nu mai are rost să încerc să dorm. Nu de asta am nevoie acum. Mă ridic și-mi iau laptopul în poală, lăsând lumina crudă a ecranului să inunde sufrageria într-o strălucire rece. Mă calmează să văd totul mai clar, să observ colțurile ascuțite ale banchetei pianului, faldurile drepte ale perdelelor din fața ferestrei.

Când scriu cuvântul *sinucidere*, mâinile jilave îmi alunecă pe tastatură și sunt aproape sigură că tata, sus, în patul improvizat în biroul său, mă poate auzi tastând fiecare literă în parte. Ultimul lucru pe care mi-l doresc este să mă întorc la cabinetul doctorului O'Brien, să-i suport vocea nazală și să răspund la întrebări despre cum „fac față" – adică exact ceea ce se va întâmpla, dacă tata prinde de veste ce anume caut eu pe internet.

Mă adâncesc în canapeaua veche și-mi strecor picioarele goale sub o grămadă de perne, înainte de a prefira rezultatele căutării.

Link după link, pagină după pagină. Cuvintele se îngrămădesc pe ecran, se târăsc peste tot, se estompează ca picăturile de ploaie pe un geam și se intensifică din nou, înțepându-mi ochii.

Stomacul îmi urcă în gât, de parc-aș fi în vârful unui montaigne russe și tocmai încep să cobor vertiginos. Numai că nu e niciun moment de respiro. Ci doar

tensiunea asta, al cărei laț se strânge din ce în ce mai tare, strivindu-mi organele, tăindu-mi respirația și amenințând să-mi întoarcă ultima cină.

Ce aflu este că existau toate probabilitățile ca mama să nu moară. Cineva ar fi putut să dea peste ea înainte de a pierde prea mult sânge. Stomacul ei ar fi trebuit să se revolte și să elimine pastilele înghițite.

Nu pot să nu mă întreb despre durerea fizică implicată. Încerc să-mi imaginez o suferință atât de mare pe lângă care moartea să fie de preferat. Așa mi-a explicat doctorul O'Brien. Că mama suferea.

Suferea suferea suferea.

Cuvântul se învârte în capul meu până ce silabele își pierd contururile și înțelesul se pervertește. Cuvântul începe să sune ca o plantă, sau ca un nume, sau poate ca o piatră semiprețioasă. Încerc să mă gândesc la o culoare corespunzătoare, dar tot ce-mi vine în minte este întunecimea sângelui uscat.

Pot doar să sper că, devenind pasăre, mama a scăpat de suferință.

Tata tot nu mă crede în privința păsării.

Ar fi vreo diferență dacă m-ar crede?

Oare nu este datoria ta de părinte să-ți crezi fiica și atunci când nimeni altcineva nu o face? Mai ales când ea are nevoie de încrederea ta mai mult decât a avut vreodată nevoie de ceva de la tine?

Cu cât mă gândesc mai mult la asta, cu atât *încrederea* mi se pare că e suprema definiție a *familiei.* Familia mea este cam fracturată. Așa a fost mereu.

Odată, în clasa întâi, învățătoarea ne-a pus să ne facem arborii genealogici. Îmi amintesc că am decupat formele pentru mama și tata, bunica și bunicul. Îmi amintesc cum am făcut un trunchi dintr-o cutie de cereale întoarsă pe dos și cum am tăiat norișori din carton multicolor, să-i folosesc pe post de frunze.

Nu mi-a plăcut deloc cum a ieșit. Arborele meu era dezechilibrat. Mama nu era orfană, dar așa părea, când învățătoarea a expus arborele meu la panou. Majoritatea copiilor făcuseră arbori perfect simetrici.

După școală, în ziua aceea, m-am dus acasă și am întrebat:

— Cum se face că nu-i vedem niciodată pe bunicii mei?

— Ce vrei să spui? a zis mama. O vedem pe bunica în fiecare săptămână.

— Dar mama și tatăl *tău*? am specificat eu. Cum se face că nu petrecem niciodată Ziua Recunoștinței cu ei?

— Ei locuiesc prea departe, mi-a răspuns ea scurt.

Nu am înțeles atunci cu ce am greșit, dar am priceput că nu mai trebuia să întreb despre bunica și bunicul din partea ei.

Am încercat din nou la gimnaziu, când profesorul de științe sociale ne-a predat un capitol despre culturile din Asia de Est.

— Domnul Steinberg m-a întrebat dacă în familia noastră a avut cineva Picioare Lotus[1].

— De ce te-a întrebat așa ceva? a zis mama aproape defensiv și-mi amintesc cum și-a ridicat privirea de la cuțit și tocător, cu o expresie stranie, albastră.

— I-am spus că ai crescut în Taiwan, i-am explicat eu.

A făcut o pauză privind în sus, cu colțul ochilor.

— Cred că bunica mea din China, străbunica ta, a avut picioare Lotus.

— Dar nu și mama ta?

— Nu.

Am așteptat puțin.

— De ce nu-i suni niciodată pe părinții tăi? Sau nu le scrii scrisori?

Mama mi-a aruncat o privire.

— Nu suntem în relații bune. Ne-am certat.

— Și nu puteți să vă împăcați?

Arăta atât de încurcată când a încercat să-mi răspundă.

— E greu. Câteodată, lucrurile nu sunt atât de simple. O să înțelegi când o să fii destul de mare.

Am urât *răspunsul* ăla.

11

S-a întâmplat la o săptămână după ce i-am arătat tatei cutia, aproape de miezul nopții: toate ferestrele din casa noastră s-au deschis singure.

Sunt pe canapea când aud hârșâitul și izbitura ramelor ferestrelor, apoi, o secundă mai târziu, ceva *șușotind* pe la plasele din ferestre. Ceva care sună ca niște fărpturi supărate încercând să intre. Oameni? Hoți?

Perdelele din sufragerie se umflă spre mine în valuri mari. O șoaptă de vânt se strecoară pe la margini.

Mama?

Frica mă cuprinde, pătrunzând până-n miezul ființei mele ca o apă rece printr-o țesătură. Sunt ca țintuită, blocată în loc. Un licăr minuscul de logică din creierul meu se luptă cu blocajul, îmi amintește că stând așa, cu spatele țeapăn lipit de canapea, nu ajută.

— Mama?

Vocea îmi e gâtuită și nesigură.

Și atunci, acest unic cuvânt parcă oprește totul.

Șușotitul dispare. Vântul încremenește. Singurul răspuns este tăcerea.

Fac un tur și verific în bucătărie. Nimic.

Apoi aud o bufnitură și alte *șușoteli,* la distanță. S-au mutat la etaj, unde fac mult mai multă gălăgie. Acolo vântul fluieră ascuțit și mult mai nervos.

Tata înjură cu sete din biroul lui. Îi aud pașii grei, îl urmăresc după cum scârțâie podeaua dintr-o parte a casei în cealaltă și iar înapoi. Alte înjurături.

— Ce se întâmplă? strig eu pe scări.

El răspunde:

— Mă descurc!

Ceea ce nu sună întru totul adevărat.

Nu vreau să mă duc sus. Dar pare că ar avea nevoie de ajutor.

Cu fiecare pas înainte, teama se înfășoară mai strâns în jurul picioarelor mele, făcându-le ca de plumb, încercând să mă ancoreze.

În afara incidentului cu vopseaua albă, m-am străduit din răsputeri să evit etajul. Ori de câte ori urc aceste trepte nu pot să nu mă gândesc că mă apropii de locul unde era cadavrul.

Cadavrul.

Pata.

Sunt pe la jumătatea drumului, când aud o a doua izbitură, de data asta destul de tare încât să tresar și să-mi pun mâinile peste urechi.

Închid ochii și mă așez brusc.

Cadavrul cadavrul cadavrul. Pata pata pata.

— Leigh?

Tata stă în capul scărilor, aplecat pe balustradă, de parcă ar fi fost înfrânt.

— Ce este? întreb eu.

El clatină din cap.

În același moment, o ultimă rafală de vânt străbate casa, pătrunzând prin toate ferestrele deschise, curenții ciocnindu-se deasupra scărilor și creând o minitornadă. Apar frânturi de roșu, rotindu-se în pâlnia de aer învolburat. Tata încearcă să i se opună, dând din mâini în tornadă iar și iar.

Vântul încetează brusc; totul se calmează. O plasă smulsă de la fereastră se rostogolește pe culoar și pe câteva trepte în jos, după care se oprește. Peticele roșii se agață de tata; expresia lui este rece și furioasă, când încearcă să se scuture de ele.

— Ce sunt astea? întreb, mijind ochii să le văd mai bine, dar de îndată ce-mi ies cuvintele din gură știu răspunsul, nu mai am nevoie să spună el.

— Pene, zice. Niște nenorocite de pene.

Zilele trec, dar nu vorbim despre ce s-a întâmplat. Nicio vorbă despre pene sau despre pasăre. El se preface că vântul ciudat nu a venit niciodată. Dar este mai tăcut decât de obicei – evenimentul l-a speriat mai mult decât pe mine. Este o săptămână lungă, plină de tăcere rece, nesigură, albastră-violetă.

Iar, după asta, face rezervări pentru două bilete de avion.

12

Taipei este la o distanță de cincisprezece ore și jumătate cu avionul. Zborul este fără escală. Nu-mi amintesc să fi stat nemișcată atât de mult timp în viața mea. Pe de-o parte, mă întreb dacă are vreun sens să străbat cerul de la un capăt la altul pentru acești oameni pe care nu i-am întâlnit niciodată. Dar n-are rost să mă gândesc. Călătoria e prea frumoasă ca să fie adevărată – mă tem că în orice clipă tata o să se ridice în picioare și, cumva, o să-l forțeze pe pilot să întoarcă.

A durat mai mult de o săptămână ca el să-și pună lucrurile în ordine și apoi doar o după-amiază pentru amândoi ca să împachetăm. Eram pregătită să zbor singură, dar nu a vrut să mă lase. Nu are importanță. Mă interesează doar că facem ce vrea mama. Sau, cel puțin, ceea ce *cred* eu că vrea ea.

Pe drumul cu mașina spre aeroport, tata a încercat să-mi spună „curiozități" despre Taiwan. Dintr-odată, era dedicat trup și suflet acestei călătorii. De parcă ar fi fost ideea lui.

— O să-ți placă foarte mult, Leigh. Taipei este un oraș atât de drăguț. Au câte un magazin Seven-Eleven la fiecare colț – oamenii le numesc doar Șapte. Și mașinile lor de gunoi au muzică; este atât de ciudat! Categoric vom merge la Taipei 101 – unul dintre cei mai înalți zgârie-nori din lume. O, și ajungem acolo la timp pentru Festivalul Fantomelor, dacă o să facem o călătorie de o zi la Jilong – care de fapt se scrie K-E-E-L-U-N-G…

— Grozav, am spus eu, folosind cuvântul lui.

Vocea mi-a ieșit mai seacă decât intenționasem. După asta, s-a oprit din vorbit.

Chiar înainte să decolăm, mi-am verificat mesajele. În fruntea tuturor mesajelor de condoleanță necitite, era un nou e-mail:

De la: axeldereckmoreno@gmail.com
Către: leighinsandalwoodred@gmail.com
Subiect: (fără subiect)

Nu l-am deschis, nici măcar nu m-am uitat la previzualizare. Într-un fel, sper din suflet că este una dintre notificările lui obișnuite. O s-o deschid ca să găsesc o glumă stupidă, un desen făcut cu o nouă aplicație, o poză caraghioasă cu el și soră-sa.

Dacă nu deschid e-mailul, pot să mă prefac că prietenia noastră este așa cum obișnuia să fie.

Dacă nu-l deschid, lucrurile nu se vor fi schimbat.

Lângă mine, tata doarme, în vreme ce pe ecranul minuscul din fața lui rulează cel mai nou film cu supereroi. Are ochii închiși, fața căzută, căștile ieftine ale liniei aeriene i-au alunecat de pe cap. În starea lui de inconștiență, cotul i-a trecut de brațul scaunului pe partea mea. Nu m-a mai îmbrățișat de dinainte ca mama să se transforme în pasăre, de parcă o îmbrățișare ar însemna o cedare în fața durerii. De parcă sunt o carapace fragilă și-i este teamă să nu mă strivească.

Crezusem că m-am oprit din a tânji după îmbrățișări. Dar cotul ăsta accidental… îi apreciez căldura, compania.

Degetele mele sunt de gheață. Mi le strâng pe moliciunea gâtului, căutând căldură. Totul e rece. Îmi imaginez o diagramă înrămată în cabinetul doctorului, ilustrând o răcire albastru-electric care pornește de la extremitățile membrelor și se întinde spre centrul corpului.

Poate că așa este când mori. A simțit mama răcirea asta la sfârșit? Poate că, de fiecare dată când degetele încep să-mi amorțească, este începutul timid al morții. Poate că, doar din pură întâmplare, corpul meu este destul de puternic, destul de însuflețit, ca s-o țină departe.

Sau poate că acea răcire este începutul transformării cuiva într-o pasăre.

13

Cerul în Taipei este genul de roșu-închis care face dificil de spus dacă soarele e gata să răsară sau tocmai a apus. Tata zice că este seară.

Fața mea se topește; îmi șiroiește transpirația pe fiecare centimetru. Într-o alee liniștită dintre clădirile rezidențiale, tata caută pe telefonul său numărul exact al apartamentului. Felinarul de stradă își întinde în sus gâtul lung, aruncând o lumină fluorescentă rece. Ușile clădirii sunt din tablă zgâriată. Ferestrele sunt închise cu grilaje. Este atât de diferit de cartierul nostru de acasă. Nu vezi uși vopsite în culori vii, nici ferestre cu obloane decorative. Nici curți sau alei pentru mașini, nici verande.

Deasupra unor uși sunt lipite bannere lungi, roșii, cu litere chinezești din foiță aurie strălucitoare, fiecare ideogramă de mărimea palmei mele. Și afară, lăsate pe alee, o grămadă de mopeduri și de biciclete, haine atârnate pe suporturi de uscat rufe făcute din bețe de bambus, o lectică veche. De după colț, mirosurile vin prin aer ca să ne întâmpine – o combinație de fum de bețișoare parfumate și ulei cu usturoi.

Puținii oameni care trec pe lângă noi întorc capul și ne privesc lung. Acum tata se scotocește prin buzunare, zgomotos, frustrat.

— Ei știu că am ajuns, da?

Dintr-odată, pun la îndoială hotărârea de a zbura în Taiwan. Mă gândesc la felul în care mama se întuneca la față de fiecare dată când îi pomeneam de bunici – există un motiv pentru care a fost o idee proastă să venim?

Aerul este atât de înăbușitor, încât sunt convinsă că o prelată imensă acoperă orașul, adunând căldura umedă a respirațiilor noastre colective. O adiere trece leneș pe alee, dar fără să aducă vreo ușurare, doar îmi atinge puful de pe brațe. Îmi frec coatele cu nervozitate. Sub lumina felinarului, văd mâinile tatei tremurând.

— Tată? Ești bine?

— Așteaptă o secundă, spune el, încordat.

Își aduce rucsacul în față și îl percheziționează.

Mă uit la drumul pustiu și ascult foșnetele lui. Hârtii cad pe caldarâm cu o bufnitură, urmată de o exclamație a tatei, răspândindu-se care-ncotro. Tocmai când mă aplec ca să-l ajut să le adune, o ușă din apropiere se deschide, lăsând să se reverse o lumină strălucitoare.

O femeie mică, gârbovită, stă în prag, zgâindu-se la noi.

— *Baineng,* spune ea.

Îmi trebuie un minut ca să realizez că femeia încearcă să rostească numele tatei. Eu mă îndrept de spate rapid, dar tata se ridică mai încet.

Femeia ezită, apoi spune:

— Leigh!

Iau o gură de aer, lăsând acea unică silabă să se înnoade în gâtul meu. Vocea seamănă cu a mamei și nu prea.

— *Name wan cai dao. Chiguole mei?*

Femeia în mod clar nu vorbește engleza.

— Leigh! spune ea din nou, pășind înainte.

Păi, la ce mă așteptam? Ca, după toți acești ani, bunicii mei să fi cumpărat o copie a Pietrei de la Rosetta[2]? Nu erau toate scrisorile de la ei scrise în *chineză*? Într-un colț al minții mele, îmi imaginasem talentele lingvistice ale mamei trecând la ei ca într-un soi de moștenire inversă.

Tata se întoarce către mine cu nerăbdare ca și cum ar spune *Nu-ți amintești manierele pe care te-am învățat?*

— *Ni hao.*

Îmi dau seama că tonurile sunt false, când vocea îmi lunecă în sus și în jos. A trecut prea mult timp de când am rostit ultima oară acele silabe cu voce tare.

— *Waipo hao!* mă corectează tata.

Waipo. Corect. *Bunica.* Am priceput, dar tot nu sunt gata. Prea multe bătăi de inimă se pierd căutând trăsăturile mamei pe fața aceea ridată.

— *Waipo hao!* spun, în cele din urmă.

Vocea mea nu a sunat niciodată atât de roz.

Ea rostește din nou numele meu și un șir de alte cuvinte pe care nu le pot desluși. Și apoi, miraculos, ceva ce înțeleg: *Foarte drăguță.* Îmi zâmbește. Își trece ușor degetele prin părul meu, de-a lungul unei șuvițe până la umăr.

Drăguță. *Piaoliang.* Cu șoldurile mele late și coapsele cât trunchiul de copac? Cu fața mea mult mai rotundă decât a mamei? Cu un corp lipsit de delicatețea pe care mi-am dorit-o dintotdeauna și cu părul șaten în loc de negru?

Waipo ne poftește înăuntru și ușa se închide în urma noastră cu un scârțâit. Tata și cu mine târâm valizele într-un mic ascensor. La primul etaj, bunica se oprește și ne face semn să ne scoatem pantofii. Ne oferă sandale de burete, de purtat înăuntru.

Facem o cotitură și intrăm într-o sufragerie mică. Bărbatul care trebuie să fie bunicul meu stă pe canapea, cu un baston de lemn lângă el. Vine spre noi, târșindu-și picioarele într-o pereche de papuci albastru-spălăcit.

— *Waigong hao!*

Vocea mi se gâtuie.

El dă din cap de câteva ori, apoi și-l apleacă mult, ca să tușească în braț. Când se îndreaptă, zâmbește.

Oh, dacă aș putea să-mi amintesc cum să spun: *Mă bucur să te cunosc!*

Mă străduiesc din răsputeri să extrag din memorie ce am învățat odinioară, dar dintr-odată îmi amintesc de Axel, la înmormântare, întrebându-mă: *Ce culoare?* și eu răspunzându-i: *Alb.*

Alb, ca o pagină goală. Alb, ca dinții mei. Încerc să-i zâmbesc, la rândul meu.

14

Sorb din ceșcuța minusculă de ceai, recunoscătoare că am ceva care să-mi ocupe mâinile și gura. Gustul de oolong[3] este colorat de mirosul fumului – rotocoale sărate se înclină către mine dinspre altar.

În urmă cu mai puțin de o oră, stătuserăm în fața statuilor bodhisattva[4], aprinzând tămâie și înfigând bețișoarele subțiri ca spaghetele într-un bol cu orez și cenușă. Tata închisese ochii și eu încercasem să-l imit, dar nu eram sigură dacă trebuia să mă rog sau să păstrez un moment de reculegere sau poate să ascult vreun sunet îndepărtat.

În capul meu se învârteau în neștire cuvintele tăiate de pe ultimul bilet al mamei.

Vreau să vă amintiți.

Pasărea a vrut să vin și iată-mă. Am inhalat fumul sărat și am încercat să improvizez o rugăciune: *Te rog, spune-mi ce trebuie să fac eu aici! Te rog, spune-mi ce trebuie să-mi amintesc!*

N-am primit niciun răspuns. Păi, la ce mă așteptam?

Acum stăm cu toții în sufragerie. Tata și cu mine, în fotolii tapițate cu brocart, waipo și waigong, pe o canapea de lemn cu perne. Sub becurile strălucitoare de halogen le studiez fețele. Buzele subțiri ale bunicii sunt întinse într-un zâmbet perpetuu, obrajii ușor marmorați, nasul mic și turtit. Poartă tortițe simple de aur în urechi, părul alb strâns la spate, într-un coc lejer. Bunicul dă din cap în timp ce vorbim; are părul cărunt tuns milităreșe, dinții ușor strâmbi și pielea pistruiată în mici constelații cafenii.

Încerc să găsesc fața mamei în fiecare dintre ei. Cât de diferit arătau ultima oară când i-a văzut ea? Ce provocase o asemenea prăpastie între ei?

Tata și waipo susțin majoritatea conversației. Prind câteva cuvinte pe care le înțeleg. *Avion. America. Mănâncă. Vreme.*

Cât e de ciudat! Să stăm aici și să vorbim astfel, să purtăm o conversație politicoasă la un ceai, când de

fapt o tragedie ne-a adus împreună.

Tata îmi reproduce cuvintele în engleză ca la telefonul-fără-fir. Asta este o casă nouă; s-au mutat aici acum doi ani. Waigong n-a scos un cuvânt de când a avut atacul cerebral. Au avut vreme bunicică în ultimele săptămâni, nu atât de cald ca de obicei, mulțumită unui taifun dinspre ocean care a adus niște ploaie. Merele dulci și fructele-dragonului au fost deosebit de bune în acest sezon. Și fructele de guava, pe care waipo le pasează.

Cui îi pasă de guava când mama mea este o pasăre? Genunchii mi se bâțâie, rapid și puternic.

Tata își apleacă valiza într-o parte și o deschide, conținutul strălucind precum interiorul unui tezaur. Scoate pachete de dulciuri: Hershey's Kisses, ciocolate Godiva, caramele Tootsie Rolls.

Ochii lui waipo se luminează, dar apoi clatină din cap.

— Ce nu-i în regulă? întreb eu.

— Spune că e prea mult, îmi traduce tata. Dar am vrut să-i aduc toate preferatele ei.

Cuvintele înțeapă ruginii, nedreptatea biciuiește ceva adânc în mine. Cum se face că el știe ce-i place bunicii mele și eu nu?

Acum, în sfârșit, am epuizat subiectele de conversație și o liniște paralizantă umple aerul. Nimeni nu vorbește. Nimeni nu mișcă, mai puțin waigong care molfăie o caramelă și dă vag din cap, încuviințând pentru el însuși.

Corpul îmi devine mai încordat cu fiecare secundă. Sunt ca un arc, gata să sar.

Waipo întinde mâna după telecomandă și, în panică, trântesc un cuvânt în engleză:

— Așteaptă!

Cuvintele se ridică brusc din memoria mea:

— *Deng yixia!*

De bună seamă, cum putem noi patru să stăm aici și să ne uităm la televizor? Să ne prefacem că petrecem o seară normală ca o familie? Nu așa trebuie să se întâmple.

Toată lumea se uită la mine în expectativă. Ridic un deget, nesigură dacă ăsta este un semn universal, și dau

fuga în camera de oaspeți. Cutia este în geanta mea de voiaj, atent învelită într-o pereche de pantaloni. Scot capacul.

Ezit numai o secundă – oare asta este ce vrea mama să fac? De unde să știu? Nu-mi pot permite să pierd timpul. Dacă este aici, trebuie s-o găsesc.

— Leigh! mă previne tata, când mă întorc în sufragerie ținând cutia în mână.

Nu-l iau în seamă și mă las în genunchi pe podea între canapea și fotolii, scoțând cu grijă conținutul. Waipo spune ceva, cadența cuvintelor ei formează un semn de întrebare în aer. Tata nu-i răspunde. Când ochii mei îi întâlnesc pe ai lui, observ sprâncenele ridicate, rictusul de nefericire din colțul gurii. Nu vrea să fac asta.

Ei bine, nu-mi pasă. Nu am bătut atâta drum ca să păstrez secrete. Mă uit la bunici și fac semn spre colecția mea. Scrisorile într-o grămadă bine echilibrată. Fotografiile răspândite. Colierul cu cicadă pe care-l scot din punguță.

Waigong nu mai dă din cap.

Bunica îngenunchează lângă mine și pipăie lanțul de argint, mângâie gravura cicadei.

— *Baineng,* spune ea și apoi un șuvoi de cuvinte se rostogolește din gura ei, silabe mătăsoase și înnodate, tonuri de culmi și văi.

Tata răspunde încet, păstrând privirea ațintită în covor.

Indiferent ce spune o face pe bunica să scuture din cap, corpul ei tremurând ca o strună încordată.

— Ce spune?

Îmi încrucișez brațele.

— Tradu-mi!

În cele din urmă, tata își ridică privirea.

— De unde ziceai tu că ai cutia asta?

Furia se aprinde în mine ca un chibrit. Focul se întinde repede pe sub coaste.

— Ți-am spus. Mama a venit în forma unei păsări…

— Încetează! Ai mers prea departe, Leigh.

Vocea lui e ca un ghem de sârmă fierbinte.

Mă ridic.

— Nu mint. Nu aș minți despre mama.

Bunica începe să se legene înainte și înapoi.

— Spune-mi ce a zis! îi cer eu.

Tata trage aer în piept și închide ochii.

— Tu nu trebuia să primești cutia asta niciodată.

Îmi dau ochii peste cap.

— Ce mama naibii vrea să însemne asta? îmi scapă mie, fără să vreau.

Fața i se crispează, dar este clar că sunt alte lucruri mai importante în joc, pentru că nu-mi face observație.

— Nu au trimis-o ei. Nu există niciun timbru pe cutie.

— Ți-am mai explicat, încep eu, încercând să-mi temperez tonul, nu a circulat printr-un serviciu poștal…

— *Nu,* spune el. Ascultă! Bunicii tăi au făcut pachetul ăsta, plănuind să-l trimită. Dar s-au răzgândit. Și l-au ars. Pozele și scrisorile. Pandantivul pe care eu l-am trimis lor prin poștă. Au ars tot.

Waipo murmură ceva, clătinând din cap.

— Le-au ars, așa încât mama ta să poată avea aceste lucruri cu ea, în călătoria ei, îmi traduce tata, cu voce joasă.

— Dar mama… pasărea?

Simt cum mi se înclină pământul sub picioare și totul se zgâlțâie. Sunt un titirez care se clatină la sfârșitul învârtiturii, o picătură de vopsea de culoarea asfaltului murdărind albul de zinc.

— Trebuie să le povestești despre pasăre!

Tata se ridică din fotoliu.

— Am terminat această conversație.

Ascult nevenindu-mi să cred sunetul pașilor lui de-a lungul holului și ușa camerei de oaspeți închizându-se în urma lui cu un declic.

Waigong închide ochii, strângând bastonul în mână și lăsând să-i scape un sunet prelung, undeva între un zumzet și un oftat, aproape prea încet ca să fie auzit.

Mă întorc spre bunica.

— *Mama shi,* încep – dar îmi trebuie mult până îmi amintesc cum să spun *pasăre: Niao.*

Am nimerit tonul corect?

Bunica clipește nedumerită la mine.

Iau un stilou și un carnețel de pe masa de lângă canapea, întrebându-mă cum naiba să comunic asta.

Liniștea s-a întors, mai intensă ca niciodată. De data asta, nimeni nu încearcă să-i pună capăt.

Încep cu un desen rapid al chipului mamei. Este prima oară când o desenez de când s-a transformat în pasăre și apare cu greu. Dar degetele mele își amintesc – mușchii mei știu cum să deseneze ochii negri, pistruii pe pometele drept, unghiul sprâncenelor. Fața ei se materializează din cerneală.

Waipo se apleacă să vadă și eu întorc carnețelul spre ea. Bunica studiază desenul. Își mijește ochii, clipește și, recunoscând-o, înflorește. Arăt spre o fotografie din cutie și apoi înapoi la desen, pentru confirmare.

— *Mama,* spun din nou.

Bunica dă din cap. Apoi desenez o săgeată. Acolo unde se termină vârful săgeții, încep să schițez pasărea.

Waipo privește mult timp, urmărind stiloul la lucru. Cerneala nu curge ușor prin el și tot nu pot să redau corect aripile, dar nu are importanță. Este pasărea. Ridic privirea, triumfătoare.

Privirea bunicii arată regretul. Clatină din cap și murmură ceva în mandarină.

O abordare diferită, atunci. Pe o pagină nouă, stiloul meu face corpul gras, pufos al unei omizi. O nouă săgeată arată de acolo către o altă direcție, unde fac un fluture. Chiar înainte să termin, waipo deja dă din cap. Încuviințează. Degetele ei urmăresc săgeata de la una la alta.

Rup pagina cu mama și pasărea și o pun lângă omidă și fluture.

Câteva momente, se aude doar ticăitul ceasului deșteptător de pe poliță. Și apoi waipo trage aer în piept. A înțeles. Îl atinge pe braț pe waigong. El deschide ochii, se uită la desene.

— Mama s-a transformat într-o pasăre, spun eu în engleză.

Waipo dă din cap aprobator.

15

Voci răstite mă trezesc din somn. Mă ridic încet în capul oaselor, simțindu-mă dezorientată. Ochii îmi sunt dureros de uscați, mușchii mă dor și mă înțeapă. Este prima oară când dorm de când pasărea a adus cutia la noi acasă. Încercând să-mi croiesc drum, înot afară din oboseală. Este groaznic.

Mâna mi-este strânsă în pumn și, când o desfac, găsesc pandantivul cu cicada cald în palma mea. Mi-au rămas semne de la muchiile lui care mi-au intrat în piele. Nu-mi amintesc să-l fi luat când m-am dus la culcare. Lanțul rămâne lipit de mine; îl scutur pe pernă.

O fluturare a perdelei îmi dezvăluie lumea de afară, deocamdată liniștită și întunecoasă. Nu este încă dimineață.

Vocile urcă, decibel cu decibel. Waipo sună dur și defensiv. Tata, straniu de nazal, are tonul mai înalt decât de obicei. Glasul ei, brun-sienna, al lui, albastru-cobalt. Vorbele lor se lovesc unele de altele atât de repede, că nu pot să prind nimic pe înțelesul meu.

Nu există decât o cameră de oaspeți și, când am venit la culcare, azi-noapte, tata se instalase deja pe podea – mai mult ca sigur prefăcându-se că doarme pe păturile acelea – și îmi lăsase mie patul. Nu mă așteptasem să dorm, după șocul cu cutia care ar fi trebuit să fi fost distrusă.

De cât timp se trezise tata? Cât e ceasul? O confuzie roșie îmi întunecă mintea.

Când ajung la capătul holului, tata e cu spatele la mine, dar îmi dau seama din felul în care umerii îi sunt aduși înainte și după faptul că își apasă un pumn de frunte că plânge. Este prima oară de la înmormântare când îl văd că plânge.

Bunicul, waigong, stă în partea cealaltă a camerei – care ar putea la fel de bine să fie dincolo de Pacific – strângând cu o mână de spătarul canapelei. Are o privire îngrozită. Waipo este în pragul dintre bucătărie și sufragerie, clătinând din cap spre podea.

Nimeni nu mă vede, câteva momente lungi. Apoi toți mă observă în același timp, de parcă prezența mea le e

anunțată printr-o frecvență pe care n-o pot detecta. Waipo face ochii mari. Tata se întoarce.

— Îmi pare rău, Leigh, spune el în același timp ce waipo lasă să-i scape un șir de cuvinte.

Tata se duce înapoi în camera de oaspeți, trecând pe lângă mine atât de repede că aerul devine vânt.

Waipo intră în bucătărie și reapare, o jumătate de secundă mai târziu, cu niște cutii de plastic în brațe. Spune cuvinte care sună ca muzica și ca nimic.

Mă întorc spre hol, strigând în urma tatei:

— Îți pare rău pentru ce?

— Ea întreabă ce vrei să mănânci, îmi traduce tata peste umăr.

Fac un pas spre el.

— Tată, ce faci? Ce se întâmplă?

Waipo mă apucă blând de cot și mă conduce în bucătărie. Scoate din frigider pungă după pungă, îngrămădește cutie peste cutie, etalându-mi nenumărate opțiuni. Legume, și colțunași nepreparați, și ovăz fiert, și tofu, și chestii murate…

— *Yao buyao*?

— *Yao*, îi spun. *Da. Vreau.*

Este o ușurare că înțeleg cel puțin asta.

Ochii bunicii se luminează la efortul meu de a-i vorbi limba. Ia o tigaie, iar eu mă întorc în hol, la timp ca să-l văd pe tata scoțându-și rucsacul și valiza din cameră.

— Tată!

Se uită la mine cu vinovăție.

— Îmi pare rău, Leigh. Pur și simplu nu pot face asta.

— *Ce?*

Arunc o privire spre waigong, acum așezat pe canapea. Ochii lui sunt închiși, umerii rigizi.

— Mama ta… vocea tatei se frânge, nu ar fi dorit să ne certăm.

Îmi scot bărbia înainte.

— *Eu* nu mă cert cu nimeni.

— Nu ar fi vrut să existe această… mânie. Și resentiment. Pentru ea. Pentru trecut. Asta a încercat ea să evite. Și eu, iată-mă aici, încălcând promisiunile pe care le-am făcut când ne-am căsătorit.

— Te-ai căsătorit aproape acum douăzeci de ani. Lucrurile se schimbă.

Îmi aruncă o privire obosită.

— Așa am crezut și eu. Dar unele lucruri nu se schimbă.

Îmi încrucișez brațele.

— *De abia* am ajuns aici. Nu poți să mă obligi să plec.

— Nu, se grăbește tata să spună. Nu te oblig să pleci. În regulă? Tu poți să stai. O să mă duc la Hong Kong, un timp…

Stupefacția mă zgâlțâie ca un cutremur.

— *Glumești?* Ai de gând să mă… *lași?* Aici?

— Ești pe mâini sigure, spune el, frecându-și tâmplele.

Are cearcăne vinețiii sub ochi, stropi de argint în păr.

— Ești cu familia. O să mă întorc să te iau când ești pregătită să mergi acasă. Până atunci, o să-mi cumpăr o cartelă de telefon. Și am văzut un internet-café după colț, așa că o să poți…

— Niciunul nu vorbește engleza! Cum o să mă înțeleg cu ei?

— Exersează-ți chineza! spune el liniștit. Nu asta ți-ai dorit dintotdeauna?

Sună ca o glumă. Ca o bătaie de joc. Câtă chineză știu eu? Aproape nimic.

Ar trebui să fie ilegal pentru părinți să-ți trântească în față lucrurile pe care le-ai spus odată.

Îl urmăresc din priviri cum împinge valiza la intrarea principală, își scoate papucii, se încalță cu pantofii, fără să mai zăbovească să-și lege șireturile. Înainte să închidă ușa, spune, cu o voce atât de spăsită, de culoarea fucsiei:

— Te iubesc, Leigh.

Sunt prea supărată ca să-i mai răspund.

Nimeni nu spune nici măcar la revedere.

16

Mai multe expresii din chineză, pe care le-am învățat cu ani în urmă, se scurg înapoi:

Shengqi. A fi nervos.

Weisheme? De ce?

Hao buhao? Este bine?

Buhao.

Nu este bine. De fapt, este foarte rău.

Nu pot să cred că, în urmă cu mai puțin de o oră, l-am privit pe tata plecând. Pe de-o parte, sunt ușurată că a plecat, însă, pe de altă parte, sunt agasată. Cum o să-mi obțin răspunsurile fără el? Cum o să găsesc pasărea? Furia izbucnește în mine roșu-alizarină și abia-mi reține un țipăt în gât.

În camera de oaspeți, stau întinsă în pat, ținând colierul în poală. Lanțul rece de argint. Pandantivul de jad este cât se poate de real. Cum de se află aici, în palmele mele? Cum de bijuteria și toate scrisorile alea, fotografiile, au supraviețuit?

Arderea în foc distruge. Dar astea nu sunt distruse.

Mânia mea șuieră și fâsâie ca un chibrit aprins care lovește apa și dintr-odată sunt complet extenuată.

Lumina dimineții pătrunde ca lama prin jurul marginilor prăfuite ale draperiei. Dau țesătura la o parte ca să văd orașul.

Privirea mea se fixează pe doi ochi, lucitori și rotunzi, de culoarea flăcărilor, dar negri în centru. Sunt dincolo de grilajul ferestrei, ațintiți intens asupra mea. Văd un cioc lung, negru cărbune și ascuțit. Niște pene roșii, lungi, se arcuiesc în sus și în spate, ca un panaș.

Aerul mi se oprește în gâtlej; stomacul mi se încleștează. Panică și ușurare dansează în capul meu, o învălmășeală de tonuri portocalii și galbene.

— Mamă!

Întind mâna și degetele mi se lovesc prea tare de geam.

Pasărea întoarce iute capul într-o parte, alarmată. Își îndreaptă ciocul către nori și îl deschide larg. Țipătul ei străbate cerul, face fereastra să vibreze.

Își face vânt și își ia zborul; o gheară îi alunecă de pe metal și sfâșie plasa de la fereastră.

Ușa dormitorului se deschide brusc și waipo dă buzna înăuntru, privind în jur înnebunită.

— *Mama!*

Este tot ce spun înainte de a trece ca furtuna pe lângă ea, până în hol, unde picioarele mele se grăbesc să intre într-o pereche de încălțări – oricare. Deschid ușa din față, ignor ascensorul și cobor în fugă, *clamp-clamp-clamp,* cu sandalele din picioare cam mari.

— Leigh!

Waipo mă strigă de sus, dar eu sunt deja la parter, repezindu-mă afară, în lumina dimineții.

Unde este?

Încerc să-mi potolesc respirația, să trag suficient aer în plămâni ca să pot să mă gândesc. În capătul aleii, o iau la dreapta, ocolind clădirea pe care bunicii o numesc casa lor.

De ce este atât de întuneric?

Ochii mei caută fereastra cu plasa ruptă.

Cerurile se deschid și o ploaie caldă năvălește spre pământ.

În câteva secunde, sunt udă până la piele.

Nu se vede nicăieri vreo urmă de pasăre. Mă uit în sus și tot ce văd este un cenușiu larg, plat.

— Leigh!

Waipo gâfâie în timp ce-mi pune pe umeri o pelerină de plastic. Desface umbrela ei, de un roz pastel, cu o spiță ruptă, și murmură ceva despre ploaie. De-abia aud cuvintele prin zgomotul aversei.

Ne întoarcem în apartament, unde-mi găsește niște haine uscate. Îmi șterge părul cu prosopul și apoi scoate un uscător electric, care suflă aer fierbinte. Ce ciudat este să-i simt degetele pe scalp, atât de blânde și de sigure. Cu ochii închiși, parcă sunt ale mamei.

*

Primul lucru pe care-l observ când deschid ochii este ventilatorul bâzâind pe scaun, în timp ce paletele se învârt. Sunetul mă face să mă gândesc la insectele care zboară vara peste iarbă, la statul pe-o pajiște desenând copaci cu un cărbune, Axel strâmbându-se când verifică

dacă un punct de pe piciorul lui este sau nu o căpușă, sub un cer albastru, neted ca o foaie de hârtie.

Un impuls ciudat, inexplicabil, mă face să mă dau jos din pat și să mă duc la șifonier. Deschid sertarul din stânga sus și văd că e gol, cu excepția a două lucruri.

O pană roșie curbată ca un iatagan. O cutie lungă și subțire, pe care nu am mai văzut-o niciodată.

Prima oară iau pana. E puțin uleioasă la pipăit și miroase puternic a mosc sălbatic. Arată ca și cealaltă pană pe care o am de la pasăre. Oare asta a fost lăsată ca mesaj? Cum se face că n-am știut ce o să găsesc, dar cumva am știut exact unde să caut?

Cutia are aproximativ dimensiunea și forma potrivite pentru un cuțitaș de deschis scrisori – sau poate o pană – și e făcută dintr-un carton tare, atât de vechi și de tocit, încât a devenit catifelat. Mă murdăresc pe degete de praful cenușiu care o acoperă în strat gros. Dedesubt, cutia este de un portocaliu de gălbenea ofilită și are niște ideograme chinezești pictate vertical, în roșu:

最難風雨故人來

Singura ideogramă pe care o recunosc este cea din două linii. *Ren.* Înseamnă *oameni.*

Capacul se deschide ușor, ca la o cutie de pantofi, hârșâind stins, de parcă m-ar avertiza despre conținut: bețișoare lungi mirosind a fum, a distrugere și a chibrituri folosite. Un miros ca un amestec de culori topindu-se în întuneric.

Tămâie. Aproximativ cu aceeași dimensiune și formă ca bețișoarele care ard pe altarul bunicului, doar că astea sunt negre și solide. Ridic unul cu grijă, copleșită de dorința puternică de a-l aprinde. Îl țin cu două degete și mi se pare straniu de fierbinte, ca încins la soare.

Și apoi: șoaptele. Voci firave ca o părere venind dinspre tămâie.

Duc bețigașul la ureche…

O bătaie în ușă mă face să tresar.

— Așteaptă – *deng yixia!* strig eu, chinuindu-mă să îndes cutia și pana înapoi în sertar și aruncându-mă pe pat în clipa în care ușa se deschide.

Waipo se uită la mine din prag, șovăind.

— Bună! spun eu, inima bubuindu-mi în urechi.

Nu știu de ce mă simt de parcă am ceva de ascuns. De ce sunt ciudat de tensionată.

Bunica îmi face semn să vin afară din cameră.

— *Lai chi zaocan,* spune ea.

Zaocan. Micul dejun. Așa e. Un ghimpe de căință – m-au așteptat pe mine tot timpul ăsta?

Privirea îi cade pe ceva de lângă pat. Se duce direct la noptieră și ia lănțișorul mamei, ținând pandantivul cu cicadă în lumină, într-un mănunchi de raze care se furișează pe după draperie. Jadul prinde lumina și devine opalescent. Ea arată spre mine și zâmbește, în timp ce-mi spune ceva.

Tot ce înțeleg este *ni. Tu.* Înainte să pot încerca să ghicesc, se apleacă peste mine, dându-mi părul într-o parte și prinzându-mi lănțișorul la gât.

Greutatea cicadei de jad mi se așază în capul pieptului. Waipo îmi ia mâna, săltându-mă în picioare.

Pe masa din sufragerie este multă mâncare. Recunosc gogoșile prăjite care strălucesc de ulei, *youtiao* – preferatele mamei, îmi amintesc cu durere. Și lipia dreptunghiulară, *shaobing.* Apoi sunt lucruri pe care nu le-am mai văzut niciodată. Prăjituri pătrate, gătite la aburi și stropite cu sos caramel. Un bol cu un fel de legume deschise la culoare și poroase. Clătite alb-strălucitoare, tăiate felii. O supă ciudată, maronie.

Gâtul mi se strânge. Nu aveam parte prea des de mic dejunuri taiwaneze – doar de două ori pe an, când avea mama chef să meargă la unul din magazinele cu specific asiatic –, dar raritatea le făcea o desfătare. Axel și cu mine, ocazional și tata, dacă era cu noi, ne îndopam atât de mult, încât eram nevoiți să sărim peste masa de prânz.

Mă gândesc la zilele când venea acasă cu toate ingredientele pentru o masă ca asta. Să fi fost acelea zilele când îi era dor de Taiwan? Când îi era dor de familie? Aproape mă convinsese că încetase să-i mai pese de ai ei.

Waigong este deja așezat la masă, cu bastonul de lemn sprijinit de tăblie, lângă cotul lui. Ia una dintre lipiile cu susan și o desface pe din două, ca niște aripi de fluture. Pune la mijloc o bucată de gogoașă și înmoaie totul în laptele de soia – exact cum ar fi mâncat-o și mama.

Pandantivul mi se pare că atârnă mai greu și ridic mâna să pipăi cicada. Încerc să-mi imaginez bunicii cu treizeci de ani mai tineri, așezați la o masă rotundă exact ca asta, zâmbindu-i mamei, în locul meu.

17

În liniștea apăsătoare a nopții, sunt în sfârșit din nou singură în camera mea.

Am petrecut ziua topindu-mă în soare, urmărind-o pe waipo prin piața deschisă, unde peștii întregi erau întinși pe un pat de gheață în găleți de plastic viu colorat și ananasul era clădit în redute înalte pe cărucioare metalice. O femeie își împingea câinele într-un cărucior, ducându-se să cumpere un pui întreg cu pielea neagră. După aceea, waipo a cumpărat câte un ceai de tapioca și ne-am așezat pe o bancă în parc – oamenii ne priveau lung, în timp ce sorbeam din ceai cu paie groase.

Era atât de diferit de parcurile de acasă, plin de copaci groși, drapați cu bărbi de iederă maro, crescută la întâmplare. Flori ca niște stele, cu parfum de citrice. Frunze lungi, fluturând ca steagurile, verzi pe deasupra și ruginii pe dedesubt.

Ne uitam la copiii care alergau pe o potecuță către un mic teren de joacă. Zmeie împrăștiate pe cer ca niște confetti – un fluture, o pasăre phoenix, o maimuță înaripată.

Era genul de scenă pe gustul lui Axel. El și-ar fi scos acuarelele, de care nu se despărțea, și ne-ar fi silit să stăm până ar fi obținut cel puțin două planșe. Odată ajuns acasă, din tușele iuți de culoare ar fi făcut o compoziție audio, caldă și delicioasă. Zmeiele s-ar fi transformat în arpegii. Copiii ar fi devenit mici zeități de timpane cutreierând pământul în tempoul șapte-opt. Pentru Axel, acuarelele sunt felul lui de a-și lua notițe – forma lui personală de stenografie. Își folosește culorile ca repere pentru compoziții muzicale, producând piese pe care el le numește de operă electronică.

Nici când waipo și cu mine ne-am întors acasă, nici când am luat cina cu waigong, nu m-am putut opri să mă gândesc ce ar face și ce ar spune Axel dacă ar fi fost cu noi.

Nu îl anunțasem că plecam în Taiwan. Îl văd în minte, apărând pe terasa noastră, sunând la ușă, ciocănind cu putere. Îl văd pășind înapoi, numărând

clipele trecute ca un acompaniator de pian, așteptând să încerce din nou.

Clipesc și totul dispare: amintirea parcului, acele picturi imaginare de acuarelă, figura nefericită a lui Axel.

Se face târziu, dar ceva mă ține trează. Bunicii s-au dus la culcare, ultimele zgomote ale activității lor și târșâitul de picioare s-au liniștit.

Mă întreb unde este tata acum. Cumva la un hotel elegant, plătit cu punctele de călătorie acumulate? Îi pare rău că ne-a părăsit? Furia mea încă fierbe, vopsind totul într-o nuanță de ocru-închis.

Lucrul înțelept ar fi să încerc să dorm, să mă adaptez la orar. Trebuie să funcționez la nivelul maxim de energie dacă vreau să găsesc pasărea. Sunt extenuată și căldura înrăutățește situația – îmi simt fiecare membru umflat și greu.

Și totuși. Deși închid ochii, poruncind corpului să se relaxeze… nu pot să-mi închid mintea. Imaginile se derulează înapoi, se reiau, din nou și din nou. Mă gândesc la făptura înaripată cu pene roșii plutind pe cer. La cutia cu scrisori și suveniruri pe care bunicii au spus că o arseseră. La acel corp neînsuflețit, cenușiu, așezat în coșciug ca o păpușă.

Și cutia cu tămâie? N-am văzut niciodată bețișoare de tămâie atât de negre.

Le aud din nou: șoaptele, cuvinte pe care nu le pot descifra. *Șușuitul* silabelor care alunecă una peste alta.

Lumina rece se adună într-o baltă, pătrunzând prin crăpătura largă dintre baza ușii și linoleum. Se strecoară prin fereastra din spatele perdelei subțiri, spălând pereții cu raze spectrale. La început, cred că este luna furișându-se pe alee și apoi îmi dau seama că sunt felinarele de afară. Ochii mi se adaptează, întunericul se subțiază. Este suficientă lumină ca să mă orientez.

Picioarele mi se dau singure jos din pat și tălpile desculțe străbat podeaua până la dulapul cu haine, dar se opresc brusc, în clipa în care ating mânerul sertarului. Deschid sertarul încet, fără zgomot. Ăsta este un apartament mic, cu pereți subțiri: sunetul călătorește.

Iată pana. Iată tămâia. Și, de data asta, există și o cutie veche de chibrituri. De unde au venit toate astea? Un fior îmi trece pe șira spinării. Fără să vreau, mă uit peste umăr. Lumina de dincolo de fereastră pâlpâie și se micșorează, ca și când răspunde la o întrebare pe care nu știam că o pusesem.

Sunt convinsă că sunt de la pasăre – pana este ca o semnătură, spunându-mi că ea a trimis obiectele acestea aici ca să le folosesc eu.

Scot un băț de chibrit, îl aprind, ating flacăra de vârful unui bețișor negru ca smoala.

Bețișorul ia foc, se luminează ca un licurici. Fumul se ridică negru ca tușul, lăsând dâre prin aer.

Nicio voce. Nimic. Nu știu la ce mă aștept.

Dar apoi liniile negre se umflă repede, prefăcându-se în panglici care se împletesc și se înfășoară ca o furtună. Tresar când fumul se năpustește în gâtlejul meu, până în plămâni. Tușesc și scuip și mă frec la ochi încercând să scap de usturime.

Fumul umple camera, până ce totul este negru.

15

– FUM ȘI AMINTIRI –

Fumul se risipește, întunericul se destramă și mă trezesc într-o cu totul altă cameră. O cameră pe care o știu foarte bine, din casa unde am trăit toată viața.

Pereți verde-pară. O intrare cu arcadă.

Sufrageria mea.

Mama este la pian; din degetele ei se revarsă o sonată de Beethoven, notele se înalță și cad imposibil de repede.

O privesc pe mama. *Mama mama mama.* Pieptul e gata să-mi explodeze.

— Mamă!

Pianul îmi acoperă vocea.

Mâinile ei aleargă peste clape, în arpegii largi, spatele ei se balansează în ritm cu valurile întunecate ale muzicii. Îmi amintesc bucata asta: *Furtuna.*

O abia simțită mireasmă dulceagă atârnă în aer – șamponul de nucă de cocos al mamei, singurul șampon pe care ea îl folosea, din câte știu eu, cel mai aproape de un parfum pe care l-am mirosit vreodată la ea.

Culorile din cameră sunt stinse și există o tentă meditativă a muzicii, a ritmului în care se produce. Nu sunt lângă pian, dar pot simți clapele netede sub degete.

— *Stop!* șoptește cineva în spatele meu, chicotind.

Fac stânga-mprejur și pe canapeaua noastră văd o fată cu părul șaten – fără îndoială eu, dar mai tânără –, zâmbind larg și înghiontind o versiune mai scundă și mai uscățivă a lui Axel. Trăsăturile sunt puțin neclare, dar categoric suntem noi. Stau drept în fața lor, dar ei nu mă văd. Este atât de ciudat.

— Ce-i? zice el, întruchipare a inocenței pure.

Versiunea mea mai tânără își dă teatral ochii peste cap, radioasă tot timpul. Mă lămurisem deja ce simțeam pentru el?

Aceasta este o scenă din trecut, conservată cumva. Nu mi-o amintesc deloc; și apoi îmi dau seama, instinctiv, că amintirea asta este a mamei. De aceea miroase ca ea.

Șuvița din părul meu este roșie, așa că această Leigh din amintire are probabil doisprezece ani, e încă fără griji. Ea și cu Axel țin pe genunchi caiete de desen și se lovesc unul pe altul în glezne.

De la etaj se aude un zgomot ca un tunet – cineva coboară grăbit pe scări. Apare tata, cu fața luminoasă. Uitasem de zgomotul ăla – tropăitul vesel pe scări. Când deveniserăm niște oameni care pășesc în vârful picioarelor?

— Ce miroase *atât de minunat*? întreabă versiunea tatei din frântura de amintire.

Un ceas de programare a cuptorului din bucătărie sună și culorile tresar de parcă se trezesc din somn. Mama se răsucește pe banchetă și sare în picioare. Plantează un pupic pe nasul tatei și valsează pe lângă el, în bucătărie. El se întoarce s-o privească, fermecat.

Odată ca niciodată am fost o familie aproape perfectă. Aș vrea să putem să ne întoarcem înapoi, să trăim în anii aia pentru totdeauna.

Scena devine mai neclară, iar mirosul șamponului de nucă de cocos se pierde acum, când mama nu mai este aici. Mă duc și eu în bucătărie, unde contururile se intensifică și culorile se înviorează încă o dată. Fața ei strălucește și în colțul buzelor schițează un mic zâmbet când scoate tava din cuptor.

— Gata cu suspansul! țipă Axel din cealaltă cameră. Spuneți-ne odată ce sunt!

— *Danhuang su,* zice tata.

O urmez pe mama în sufragerie, care urmează platoului din brațele ei. L-a umplut cu vârf cu niște pateuri, perfect rotunde, înfoiate în mai multe straturi aurii și ornate cu semințe de susan.

Aceasta este mama pe care vreau să mi-o amintesc. Bucuria asta. Felul în care lumina ei umplea camera. Veselia ei, plăcerea ei pentru mâncarea bună, râsul ei cristalin și deschis.

Mă apropii, disperată să o ating, dar mâna mea dispare pe umărul ei de parcă eu sunt fantoma.

Părinții mei își împart un pateu, ciugulind cu degetele bucățile de foitaj, prinzând pasta de fasole pe limbă. Mama îl lasă pe tata să ia gălbenușul sărat din mijloc – partea lui preferată.

Stau nemișcată, picioarele parcă mi-au prins rădăcini în covorul acelei amintiri, și mă uit până ce coastele mi se sfărâmă și-mi spulberă inima, împrăștiind căldura dorului meu peste tot. Durerea se revarsă din mine sepia-întunecat.

Toate culorile se inversează. Lumina este aspirată.

Un pâlpâit. O străfulgerare.

Iat-o din nou pe Leigh din trecut, chiar mai tânără de data asta, fără șuvițe colorate în păr, ghemuită la malul lacului întunecat. Tata apare lângă ea, rupând un mănunchi de fire de iarbă. Culorile și-au schimbat nuanțele, de parcă a răsucit cineva un disc de intensitate ca să le facă mai calde. Mirosul este complet diferit, de balsam de rufe – așa cum miroase tata mereu.

Este amintirea tatei.

— Așadar, iată care-i șmecheria! Ia unul din astea…

Așază firele de iarbă pe un loc neted și alege unul frumos pentru mine cea din trecut.

— Acum fă-l sandvici între degetele mari. Lipește-le strâns!

Micuța Leigh își întinde mâinile ca să-i arate. Nici de asta nu-mi aduc aminte.

— Da, așa. Strânge mai tare! Apoi faci așa…

Tata își duce degetele mari la gură. Își umflă obrajii, își țuguie buzele și suflă tare, imediat sub articulațiile degetelor, scoțând un țiuit puternic care cântă de-a lungul apei.

— Nici eu nu pot s-o fac, spune mama, care stă câțiva pași mai încolo, legănându-se pe un bolovan, urmărindu-ne și ținând și ea, la rândul ei, un fir de iarbă.

— Leigh aproape că a reușit. Mai încearcă, puștoaico!

Tata se retrage de la malul lacului, ca s-o ajute pe mama. Leigh, cea din amintire, suflă și suflă. Potrivește mai bine firul de iarbă între degete. Încearcă unul nou, strângându-l și mai tare între degetele mari. Și, în sfârșit, acel sunet ascuțit iese, puternic și curat, undeva între un mirliton și o rață.

Se uită peste umăr.

Iat-o pe mama, o siluetă pe fundalul cerului care se stinge. Brațele ei, înlănțuite pe talia tatei, obrazul, pe

umărul lui. Amândoi se leagănă în ritmul muzicii pe care numai ei o pot auzi. Apoi străfulgerarea. Culorile se inversează.

Sunt înapoi în cameră și stau pe patul meu, în apartamentul bunicilor din Taiwan. Amintirile au încetat.

Strâng de atâta vreme și atât de tare degetul mare și arătătorul, încât mi-au amorțit de durere. Mă uit – bețigașul de tămâie a dispărut. Aprind lampa ca să mă asigur. Nicio urmă, pe nicăieri. Nu e cenușă. Pur și simplu a dispărut.

Deschid palmele și-mi privesc mâinile tremurânde.

Rămân astfel, tremurând, până la răsărit.

19

A cui a fost vina? Asta este întrebarea din mintea tuturor, nu? Nimeni n-o va rosti niciodată cu voce tare. Este o întrebare pe care oamenii o numesc *nepotrivită.* Pentru că e genul de întâmplare la care toată lumea reacționează cu: *Nu este vina nimănui.* Dar chiar să fie adevărat? Stă în natura umană să cauți să plasezi undeva vinovăția. Degetele noastre sunt foarte pregătite să arate acuzator, dar parcă suntem toți legați la ochi și ne învârtim în loc.

Ce determină o persoană să vrea să moară?

Ea m-a avut pe mine. L-a avut pe tata. A avut-o pe cea mai bună prietenă, Tina. Dădea lecții de pian la o treime din copiii din cartier.

Oricine o cunoștea ar fi spus că părea cea mai fericită. Cea mai plină de viață. Când râdea, fața îi înflorea și simțeai cum te încălzești pe dinăuntru.

În ultimele luni, râsul ei devenise tot mai rar. Am observat asta, chiar am observat-o. Dar am pus-o pe seama schimbărilor de dispoziție; întotdeauna trecea de la o extremă la alta. Îi găseam o explicație prea repede, prea ușor.

A fost vina mea? Dacă măcar aș…

Sau dacă tata ar…

Dacă mama ar…

Ce?

20

Chiar și la începutul dimineții aerul este greu și te apasă, ți se lipește de piele și scoate transpirația din tine.

Mă întorc spre bunica.

— *Niao.*

Pasăre. Nu prea știu ce altceva să spun. Cum să-i explic că trebuie s-o găsim pe mama?

Waipo dă din cap, dar nu sunt sigură că înțelege.

Mergem printr-un labirint de alei până la un local care oferă micul dejun, unde este o femeie care prepară ceva ce nu am mai văzut. Se cheamă *dan bing.* Mâna ei abilă întinde aluatul într-un cerc perfect plat, deasupra căruia sparge un ou și presară praz. Nu îmi e chiar foame, poate și din cauză că nu am dormit și îmi simt corpul amorțit, și cu toate acestea îmi lasă gura apă când dau de miros.

Localul vinde și *fantuan* – pe astea le recunosc: turtițe de orez înfășurate în jurul unui *song* din carne de porc uscată și dulce, brun-roșcate, înfoiate ca bumbacul. Într-o zi, la școala primară, am adus un *fantuan* pentru gustarea de prânz. Când copiii au văzut mijlocul de *rousong,* au râs de mine că mănânc ațe și m-au întrebat dacă o să scuip ghemotoace ca pisica.

Femeia își șterge degetele pe șorț și ne împachetează comanda pentru micul dejun. Ochii ei se întorc spre mine, se opresc un moment pe fața mea, la fel de intens ca o atingere.

— *Hunxie,* îi spune ea bunicii care pune niște bănuți în palma ei ridată.

Waipo se lansează într-un șuvoi de cuvinte atât de rapide, că nu pot să prind niciunul. Femeia îmi zâmbește, spune ceva despre naționalitatea americană, ceva despre frumusețe. Puținii oameni care mănâncă la mesele apropiate se întorc să se uite la mine. Pielea mi se furnică sub privirile lor.

Waipo și cu mine mâncăm în mers. Paharele de lapte de soia rece transpiră în mâinile noastre, condensul se strânge în picături, picăturile în râulețe, apa șiroind pe degete de la o articulație la alta.

— *Shenme shi… hunxie*? întreb eu.

Ochii ei sclipesc. Îi place când încerc să vorbesc mandarina.

— *Hunxie*, repetă ea, și începe să explice termenul.

În cele din urmă, înțeleg că înseamnă *birasial.* Și apoi recunosc părțile, ca atunci când în sfârșit vezi formele din nori: *Hun. Amestecat. Xie. Sânge.*

Acasă, unii oameni spun că sunt exotică sau străină. Câteodată chiar ca pe un compliment. Presupun că nu-și dau seama că sună de parcă aș fi un soi de animal expus la zoo.

Odată, doi tipi la școală m-au întrebat:

— Ce ești tu?

Fiindcă eu tăceam, unul dintre ei a spus:

— Ești parțial hispanică sau ce?

Când le-am spus că mama este taiwaneză, celălalt tip l-a bătut pe prietenul său pe umăr:

— Adică un fel de asiatică. Îmi datorezi cinci.

Nu mi-au mai spus nimic și au plecat, râzând singuri.

Nu se întâmplă în fiecare zi, dar se întâmplă destul de adesea cât să devină o aluzie regulată: oamenii mă văd diferită.

Iar acum, când sunt atât de direct numită *hunxie – sânge amestecat*— ca o etichetă tipărită și lipită pe fruntea mea… face să mi se răsucească în stomac ceva, într-un mod albastru-violet-închis.

Înapoi, în apartament, waigong lenevește pe canapea, acaparând toate pernuțele sub spate și coate. Se uită fix la televizor, urmărind un film muzical cu volumul dat la minimum. Mai mulți asiatici dansează într-un tunel hexagonal plin cu lumini intermitente. Ecranul explodează într-o ploaie măruntă de pene.

Waipo îi dă un *dan bing* și niște lapte de soia, apoi se duce la altar. Degetele ei tremurătoare sunt surprinzător de sigure cu chibritul. Flacăra îi urmează mâna precum coada unei comete, stabilizându-se într-un punct de lumină când o atinge de tămâie. Mirosul lemnos se răspândește prin cameră. Privesc bucla leneșă de fum și mă gândesc la bețișoarele negre care se află în cutia din camera mea. Aici nu sunt șoapte. Pe acela să mi le fi imaginat doar?

Lângă bolul de tămâie este o vază largă de ceramică pictată cu dragoni albaștri, iar luciul ei reflectă atât

lumina, cât și umbrele. Fumul cenușiu face piruete în fața dragonilor. Pentru un moment, unul dintre ei pare că-și întoarce gâtul ca să se uite la mine, cu dinții descoperiți și ghearele rășchirate. O clipire, și fumul se mută. Dragonul este din nou bidimensional și nemișcat, privind într-o parte, în direcția unei fotografii neînrămate, sprijinite de marginea unui bol cu fructe.

Nu observasem poza. Este aproape cât palma mea, tocită și acoperită de urme de degete: două fetițe stând țepene pe scaune cu spătarul înalt. O copie ștearsă a fotografiei pe care am găsit-o în cutie, cea despre care l-am întrebat pe tata.

— Waipo… am început eu.

Dar înainte să pot găsi cuvintele ca să întreb despre fete, un *ci-rip-cirip-cirip-cirip-cirip-cirip-cirip* asurzitor umple apartamentul. La început, cred că este o pasăre adevărată, dar când face din nou *cirip-cirip-cirip-cirip-cirip-cirip-cirip,* e prea ritmat, prea exact. Am învățat calitatea precisă și aplatizată a mostrelor audio urmărindu-l pe Axel lucrând la compozițiile lui, și asta este cam la fel – o pasăre înregistrată, un ciripit repetat.

Waipo înghite ultima bucățică din *fantuan* și se grăbește să deschidă ușa apartamentului.

Este un curier, cu un pachet în brațe.

Bunica se lansează numaidecât într-o conversație rapidă și animată. Cuvintele ei sună complet diferit – vocalele mai largi, consoanele vin mai repede, mai puternice, silabele se lovesc și se întorc. A trecut de la mandarină la taiwaneză. Expresiile îmi sunt complet necunoscute.

Curierul pleacă, dar când waipo se dă la o parte, o femeie tânără și palidă intră în apartament. Are o bluză imprimată cu trandafiri imenși, în nuanțe de roz și verde. E mai mare decât mine, poate de vârsta colegiului. Poate chiar mai în vârstă de atât. Mă așez mai bine în scaun, adâncindu-mă în tricoul meu larg și în jeanși. Nu am împachetat mai mult decât lucrurile pe care le port de obicei acasă, alese ținând cont de posibilitatea că aș putea să mă murdăresc de cărbune sau de vopsea.

Waipo este încă veselă, zornăind cuvintele, acum gesticulând în direcția mea, pronunțându-mi numele. Deschide cutia cu un cuțit de bucătărie și începe să scoată pachete de gustări, fructe confiate, o cutie cu ceai. Pentru o clipă, trece la mandarină, aruncând o remarcă în direcția mea.

Tatăl tău este singurul lucru pe care-l prind. Când clatin din cap, ea ridică din umeri și se întoarce la pachet.

Vizitatoarea îmi aruncă un zâmbet nesigur.

— Mă bucur să te cunosc, Leigh!

Engleza ei mă lovește ca o împroșcare cu apă rece. Nu are deloc accent.

— Mă numesc Feng, dar am și un nume englezesc, dacă îți vine mai ușor…

— Bună, Feng! mă grăbesc să spun, iritată de sugestia că numele ei monosilabic ar fi prea dificil pentru mine. Mă bucur să te cunosc!

— Popo spune că vorbești puțin mandarina… o preferi?

Mâinile ei flutură ca moliile, palide și nervoase.

— Engleza este în ordine.

În clipa în care rostesc aceste cuvinte, îmi simt umerii strângându-se cu un sentiment de inferioritate.

— Prea bine! zâmbește Feng. Engleza este convenabilă și pentru mine. O nouă abilitate, poți să spui. Ah, ai verde în păr! Este o chestie americană?

— Hm, cred că este a oricui.

— O, cât de neobișnuit! Oamenii vor crede probabil că ești un star pop.

Îmi doresc să schimb subiectul.

— Cum de îi cunoști pe bunicii mei?

— Păi… pare stânjenită, nesigură. Îi cunosc de mult. Sunt o veche prietenă de familie.

Waipo îmi întinde o foaie de hârtie care se găsea în pachet – o foaie roz, din setul Hello Kitty. Sunt două rânduri de cuvinte chinezești, dar sunt transcrise în pinyin, sistemul romanizat pe care tata mi l-a predat când eram mică. Deoarece literele sunt toate din alfabetul latin, pot să ghicesc cum să pronunț cuvintele, chiar dacă nu am nicio idee ce înseamnă.

— Ce e asta? întreb eu.

— Adresa mea – pentru orice eventualitate. Dar mă îndoiesc că o să ai nevoie de ea.

Dau din cap.

— Locuiești pe aproape?

— Temporar. Am fost plecată de acasă o lungă perioadă.

Și apoi îmi atrage atenția la o sacoșă scorțoasă, albă, de cadouri, pe care waipo tocmai a scos-o din cutie. Pe fața sacoșei sunt tipărite litere chinezești, în tușe caligrafice, roșii.

— Am adus niște patiserie proaspătă, cu umpluturi diferite – fasole roșie, pastă de semințe de lotus, susan. Am vrut să-ți aduc toate preferatele mele ca să le guști și tu. Sunt *delicioase.*

Waigong deja îi cercetează conținutul. Își bagă capul în sacoșă ca să miroasă una dintre brioșele înfășurate în pergament cerat.

Bunica vorbește din nou în taiwaneză. Vine să se așeze lângă Feng; este clar că ele două sunt foarte apropiate.

În sticla lucioasă a unei rame foto, ne văd reflectate pe toate trei. Feng arată de parcă *ea* ar trebui să fie nepoata, cu coada ei de păr negru și lucios, cu ochii negri și trăsăturile delicate. Eu sunt cea care nu mă potrivesc. Păr subțire, șaten, nici pe departe la fel de gros și strălucitor, plus șuvița vopsită. Ochii mei sunt prea deschiși la culoare.

Feng dă din cap spre bunica și se întoarce la mine cu un zâmbet.

— Este și un card SIM în cutie. Ai un smartphone? Cardul pe care ți l-am adus îți dă acces la internet.

Îmi arată cum să folosesc o agrafă de hârtie îndoită ca să scot cardul SIM american și să-l introduc pe cel nou.

— Poftim! spune ea.

— Mulțumesc.

Mă gândesc la acel e-mail de la Axel pe care încă nu l-am citit.

Ea radiază de bucurie.

— Dacă vrei să vezi ceva în mod special, spune-mi! Știu că o să ai nevoie de ajutor și vreau să fac cât se poate de mult pentru tine.

Încerc să zâmbesc, dar îmi simt fața ciudat de crispată.

— Atât de rar ai șansa să-ți vezi familia reunită astfel!

Își împletește degetele și le desface din nou.

— Vreau să mă asigur că te simți foarte bine.

— Mulțumesc, repet eu.

Feng zâmbește luminos la waipo și waigong. Schimbă mai multe cuvinte între ei, silabe care se scurg prea repede pentru mine ca măcar să pot ghici dacă sunt în mandarină sau în taiwaneză. Bunica face o glumă – sau cel puțin așa cred, văzându-i pe waigong și pe Feng râzând. O invidie rece, argintie, se zvârcolește în stomacul meu. Waipo nu mă cunoaște suficient de bine ca să glumească și cu mine. Nici măcar nu se așteaptă *să înțeleg o* glumă.

Feng își încalță pantofii și apoi îmi face cu mâna, fluturându-și degetele subțiri. După ce pleacă, simt cum umerii îmi coboară de la înălțimea urechilor, tensiunea se risipește din ei, o greutate dispare.

Waipo se duce la bucătărie și waigong se instalează înapoi pe canapea, uitându-se la filmele lui muzicale.

Mă așez pe un scaun la masa din sufragerie, unde miroase copleșitor a ulei și a zahăr. Mirosul vine dinspre sacoșa de hârtie plină de produse de patiserie, care are pe o față cuvinte trasate cu penelul. Îmi plimb degetele peste tușele groase, dar asta nu mă ajută să recunosc vreo ideogramă. Întorc sacoșa cu slaba speranță că pe spatele ei ar putea fi scris același lucru și în engleză.

Nu este. Dar găsesc un logo: un cerc roșu în jurul unei păsări roșii.

21

Nu pot dormi, așa că îmi verific e-mailul pe telefon. Am un mesaj de la tata, ceea ce mă face să-mi dau ochii peste cap. O să-l citesc mai târziu.

Sub el, e cel pe care mi l-a trimis Axel. Gata cu ezitările. Arătătorul meu apasă cu putere.

> DE LA: axeldereckmoreno@gmail.com
> CĂTRE: leighinsandalwoodred@gmail.com
> SUBIECT: (fără subiect)
>
> 4 minute și 47 secunde
> Când scoți din tine toate acele linii de artă de parcă viața ta depinde de ele. Mă rog, viața mea nu depinde de asta, dar presupun că așa reacționez eu... caietul meu de desen este ca un jurnal. Pe care-l transpun în muzică... așa analizez și reacționez eu. Asta este ultima bucată din aranjamentul Livada Lockhart. Intitulată „La revedere"

La revedere.

Citesc mesajul din nou și ultimele cuvinte îmi smulg inima din piept.

Ce naiba de e-mail mai e și ăsta? Ce vrea să însemne?

La revedere. Confirmarea a tot ce am distrus mă pocnește în valuri cu tente fluorescente. A fost ridicol să cred că un sărut o să prefacă în scrum tot ce era între el și Leanne.

Mă gândesc la cât de nervos păruse la înmormântare. Știu că nu intenționa, că era ultimul lucru pe care l-ar fi dorit într-o zi ca aia.

Dar a fost greșeala mea. Am încălcat regula „fără prostii".

Mi-l imaginez pe Axel stând pe canapeaua de stofă unde ne-am sărutat, ținând pe genunchi un caiet gros și niște acuarele. Mă imaginez pe mine transbordată acolo de un covor fermecat, plonjând în subsol și căzând pe podea, gura mea deja formând o scuză.

La capătul e-mailului, un link.

Mă duce la o pagină privată unde Axel a descărcat piesa ca MP3: LA REVEDERE: ADAGIO ÎN LIVADA VERDE. Piesa finală dintr-un ansamblu. Știu exact la ce se referă.

Imaginea pe care a folosit-o drept „copertă de album” pe această pagină este o fotografie a Livezii Lockhart care-mi strânge inima și-mi trimite un fior de nostalgie ocru-roșcat prin tot corpul. Este o fotografie pe care am văzut când a făcut-o cu telefonul, într-o zi pe care mi-o amintesc foarte bine.

Nu pot să nu mă întreb: Leanne a ascultat asta? L-a întrebat despre semnificația Livezii Lockhart?

Știe ce s-a întâmplat între noi?

Degetul meu mare atinge „play”. Piesa începe cu partea de bas care vibrează jos și profund, un legato care crește sinistru. Intră un pian cu note catifelate, violoncelul arcuindu-se după ele.

Fragmente de amintiri apar la suprafața minții mele ca niște mici balonașe.

22

VARA DE DINAINTEA PRIMULUI AN DE LICEU

Îmi voi aminti mereu cu perfectă claritate aniversarea de paisprezece ani, pentru că a fost una dintre primele dăți când am realizat că s-ar putea să fie ceva cu adevărat rău cu mama. O interesa că era ziua mea, dar asta nu era suficient să înlăture furtuna. În semiîntunericul dormitorului mare, cu luminile stinse și perdelele trase, ea se prăbușea. Trupul îi era liniștit, dar întunecimea din ea era mai puternică decât orice. Casa noastră se micșorase la dimensiunile unei case de păpuși și pereții mă strângeau, astfel încât nu puteam să respir sau să vorbesc sau să aud altceva în afară de disperarea mamei.

Axel și cu mine am plecat cu bicicletele. Încercam să ne rătăcim ca să mă pot gândi la un cu totul alt set de temeri. La fiecare intersecție unde în mod normal am fi luat-o pe un drum cunoscut, alegeam direcția opusă.

Am pedalat prin păduri și pe lângă ferme, pe câmpuri și în jurul parcărilor. Ne-am luat la întrecere, cine ajunge primul la marginea cerului – puteam vedea cuta unde atingea partea noastră de pământ – dar n-am reușit. Orizontul alerga mereu înainte. Ne-am oprit puțin la un stop, unde am descoperit niște copaci pe care nu-i mai văzuserăm. Păreau că nu se mai termină.

— Ne-am rătăcit? am întrebat.

Axel n-a răspuns. S-a dat jos de pe bicicletă și s-a aruncat în iarbă. Un bondar mare zbura în zigzag pe deasupra lui.

— Totul arată diferit din unghiul ăsta, a spus el.

M-am lungit în iarbă, lângă el. Dungile albe de pe cer erau ca valurile înspumate pe întinsul unei mări neliniștite. Păsări se foiau prin preajmă. Ceva mic a bâzâit puțin la urechea mea, dar și-a luat din nou zborul.

— Nu ne-am rătăcit, a spus Axel, în cele din urmă. Doar că ne-am îndreptat spre ceva diferit.

Am ajuns într-o livadă cu mere și din clipa aceea dispoziția mea s-a îmbunătățit. Aerul era dens și

lipicios, ușor dulceag. Pomii fremătau la atingerea unei brize înalte. Încă nu știam cât de tare trebuia să mă îngrijorez din pricina mamei, așa că m-am lăsat distrasă ca să-mi sărbătoresc ziua de naștere.

— Ăsta este unul bun, am spus, cu gura plină, despre mărul pe jumătate mâncat din mâna mea, cocoțată într-un pom.

Vântul îmi flutura șuvița de păr vopsită – pe vremea aia, albastru-electric.

— Mai spune o dată cum se cheamă?

— Golden auriu, cred, mi-a strigat Axel, din capătul livezii.

M-am aplecat să mă uit la el printre ramuri. Era în alt pom, cămașa lui violetă zărindu-se printre frunze răsucite și fructe.

— Sună ca o marcă de cereale pentru micul dejun, am remarcat eu.

— Dacă mai mănânci mult, o să ți se facă rău, m-a avertizat el.

— Nu. Aș mai putea mânca încă o sută din astea.

Axel s-a mutat dintre două crengi groase și s-a așezat într-un alt loc, sprijinit de trunchi, oftând mulțumit. Pielea lui deja ciocolatie era și mai închisă la culoare de la soarele de vară.

— De ce nu mai se urcă oamenii în copaci? E grozav. Mă simt atât de viu aici, sus.

— Mă dau în vânt după mărul ăsta, am spus eu, legănându-mi piciorul să văd ce se întâmplă. Este magnific. Asta este cuvântul perfect. Magnific auriu-splinuță.

— Ar trebui să luăm câteva și pentru mama ta, a spus Axel.

Mama. Acele două silabe mi-au stârnit un val de tristețe și neliniște. Tot ce puteam gândi era cum arătase ea de dimineață, chircită peste masa din bucătărie, cu trupul ei mic și comprimat de parcă întunecimea din ea ocupa atât de mult loc în casă, încât de-abia mai încăpea și corpul ei.

N-am putut să nu mă simt puțin supărată că îmi adusese aminte de ea. Fără ciudata ei dezolare ar fi fost aproape o zi perfectă.

— Ce-i? m-a întrebat Axel. Nu crezi că i-ar plăcea?

Mi-am dat ochii peste cap.

— De ce trebuie să fii atât de linguşitor? Nu este mama *ta.*

A rămas surprins. Duritatea cuvintelor mă surprinseseră şi pe mine, dar era deja prea târziu ca să o întorc, să încerc să salvez conversaţia cu o glumă.

Axel era doar politicos. Şi ce dacă era linguşitor? Mama lui îşi părăsise familia când el avea şapte ani. În timpul prieteniei noastre, mama mea devenise un fel de părinte surogat pentru el.

Cu aceeaşi repeziciune cu care mă revoltasem, m-am dezumflat şi m-am simţit ruşinată. El se gândise să facă un gest drăguţ pentru mama. Iar eu mă bosumflasem, pentru că ea era prost dispusă de ziua mea.

Am luat mărul pe jumătate mâncat şi l-am aruncat spre cer. Goldenul a descris un arc înalt şi a căzut cu zgomot printre crengile altui pom.

Am plătit pentru mere, mai puţin pentru cele din burţile noastre, şi le-am îndesat în rucsacuri, înainte să ne apucăm să dezlegăm bicicletele pe care le lăsaserăm una lângă alta, rezemate de gardul care înconjura livada. Bicicleta mea se sprijinea de a lui, amândouă erau prinse într-o îmbrăţişare de lanţuri solide pe care le strecuraserăm printre roţi şi cadre.

Mi-a trecut prin minte – trist, jalnic – că bicicletele arătau romantic. Se atingeau şi se loveau fără ezitare, fără intenţie. Au împărţit atâtea aventuri, aveau o istorie. Îşi aparţineau una alteia.

Probabil că-mi pierdeam minţile. Personificam *biciclete*, pentru Dumnezeu! Lucruri din metal şi cauciuc, fără inimi, fără creier.

Drumul din faţă era neted şi pustiu. Soarele pălea; lumina lui se lăbărţase la orizont într-un unghi larg, deşirând umbre lungi şi neclare care ne urmăreau oriunde mergeam. Bicicleta mea era băgată într-o viteză prea mare ca să urce dealul, dar am strâns din dinţi şi n-am schimbat-o. Picioarele îmi lucrau de zor, pulpele îmi ardeau. Ţineam ochii fixaţi pe casca lui Axel.

— Ce culoare? am strigat eu.

Nu mi-a răspuns, dar bicicleta lui a câştigat viteză. Eu am pedalat mai tare ca să ţin ritmul.

— *Axel,* am încercat din nou. Ce culoare?

Creasta dealului era dreaptă și el pesemne și-a schimbat viteza. I-am văzut picioarele mișcând repede și mi-am dat seama, după felul în care bicicleta lui înainta și rula de parcă fusese luată de un val. A accelerat până la capătul drumului și a cotit la dreapta. Eu l-am urmat, coborând o alee într-un parc. Axel a pus frână brusc și a sărit de pe bicicletă, aruncând-o la pământ, fără să-și mai bată capul cu suportul.

— Ce faci?

M-am oprit cu bicicleta lângă el, gâfâind.

— Portocaliu-aprins, a spus el. Culoarea pentru cât de supărat sunt pe tine.

Câteodată, Axel anula complet scopul sistemului nostru de culori, enunțând ceea ce era evident.

— Îmi pare rău, am spus imediat.

Regretam că fusesem o nesimțită; avea dreptate să fie supărat.

— Îmi pare tare, tare rău.

Și-a dat jos o bretea a rucsacului, ca să-l aducă în față. L-am privit cum a scos o pătură și o cutie de plastic.

— Bine, încă este ziua ta, a mormăit îmbufnat și am știut că eram aproape iertată. Asta este partea a doua.

— Ce… anume?

— Sandviciuri, spuse el, aruncându-mi cutia. Felii de pere și brânză Brie. Preferatele tale.

— Ce?

— Facem un picnic. Te plângeai că suntem prea bătrâni pentru picnic. Ei bine, nu suntem.

Și pentru asta îi eram atât de recunoscătoare lui Axel: ce alt băiat de cincisprezece ani ar plănui vreodată un picnic surpriză pentru prietena lui cea mai bună? Simțeam un nod în gât. După ce mă purtasem ca un copil răsfățat, cum de mai era atât de bun cu mine?

— Pere cu Brie sunt preferatele *tale.* Preferatele mele sunt perele, brânza Brie și untul de arahide.

— O, nicio grijă, a spus el. Al tău categoric are unt de arahide pe el. Ciudățenie mare ce ești! A trebuit să-l înfășor pe-al meu cu folie de aluminiu.

L-am ajutat să întindă pătura, înainte de a-mi scoate pantofii și de a cerceta sandviciurile. Folosise untul

moale de arahide. Perfect. M-am întins pe spate cu genunchii îndoiți și am mușcat din pâine.

Axel a căutat în rucsac ustensilele lui de artă. Un caiet pentru acuarele, o pungă neagră plină cu pensule, un petic de cârpă. Setul de pictat Winson&Newton era ca un origami de plastic, care se desfăcea într-o paletă cu tăvi de amestecat vopselele. L-am urmărit scoțând una dintre pensulele portabile de acuarelă – arătau ca niște carioci futuriste. A înclinat binișor o sticlă de apă, umplând rezervorul pensulei, astfel încât la cea mai mică apăsare să elibereze fluidul și să adune pigmentul.

A deschis caietul la o pagină goală și a vârât pensula într-un pătrat de vopsea.

Eu dispărusem. Când Axel ajungea în acest punct, nu mai exista nimic pe lume în afara lui și a culorilor. De fiecare dată când se întâmpla asta, nu puteam să nu mă simt lăsată pe dinafară. Când intra în acel loc din mintea lui, eu nu puteam să-l urmez.

Și mie îmi ardeau degetele să desenez. Dar mă abțineam. Voiam să absorb această tihnă. Cerul devenise electric și soarele arunca mănunchiuri de raze pe fața lui Axel, dându-i o mască de lumină. L-am desenat în minte – un exercițiu pe care-l făceam adesea înainte să încep un portret realist.

Sprâncene îngroșate, pometii obrajilor bine definiți – apoi, ca întotdeauna, privirea mi s-a oprit la ochii lui. Erau atât de închiși la culoare – aproape mai închiși ca ai mei. Mă întrebam dacă-i moștenise de la mama lui. Axel semăna atât de mult cu taică-său, încât întotdeauna fusesem curioasă să știu cum arăta mama lui. Nu existau fotografii de-ale ei prin casă. Cel puțin eu nu văzusem vreuna. Presupun că tatăl lui le ascunsese pe toate.

Axel și cu mine eram, cred, singurii doi copii birasiali din școala districtuală Fairbridge. Când oamenii ne vedeau împreună, câteodată ne numeau jumătăți, ceea ce pe mine mă făcea să-mi dau ochii peste cap, dar pe Axel îl supăra de-a binelea.

Nu mai exista aproape nimic din ramura filipineză a familiei în viața lui. Uneori, lua o atitudine defensivă. Alteori, vorbea despre mama lui de parcă nu plecase.

Iar în unele zile părea că-și dorește ca oamenii să-l trateze ca pe un portorican pur. Sau încerca să ascundă toate trăsăturile moștenite, să se integreze, să arate și să se poarte ca oricine din școala noastră. Îl înțelegeam pe deplin, căci și eu trecusem printr-o perioadă de eforturi asemănătoare.

Acelea erau lucrurile care mi se învârteau în cap, când am adormit pe pătura de picnic. Când m-am trezit, mâna lui Axel era pe umărul meu și el îmi spunea că era timpul să mergem acasă.

Mama era deja în pat, dar pe masa din bucătărie am găsit un tort în miniatură, cu un șervețel pe care scrisese *La mulți ani!* Adunase suficientă energie cât să-l pregătească pentru mine – la gândul acesta m-am simțit puțin mai bine. Am așezat pe masă merele pe care Axel le culesese pentru ea.

În noaptea aceea, m-am dus la culcare gândindu-mă că urma să înceapă școala. Anul de dinainte – clasa a opta – fusese greu. Am chibzuit – sau poate mai mult am sperat – că fusese la fel de greu și pentru Axel. Fiind cu un an mai mare, el începuse liceul fără mine. Încă mergeam cu același autobuz și încă mai petreceam timpul împreună, în afara școlii. Dar amândoi simțeam că pierduserăm un aliat pe drum.

În toamnă, eu aveam să fiu în primul an de liceu, iar Axel în al doilea și totul avea să intre în normal. Urma să-l am din nou alături, și la școală, pe cel mai bun prieten al meu. Să facem cel puțin orele de artă împreună, pentru că Axel le sărise, în clasa a noua, din motive pe care încă nu le înțelegeam. O mică parte din mine dorea să se fi întâmplat pentru că el calculase că, dacă am fi început cursul de artă în același timp, în mod garantat am fi făcut trei ani măcar o materie împreună.

În ziua următoare, a venit la noi, la cină. Tata era acasă și mama făcea găluști cu cepșoară verde pentru o aniversare întârziată – un semn că ieșise din întuneric. După masă, Axel și cu mine ne-am așezat pe canapea, fiecare desenând picioarele celuilalt. Când a fost timpul de plecare, el mi-a întins un pătrat gros de hârtie îndoită.

— Cadoul tău de aniversare, a spus el.

— Este târziu, l-am înțepat eu, ca să-mi ascund plăcerea.

— Am avut nevoie de încă o zi. O să vezi de ce.

L-am privit coborând încet treptele verandei, vârându-și mâinile în buzunarele hanoracului. Trapezul de lumină ieșea pe ușa deschisă și se proiecta pe alee, așa că de bună seamă știa că eu încă mai stăteam acolo și îl priveam. Nu s-a uitat înapoi.

Pătratul gros s-a desfăcut în mai multe planșe colorate. În mijlocul lor era un stick USB și un bilet:

> *AM FĂCUT ASTEA IERI ÎN TIMP CE TU AI PETRECUT PICNICUL DORMIND. GÂNDEȘTE-TE LA ELE CA LA PARTITURI MUZICALE.*

Era unul dintre primele experimente ale lui Axel de transpunere a desenelor în muzică și m-a dat peste cap. Pe stick erau patru piese MP3, nu-mi venea să cred că făcuse toate astea într-o singură zi. Picturile erau numerotate ca să corespundă cu piesele și m-am uitat la ele până când m-au durut ochii. Surprinsese mai mult decât culorile. Fiecare piesă era un glob în care închisese un vârtej de emoție și de instinct.

Și muzica – ăsta era deja un alt limbaj.

Pictase parcul în pete groase de tuș. Liniuțele galbene ale caruselului se preschimbau în sunetele ascuțite ale unei chitare electrice. Locul de joacă albastru-imperial era prezentat de spiccatoul unui contrabas. Arpegiile unui sintetizator răsăreau de sub notele grele, viguroase și energice ca tușele roșii folosite pentru accentuări. Vârtejuri subțiri violet-închis se potriveau cu vibratoul înalt, care, a explicat el mai târziu, era gândit să fie un solo de soprană – poate că într-o zi avea să folosească o voce adevărată, căci era linia melodică cel mai slab redată digital.

Mă pictase și pe mine: portocaliu, roșu și galben, așezate în straturi peste linii desenate cu tuș indian. Și încă o culoare: o dungă albastru-Pacific trecându-mi prin păr. Toate astea erau descrise printr-un legato de violoncel, un solo de clarinet croindu-și drum înăuntrul și-n afara unor corzi minunate, un timpan grav și un ton

sinuos și diafan, despre care mi-a explicat, mai târziu, că era un theremin[5].

În timp ce eu dormeam în parc, în timp ce-mi derulam amintirile despre el în colțurile mai puțin luminate ale minții mele, el mă excava, săpând în mijlocul sufletului meu.

Am ascultat cele patru piese muzicale toată noaptea, sigură că erau o declarație de dragoste, convinsă că, data următoare când îl voi vedea, totul va fi diferit. Nu știu când am adormit, dar m-am trezit înfășurată în galben-crom și roșu-spaniol, simțind că acea dungă de albastru era esența mea purtată ca o dovadă de dragoste.

Liceul a început și am avut dreptate. Totul era diferit.

Dar nu în felul în care mă așteptasem.

A doua zi, am aflat, din bârfele elevilor de-a noua care așteptau să-și plătească prânzul la cantină, că Axel o invitase pe o fată pe nume Leanne Ryan la o întâlnire.

23

Ne străduim atât de mult să facem aceste mici capsule ale timpului. Amintirile atârnă ca beculețele de Crăciun, aruncând o lumină perfectă în tonuri perfecte. Dar când culegi și alegi lucrurile la care să te uiți mai târziu, ce anume vrei să păstrezi – asta nu este adevărata natură a aducerii-aminte.

Amintirea este un lucru rău, care taie din tine în unghiurile cele mai dure, scufundându-ți conștiința în culorile greșite, iarăși și iarăși. Un moment de umilință, sau de devastare, sau de furie absolută care să fie derulat și repetat, torcând un fir care ți se înfășoară în jurul minții, înnodându-se într-un șireang. Nu te omoară propriu-zis, dar te face să simți apăsarea fiecărui moment îngrozitor. Cum oprești asta? Cum îți eliberezi mintea?

Aș vrea să-i pot porunci minții, să-i spun: *Hai, dă-i drumul! Deșiră-te și lasă amintirile să plece! Lasă-le să dispară!*

24

TOAMNA, PRIMUL AN DE LICEU

În timp ce încercam să navighez prin ciudățenia primului an de liceu, dispoziția mamei avea mereu suișuri și coborâșuri, răsucindu-se și întorcându-se, pe măsură ce ea se prăbușea în adâncuri.

Se întâmpla atât de des, încât începuse să fie percepută ca un soi de normalitate. Sau poate că era doar un truc al minții noastre, un fel de a ne autoconvinge că totul era bine. Dar eu am înșfăcat acea normalitate strâns în pumni și am fugit cu ea. Încercam să fiu o adolescentă normală. Am început să mă concentrez pe lucrurile penibil de banale.

Cum ar fi întrebarea: Când avea de gând Axel să o părăsească pe Leanne Ryan? Au trecut săptămâni. În mod neașteptat, rămăseseră împreună o perioadă semnificativă.

A fost apoi o zi când Axel și cu mine stăteam în bucătărie, în timp ce mătușa lui, Tina, îi arăta mamei cum să curețe iedera care creștea pe un zid al casei noastre.

Nu mai trecuse pe la noi de ceva vreme și, privindu-l cum bătea darabana cu degetele pe blatul din bucătărie, mi se părea ciudat de familiar. Tocmai îmi povestea cum Leanne fusese de părere că limonada făcută de el din praf de limonadă era oribilă și îi ceruse să facă limonadă „adevărată”. Cum refuzase să bea dintr-un borcan, așa cum făceam noi mereu în casa Moreno. Povestea totul ca pe o glumă, dar pentru mine nu era nimic nostim.

— Care-i problema ei? mi-a scăpat deodată.

El a rămas cu fața imobilă, îndreptându-și încet privirea către mine.

— Ce vrei să spui? a zis, ceea ce era exact genul de tâmpenie la care era alergic, căci știa foarte bine ce voiam să spun.

— Ce este atât de grozav la Leanne Ryan?

Întrebarea adevărată era: *De ce naiba te vezi cu ea?* Leanne părea să fie tot ceea ce el disprețuia.

A trecut mult până să-mi răspundă, sec:

— Îmi place.

Asta ne-a îngropat conversația. Mama i-a invitat pe Tina și pe Axel să rămână la cină, dar Axel s-a scuzat că avea multe teme. M-am dus în camera mea, gândind: *Nu contează*, *nu contează, nu contează,* silabele țopăind în capul meu ca terțele staccato pe care mama le-ar fi smuls de pe clapele pianului.

Și dintr-odată nu l-am văzut pe Axel mai deloc. Încă mai mergeam împreună la ora de artă, dar, de fiecare dată când deschideam gura, riscam să spun ceva oribil despre Leanne. Era mai sigur să tac. Dacă Axel remarcase tăcerea mea, nu comentase.

Îmi duceam tăcerea acasă, cu mine.

Într-o după-masă, zborul de întoarcere al tatei a fost întârziat și, după ce ne-a sunat să ne anunțe, mama a urcat în camera ei și n-a mai coborât. Ora cinei a venit și a plecat – am înghițit un baton de brânză și apoi m-am dus până sus, s-o întreb dacă era dispusă să comande o pizza. Am găsit-o în pat, înfășurată într-o pilotă. Am stat acolo, urmărind-o mult timp, până ce s-a mișcat și a mormăit cuvinte indescifrabile. Era tulburător s-o văd în acel somn indus de singurătate.

Asta se întâmpla când tata abia începuse seria călătoriilor de serviciu. Am presupus – *am sperat* – că lucrurile se vor îndrepta pe măsură ce ne obișnuiam cu el plecat. Dar mi-a rămas în minte cum dormea ea atunci, tristă, tânjind după tata.

Totul în viața mea părea că se schimbă. Simțeam că lucrurile din casă se năruiau într-un ritm direct proporțional cu acela în care relația dintre mine și Axel se destrăma.

Tata a venit acasă la timp pentru Ziua Recunoștinței, așa că mama s-a întrecut pe sine cu gătitul. Când i-am arătat tatei lucrările pe care le făcusem pentru cursul de artă, a dat din cap fără să zâmbească.

— E ultimul an în care mergi la artă?

— Nu! am spus, surprinsă de întrebare.

— Ah! Am crezut că poate o să scapi de asta, la liceu.

Să scap de asta? Cuvintele m-au șocat atât de mult, încât nu am știut ce să spun. A fost prima dată când am realizat că poate asta dorea el, de fapt. Ca eu să scap de

artă, să renunț la ea. Să fac ceva diferit. Cum aș fi putut?

Săptămâna următoare, Axel s-a îmbolnăvit. Leanne Ryan a intrat vioaie în sala de curs, cerând mapa lui. Văzându-mă, n-a mai zâmbit, ci și-a lăsat ochii să alunece mai departe. Nu era nevoie să se prefacă, Axel nu era prezent ca să asiste.

— Are mononucleoză, i-a împărtășit ea profului Nagori. Așa că e greu să spunem cât timp va lipsi.

Auzind asta, mi-a venit să vomit. Cât de neoriginal avea el de gând să ajungă?

Deoarece Axel era absent, Carolina Renard s-a mutat în locul lui. Am plăcut-o imediat – poate pentru că amândouă aveam puțin albastru în păr sau poate pentru că am putut realiza rapid că era genul meu de persoană. Eram partenere într-un proiect: o pictură acrilică pe o pânză comună. Ideea era, spunea Nagori, să încerci să înveți de la partener și să vezi prin ochii lui. Cheia era coeziunea. Voia să nu poată să spună care secțiuni erau pictate de care artist.

Coeziunea noastră începuse deja să fie foarte intensă. Caro – *Te rog*, *nu-mi spune Carolina, numele ăsta a fost o mare greșeală* – era în acest puzzle ca un fulger: împărțea pictura noastră în două. În stânga, pictaserăm o siluetă albastră cu gâtul lung, stând într-un genunchi, oferind o inimă în forma ei anatomică. Iubitul era în dreapta, cu mâinile întinse ca s-o primească, doar că fulgerul o secționa, așa încât puteai s-o vezi ca la radiografie. Înăuntrul iubitului pluteau tot felul de nenorociri portocalii. Promisiunile false în vârtejuri și gânduri toxice răsucite. Ambele personaje erau androgine.

După-amiaza de vineri s-a sfârșit și pictura noastră încă nu era gata.

— O s-o dați la timp, fetelor? s-a interesat Nagori, pe când ne urmărea strângându-ne lucrurile.

— Nicio problemă. O să lucrăm la ea în weekend, i-a răspuns Caro. Am tot ce ne trebuie la mine acasă. Nu-i așa, Leigh?

— Da, am confirmat fără să clipesc, deși era prima oară când auzeam despre lucratul la ea acasă.

Am urmărit-o pe Caro cum a tras pictura de pe șevalet, ținând-o de rama de lemn.

— Poți să mă ajuți să car asta la mașina mamei? m-a întrebat ea. O să te ducem noi acasă cu mașina, ca să nu mai aștepți un autobuz și să întârzii. Dacă ai vrea să mă ajuți cu rucsacul…

Am însoțit-o în parcarea principală, unde ea s-a dus la un sedan alb.

— Bună, mama! a salutat Caro, strecurându-se pe scaunul din față. Ea este Leigh. Are nevoie s-o ducem cu mașina. Casa ei este în Larchmont, chiar acolo unde ieși tu din artera principală.

Am aruncat rucsacurile noastre în portbagajul mașinii.

— De unde știi unde stau?

Mama ei a pufnit în râs.

— Este treaba lui Caro să știe unde locuiesc toate fetele. Mă bucur să te cunosc, Leigh. Eu sunt Mel.

Caro și-a întors capul ca să-și rostogolească ochii și să spună:

— Mama este convinsă că flirtez cu toate fetele. Ceea ce nu este adevărat.

S-a întors la loc, asigurându-se că nu mânjește pictura.

— De fapt, noi locuim în același cartier. Și tu stai la câteva case mai jos de Cheslin.

Am scotocit prin minte.

— Cine?

— N-o știi pe Morgan Cheslin? S-a mutat pe strada ta, acum doi ani.

— Cheslin merge la Școala Stewart, a adăugat Mel.

— Ah, atunci se explică de ce n-o știu.

Îmi era destul de greu să țin evidența colegilor din clasa mea de liceu, darămite din alte școli.

— Este în regulă dacă Leigh vine la noi, în weekendul ăsta, ca să terminăm pictura? a întrebat Caro.

— Bineînțeles, a răspuns Mel și mi-a făcut cu ochiul în oglindă.

Caro a văzut-o și a dat semne de iritare.

— Nu ca să ne giugiulim, mamă.

Mel a ridicat teatral din umeri.

— N-am spus nimic!

M-au lăsat pe aleea noastră și deja plecau – Caro dându-și ochii peste cap, la mine, o ultimă oară –, când am descoperit că ușa de la intrare era încuiată.

Din câte știam, noi nu ne atingeam niciodată de yala fixă și eu nu aveam cheie. Din instinct, m-am căutat prin buzunare și prin rucsac. Mel oprise sedanul în mijlocul străzii și amândouă se uitau la mine. M-am întors și le-am făcut cu mâna, ridicând din umeri, sperând că asta le va îndemna să-și continue drumul și că, între timp, mama mă va auzi bătând și va deschide ușa, iar Mel și Caro aveau să mă vadă intrând în casă, ca o ființă normală.

Dar nu mi-a deschis nimeni. Nu se auzea niciun sunet din interior. Am bătut mai tare și, când asta a părut inutil, am lovit cu picioarele de câteva ori în ușă.

Stânjeneala mea a crescut când Mel a intrat din nou cu mașina pe alee și a coborât geamul.

— Nu-i nimeni acasă? Poți veni la noi, dacă nu ai cum să intri.

— Cu siguranță mama *ar trebui* să fie acasă! am pufnit eu într-un râs nervos.

— Mai există o altă intrare? a întrebat Mel.

— Ăăă… în spate, o ușă glisantă, dar de obicei este încuiată.

Voiam ca ele să plece, dar Mel a insistat să aștepte, în timp ce eu m-am dus în spatele casei ca să verific.

Ușa nu era încuiată. Tocmai o deschisesem larg, când am văzut-o pe mama zăcând pe gresia din bucătărie. Ghemuită strâns într-o minge, mică și neajutorată.

— *Mamă!*

Am dat fuga la ea, simțind că eram gata să vomit, imaginându-mi ce era mai rău.

Am reușit s-o trezesc, dar părea groaznic de ametită și confuză. Inima mi se zbătea cu putere în piept, în timp ce încercam să trec în revistă toate posibilitățile. Un atac de cord? Un leșin?

— Ce s-a întâmplat? am spus. Ești bine?

Nu mi-a răspuns.

— Cine sunt ele?

Se uita cu ochii mijiți la Caro și la Mel, care, auzindu-mă țipând, coborâseră din mașină și se

grăbiseră să mă ajute.

— M-au condus acasă cu mașina, am răspuns eu.

— Să chemăm pe cineva? a întrebat Mel.

Mi-a luat o bătaie de inimă în plus ca să înțeleg că prin *cineva* probabil se referea la Urgențe.

— Nu, a răspuns mama. Sunt bine. Totul e bine.

Le-a trebuit o mie de ani lui Mel și lui Caro până să plece. Nici nu puteam să mă uit la ele – rușinea se zvârcolea înlăuntrul meu cu flăcări roșii, fierbinte ca furia.

Când în sfârșit au plecat, am privit-o pe mama ca un uliu. Felul în care mâinile îi tremurau când a luat tigaia. Lentoarea pașilor când se mișca.

O nouă povară mă apăsa. Cum de ajunsese ea leșinată pe jos?

— Avionul tatei o să aterizeze curând, a spus mama ceva mai târziu, când părea că-și revenise.

Mi-a zâmbit slab.

— Nu-i nevoie să-l îngrijorezi!

M-am gândit mult timp la asta. Adică îmi cerea să nu-i povestesc tatei că mă trezisem încuiată pe dinafară și că o găsisem inconștientă, pe podeaua de gresie rece. Felul în care o spusese m-a neliniștit. *Nu-i nevoie să-l îngrijorezi.* Dar cu mine cum rămânea? Cu îngrijorarea mea?

Îngrijorarea mea a crescut ca un balon corai, culoarea pălind cu fiecare răsuflare care-l umplea, până ce a devenit aproape transparentă, ca urma unei umbre, totuși stăruitoare, constantă, încă prezentă.

25

— Iat-o! anunță Feng. Asta este patiseria de unde am luat bunătățile.

Waipo îmi atinge cotul și-mi arată un raft.

— *Ni mama zui xihuan,* îmi spune ea. *Preferatele mamei tale.* Ochii mei găsesc rândul pe care mi-l arată și recunosc *danhuang su.*

— *Yiqian…,* începe waipo să spună – *în trecut* –, după care nu mai deslușesc niciun cuvânt.

Ochii ei sunt ageri și privirea intensă. Spune ceva important, dar nu pot înțelege.

Feng sare să-mi traducă înainte s-o rog.

— Popo spune că această patiserie era, cu ani în urmă, proprietatea altei familii. Era preferata mamei tale pentru *danhuang su,* care sunt aceste rotunde…

— Știu ce sunt, o întrerup, vocea sunându-mi ușor stridentă.

— Ah, bine!

Feng se joacă încurcată cu mâinile, strângându-și și relaxându-și degetele.

— Mama ta ți-a făcut din astea?

— Da. Obișnuiam să o privesc când le cocea, răspund repede și dintr-odată mă pierd într-un albastru-indantren, încărcat de amintiri.

Mama dând formă aluatului de plăcintă, palid și pudrat cu făină. Scobind cu lingura în pasta de fasole grena. Așezând gălbenușurile sărate, ca niște picături de soare, în mijlocul roșului.

Îndepărtând o șuviță de păr de pe frunte, lăsând o dâră de făină de-a lungul tâmplei ca o stea căzătoare. Glazura plăcințelele cu un strat subțire de albuș și presăra deasupra câteva semințe de susan, închise la culoare, ca niște ochi mici.

De jur-împrejurul nostru sunt rafturi cu tăvi de bunătăți. Pe care dintre ele le-ar fi ales mama pentru ea? Tartele cu cireșe galbene? Brioșele dolofane? Sau chiflele în forme ciudate, umplute cu porumb și arpagic?

Feng inspiră zgomotos și sunetul mă calcă pe nervi.

— Nu-i așa că miroase *minunat*? Aș putea sta aici ca să miros la infinit.

Arată către o tavă plină de chifle în forma capetelor de panda.

— Uite cât de drăguțe sunt! Urechile probabil sunt din ciocolată. Îmi place că produsele de aici nu sunt foarte dulci. Aromele sunt mai discrete…

Vorbește neîncetat de la micul dejun, sufocându-mă cu comentariile, iar ritmul vocii ei îmi face tâmplele să zvâcnească.

Încerc să fac un efort și n-o mai aud, *ca să mă gândesc.*

Nu poate fi o coincidență că aceasta a fost cândva patiseria preferată a mamei. De ce este sigla localului o pasăre roșie?

— Pasărea este o siglă nouă, spune Feng, făcându-mă să tresar. Au început s-o folosească de vreo două săptămâni. Înainte, aveau o semilună – acum cercul vrea să însemne o lună plină.

Mi se ridică părul de pe ceafă.

— De ce au schimbat-o?

— Am întrebat-o și eu asta pe proprietăreasă, deunăzi. Pare-se că a iubit păsările dintotdeauna și, în ultimele săptămâni, a tot văzut o pasăre roșie zburând peste oraș. Crede că înseamnă noroc.

Pasărea. Mama. Prin urmare, și alți oameni au văzut-o.

Inima mi se umple de o speranță brun-roșcată, crudă. Știam că trebuia să vin. Știam că o s-o găsesc.

Dacă femeia a văzut pasărea zburând pe deasupra orașului, atunci poate că e nevoie să mergem într-un loc cu o perspectivă mai bună. Trebuie s-o văd eu însămi.

Îmi revin în minte spusele tatei. *Unul dintre cei mai înalți zgârie-nori din lume.*

— Feng, știi unde-i turnul cel mare?

Clipește un moment nedumerită.

— Vrei să spui Taipei 101?

— Da, ăla. Turiștii sunt lăsați să urce în vârf?

— O, desigur, are un observator!

Pare înviorată de interesul meu spontan.

— Poți vedea tot orașul în toate direcțiile…

— Grozav, răspund eu. Putem merge acolo? Chiar acum?

Când ieșim în stradă, un măr se rostogolește la picioarele mele. Nu este nimeni în direcția de unde a venit.

Waipo mă oprește să mă aplec și să iau fructul, mormăind insistent ceva.

— Spune să nu-l atingi, traduce Feng. S-ar putea să iei o fantomă după tine.

— O fantomă? repet eu.

— Le place să se agațe de oameni.

Mă uit îndărăt la măr, în timp ce ne îndepărtăm. Reflectă lumina soarelui, coaja lui cerată strălucind ca un zâmbet. Nu pot să nu mă gândesc că arată exact ca un golden.

Waipo mă strigă și, pentru o clipă, vocea ei sună ca a mamei.

Ea nu realizează că fantoma este deja cu noi.

*

Observatorul din turnul Taipei 101 ocupă etajele 88–91, de unde poți vedea tot orașul prin pereții de sticlă. Clădiri în miniatură. În depărtare, straturi de munți ca niște trăsături de pensulă delicate într-o acuarelă, cel mai îndepărtat fiind încețoșat și dispărând în nori. Este o juxtapunere ciudată: orașul atât de bine împachetat, totul construit atât de strâns – și, dincolo de el, verdele și albastrul pădurilor luxuriante.

Feng nu tace o clipă. Turuie încontinuu tot felul de detalii turistice.

— Turnul e singurul absorbant de șocuri la vânt din întreaga lume, expus ca să-l vadă oamenii. Articulațiile de oțel practic reechilibrează orice mișcare a clădirii cauzată de vânt…

Am dat roată terasei de patru ori și nimic. Nici urmă de pasăre.

Feng spune veselă:

— Ei, ce-ai zice să facem o fotografie împreună? Vrei să folosești telefonul tău, Leigh?

Fără tragere de inimă, scot mobilul. Mă aplec spre bunica și mă silesc să zâmbesc. Feng vine lângă waipo, de partea cealaltă… și nu pot să nu mă gândesc că ele arată ca o bunică adevărată și nepoata ei.

Eu arăt ca o turistă.

Pe ecranul mic îmi văd părul zburlit în toate direcțiile. Îmi trec de câteva ori degetele prin el, încerc să-l îmblânzesc. În spatele nostru este Taipei și cerul său vast, alb și supraexpus.

— Zâmbește! spune Feng.

Ceva roșu se înalță deasupra capetelor noastre și waipo și cu mine ne ținem răsuflarea.

— Ea a fost!

O strâng pe bunica de mână. Ea tremură puțin.

— Așteaptă! spune Feng. Nu ai făcut poza…

Mă răsucesc și mă apropii mult de sticla peretelui.

— Asta a fost pasărea!

Lângă mine, waipo este tăcută, cu mâinile împreunate și sprâncenele încruntate. Se uită peste oraș. Și ea a văzut-o. Pentru o miime de secundă, acele aripi roșii au bătut deasupra noastră – bunica le-a văzut la fel de clar ca și mine.

Așteptăm și privim mult timp, dar pasărea nu mai apare.

Ne-a văzut? Știe că eu sunt aici?

Inima încă îmi palpită, agitându-mi sângele cu un ritm puternic, violet. Îmi vine o idee și mă întorc spre Feng.

— Vreau să merg în toate locurile preferate de mama. Locurile pe unde se plimba ea, când era mai tânără. Putem să facem asta?

Feng începe să traducă. Fața lui waipo este neclintită ca o stâncă, dar absoarbe cuvintele și expresia i se îmblânzește. Trăsăturile i se topesc, ridurile i se adâncesc, mototolindu-se ca hârtia, devenind fragile.

— *Hao,* spune bunica.

Și dă din cap.

Trebuie să găsim pasărea. Și apoi mama poate să-mi spună ea singură.

Vreau să vă amintiți

26

Mâinile mamei s-au preschimbat în aripi. Părul, în pene. Fața ei palidă este acum roșie ca sângele, roșie ca vinul, toate nuanțele de roșu din univers.

Pasărea. Pasărea. Pasărea.

Numai la ea mă gândesc.

Să mă sui în pat este ca înotatul prin ceva vâscos și tulbure. Fiecare mădular îmi atârnă ca plumbul. Creierul îmi este încețoșat din cauza lipsei de somn. Ochii mă dor, viziunea periferică este neclară și apoasă.

Ar trebui să dorm. Sunt epuizată.

Dar în clipa în care închid ochii, pleoapele mi se zbat. Trebuie să mă forțez să le țin închise.

Pasărea pasărea pasărea.

Mama mea, pasărea.

Mă surprind frecând cu degetul mare cicada de jad.

Ciudat cum, atunci când nu putem dormi, mintea se dă peste cap și devine ceva disperat și înfometat. Tot ce-mi doresc acum este să mă prăbușesc odată în negrul cel mai negru. Nu vreau decât să mi se închidă toate canalele, ca să pot în sfârșit să mă odihnesc. Fă culorile să se oprească! Trimite gândurile departe!

Să se liniștească toate!

Așa simțim când vrem să ajungem la capăt? Acesta este felul de existență care a condus-o pe mama să devină pasăre?

Afară se aude un sunet ritmic – care devine din ce în ce mai deslușit. Bătaia de aripi. Sar în sus, smucesc draperia.

Nimic. Numai bănuțul strălucitor al lunii și o idee de nori de culoarea cafelei în spatele ei, neancorați.

Poate că, dacă ies afară, va veni la mine așa cum a venit când eram acasă.

Fără să aprind luminile, umblu prin apartament, picioarele goale permițându-mi să mă mișc fără zgomot. Mă opresc doar ca să pescuiesc o pereche de sandale, dar fără să le încalț decât abia după ce ies pe ușă.

Aerul de afară este la fel greu și îmbâcsit ca peste zi, luminile fluorescente ale felinarelor aruncând raze fantomatice pe alee. Mă postez la cea mai apropiată

intersecție și aștept să-mi dau seama dacă aud aripile. Aștept un fel de semn. Un sunet sau un miros. O viziune. Orice.

Nici dacă îmi mijesc ochii, nu pot vedea nimic mișcându-se pe cer. Totul este întunecat, neclar și liniștit. Aleile din apropiere sunt tăcute și pot deslușì vuietul îndepărtat al traficului, mașinile circulând.

Sunt atât de sigură că totul e pustiu, încât atunci când mă întorc și văd un om stând pe partea cealaltă a străzii, sub un copac, aproape că îmi sare inima din piept. Se uită la mine lung, nemișcat, cu mâinile pe lângă corp. Aștept să plece, dar n-o face, așa că, până la urmă, eu sunt cea care-mi întorc privirea și mă îndrept către apartament. Nu-mi place ideea că o să vadă unde locuiesc, dar când mă uit din nou peste umăr, el nu mai e.

Nu este nicio adiere, dar copacul sub care a stat foșnește ușor și, pentru o secundă, mi se pare că văd un soi de pâclă mișcându-se printre crengi. Dar dispare. Copacul rămâne neclintit, și sunt doar eu pe alee.

Sus, în camera mea întunecată, mă așez pe pat. Se întâmplă într-o fracțiune de secundă, într-o clipire: ochii mi se închid și, când se deschid din nou, camera este luminată ca ziua, tavanul atât de alb, că strălucește – cu excepția crăpăturilor ca niște linii de tuș care se ramifică în toate direcțiile deasupra mea. Sunt la fel de zimțate ca și fulgerul, ca și când ceva greu a lovit plafonul din cealaltă parte și a încercat să pătrundă în camera mea. Liniile sunt atât de subțiri, atât de negre – de parcă dincolo de tavan n-ar exista decât un abis care sfidează gravitația. Vântul suflă tare în urechile mele, făcându-mi pielea ca de găină.

Nu are niciun sens.

Clipesc din nou și camera este întunecată la loc. Degetele mele bâjbâie să aprindă veioza. Tavanul este cât se poate de neted. Nu se vede nicio crăpătură. Nu suflă niciun vânt, nu se aude niciun sunet. Doar inima mea bătând toba, bătând toba.

27

Limbile ceasului strălucesc verde-extraterestru. Este 4:12 dimineața. Are vreun rost să mai încerc să dorm? Secundele ticăie din ce în ce mai tare, răsunând în urechile mele.

Apoi, peste pulsul ceasului, aud din nou. Bătaia de aripi, slabă, în depărtare. Aprind veioza. Îmi dau picioarele jos din pat. Zgomotul a încetat.

Picioarele mă poartă peste podeaua rece ca luna ca să deschid același sertar ca înainte. Întind mâna dincolo de punga de patiserie împăturită, spre cutia cu tămâie. Pana este încă aici, ușor curbată, zici că doarme. O scot, ținând-o cu două degete.

Încă încerc să aflu de ce pasărea mi-a adus tămâia – dacă o să mă conducă la ea. Sau dacă este pentru a mă face să înțeleg.

Vreau să vă amintiți

Aprind chibritul. Ating cu bețișorul de tămâie – vârful lui arzând liniștit ca tăciunele – de lamela penei.

Urmează un sfârâit. Pornește dintre degetele mele și se înalță, zgomotul învăluindu-mă și umplând camera. Pana devine dintr-odată fierbinte ca scoasă din cuptor, dar nu pot să-i dau drumul; degetele îmi sunt înțepenite.

O panglică de fum negru se ridică și se întinde ca o caramelă, purtată de un val de aer pe care nu-l pot simți…

Iată vârtejurile! Iată răsucirile! Iată schimbarea luminii și a culorilor!

Camera se întunecă.

28

– FUM ȘI AMINTIRI –

Nu văd decât negru. Negru și pana. Între degetul mare și arătător strâng o tijă roșie.

Un șoc dureros mă izbește. Capul îmi este inundat de lumină, de zgomot și de emoția care-mi pulsează în tâmple.

O explozie de lumină rece. Culorile se inversează.

O văd pe mama, singură, la masa din bucătărie, și la cotul ei este un flacon gol, portocaliu, lângă niște pastile aliniate într-un careu. Este întuneric afară și pe la marginile memoriei mele. Singurul bec aprins o învăluie într-o lumină galbenă, stătută. Arătătorul ei împinge pastilele una câte una în șiruri perfect aliniate, buzele mișcându-i-se tăcute, numărând.

Când se întâmpla asta? Nu anul ăsta. Pare mai tânără. Chipul e palid, dar fruntea e netedă și relaxată, ochii, reținuți. Deja se hotărâse?

Culorile sclipesc și pâlpâie. Mirosul se schimbă.

Tata e la telefon, sunând pe toată lumea la care se poate gândi, vocea tremurându-i în timp ce întreabă: *„Ați văzut-o pe Dory?”.*

Eu stau pe canapea, cu genunchii la gură, cu privirea dezorientată, ascultând cuvintele lui îngrijorate.

Toate perdelele sunt trase deoparte, ferestrele întunecate, ceasul ticăie peste ora cinei, contorizând timpul cât mama lipsește.

Tata spunând: *„Nu, nu am văzut-o de paisprezece ore”.*

Spunând: *„Nu cred că putem suna poliția, încă”.*

Îmi amintesc asta, da. Dar simt mirosul chimic al cearșafurilor uscate și fața mea este neclară. Asta este o amintire a tatei și totul este atât de tulbure și în surdină, nuanțele îngrijorării lui, umbra temerii lui.

În cele din urmă, raze albe taie atmosfera apăsătoare. Faruri se apropie pe aleea noastră, o mașină cu caroseria lovită într-o parte.

Mama a plecat în dimineața aceea să cumpere patru litri de lapte. Asta a spus. *Mă întorc imediat.*

Tata închizând telefonul.

Eu sar de pe canapea.

Amândoi, într-o tăcere paralizată, privim pe fereastră. Mama vine la ușa din față, cu mâinile goale, în afara cheilor de la mașină, fără lapte sau altceva, târându-și cu greu picioarele pe ciment.

Iată sclipirea! Iată licărirea!

Miros de șampon de nucă de cocos, din nou. Culorile amuțesc.

Bucătăria noastră este inundată de lumina cenușie de dinaintea răsăritului, sunetul apei care curge în chiuvetă. Iat-o pe mama, alunecând pe lângă dulapuri pe podeaua rece.

Se ghemuiește pe gresie, strângându-și halatul de baie pe lângă corp. Soarele începe să urce peste pervazul ferestrei, încălzind totul, cu excepția siluetei de umbră care este mama. Cerul de afară se colorează într-un albastru strălucitor și batjocoritor.

Niște pași, scările scârțâie și apoi tata își târșește picioarele în bucătărie, găsind-o pe podea.

— Dory! spune el.

Vocea îi este atât de calmă.

O întreabă ce s-a întâmplat, cum poate s-o ajute, de ce are nevoie. Cuvintele ei ies întrerupte, neinteligibile, strivite de lipsa de speranță, împovărate de ceva ce mi-a luat ani ca să încep măcar să înțeleg.

Nimic nu e bine, spune ea. Sunt singurele trei cuvinte pe care le înțeleg.

Dacă m-ar fi întrebat cineva, aș fi spus că totul era bine, cu excepția mamei, care părea complet în neregulă – ceea ce, în schimb, făcea orice altceva să pară întunecat și pătat. Mi-aș fi smuls inima și creierul și i le-aș fi dat ei, ca să se simtă bine din nou.

O străfulgerare de lumină, o străfulgerare de întuneric și apoi o explozie de timpuri mai bune obturând trecutul.

Mama, zâmbindu-i tatei cu un zâmbet adevărat pentru prima oară în ani de zile.

Liniștită și calmă, cântând Debussy, cu degetele colindând peste clape, făcând pianul să vibreze și să strălucească.

Trezindu-se din nou devreme, în loc să doarmă cu zilele.

Îmbrăcându-se într-o rochie satinată, și fardându-se, și coafându-se, arătând întinerită, arătând vie.

Reluând tradiția gofrelor de duminică, împreună cu mine și cu Axel.

Am crezut că se simțea mai bine. Eram convinși.

Și apoi, pe nedrept, o amintire a acelui cadavru în coșciug. Eu, la înmormântare. Axel lângă umărul meu. *Nu este ea,* țipă o voce dintr-un colț al minții mele. *Mama este o pasăre.*

Pasăre pasăre pasăre pasăre pasăre. Acest unic cuvânt răsună și iar răsună.

Culorile se inversează și se întunecă. Clipesc și sunt înapoi în cameră. Tămâia a dispărut. Pana s-a fărâmițat în cenușă în palma mea. Întorc mâna, cenușa cade și, înainte să atingă podeaua, dispare.

29

Noi am crezut că se simțea mai bine.

Ce poți face când ce vezi în spatele ochilor închiși sunt instantanee ale mamei tale, ale mamei tale, ale mamei tale, nefericită, vie, frumoasă, bolnavă, zâmbind, moartă?

Dar nu moartă.

Nu chiar.

Mama este o pasăre.

30

Ce determină o persoană – una care este atât de iubită – să facă un asemenea gest?

O amintire bruscă: mama și tata stând în colțuri opuse ale bucătăriei, vorbind cu gurile, dar îndreptându-și ochii în alte părți. Desincronizați. Mama cu brațele încrucișate. Tata dând din cap vag în direcția podelei, sprijinit cu spatele de frigider.

Nici nu pot să-mi amintesc despre ce vorbeau – ceva despre gospodărie, probabil, legat de alimente sau nu știu –, dar îmi amintesc că încercam să văd dragostea dintre ei, așteptând o scânteie sau poate chiar o mică strălucire care să plutească în aer, oricât de slabă. Îmi amintesc că îmi mijeam ochii, doar-doar o să văd *ceva.*

Trebuia să fie acolo. O culoare palidă, oricât de spălăcită – sau poate chiar o pată mai deschisă în jurul lor.

O iubeam într-un mod greșit?

Cum greșeam?

Îmi trebuie somn. Somnul o să pună capăt tuturor acestor gânduri, acestei spirale verzi. Dar cu ochii strâns închiși, cu genele zbătându-se pe pomeți, tot ce pot face este să mă gândesc la trecut.

31

TOAMNA, PRIMUL AN DE LICEU

Nu am simțit niciodată atâta invidie pentru o altă familie ca atunci când am cunoscut familia Renard. Mai târziu, vinovăția pentru acel gând a venit în valuri verde-fluorescent, de parcă aș fi comis cel mai grav gen de trădare.

Mai întâi, m-am îndrăgostit de casa lui Caro. Garajul lor era extraordinar, ticsit cu șevalete, picturi, borcane cu pensule, prelate și țesături pline de culori, un coș plin cu haine de lucru. Toate ale lui Mel. Nu mi-am putut stăpâni gândul: *Cum ar fi casa mea dacă mama ar fi mereu veselă și tata ar face și el artă?*

Jos, în pivnița cu ieșire separată, Caro avea propriul spațiu de lucru. Corpuri de bibliotecă din lemn aliniate pe lângă pereți, dar, în loc de cărți, rafturile erau înțesate cu aparate foto, obiective și alte echipamente.

— Incredibil! am spus eu. Ești fotograf?

— Ei, a răspuns ea cu timiditate, majoritatea ăstora au fost ale bunicului. El m-a molipsit.

Am urmat-o într-o altă cameră. Acolo era mult mai întuneric – fără lumină naturală, doar cu două becuri fixate în tavan.

Pereții erau acoperiți cu fotografii alb-negru, portrete de fete făcând lucruri diverse. Una croșetând. Una aplecată ca să-și lege șireturile. Alta în timp ce-și rădea părul de pe picioare. Câteva arcuindu-și corpurile în dans.

— Uau! am exclamat. Tu ai făcut astea? Sunt extraordinare!

— Mulțumesc, a zis Caro, stânjenită.

O fată apărea mai mereu și părea cunoscută. Ceva la ea era deosebit – ceva mai senzual în felul în care era poziționată, trunchiul întors, mâinile strânse cu grație. Buzele țuguiate, privirea plecată. Era fotografiată în felul în care da Vinci ar fi pictat o iubită.

Caro a observat că o studiam.

— Ea e Cheslin.

Mi s-a părut că văd o îmbujorare în obrajii ei.

— Voi două sunteți…?

Am lăsat cuvintele în aer pentru că poate era nepoliticos să întreb.

— Ce? a întrebat ea, oarecum tăios.

— Ieșiți împreună? am spus eu, ezitând.

— Ah!

Umerii i-au căzut.

— Da. Nu este evident? Mama crede că mă văd cu nouă fete în același timp, dar Cheslin și cu mine suntem împreună de la începutul verii.

— Uau! am făcut eu din nou. Asta înseamnă… ceva timp.

M-am gândit la Axel și Leanne, am încercat să mi-i imaginez împreună tot atât de mult timp. Mi s-a întors stomacul pe dos.

— Vreau să spun că regret ce a făcut mama. Sper că nu te-a făcut să te simți inconfortabil. I-am mărturisit de curând orientarea mea și cred că pentru ea a fost așa o surpriză, încât i-a acordat o importanță mult prea mare.

Mi-a trebuit un moment ca să înțeleg că se referea la glumele lui Mel din ziua aceea în care mă conduseseră acasă cu mașina.

Mă întrebam dacă era rândul meu să mă scuz pentru mama *mea.* Pentru leșinul ei și zăcutul pe podea. Pentru Caro și Mel, care intraseră până la genunchi într-o mlaștină de stânjeneală. Dar chiar trebuia să încerc să explic ce se întâmplase, când nici eu nu aveam habar?

Am tras aer în piept și m-am forțat să zâmbesc.

— Nicio problemă. Mama ta este super.

Caro și-a dat ochii peste cap.

— Toată lumea spune asta. Este cea mai bizară persoană.

— Și noi cum suntem?

Am făcut semn spre tot echipamentul și obiectele de artă din jurul nostru.

— *Touché!* a admis Caro.

Umerii mi s-au relaxat. Subiectul mama mea nu părea că riscă să mai fie deschis, slavă Domnului!

În cealaltă cameră, ne-am instalat șevaletul unde era cea mai bună lumină. Am petrecut ziua pictând detaliile care se învolburau în corpul „Iubitului Diabolic”, cum ne plăcuse să-i zicem lui. Ei. Lor. Caro mi-a povestit

cum găsise camera foto originală cu o singură lentilă a bunicului ei. Cum a realizat că-i plăceau fetele când a văzut *Titanic* și nu putea să-și mai ia privirea de la sânii lui Kate Winslet. Apoi au fost momente de tăcere, când amestecam culorile și ne concentram pe liniile de penel.

Am pictat până când a apus soarele. Eu mixam ca să obțin turcoazul perfect și m-am surprins strângând din ochi.

— Ai vreo veioză sau ceva? am întrebat.

Caro a ridicat privirea.

— Probabil ar trebui să ne oprim. Serios. Am o veioză, dar face toate culorile să arate prost. Putem termina mâine.

— Da, am încuviințat eu, deși o parte din mine nu voia să plece.

Pictatul îmi dăduse prilejul să mă gândesc.

— Dar, categoric, ar trebui să rămâi la cină, spuse ea. Au venit bunicii mei. Le place să-mi cunoască prietenele.

Prietenele. Cuvântul a răsunat în capul meu și mi-a trimis o rază de căldură în piept. Nu-mi mai făcusem o prietenă de ani buni.

— Mi-ar plăcea foarte mult, am spus eu.

— Te avertizez, totuși, că sunt cam scârboși.

Gaelle și Charles Renard m-au făcut să mă simt de parcă făceam parte din familie dintotdeauna. Mi-au povestit cum Mel îl dăduse afară pe iubitul ei cu două zile înainte de nașterea lui Caro.

— Și de atunci nu l-am mai văzut pe nemernic, spuse Gaelle făcând cu ochiul și întorcându-se din bucătărie cu o caserolă. Călătorie sprâncenată!

Mel a ridicat din umeri, turnându-și niște vin.

— Cel puțin, nu m-am măritat cu el.

În timp ce Gaelle părea americancă adevărată, Charles avea un ușor accent franțuzesc.

— Și cel puțin toate tăvălelile tale în fân ne-au dăruit-o pe Carolina.

După felul în care i-a pronunțat numele, cu *r* rulat în fundul gâtului, făcând silabele să sune într-un fel special, ai fi zis că aparținea unei actrițe de la Hollywood dintr-un film vechi, alb-negru.

Caro a scos un vaiet prelung, îndurerat.

Mel a strâmbat din nas.

— Nu am *făcut-o* niciodată *la fermă.*

— Dar miroseai ca la fermă, a replicat Gaelle.

L-a luat de mână pe Charles, peste masă, și amândoi au chicotit.

— Să n-o *faci* niciodată la o fermă! a spus Charles cu o voce joasă, batjocoritoare, aplecându-se spre Caro de parcă era ceva confidențial. Indiferent cât de frumoasă și de sexy este fata.

Accentuase *sexy.*

— *Bunicule!* a scâncit Caro.

Părea rușinată.

— De ce ești atât de stânjenită? s-a mirat Gaelle. Și eu am iubit câteva femei, la vremea mea.

— Mai mult decât câteva, din ce am auzit eu, a spus Mel.

Bunica lui Caro n-o luă în seamă.

— Iubești pe cine iubești. Nu poți schimba asta. Îți exprimi iubirea oricând și oriunde vrei…

— Dar nu la o fermă! a întrerupt-o Charles.

— Dacă totuși *o faci* la o fermă, a adăugat Gaelle, nu-i spune bunicului!

— *Chérie*, ești cea mai rea dintre toate, i-a declarat Charles nevestei sale.

Gaelle a chicotit și s-a aplecat să-și frece nasul de al lui.

— *Puah!* a făcut Caro.

— Subscriu! a zis Mel.

Mi-am lăsat capul în jos, luând cu furculița din fasolea verde, ca să-mi ascund zâmbetul.

— Leigh, și părinții tăi? a întrebat Gaelle. Mă interesează întotdeauna o poveste de dragoste bună.

Am mestecat repede și am înghițit, dintr-odată foarte conștientă că strângeam furculița în mână.

— Nu sunt sigură că le-am auzit întreaga poveste. Când eram mică, obișnuiam să-i întreb cum s-au întâlnit și ei îmi răspundeau că se știuseră de când lumea, de sute de vieți.

— Viață după viață, a comentat Charles. Foarte romantic.

Am zâmbit, dar în sinea mea m-am întrebat dacă *romantic* era descrierea corectă. Cândva, poate. M-am gândit la cum obișnuia tata să stea pe canapea, în timp ce mama descifra noi partituri la pian. În poală avea ceva legat de munca lui – lucrări pe care se prefăcea că le adnota –, dar știam că, de fapt, asculta muzica, privind-o pe mama unduindu-se peste clape. Ochii lui erau lipiți de ea și un zâmbet blând îi flutura la colțul gurii.

Atunci fusese romantic. Dar ceva se schimbase în ultimele luni, cel mai evident fiind faptul că tata începuse să fie tot timpul plecat la conferințe și întruniri. Acum era foarte solicitat.

Își schimbase domeniul, ocupându-se de sociologia economică, orice o fi însemnat asta. Devenise recunoscut și era invitat să vorbească, să se alăture proiectelor de cercetare, să țină serii de conferințe. Era coautorul unei cărți scrise împreună cu un coleg sinolog – părea o treabă importantă.

Mama îl încuraja mereu, arătându-se entuziasmată de toate. Era evident că își supracompensa vinovăția pe care o simțea ori de câte ori sugera el să ne mutăm în Asia. Îi propunea China, Taiwan, Hong Kong sau Singapore și de fiecare dată răspunsul ei era *Poate peste câțiva ani* sau *Ce facem cu școala lui Leigh, nu ne putem permite o școală privată internațională* sau *M-am mutat aici cu un motiv.*

— Leigh!

Caro m-a lovit cu piciorul pe sub masă. Pierdusem ce spusese Gaelle.

— Îmi cer scuze, ce spuneați?

Toată lumea a zâmbit politicos, ca și când nu intrasem în transă.

— Ai aflat până la urmă cum s-au cunoscut? m-a întrebat Charles.

— Oh, da. Mama era încă la colegiu, în Taiwan, dar a venit în Illinois la un program muzical de vară. Tata tocmai își începuse doctoratul și amândoi s-au trezit obligați să participe la un eveniment de socializare. Au fost împreună aproape toată vara… și apoi au ținut legătura la distanță.

— Aoleu, a spus Mel. La distanță este greu.

— Da.

Mi-o imaginam pe mama așteptând telefoanele de la el, smulgând receptorul la primul apel.

— Și apoi? a întrebat Charles.

— A cerut-o în căsătorie la telefon, ea a venit la Chicago și s-au căsătorit pe ascuns.

Gaelle radia.

— Îmi place la nebunie!

— Ție ți-ar fi plăcut și dacă s-ar fi cunoscut căzând într-o fosă septică, atâta timp cât au rămas împreună, a zis Mel.

— Da, este o romantică incurabilă, mi-a spus Caro, dându-și ochii peste cap.

— Trebuie să fie măcar una dintre noi în familia asta, s-a apărat Gaelle.

— Norocul tău că suntem doi.

Charles a întins mâna ca s-o ciupească de bărbie și apoi de nas. Gaelle s-a topit în chicoteli melodioase.

Încercam să-mi amintesc când o văzusem ultima oară pe mama râzând așa. Ultima oară când a arătat la fel de fericită. M-am concentrat la zâmbetul larg al lui Gaelle, la cutele ca razele de soare ce se adânceau la colțurile ochilor ei, și am încercat să transpun mintal trăsăturile mamei peste acea față lipsită de griji.

A doua zi, în timp ce pictam cu Caro, recapitulam în minte conversația de la cină. Nu mă puteam opri să nu mă gândesc la mama. La tata. La Axel și la Leanne.

Caro era norocoasă să aibă așa niște bunici extraordinari în viața ei, să fie atât de apropiați încât să poată glumi despre lucruri ca sexul. Arborele genealogic de carton pe care-l făcusem cu ani în urmă se întindea pe suprafața minții mele. Proiectul ăla era de mult uitat, probabil reciclat de îndată ce fusese coborât de pe panou, dar continua să existe în mintea mea. Mi l-am imaginat dus la tocătorul de hârtie, unul dintre acelea care scuipau pătrățele atât de mici, încât era imposibil să le reasamblezi.

— La ce te gândești? m-a întrebat Caro.

— Hm?

— Ai fost ciudat de tăcută. La ce te gândești?

— La nimic.

Am fost luată prin surprindere de întrebare și n-am putut să născocesc o minciună.

— Nu pare că e nimic.

A lăsat pensula jos și și-a șters mâinile pe șorț.

— Hai! Vorbește!

— Tocmai… mă gândeam la bunicii tăi.

Ea n-a intervenit. Aștepta să continui.

— Eu nu i-am întâlnit niciodată pe bunicii din partea mamei. Nici măcar nu știu cum arată.

— De ce? a întrebat Caro.

— Aici este partea frustrantă. N-am idee. Părinții mei nu-mi dau nicio explicație. Este ca… de la sine înțeles că n-o să-i cunosc. Nu am de ales. N-o să știu niciodată dacă sunt superîndrăgostiți, dacă se urăsc, dacă sunt ciudați, dacă se scobesc în nas la micul dejun – nimic.

— Fără supărare, a zis Caro, dar asta mi se pare foarte nașpa.

— Mie-mi spui?

Mi-am trecut o mână prin păr și mi-am dat seama că probabil m-am mânjit de vopsea.

— Chiar dacă sunt oameni îngrozitori – dacă sunt sociopați sau mai știu eu cum – tot vreau să-i cunosc și să judec singură. Cel puțin, ar trebui să știu de ce sunt izolată de ei.

— Și ce ai de gând să faci în privința asta?

— Ai mei n-o să-mi spună nimic, am oftat eu.

— Atunci va trebui să afli singură.

Instinctul meu era să o las baltă, dar apoi m-am gândit: *Era* ceva de aflat?

Am dat încet din cap.

— Poate.

— Măcar trebuie să încerci, a mai spus ea, luând un tub cu vopsea și storcând din el o cantitate mare de portocaliu. Și ține-mă la curent!

— Pot să te întreb altceva?

— Tocmai ai făcut-o.

Mi-am dat ochii peste cap.

— Tu și Cheslin erați prietene înainte de a fi împreună, nu-i așa?

Caro m-a privit de parcă știa ce va urma.

— Pentru un timp. De ce?

— A fost vreodată… ciudat?

— Asta-i despre Axel Moreno, a spus ea.

Nu era tocmai o întrebare, așa că nici nu am confirmat, nici nu am negat.

— Ascultă, Leigh! Dacă ai chestiuni de lămurit cu el, lămurește-le cu el. Nu le poți rezolva cu mine. Eu nu sunt Axel.

Am tras aer în piept.

— Ai dreptate.

Lămurește-le cu el! Părea simplu, dar nu prea știam cum. Nici măcar nu eram sigură ce simțeam cu adevărat. Am oftat și mi-am curățat pensula.

*

Nu mi-am spionat niciodată părinții. Până și gândul ăsta îmi pica greu la stomac, precum ceva ce n-ar fi trebuit să mănânc. Mă gândeam că merita cel puțin să încerc încă o conversație, înainte de a începe propriu-zis *investigația*, cum o numea Caro.

A venit o seară când tata se afla acasă la cină. Trebuia să plece din nou, în dimineața următoare, dar pe timpul nopții era al nostru. Era un soț și un tată. Mama îi gătise mâncarea preferată. Eu am pus Nachito Herrera, muzica lui preferată, și am dat-o tare. Ne-am așezat să mâncăm și chiar a părut o atmosferă normală. Era genul de cină pe care n-o mai avuseserăm de mult timp.

Am vrut să-i prind într-o dispoziție bună, așa că am așteptat până la jumătatea mesei, râzând la o anecdotă despre unul dintre studenții tatei. Mama zâmbea și tata își punea mai mult orez prăjit în farfurie.

— Când o să ajung să-i cunosc pe părinții mamei? am întrebat eu, încercând să par nonșalantă.

Tata a lăsat orezul jos.

— Leigh! m-a prevenit el.

Mama s-a oprit din mestecat; zâmbetul i s-a topit.

— De ce întrebi asta acum?

Am ridicat din umeri.

— Doar n-o fac prima oară. De ce nu ne-am dus niciodată în vizită? Nu știu nimic despre ei. Asta este al naibii de ciudat.

— Ai un ton nepotrivit, Leigh, a spus mama. Nu așa vorbești cu părinții tăi.

Vinovăția și-a strâns ghearele în jurul stomacului meu, dar am refuzat să dau înapoi.

— Nu e drept.

— Multe lucruri nu sunt drepte. Multe lucruri sunt greu de îndreptat.

Ea și-a împins scaunul înapoi și a părăsit camera, lăsând mâncarea din farfurie neterminată.

— *Tată…* am început eu.

— Las-o baltă, Leigh! E complicat. Nu mai întreba! O să zgândărești lucruri care nu sunt fac bine nimănui.

M-am pleoștit în scaun.

Tata a mai luat câteva înghițituri, fără poftă.

— Eu, ăă, am niște e-mailuri de care trebuie să mă ocup.

Și-a luat farfuria și s-a îndreptat către biroul lui.

— Bine, am spus eu.

Am rămas la masă, ascultând zgomotele de sus: mama deschizând dușul, tata așezându-se în scaunul lui de birou care scârțâia. Era greu de crezut că în urmă cu numai câteva momente camera fusese ocupată de o familie veselă.

În plafon, unul dintre becurile galbene bâzâia și pâlpâia.

— Rezistă! i-am spus becului.

S-a stins, totuși.

32

Mama mea este o pasăre.

Și eu sunt doar o fetiță.

O fată, o ființă omenească fără aripi – dar cu ceea ce se numește începutul unui plan.

Căci de ce mi-a fost dată tămâia, dacă nu ca să mă ghideze? Trebuie să fie indicii în acele amintiri. Trebuie să existe răspunsuri la întrebările mele.

Waipo mi-a promis că o să mergem peste tot unde este important. Locurile pe care mama le-a iubit. Locurile unde s-a plimbat, unde a găsit inspirație, unde s-a gândit la lucruri care au întristat-o, unde poate că și-a lăsat urmele.

O să le vizităm pe toate. O să ard bețișoarele acelea negre ca tușul. O să caut fiecare indiciu, o să le adun laolaltă ca pe bucățile unei hărți rupte.

Pasărea vrea să fie găsită. Are ceva să-mi spună. Și ăsta este felul în care o să ajung la ea. Sunt absolut sigură.

33

Ne îndreptăm spre un templu și drumul de cărămidă prăfuită este înțesat de lume. Din când în când, un moped își face încet loc printre oameni și, pentru un foarte scurt moment, deschide un spațiu și pot să zăresc ce este înainte. Miimi de secundă mai târziu, spațiul se umple la loc. Oamenii curg ca firele de nisip într-o crăpătură din asfalt. Nu-mi pot imagina nicăieri în State un loc ca ăsta, cu mopeduri și motociclete care să folosească trotuarul.

Merg aproape în spatele lui waipo, cu Feng după mine, strecurându-ne printre grupuri compacte. Capetele se întorc, privirile trec peste mine.

— *Hunxie!* aud pe cineva care nu catadicsește să-și coboare vocea.

Sânge amestecat.

— *Shi ma?* întreabă altcineva, nevenindu-i să creadă.

Trag aer în piept și-mi grăbesc pașii, ca să fiu mai aproape de bunica. Apropierea de ea o simt ca pe un scut. Dacă n-aș ieși atât de mult în evidență cu ochii mei deschiși la culoare, cu părul meu șaten și șuvița lui verde! Dacă aș fi fost crescută mai mult taiwaneză și aș putea într-un fel să le dovedesc acestor oameni că aparțin acestor locuri! Aici a fost casa mamei mele pentru prima jumătate a vieții ei – nu poate să fie puțin și casa mea?

Îmi imaginez un văl negru-tăciune căzând în jurul meu și separându-mă de acești oameni. Scoțându-mă din peisaj și dându-mi câteva momente de singurătate liniștită și minunată. Înghesuiala pare să devină mai mare cu fiecare pas înainte. Mă întreb dacă ăsta este motivul pentru care waigong a clătinat din cap când l-am întrebat dacă voia să ne însoțească – știa că va fi aglomerat ca naiba.

Cărămizi roșii de-o parte și de alta formează arcadă după arcadă, ca niște guri deschise spre fațadele umbrite ale unor mici magazine și chioșcuri unde se vând tot felul de lucruri. Îmi întind gâtul ca să văd mai bine: pensule de caligrafie, suluri de hârtie, bucăți feliate de cerneală uscată. Bibelouri vintage și cărți poștale retro. Gustări, brioșe aburinde, plăcinte și ceva

ce arată ca tofu plutind într-o zeamă albă. Ne înțepenim într-un zid de oameni și arcada cea mai apropiată începe să se curbeze și să se răsucească. Umbrele ei se întunecă, devenind negre și smolite. Se schimbă în silueta unei păsări cu aripile întinse…

— Leigh!

Bunica mă trage de cot. Mulțimea din fața noastră s-a rărit puțin.

Clipesc și mă uit în urmă – arcada arată normal. Capul meu este încețoșat și greu. Trebuie să fie de la lipsa de somn.

— Ești bine? mă întreabă Feng.

Dau din cap.

— Sunt bine. Obosită.

— Schimbarea de fus orar?

— Presupun.

Sau poate că-mi pierd mințile.

Ne abatem pe o alee care este răcoroasă și cenușie, neatinsă de soarele nemilos, și ieșim din nou la drum deschis.

Waipo arată către templul magnific. Acoperișuri suprapuse, roșii, cu colțurile întoarse în sus. Dragoni de piatră cu gurile deschise și gheare încovoiate, de strajă în locurile cele mai înalte. Lanterne aprinse, de culoarea focului, atârnate de streșini, înșirate ca planetele aliniate, cu ciucurii clătinându-se în vânt.

Ne croim drum, dincolo de fum și de mulțime, ca să ajungem la trepte. Coloanele groase care susțin templul sunt sculptate minuțios, surprinzând detaliile animate ale oamenilor și creaturilor.

— Toate înfățișează evenimente diferite, spune Feng, arătând spre cea mai apropiată. Fiecare casetă spune propria poveste. Când eram copil, obișnuiam să născocesc eu poveștile despre ele. De obicei, erau doi oameni care se îndrăgosteau și-și croiau drum printr-o lume de monștri ca să poată să se găsească unul pe celălalt și să fie împreună.

Waipo face semn în jur, degetele ei apucând lucruri invizibile în aer, în timp ce încearcă să-mi spună ceva. Nu înțeleg absolut nimic.

Feng sare să-mi traducă și trebuie să mă abțin să răbufnesc. Știu că am nevoie de ajutor, dar aș prefera să

vină de la altcineva.

— Ăsta era templul taoist îndrăgit de mama ta. Obișnuia să vină aici când avea nevoie de îndrumare, când căuta un răspuns.

Bunica arată spre tavan. Dedesubturile acoperișurilor sunt în formă de cupolă, făcute din bucăți de lemn cioplit, fixate împreună în sisteme complexe de cercuri și octogoane care se întrepătrund. Este frumos și chiar puțin amețitor.

În inima templului, oamenii se înclină în fața unei statui încoronate, cu chipul de piatră neagră și îmbrăcată în culorile imperiale, roșu și auriu.

În capătul îndepărtat, un tânăr aruncă niște obiecte în sus, făcându-le să se arcuiască în licăriri de roșu, înainte să cadă pe pământ. Pentru o secundă, am impresia că sunt pene, la fel cu cele de la pasărea mea – dar cad prea repede. Formă greșită, greutate greșită, zornăie pe podea. Nu, sunt bucăți de lemn sculptate în semilună, pictate roșu-cireașă. Percuția iscată la cădere le face să pară aproape niște jucării.

O parte din mine ar vrea să întrebe ce sunt alea și ce face tânărul, doar că nu vreau s-o încurajez pe Feng. Cu felul în care îmi vorbește mă simt ca o turistă, cineva care nu aparține locului, o străină. Și poate că sunt străină. Totuși nu am nevoie de aducere-aminte constantă.

De parcă gândurile îmi sunt pictate pe frunte, ea spune:

— În taiwaneză, plăcuțele alea se numesc *bwabwei.* Cu ele, tânărul îl întreabă ceva pe zeul lui. Dacă una cade cu fața în sus și cealaltă cu fața în jos, răspunsul este da. Dacă amândouă cad cu fața în jos înseamnă că zeului nu-i place ce întreabă el. Dacă amândouă cad cu fața în sus înseamnă că zeul râde de el.

— Ce fel de întrebare?

— Poate încearcă să ia o hotărâre. Trebuie să fie ceva la care răspunsul e da sau nu.

Tânărul se duce la o căldare cu bețișoare roșii, ridicând-o în sus ca pe o tobă și scuturând-o tare.

Feng se apleacă spre mine.

— Întâi, el a întrebat dacă răspunsul lui poate fi găsit în acele bețișoare. Zeul probabil i-a răspuns da.

După ce alege unul dintre bețișoare, el se îndreaptă din nou către *bwabwei.*

— Acum i se confirmă dacă acel bețișor este răspunsul corect.

Semilunile roșii zboară în sus, răsucindu-se în aer, pocnind și sărind când ating podeaua. El le aruncă din nou. Le aruncă și a treia oară.

— Răspunsul este da, explică Feng. Așa că acum el poate să folosească numărul bețișorului ca să găsească poemul care-i corespunde. Poemul îl va lămuri ce încearcă zeul să-i comunice.

Nu am văzut niciodată ceva asemănător cu acest templu acasă, nu am văzut-o niciodată pe mama făcând ceva religios. De asta avea ea nevoie? Ar fi salvat-o dacă ar fi avut un templu unde să pună întrebări?

Mă îndrept spre locul unde tânărul aruncă *bwabwei*, chiar în fața statuii încoronate.

O curiozitate albastră-verzuie mi se așază în stomac și îmi ard degetele de dorință să arunce și ele. Ce răspunsuri aș putea primi aici? Ce întrebări aș pune?

O să găsesc pasărea?

Este mama, în sfârşit, fericită?

A fost vina mea?

Waipo se duce agale în partea cealaltă a templului și Feng o urmează.

Ușurarea de a fi singură vine ca partea rece a pernei într-o noapte agitată. Când ele sunt întoarse cu spatele, eu întind mâna după *bwabwei.* În momentul în care degetele mele ating cele două semiluni, simt un fior pe ceafă.

Teama mă face să ezit. Arunc bucățile, totuși. În timp ce se răsucesc în aer deasupra mea, eu întreb:

Pasărea este aici?

Una cade cu fața în sus. Una cade cu fața în jos.

Răspunsul este da.

34

Bucățile de lemn în formă de semilună spuneau că pasărea era acolo. Dar am cercetat fiecare cotlon din templu, intrând chiar și în micile birouri unde nu părea că era permis accesul, și tot nu am găsit nimic. Niciun semn despre mama.

După prânz, la întoarcerea în apartament, waipo, aplecată peste o tavă de bambus, desface un pachet de ceai vidat. Ceaiul din cutia lui Feng. Spune ceva, dar eu nu înțeleg.

— Popo spune că fiecare set de frunze își are propria poveste, traduce Feng.

Bunica duce pachetul la nas și inspiră prelung. Fața ei e plină de mulțumire de culoarea cobaltului.

— Nu bei niciodată ceai din ăsta în America, nu-i așa? întreabă Feng.

— Ba da. Se găsește ceai asiatic în Statele Unite. Și restaurantele chinezești întotdeauna servesc ceai.

Fac eforturi să-mi stăpânesc instinctul defensiv.

— Dar probabil că nu din acesta. Ăsta este ceai Dong Ding oolong, explică Feng nerăbdătoare, cu ochii sclipind. L-am luat pentru că este preferatul lui Popo.

Felul în care-mi zâmbește când rostește ultima frază mă face să-mi încleștez maxilarul. Încearcă să demonstreze ceva? Să arate că-mi cunoaște familia mai bine decât mine? E greu să nu mă uit la ea când stă drept în fața mea, dar las privirea în jos și încerc să ignor iritația verde ca seva care-mi picură prin viscere.

Waipo aranjează ceștile în linie, mânuindu-le ca pe niște piese de artă fragile. Sunt scoase doar trei cești; Feng făcuse o mare tevatură despre faptul că ei ceaiul îi irita stomacul. Am impresia că a adus ceaiul doar ca să lingușească.

Bunica toarnă un jet continuu de la stânga la dreapta, apa scurgându-se și pe lângă cești și printre șipcile tăvii de bambus.

Întind mâna după o ceașcă, dar waipo clatină din cap.

— *Hai mei!* spune ea. *Nu încă!*

Apoi, cu un clește de lemn, apucă fiecare ceașcă de margine și o golește peste tavă.

— Asta a fost doar o spălare, explică Feng, așezându-și o mână pe brațul meu, mâneca ei lungă, înflorată, gâdilându-mi pielea. Ăștia sunt pașii în tradiția *laoren cha.*

Mă retrag de sub atingerea ei.

— Bine.

Waigong desenează opturi pe tăblia mesei, degetul lui trecând printr-o picătură de apă, întinzând-o la stânga și la dreapta. Îmi prinde privirea și-mi face cu ochiul, și puțin din tensiunea mea se risipește.

Încă o tură de apă turnată din ceainic. De data asta, bunica lasă frunzele să se înmoaie. Tremurul obișnuit al mâinilor ei a dispărut – la prepararea ceaiului, ele sunt pricepute și sigure. Stă aplecată deasupra noastră cu o încredere în umeri cum nu i-am mai văzut-o. Mâinile îi sunt versiuni mai bătrâne și mai moi ale celor pe care le știam atât de bine, cele care modelau aluatul pentru *danhuang su* și amestecau untul ca să-l toarne în forma de fier pentru gofre.

Bunica. Mama. Amândouă atât de grijulii, atât de pline de dragoste. Cum de au rupt legătura una cu cealaltă?

Când waipo toarnă din nou ceaiul, jetul este brun-roșcat.

Feng trage aer adânc în piept.

— Mmmm! Miroase de-a dreptul divin! Mama ta pregătea des ceai pentru tine?

Mama nu era niciodată atât de pretențioasă când făcea ceai, dar odată am prins-o stând la masa din bucătărie un răstimp lung, risipind frunzele ude cu degetele. Le scotea din burta ibricului și le freca în palme. Părea că este adâncită în gânduri, încercând să-și aducă aminte ceva.

Atunci îmi vine ideea – ceaiul. Frunzele pe care bunica le-a pescuit cu grijă din folie. Frunzele pe care le-a mânuit cu atâta dragoste, pe care le-a mirosit extaziată, ducându-le la nas și închizând ochii. N-o să observe nimeni dacă le iau.

Waipo aduce tăvi cu fructul pasiunii cu vârfurile retezate.

Pulpa dinăuntru este strălucitoare și luminoasă, acră precum citricele, dar și dulce-răcoritoare, și o scobim

cu mici linguriţe de argint.

— Cred că asta ar trebui să fie o nouă tradiţie de familie, spune Feng, privindu-mă cum ronţăi seminţele negre. Ceaiul de după-masă şi fructul pasiunii.

Sentimentul verde se încinge şi se strânge în jurul meu precum o scoică, precum o armură şi înghit, lăsând jos lingura.

— De ce?

— De ce nu? spune ea, cu vocea un pic prea veselă. Cred că tradiţiile de familie sunt importante.

— Avem o mulţime de tradiţii, replic eu.

— Dar nu ai niciuna cu Popo, spune ea.

Nu ştiu ce să răspund la asta. Waipo şi waigong se uită la mine aproape cu nerăbdare, chiar dacă ştiu că nu au urmărit conversaţia. Ei nu înţeleg ce discut eu cu Feng.

— Poate să fie o tradiţie pentru noi toţi, încearcă Feng din nou.

Gândul că ea se include în această familie în care eu de-abia simt că am un loc mă face arămie şi rea. Ridic ceaşca de ceai şi suflu în ea, lăsând aburul să-mi lovească faţa.

După ce cojile fructului au rămas goale şi când noi toţi am servit cam opt porţii de ceai, o urmez pe waipo înapoi în bucătărie. Împreună, spălăm ceştile şi lingurile, punem lucrurile înapoi în dulapuri. Când vrea să ia ceainicul, îi fac semn şi ea zâmbeşte, înţelegând că o să mă ocup eu.

Când nu se uită, adun frunzele folosite în pumn şi le înfăşor într-o cârpă, pentru mai târziu.

35

Plecăm din nou, la timp pentru slujba de seară la un templu budist, unul despre care Feng spune că este foarte important. Mergând în spatele bunicii, pot vedea tensiunea din umerii ei. Mâna îi alunecă pe balustrada balconului, coborând doar atunci când aproape dă peste mătasea strălucitoare a unei pânze de păianjen.

Acest templu este construit din piatră de un alb curat și are acoperișuri de un verde-stins. Dragoni și alte creaturi mitice încoronează streșinile întoarse, privind în jos ca niște gardieni. Un dragon își mijește ochii la mine.

Clipesc insistent, încerc să gonesc imaginea. Nu pot scăpa de sentimentul că mă urmărește. Avertizându-mă.

O călugăriță în robă cafenie se înclină în fața noastră, oferindu-ne bețișoare de tămâie.

— *Amituofo,* spune ea, apăsându-și palmele una de alta și lăsându-și bărbia în piept.

Amituofo, vocea ei atât de liniștitoare, de parcă acele patru silabe netezeau ridurile lumii, punând totul în ordine din nou.

— Popo spune că obișnuiau să vină mereu aici împreună, îmi zice Feng. Ăsta este templul unde mama ta petrecea cel mai mult timp. Aici este spiritul ei.

Ultima parte îmi repune atenția într-o concentrare maximă.

— Ce înseamnă asta?

Waipo arată către o cămăruță unde stă un sfânt de aur într-o cutie de sticlă de la podea până la tavan, strălucind ca o piesă de tezaur. De fiecare parte a lui: sute de plăcuțe de lemn, pictate în culoarea gălbenelelor.

— Acele tablete galbene poartă numele morților, spune Feng. Ea știe că numele ei este scris aici. Aici zăbovește spiritul ei.

Aici zăbovește spiritul ei.

Ochii mei cercetează încăperea, căutând cea mai mică bucățică de roșu, vânând o pană, o umbră, orice.

Mama mea mama mea mama mea.

De-a lungul podelelor se scurge deodată un bubuit jos de tobe. Tonurile rotunde ale clopoțeilor de percuție

se arcuiesc în aer, curcubeie de sunet. Și apoi vocea amplificată a unui călugăr se înalță ca un val. O sută de voci îi urmează într-un cor, urmărind suișurile și coborâșurile cântecului, fără să pară o melodie adevărată.

— Scandează sutre pentru cei care au murit. În special pentru cei care nu au împlinit încă patruzeci și nouă de zile, spune Feng.

Dau din cap, neînțelegând.

— Patruzeci și nouă de zile?

— După moarte, o persoană are patruzeci și nouă de zile ca să-și înțeleagă și accepte karma și să renunțe la lucrurile care-o leagă de această viață – oameni, promisiuni și amintiri. Apoi face tranziția. De aceea templul păstrează tabletele galbene timp de patruzeci și nouă de zile. După perioada asta, sunt arse.

Bubuiturile din capul meu se aseamănă cu cele din coaste.

— Ce tranziție?

— Renașterea, bineînțeles, spune Feng.

Patruzeci și nouă de zile. Atâta timp va fi ea o pasăre? Câte zile au trecut? N-a mai rămas mult. Nu pot să cred că nimeni nu mi-a spus despre asta mai devreme.

Renunță la lucrurile care-o leagă de această viață. Dar nu vreau ca ea să renunțe. Nu vreau ca ea să ne uite. Să mă uite.

Waipo adună toate bețișoarele noastre de tămâie într-un buchet, băgându-le vârfurile într-un puț de flăcări. Fumul subțire atârnă în aer ca pânza de păianjen. Nu arată deloc ca tămâia neagră ascunsă în sertarul meu, desfășurând fumul negru al amintirilor.

Feng și waipo îngenunchează pe băncuța joasă, capitonată, ca și când au exersat îndelung asta. Ca și când vin aici adesea împreună. Genele lor umbrindu-le obrajii, bărbiile aplecându-se la unison.

Aș dori ca Feng să nu fie aici. Gândul a mocnit toată ziua într-un colț îndepărtat al minții mele, dar acum, că s-a ridicat cu flacără vie la suprafață, nu-l mai pot ascunde. Nu are altceva mai bun de făcut? De ce se ține scai de noi? Oare waipo o invită pentru că i se pare ciudat să rămână singură cu mine?

Ele două, îngenunchind împreună acolo… este o imagine perfectă și pitorească, o scenă pe care ar picta-o Axel. Dacă m-aș alătura lor, aș face un contrast ostentativ. Americanca asta ciudată, care nu vorbește limba strămoșilor ei. Părul nu-i este suficient de negru și mâinile strâng bețișorul de tămâie cu stânjeneală. Credința ei este incertă.

Mi-ar plăcea să mă simt mai taiwaneză. Mi-ar plăcea să cunosc aceste tradiții, să știu ce să fac.

Nu este locul meu aici. Ar trebui să plec.

Waipo își întoarce fața către mine.

— *Lai,* spune ea, chemându-mă sincer.

Îngenunchez de cealaltă parte a ei, așezându-mă greoi și stângace, strivindu-mi dureros genunchii în căderea prea abruptă pe bancă.

Nu are nicio importanță, îmi spun. Nu are importanță dacă nu aparțin, dacă sunt ca un pește pe uscat aici. Trebuie doar să găsesc pasărea. Trebuie să ajung la ea înainte de a se scurge cele patruzeci și nouă de zile.

*

Ne întoarcem înapoi, în aerul fierbinte. Încă încerc să număr în minte câte zile au trecut, când aud țipătul strident și ascuțit deasupra capului. Oamenii din jurul nostru își pun mâinile streașină la ochi, lăsându-și capetele pe spate. Waipo și cu mine ne întoarcem fețele către soarele coborât spre asfințit și mi se pare că văd urma unei cozi roșii dispărând pe după marginea unei clădiri.

Pasărea.

Inima îmi bate cu putere, degetele îmi tremură și fumul îmi înțeapă ochii, dar nu pot să-i închid, nu pot s-o pierd, dacă ea ocolește clădirea și se întoarce.

Trebuie să ajung la ea, să-i vorbesc. De ce zboară departe? De ce nu coboară ca să-mi vorbească, așa cum a făcut când eram acasă? Urgența și nostalgia mă înfășoară în vârtejuri de galben-cobalt și stropi de violet.

Am rămas acolo destul de mult timp ca oamenii să înceapă să curgă pe lângă noi ca un râu pe lângă bolovani.

Câte zile au rămas? Mă întorc la numărătoare.

36

Noaptea se întinde, tăcută și nesfârșită. Am o teorie și mă motivează să acționez. Și anume, cu cât mai mult timp a petrecut mama în forma de pasăre, cu atât a început să uite nevoile și dorințele ei umane – cu atât mai mult m-a uitat pe mine. Altfel de ce ar zbura prin preajmă fără să se oprească? Suntem în cea de-a patruzeci și una zi.

Asta am numărat și am să număr din nou, ca să verific, încercând să-mi ascut memoria cu toate cele întâmplate de la momentul cu pata de sânge.

Ce n-aș da pentru o telecomandă cu un buton care să încetinească timpul sau poate chiar să-l deruleze puțin înapoi? Patruzeci și una de zile de când mama a devenit o pasăre, adică, atunci când soarele va răsări, dimineață, va fi a patruzeci și doua zi. Cu mâine inclusiv, asta înseamnă că mai sunt opt zile până ce mama își va face tranziția.

Opt zile.

Trebuie să lucrez și mai repede. Să ard tămâie, să văd amintirile. Să aflu indicii. S-o găsesc pe mama.

Am scos toate tricourile și pantalonii de trening de care pot să mă lipsesc, și am pus mâna pe o foarfecă. Există ceva care te îndeamnă la meditație când deschizi larg fălcile de oțel și tai materialul, *țac-pac țac-pac țac-pac.* Când eram copil, am învățat să împletesc coșuri din tricouri, mai întâi tăind materialul în fâșii lungi. E destul de ușor – tai în spirală de jos până sus, astfel încât un tricou devine o panglică lungă. Am nevoie de cât mai multe panglici.

Țes o plasă – cât de mare pot, așa că trebuie să tai hainele foarte subțire. Nu cred că va răni pasărea, materialul este moale și sper ca ea să recunoască mirosul meu sau al detergentului de rufe pe care îl cumpăra ea mereu. Dacă totul merge după plan, atunci când plasa va fi gata, ea va percepe mirosurile familiare și mă va vedea pe mine, fiica ei, din carnea și sângele ei, fiica de dinainte să devină pasăre. Se va așeza și-mi va spune ce vrea să-mi amintesc.

Țac-pac țac-pac țac-pac.

Mintea mea nu se oprește din a depista forme și a derula amintiri. Câteodată, când totul devine ciclic, ca acum, încerc să mă calmez inventând noi culori în capul meu.

Odată, am găsit un filmuleț pe internet despre niște oameni de știință care întâmplător au inventat o nouă nuanță de albastru. Au denumit-o albastru YInMn[6].

M-am gândit că e interesant, dar în același timp greu de crezut. Cum e posibil ca YInMn să nu fi existat înainte?

YInMn, spuneau ei, era rezistent la decolorare. Am râs puțin auzind asta. Toate se estompează.

Totul din lumea fizică, precum hârtia și mobila, dar și lucrurile din mintea noastră. Amintirile, emoțiile. Viața.

Prietenia. Și astea se estompează. Este doar o chestiune de timp.

Lucrul înfricoșător este că, exact când mă gândesc la asta, telefonul meu se luminează și începe să cânte melodia pe care mi-o trimisese Axel. „La revedere!”

37

IARNA, PRIMUL AN DE LICEU

Când în casă n-a mai fost nimeni, am căutat indicii, începând cu dormitorul părinților. Mâinile mele erau atente. Sertarele scoteau un *șușuit* puternic când se deschideau. Ușa dulapului scârțâia prevenitor.

La ce mă așteptam…

O scrisoare? Un jurnal? Orice în chineză ar fi fost nefolositor. Dar Caro avea dreptate. Trebuia să încerc.

Nimic nu arăta neobișnuit sau misterios, până ce am ajuns în subsol, unde nenumărate cutii de carton erau stivuite într-un colț, acoperite de praf, neatinse de cine știe cât timp. Nu le dădusem niciodată atenție până atunci.

Am întrebat-o pe mama ce era în cutii.

— Nu sunt sigură. Unele sunt ale mele, unele ar putea fi ale tale. Poate caietele tale vechi. Nu-mi amintesc. Probabil că niciuna nu este a tatălui tău – el întotdeauna aruncă ce nu-i folosește. De ce mă întrebi?

Minciuna a venit ușor.

— Am nevoie să găsesc niște proiecte din școala elementară. Este pentru o lucrare. Pot să le văd?

— În regulă. E foarte mult praf. Poate, dacă tot umbli pe acolo, dai și tu cu aspiratorul și le mai cureți.

— Bine. Am s-o fac.

Am încercat să mă arăt reticentă, deși eram bucuroasă că aveam un pretext să petrec mai mult timp în subsol, cercetând cutiile.

Erau atât de multe și conținutul lor, absolut dezorganizat. Am pipăit încet prin dezordinea din fiecare, panicată că, dacă mă grăbesc, voi rata ceva. Un amestec de declarații bancare și de asigurări, teste de ortografie din școala primară, eseuri și teste de studii sociale, cărți poștale vechi de la părinții tatei, piese de calculator. În caz că mama mă va întreba, am scos câteva dintre proiectele vechi de școală care mi-au căzut în mână.

Dacă eram norocoasă, într-o după-amiază de lucru – în timp ce mama era ocupată cu elevii veniți să ia lecții de pian – aș fi putut să termin de cercetat o jumătate de

cutie. Weekendurile erau complet neproductive. Dacă stăteam în casă, ea încerca să converseze la nesfârșit. Sau dacă proasta dispoziție o copleșea, casa se micșora și simțeam că mă sufoc.

Am început să mă duc la familia Renard sâmbetele și duminicile, ajutând-o pe Caro să-și aranjeze dispozitivele fotografice, așa încât să obțină fotografii în detaliu ale picăturilor de apă și ale fețelor de gândaci morți. Când ne plictiseam de asta, jucam cărți cu bunicii ei.

Nu mai avusesem o conversație adevărată cu Axel de mult timp. Chiar și mama mă întrebase de ce el nu mai venea pe la noi când ea făcea colțunași cu cepșoară sau gofre.

— Are o prietenă, mamă, m-am răstit eu. Are lucruri mai bune de făcut.

Pe fața ei a trecut o umbră de întristare grena, înainte de a se însenina la loc.

— Înțeleg.

Prima săptămână a vacanței de iarnă a adus o bătaie familiară în ușa noastră, ritmul urcând scările în sus ca un vis. Stăteam pe burtă, desenând un aparat foto vechi împrumutat de la Caro.

Îmi imaginasem eu bătaia în ușă – eram sigură. Toată dorința ascunsă se manifesta sub o formă de psihoză. Încheieturile degetelor apăsau cărbunele mai tare pe pagină.

Apoi aceeași bătaie s-a auzit la ușa mea. Era atât de zăpăcitoare, că aproape am rupt pagina din caiet.

— Intră?

Nu mi-a plăcut deloc cum mi-a scăpat cuvântul din gură, ca o întrebare. Ușa s-a deschis și a apărut Axel, în cămașa lui verde pădure. Părul lui, închis la culoare și ondulat, era mai lung decât i-l văzusem vreodată. Se aranja frumos, încadrându-i fața. Câteva șuvițe îi căzeau pe frunte ca săgețile încercând să-mi atragă privirea spre ochii lui.

— Bună, Leigh! a spus el, ca și când nu se întâmplase nimic în ultimele luni.

M-am uitat lung la el.

— O, îmi place rozul, a spus Axel, arătând către șuvița colorată din părul meu. Ți-ai vopsit-o de curând?

Voiam să-i răspund cât mai detașat. În schimb, ceea ce mi-a ieșit a fost:

— De ce ești aici?

S-a strâmbat. A încercat să zâmbească, crispat.

— Nu mai am voie să vin aici?

— Nu, vreau să zic că ai voie.

M-am ridicat și m-am întrebat dacă părul meu era ciufulit. Îl periasem azi? Am hotărât că nu-mi păsa.

— Se pare că mononucleoza ta a dispărut. I-ai dat-o înapoi lui Leanne sau ce?

A părut rănit.

— Mononucleoza nu lucrează așa.

— Da, am spus. N-am cum să știu. Ea ce mai face? Leanne? Sau o alinți *Lee*?

A deschis gura să răspundă, dar a închis-o la loc. Iar când în cele din urmă s-a hotărât să vorbească, vocea îi era foarte liniștită.

— Nu i-aș spune niciodată așa.

— Pentru ea îți lași părul să crească?

Axel a râs forțat.

— Glumești? Nu-i plăcea deloc. Ar fi preferat o tunsoare militară. *Eu* sunt motivul pentru care îmi las părul să crească așa.

— *Nu-i plăcea?* Trecut?

— Ne-am despărțit, a spus, cu o ridicare din umeri. Săptămâna trecută, de fapt.

Jumătate din mine a fost ușurată, iar cealaltă jumătate, supărată ca naiba. M-am dat jos din pat și m-am ridicat drept.

— Se presupune că eu sunt cea mai bună prietenă a ta, știi?

Fața lui Axel s-a făcut cenușie.

— Leigh…

— Eu nu sunt o roată de rezervă, nu sunt cineva care *poate fi înlocuit.*

— Ai dreptate.

— Este caraghios că ai încetat să mai fii prietenul meu pentru că ți-ai găsit o iubită.

— Ai dreptate.

De data asta, am auzit.

— Ce?

— Ai mare dreptate, a spus el. Am fost un măgar. Te-am dat la o parte. Cred că nu voiam să vezi cum mă purtam eu când eram cu Leanne.

Nu prea înțelegeam ce voia să spună, dar nici nu eram sigură că doream să aud mai mult.

— Așadar, de ce ai părăsit-o? am întrebat, în schimb.

— Nu puteam să mă lămuresc cine era.

— Ce vrea să însemne asta?

— Obișnuiam să cred că era interesantă. Dar când am început să ne întâlnim… a devenit o ciudată imagine în oglindă a mea. Ce-mi plăcea mie îi plăcea și ei. Tot ce voiam eu să fac automat voia și ea. Începusem să-mi ies din minți. Nu mă întâlneam cu ea ca să fiu într-o relație cu mine însumi, înțelegi? Și jumătate din timp, alea nici măcar nu erau lucrurile adevărate care îmi plăceau și pe care le doream. La naiba, voiam doar să stau în camera mea și să lucrez la muzică. Dar aia nu era o *activitate de cuplu.*

A pus ghilimele în aer în jurul acelor trei cuvinte, dându-și ochii peste cap.

— În plus, și asta va suna groaznic…

— Ce?

— Păi, era cam nesuferită când era vorba de… bani. Nu pentru că familia ei este bogată. Ci pentru felul în care îi cheltuia. De exemplu, într-o zi a cumpărat un suc la prânz. Dar l-a lăsat în laboratorul de științe și, când s-a întors, nu l-a mai găsit. Așa că a cumpărat încă unul… și nici măcar nu l-a terminat. L-a aruncat pe jumătate plin. În preajma ei mă simțeam mereu… sărac, presupun.

— Ah.

Nu știam ce altceva să spun.

— OK, a zis el, putem schimba subiectul? Am depășit termenul pentru o doză de normalitate.

I-am zâmbit strâmb.

— Ce-i? m-a întrebat.

— Nimic, am spus. Doar că… nici aici lucrurile nu au fost tocmai normale.

— Ce se întâmplă?

Știa dintotdeauna despre ciudățenia cu bunicii mei necunoscuți, așa că am sărit direct la felul în care Caro mă convinsese că trebuia să fac ceva.

— Unde ai ajuns cu cercetatul cutiilor? se interesă el.

— Nici la jumătate. Dar sper să găsesc ceva când ajung la alea vechi, îngropate în spate.

Axel a încuviințat.

— Pot să te ajut?

Întrebarea m-a surprins. Nici măcar Caro nu se oferise, dar ea probabil că se abținuse, dorind să-mi respecte intimitatea. Era genul ăsta de persoană – atentă și grijulie, mai cu seamă când venea vorba despre chestiuni personale.

Însă cu Axel era diferit. El practic făcea parte din familie.

— Bineînțeles, am spus.

A răsuflat prelung, parcă ușurat.

— Prin urmare, sunt iertat? Suntem în regulă?

Mi-am reluat cărbunele de desen.

— O să-ți spun culoarea când o să mă lămuresc.

*

Jumătate din vacanța de iarnă a zburat pe negândite, înghițită de activitatea din subsol. Cu ajutorul lui Axel, inventarul cutiilor mergea mult mai repede.

Caro și familia ei erau la snowboarding în Colorado, pentru o săptămână, și îi promisesem să-i dau de știre dacă găseam ceva interesant. Din când în când, mai trimitea câte o fotografie neobișnuită cu ei. Am zâmbit la poza cu ea, în aer, în mijlocul săriturii, și la una cu Gaelle și Charles, căzuți în zăpadă, dar încă ținându-se de mână. Mai târziu, m-am grăbit să ascund telefonul, când mi-a trimis sculptura pe care o făcuse în zăpadă, reprezentând o vulvă gigantică.

— Telefonul tău este foarte ocupat, zilele astea, a spus Axel.

— Gelos?

Glumeam, dar nesiguranța de pe chipul lui m-a făcut să mă întreb dacă nu lovisem la țintă. Și-a șters expresia rostogolindu-și ochii în cap.

— O să-ți placă de Caro, i-am spus. Când se întoarce, o să vezi.

Vremea rea a dat peste cap zborul tatei. A fost primul nostru Crăciun fără el. Absența lui era ca o crăpătură în

podea peste treceam atât de des, încât uitam de existența ei – însă nu și de Crăciun. De Crăciun a fost ca o prăpastie neagră, căscată la noi. Nu eram religioși, dar aceasta era perioada din an favorită a mamei.

Întreaga dimineață a purtat falsa bucurie de sărbătoare ca pe un pulover țipător. Tata a sunat de la hotel – am vorbit cu el cam douăzeci de secunde, înainte ca mama să ia telefonul și să-l ducă sus, în dormitorul ei. Am rămas în hol ciulind urechea, așteptând să aud un zvon de ceartă. Dar ea s-a întors în bucătărie după numai câteva minute, apucându-se să prăjească o porție de colțunași chinezești.

Axel și-a făcut apariția după cină, pentru cadouri. Am închis toate luminile, cu excepția șiragurilor electrice de beculețe-țurțuri și ne-am așezat pe patul meu, cu picioarele încrucișate și cu fața unul la celălalt. Aveam o regulă nescrisă încă din clasa a șaptea: cadourile noastre trebuiau făcute acasă.

El își deschise rucsacul și ceea ce scoase din el a fost ultimul lucru la care mă așteptam: un proiector de la școală. Am recunoscut numele de familie al profesorului de istorie, semnat cu markerul pe lateral.

— Ai furat un proiector? m-am mirat eu.

— L-am împrumutat pe termen nedefinit. De dragul prezentării.

Și-a deschis laptopul și a căutat ceva.

— Închide ochii!

Am mârâit.

— Vorbesc serios.

A aplecat capacul laptopului pe jumătate.

— Închide ochii sau nu-ți primești cadoul!

M-am aruncat pe spate, în pat, și mi-am pus o pernă pe față. Puteam să-l aud cum tastează.

— E greu să respir așa, știi?

— Nu ești bună să urmezi comenzi. N-am spus să te sufoci.

Mai multe sunete de tastare. Niște clicuri.

— OK. Mai știi stickul ăla pe care ți l-am dat? Cu piesele din *Livada Lockhart*?

— Bineînțeles.

Am regretat imediat că n-am răspuns ceva mai nepăsător.

— Asta merge cu acelea. Acum poți să te uiți.

M-am ridicat. Ochilor mei le-a trebuit un minut ca să se adapteze. Întorsese lumina proiectorului în sus, spre tavan, și pusese un bol de sticlă cu gura peste lentile, ca să distorsioneze proiecția. Tușe îndrăznețe de acuarelă făceau boltă pe tavan și pereți.

— Gata? Așază-te! Ascultă!

Degetul lui Axel a coborât pe tasta de pornire. Muzica a început și am recunoscut-o imediat. Ansamblul corzilor, intervenția șic a chitarelor electrice. Acuarelele se schimbau. Desene albastru-imperial cu locul de joacă se roteau în jurul nostru. Muzica s-a întunecat și locul de joacă s-a prăbușit. Dâre negre de fulgere împungeau în jos din tavan, odată cu notele sacadate ale chitarei bas.

Lumea era făcută din frânturi care se învârteau și se răsuceau. Cumva, luase picturile lui vechi și le spărsese în elemente care se amestecau ca un mozaic și apoi se îmbinau din nou, diferit.

— Am făcut câte un clip care să meargă cu fiecare melodie, a spus el, aproape sfios.

— Incredibil! Serios, nu știu cum ți-a venit ideea asta.

— Le-am gândit ca să meargă cel mai bine așa, proiectate într-o bulă, a zis Axel, cu un zâmbet forțat.

A apăsat pe o tastă și a început următoarea piesă.

M-am întins din nou pe spate și am stat așa, cu perna în brațe, în timp ce imaginile se deformau și se schimbau. După câteva secunde, Axel s-a lăsat și el pe spate, punându-și hanoracul sub cap. Puteam să-i simt mirosul șamponului. Era un parfum reconfortant, care mă făcea să doresc să-i ating părul. Am aruncat o privire spre el.

Dar el nu urmărea proiecția. Se uita la mine. Ochii ni s-au întâlnit și un val de căldură mi-a cuprins fața. Nu mi-am mutat privirea.

38

De fiecare dată când mă desprind din aceste amintiri parcă mă ridic la suprafața apei după aer. Încerc să scap de sentimentul că-mi retrăiesc viața. Încerc să mă gândesc la altceva, care nu are legătură cu Axel. Pentru că, dacă mă gândesc la Axel, îmi revine în minte ziua aceea, pe canapeaua din subsolul lui, ziua în care mama a devenit o pasăre. Ziua în care totul s-a schimbat ireversibil.

Am nevoie de un altfel de aducere-aminte. Mă dor mâinile de cât am tăiat, așa că pun jos tricourile și foarfeca și deschid sertarul cu tămâia și chibriturile.

De când pana a ars și mi-a arătat trecutul, am încercat să ghicesc cum funcționează treaba asta. Primul bețigaș mi-a readus în minte lucruri pe care aproape că le uitasem. Dar când am aprins tămâia cu pana – a stârnit ceva în fum. Ceva diferit. A amestecat amintiri care nu erau ale mele, momente de care nu știam că se întâmplaseră.

Singură în camera mea, învăluită în liniștea insomniei, aprind un nou bețigaș de tămâie. Desfac cârpa umedă, scot mâna de frunze de ceai…

39

– FUM ȘI AMINTIRI –

O scânteie, culorile timpului se schimbă.

O explozie de lumină și un miros ca fumul de lemn. Încet, ochii mi se obișnuiesc cu întunericul. Sunt într-o colibă, unde un foc scăzut arde într-o vatră săpată în perete. Când mă întorc și privesc, unele piese sunt mai neclare decât altele, culorile șterse, ca în vechile fotografii.

O femeie se mișcă sub o pătură uzată pe un pat gros de iarbă uscată. Fața îi este roșie de efort și strălucește de năduşeală.

— Este fată! anunță moașa de la picioarele patului.

Cu siguranță nu vorbește în engleză, dar eu o înțeleg perfect. Ridică niște foarfece de oțel strălucitoare, le deschide larg ca pe niște falei și retează cordonul ombilical cu un *harşti* sonor.

Mama întinde brațele spre ghemotocul cu membre micuțe care zvâcnesc.

— O fată, spune soțul ei. Pe asta o păstrăm?

Femeia îndepărtează o bucățică de placentă de pe nasul copilului.

— Nu. Pe asta o vindem.

Culorile se schimbă, se întunecă. Un licăr și o explozie aduc o nouă lumină.

Aceeași femeie în ușa colibei, legănând copilul, care este mic, neștiutor și înfășat în cârpe. Chipul femeii este neclar și gol, bărbatul de lângă ea arată dărâmat. El primește un teanc murdar de bani de la alt bărbat, chel, pe pajiștea din fața locuinței lor. Chelul ia copilul. O tranzacție ușoară, lăsând inimile neimplicate.

Bărbatul chel duce copilul peste câmp, printr-o pădure. Dincolo de pădure, sus pe munte. Și, înăuntrul propriei lui colibe de chirpici, arată fetița soției. Ea mai leagănă un prunc în brațe, ajutându-i gura să-i găsească sfârcul și să-l hrănească.

— Cum s-o numim pe noua noastră fiică? întreabă bărbatul.

— Yuanyang, răspunde ea, legănându-se.

— Ca păsările[7]? întreabă bărbatul, fără să se arate deloc surprins.

— Ca păsările, zice ea.

— Yuanyang, repetă bărbatul pentru el însuși.

Ceva din fumul amintirii, felul atent în care el rostește numele – deodată înțeleg. Aceasta este bunica mea. Yuanyang este waipo.

— Yuanyang, mai spune bărbatul o dată, purtând-o prin încăpere ca să vadă celălalt copil. Ia uite pe cine ține mama în brațe! Fă cunoștință cu fiul nostru, Ping.

Licăr, întuneric, strălucire. Vin noi culori: mirosul acestei amintiri este de pământ și verde.

Yuanyang, de șapte ani, îi privește pe toți cum îl salută pe unchiul care a venit să sărbătorească Anul Nou Lunar. Pot să văd în mintea ei, pot să-i aud gândurile, să simt ce simte ea.

— Ping! Ce înalt ești! În curând o s-o întreci pe maică-ta.

Unchiul râde profund, din burtă, când trece pragul.

— Opt ani! Ăsta e un număr norocos. O să fie un an bun pentru tine.

Ping zâmbește înfumurat.

— Mulțumesc că ai venit, unchiule. An Nou fericit!

— Mulțumesc că ai venit! repetă și mama. Probabil ești obosit după călătorie. Yuanyang, adu ceaiul pentru unchiul!

Toată bucătăria e plină ochi cu bunătățile pregătite de mama. Condimente uscate acoperă blana de lemn negeluit, folosită ca masă. Castroane umplute cu sosuri și ulei. Sunt cartofi dulci prăjiți, frunze de igname călite, orez fiert. Supă cu paste – fără carne, dar făcută din zeama în care au fiert oase de porc, deci tot pe-acolo, un festin rar. O mână de spanac-de-apă, mulțumită unui vecin care a făcut un drum la poalele muntelui. Mai sunt chiar și câteva ouă fierte și, dacă Yuanyang are noroc, o să apuce să muște dintr-unul.

Se întreabă cum de-și permit toată mâncarea asta. Norocul lui Ping că aniversarea lui coincide cu cea mai mare sărbătoare. Numai o dată pe an mănâncă și ei ca oamenii care merită să supraviețuiască.

Ochii fetiței vânează ceainicul de lut pe care l-a încălzit acum câteva momente. Iată-l pe un buștean,

lângă o găleată mare, în capătul îndepărtat al bucătăriei, singura sursă de apă a casei. Își înfășoară mâinile în cârpe, ca să n-o ardă ceainicul.

Yuanyang așază o ceașcă în fața unchiului și toarnă încet ceaiul roșu, atentă să-și țină cotul departe de el, ca să nu fie nepoliticoasă. El bate cu două degete în genunchi, în semn de mulțumesc, iar ea se retrage. Cel mai bine se descurcă să devină invizibilă, făcându-se una cu peretele, una cu mobila sărăcăcioasă.

Se îndreaptă spre bucătărie, știind că mama o să vrea ca ea să curețe și să pună lucrurile în ordine. Dar plecând, îl aude pe unchi cum chicotește și spune:

— Când o să fie timpul, Yuanyang va fi soția perfectă pentru Ping.

Micuța Yuanyang înțepenește și aproape că se împiedică în drumul către ieșire. O aude pe mama spunând încet:

— Sper să i se lărgească șoldurile, altminteri nu va putea să aibă un copil sănătos.

Întunericul cade peste scenă ca o cortină, urmat de un fascicul de lumină ce se deschide în noi culori.

Pe costișa muntelui, Yuanyang cea de nouă ani merge printre tufe care-i ajung până la umeri. Poartă o basma veche înfășurată în jurul capului, peste care o curea de piele îi strânge fruntea; de curea atârnă un coș de nuiele, pe spate. Picături de sudoare îi curg pe frunte, prelingându-se pe față. Mâinile sale iuți smulg frunzele și mugurii de pe vârfurile tufelor de ceai.

În timp ce muncește, Yuanyang se întreabă cine este familia ei naturală și cum ar fi fost viața cu ei. Își imaginează o mamă cosându-i rochii frumoase, împletindu-i frumos părul. Un tată care s-o învețe cântece, acompaniindu-i vocea cu un fluier de bambus, degetele lui alergând cu pricepere peste găuri, buzele oprind aerul. Yuanyang se întreabă: Oare ar avea frați? Poate o soră, cu care să împartă patul și căreia să-i șoptească secretele?

Cu o mână își șterge sudoarea de pe față. Munca asta este epuizantă, dar mai ușoară decât școala. Mai ușoară decât studiatul caracterelor și scrijelitul lor în nămol, făcându-și griji că o greșeală i-ar putea aduce o lovitură cu bățul usturător peste mână din partea profesorului.

Aici, printre frunze, singura pedeapsă pe care o poate primi este arsura soarelui sau pișcătura nesuferită a vreunei insecte. Dar e liniște. Nimeni nu-i spune cum să gândească. Mâinile ei sunt ocupate, dar mintea este liberă să rătăcească.

Duce o mână de frunze la nas și inspiră adânc, lăsând mirosurile verzi să-i spună secretele pământului.

40

A fost adevărat? Trebuie să fi fost.

Mintea mea întoarce aceste piese noi pe toate părțile. Yuanyang.

Mă gândesc la felul grijuliu în care bunica fierbea ibricul cu apă de ceai. Felul în care privea intens în punga plină doldora cu frunze țepene, curbate.

Îi rostesc numele cu voce tare, ca să-i simt forma pe limbă.

— Yuanyang.

Yuanyang, care este waipo a mea.

Asta înseamnă că Ping este… waigong?

Totul în mintea mea pâlpâie de uimire, cu sclipiri irizate precum culorile curcubeului create de soare pe o suprafață uleioasă. Uimire și tristețe. Pentru că-mi imaginasem totdeauna că, într-o bună zi, mama îmi va spune poveștile familiei. Nu amintiri materializate din fuioare de fum de tămâie, amintiri pe care le simt furate.

Cumva – sunt foarte sigură de asta –, aceste imagini ale trecutului mă vor conduce la mama mea, pasărea. Aceste frânturi mă vor ajuta s-o găsesc, o vor aduce la mine.

Și, când va veni timpul, voi fi gata.

Ridic din nou foarfeca și-mi trec arătătorul și degetul mare prin inelele ei de plastic, ca s-o țin bine.

41

Am tăiat toate tricourile și mă doare mâna, prin urmare hotărăsc să mă odihnesc puțin.

Corpul meu este frânt de oboseală, dar creierul nu vrea să se oprească. Se agită ca un animal neliniștit. Când închid ochii, trecutul dansează peste întuneric în răbufniri și vârtejuri de lumină.

Somnul este ceva pe care nu pot să mi-l amintesc. Fața, mirosul și textura lui sunt complet uitate, de parcă mi-au fost șterse din minte.

Mă gândesc la templu, la oamenii care cântau, la melodia cuvintelor, întunecată și ritmată.

Mă gândesc la coada aia de pasăre care a trecut pe deasupra noastră. Am nevoie ca ea să coboare din cer și să stea puțin.

Vreau să vă amintiți

O să arunc plasa – cu blândețe, cu dragoste, ca să-și dea seama că nu vreau s-o rănesc. O s-o prind și apoi ea îmi va vorbi, îmi va spune ce am nevoie să știu.

Clipesc și tavanul se umple de umbre. Crăpăturile au apărut din nou, se lărgesc, se întind mai departe. Au cuprins tot tavanul și au început să fisureze pereții în jos. Un întreg colț lipsește, de parcă a smuls cineva o bucată din cameră. Nu-i nimic de văzut în locul acela, doar uitarea făcută din negrul cel mai negru.

Clipesc din nou și imaginea a dispărut.

42

În întunericul de dinaintea zorilor, ecranul telefonului meu strălucește ca un fulger alb-incandescent, când se încarcă ultimul e-mail.

Axel.

DE LA: axeldereckmoreno@gmail.com
LA: leighinsandalwoodred@gmail.com
SUBIECT: (fără subiect)

Câteodată, ajungeam la tine acasă, pentru gofrele de duminică, înainte să te trezești tu. În acele dimineți, mama ta și cu mine stăteam și beam o cafea, înainte să se apuce să bată aluatul pentru gofre. Într-o duminică, mi-a spus, din senin:

— Îți place Emily Dickens?

Am întrebat-o dacă se referea la poeta Emily Dickinson, căci asta s-a întâmplat chiar după ce scotociserăm împreună prin cutiile alea. Ea a zis da și apoi a început să recite poezii, cu o voce calmă și sigură.

Mă gândesc mult la dimineața aia. Era un poem pe care o să mi-l amintesc mereu:

Deunăzi – îmi rătăcisem Lumea!
Oare-a găsit-o Cineva?
Șirag de Stele-i încunună
În licăr mândră fruntea sa.[8]

Nici măcar nu sunt sigur dacă ăsta e poemul complet.

Dar mă gândesc mult la el. Mă întreb ce a pierdut ea.

43

IARNA, PRIMUL AN DE LICEU

Până la sfârșitul vacanței de iarnă, Axel și cu mine ajunseserăm la ultimele cutii.

— Au! Dumnezeule! a țipat el, sărind în picioare și scuturându-și brațele.

M-am ridicat, alarmată.

— Ce-i? Ce-ai pățit?

— *Ăla* a fost un păianjen. Categoric un păianjen. A intrat acolo, dedesubt.

Arăta spre cutia pe care o deschisese pe jumătate.

Mi-am dat ochii peste cap.

— Pe bune? Doar dacă este otrăvitor…

— Nu – *îhh,* cred că era un păianjen cu picioare lungi.

— Vai de mine, Axel! *Un păianjen cu picioare lungi.* Ăștia sunt un fel de șoricari pitici din familia arahnidelor. Credeam că ai depășit faza asta până acum.

— Nu… e… amuzant, a spus el, scrâșnind din dinți. Nu vrei să-l omori?

— Ba da, dacă mă ajuți să ridic cutia ca să-l găsim.

— Îh! *Bine.*

A apucat de două laturi ale cutiei și eu am luat-o din partea cealaltă. Am mutat-o trei pași la dreapta și ne-am lungit gâturile ca să ne zgâim la adâncitura pătrată lăsată de cutie în covorul bej. Era turtită și goală.

— Nu-l văd.

El a strâns din ochi.

— Oh, Doamne! Dacă e *pe cutie…*

Chiar în acel moment am văzut picioarele ivindu-se de pe marginea de jos, nu departe de mâna mea stângă.

— Nu te uita… am început să spun, dar era prea târziu.

Axel a țipat și a dat drumul cutiei, sărind cât colo. I-am dat și eu drumul, greutatea schimbându-se prea repede ca s-o mai pot ține singură.

Și apoi nu m-am putut abține. M-am îndoit de râs, hohotind galben-strălucitor, în cascade nestăvilite. Am râs până m-a durut burta, mi s-a uscat gâtlejul și mi-au dat lacrimile. Am râs din cauza păianjenului, dar și

pentru că nu mă mai simțisem atât de relaxată și de normală de luni de zile.

El a schițat un zâmbet stângace.

— Pare mort.

— Acum te-ai liniștit?

Încă făceam eforturi să-mi țin în frâu ultimele valuri de râs.

— O să mă liniștesc după ce scapi de el.

— Hristoase!

Mă uitam în jur după un șervețel.

— Tu nu crezi în Hristos.

— Eu nu cred în uciderea vietăților și uite ce am făcut acum pentru tine.

Am desfăcut cutia împreună. A fost imediat evident că era diferită de celelalte. În locul dosarelor și al proiectelor, conținea în majoritate plicuri.

Axel a luat un teanc și le-a făcut evantai.

— Toate sunt nedesfăcute.

Am luat și eu unul. Era adresat lui Dorothy Chen, dar erau adăugate trei litere chinezești. Adresa expeditorului era scrisă toată în chineză, cu excepția rândului de jos, unde scria: *Taiwan (Republica Chineză).*

Am sortat plicurile după datele ștampilate pe ele. Ultimele erau de aproape un deceniu în urmă.

— Să fiu a naibii! Nu pot să cred că ea nu le-a citit niciodată.

— De la cine bănuiești că sunt? a întrebat Axel.

Am clătinat din cap. Aș fi vrut să-l întreb pe tata… dar în niciun caz nu avea să-mi spună ceva.

— Crezi că sunt de la ei? De la bunicii tăi?

Am ridicat un teanc de scrisori și le-am examinat colțurile. Adresa expeditorului era mereu *Taiwan.* Și numele – sau ceea ce credeam eu că era numele în acele scrijelituri de stilou – era același pe fiecare plic.

Am dat din cap încet.

Axel a vârât mâna în cutie ca să scoată mai multe și un obiect greu a căzut dintre ele. L-a cules de jos: o brățară. Bobițe de jad verde-închis montate în aur galben, înșirate laolaltă. Mi-am pus-o la mână: pietrele erau reci și grele. A cui fusese?

— Ei, *ăsta* e ciudat! spuse Axel.

Ridică un volum scorojit, legat în piele. Pe copertă scria *POEMELE LUI EMILY DICKINSON.*

Avea mirosul acru și mucegăit de vechi. Ceva iubit cândva, dar apoi uitat. Am sperat să găsesc notițe pe margine; nu erau. Dar erau versuri subliniate, în jurul unor cuvinte fuseseră desenate casete, strofe întregi erau încercuite. Unele pagini lipseau, altele erau pătate. Colțurile atârnau moi de cât fuseseră îndoite. Am deschis cartea undeva la mijloc:

Lăsatu-mi-ai hotarele Durerii
Încăpătoare ca Mările line –
Între Nemurire și Timpul Vremelnic
Între Conștiința ta – și Mine.[192]

— Ăsta-i singurul lucru în engleză, a spus Axel, uitându-se curios prin cutie. Presupunând că toate scrisorile sunt în chineză, desigur.

Chiar erau? O întrebare importantă. Dar dacă desfăceam un plic, încălcam o linie. Ce făcusem până atunci, uitându-mă prin cutii, era doar explorare. Dar în momentul în care deschideam corespondența altcuiva însemna că-mi bag nasul. Violare de proprietate. Corpul meu simțea portocaliul de vinovăție anticipată.

M-a asaltat un gând: dacă bunicii mei nu știau nimic de mine? Dacă nu aveau nicio idee că există o descendentă de-a lor, jumătate asiatică, jumătate albă, în orașul Fairbridge, disperată să-i întâlnească?

Asta ar fi fost nasol. Aproape că auzeam supărarea lui Caro clocotind în cutia mea toracică și simțeam curiozitatea lui Axel împrăștiindu-se pe șira spinării mele.

Ce simțeam *eu,* independent de toți ceilalți?

Numai încremenirea înghețată, verde-mentă, a neputinței de a înțelege ce aveam în fața mea.

Am deschis una dintre scrisorile din Taiwan, înainte să pot să mă răzgândesc.

Liniile trasate cu penița, subțiri și nelegate, curgeau pe hârtie. Totul *era* în chineză. Nu puteam citi niciun cuvânt. Crezusem că o să recunosc ceva – un *tu* sau un *eu* sau un *al lui* –, dar nu-mi sărea nimic în ochi. Scrisul ăsta nu era precum cel pe care obișnuisem să-l văd, când tata mă învățase cele câteva lucruri elementare. Părea să fie echivalentul chinezesc al caligrafiei. Elegant. Mișcându-se ca apa. Greu de citit.

În timp ce scotoceam prin ultimul teanc, un dreptunghi mic și tare a căzut dintre plicuri. A aterizat cu fața în jos, lângă genunchiul meu.

O fotografie. Alb-negru – sau mai degrabă maro și galben, căci timpul o decolorase –, care înfățișa două fetițe, una lângă cealaltă, uitându-se direct la obiectiv, fără să zâmbească. Amândouă în rochii deschise la culoare și pantofi Mary Jane. Părul uneia era strâns într-o coadă lungă, împletită larg, adusă pe un umăr. Cealaltă avea codițe împletite și prinse în creștet, care atârnau în cercuri de-o parte și de alta a capului. Arătau ca două surori.

Axel se aplecă să vadă.

— Cine crezi că sunt?

— Habar n-am.

— Poate că una dintre ele este bunica ta?

Am mijit ochii, ca atunci când încercam să identific cele mai deschise și cele mai închise puncte ale unui desen. Ochii mei căutau ceva familiar pe una dintre fețe, dar ce era acolo de văzut? Erau doar două fetițe, probabil mai mici de opt ani. Am pus fotografia în cartea cu poezii.

În noaptea aceea, am visat fetițele din fotografie. În visul meu aveau aceleași fețe, aceleași rochii și aceiași pantofi, dar crescuseră mai înalte. Corpurile lor erau bătrâne și stafidite de la gât în jos. Mergeau cocoșate.

Cine ești tu? întrebau ele fără să-și miște gurile. *Cine ești tu?*

Sunt fiica lui Dory, am răspuns eu.

Dory nu are o fiică, au spus ele.

Au întins mâinile în care țineau bureți de șters tabla, din aceia cu pâslă pe spate, și au început să mă șteargă din existență, de la picioare în sus. Odată genunchii

dispăruți, am rămas blocată în loc, obligată să privesc cum corpul îmi dispărea.

M-am trezit tresărind, exact când erau gata să-mi șteargă capul.

44

În sfârșit, aerul nu mai este atât de înăbușitor și apare o catifea răcoroasă și neagră.

Se înfășoară în jurul meu, se așază ca o pătură. Întunecă totul din cameră, încât nu mai pot vedea tavanul sau pereții. Sunt doar eu și ritmul respirației mele. Pieptul mi se ridică și coboară. Degetele mi se desfac.

— Leigh!

Nu sunt la mine în cameră. Plutesc pe un cer gol, rece și fără nori, fără gravitație. Plutesc prin negrul cel mai negru.

Când zgomotul bătăii ușoare de aripi ajunge la urechile mele, știu exact ce urmează să văd.

— Mama?

Pasărea lunecă spre mine din întuneric, maiestuoasă și grațioasă, cu aripile roșii strălucind, întind brațele ca s-o îmbrățișez.

Dă din aripi o dată, de două ori.

Ezită. Râcâie înnebunită, încercând să găsească un punct de sprijin. Când o gheară se prinde de aer, ea se fărâmițează în cenușă. Se dezintegrează, arzând până la pulbere, ca un bețigaș de tămâie.

Pasărea strigă:

— Leigh!

Inima îmi sare în gât. Clipesc și mă ridic în capul oaselor, dar ea a dispărut.

Un vis. Doar un vis. Dar sunetul vocii ei îmi răsună în urechi până dimineața.

45

Inima încă îmi bate cu putere când lumina palidă a zorilor se revarsă în apartament.

Noaptea s-a scurs deopotrivă prea repede și prea încet, o trecere dureroasă prin toate culorile închise și tăcute.

Patruzeci și două de zile. Știu exact ce a însemnat visul. Cu fiecare zi care trece, mama se pierde. Trebuie s-o găsesc.

Patruzeci și două de zile.

În sufragerie îl găsesc pe waigong lângă ușă, aruncându-și papucii din picioare și luându-și încălțările de stradă. Se sprijină cu o mână de perete și cu cealaltă își pune tenișii și-i leagă strâns.

Când privirile ni se întâlnesc, bunicul îmi zâmbește. Întinde o mână cu palma în jos și o flutură spre podea. Îmi ia un minut ca să-i înțeleg gestul: mă invită să-l însoțesc.

Patruzeci și două de zile.

Poate o să vedem ceva. O urmă de pasăre. Un indiciu. Waigong merge mai încet decât waipo, legănat, sprijinindu-se în bastonul lung. Cerul încă este cenușiu când plecăm, dar se deschide la culorile de acuarelă ale dimineții în timp ce mergem.

Ajungem în parc, șerpuind pe alei, prin verdeață, oprindu-ne să privim insecte care se strecoară în clopoțeii florilor.

La început, tăcerea mi se pare ciudată. Dar odată ce mă obișnuiesc cu el tăcut, încep să-i vorbesc în engleză. Este plăcut să pretind că mă înțelege.

— Am avut un vis, îi spun eu. Unul groaznic.

Bunicul mă privește lung și atent. Mă conduce spre o bancă unde ne așezăm puțin, privind doi copilași alergându-se unul pe altul în jurul micului loc de joacă. Pe partea cealaltă, se află un pavilion deasupra unei mese. La masă stau doi bătrâni, față în față, uitându-se concentrați la un lucru dintre ei. Un fel de joc. Mișcă pe rând piese plate.

— Ce joacă? întreb eu.

Waigong nu spune nimic, dar îmi închipui că este ceva asemănător jocului de table sau de dame.

În timp ce-i privește, îl studiez puțin, căutând trăsăturile lui Ping pe chipul lui. El era? Încerc să mi-l imaginez pe waigong crescând lângă waipo, ca frate.

Nefirescul ideii mă face să mă simt puțin stânjenită. Chiar dacă ea *a fost* adoptată. Totuși! Frate și soră, logodiți și apoi căsătoriți. *Ei* n-au considerat că era ciudat?

Un zumzet sec umple aerul. Urmează un zornăit percutant, bătăi grăbite care își găsesc până la urmă un ritm stabil. Un zgomot undeva între un râcâit și un bâzâit electric.

Ochii mei caută repede în jur, dar nu găsesc nimic.

— Ce e asta?

Waigong arată cu un deget tremurând.

Și iat-o, pe o rămurică din cel mai apropiat copac, aproape cât degetul meu mare, cafenie și nemișcată.

O cicadă.

O privesc îndelung, înainte să îmi dau seama că stă mult prea nemișcată. Ceea ce văd este doar cochilia, învelișul lăsat în urmă ca o casă goală.

Nu putem s-o vedem pe cea care cântă, dar îi auzim zumzetul din ce în ce mai tare. Ritmul se schimbă, când mai rapid, când mai lent. Se adună ca un val, se retrage ca un reflux. Ascultăm până ce cântecul încetează.

Înainte să pornim către casă, bunicul se oprește lângă o parcelă de flori roșii. Le atinge, urmărindu-le petalele mătăsoase, împingând câte una deoparte până ce găsește bobocul perfect. Degetele lui coboară pe tulpină către bază, aproape de iarbă, unde apucă tare și o rupe.

Când o ridică spre mine, eu spun:

— Este minunată!

O floare perfectă. O ducem acasă, lui waipo.

46

De cum waigong și cu mine pășim în apartament, dau cu ochii de Feng, purtând o altă cămașă înflorată de-a ei, în culori atât de tari că mă dor ochii – floarea-soarelui pictată în nuanțe de neon. Ea stă la masa din sufragerie, pe care sunt boluri de orez fiert alb ca neaua, și vorbește veselă cu bunica într-o taiwaneză rapidă. Televizorul are sonorul dat tare, dar ea îl acoperă. Zgomotul îmi zgârie timpanele. Fără să-și întrerupă propoziția, Feng se întoarce și ne face cu mâna, cu un zâmbet ca o semilună ascuțită și orbitoare.

Îmi înăbuș un suspin. Nu se satură de ea waipo și waigong? Feng descrie ceva, desenând cercuri mari cu mâinile, arătând aproape ca o caricatură.

Vizavi de ea, în dreptul bucătăriei, waipo se ține de burtă, cu ochii închiși, sprijinindu-se de ușă, râzând de parcă altceva nu mai știe să facă.

La televizor, niște spectatori râd și ei. E ca și cum universul a programat o glumă ridicolă să se sincronizeze peste tot și eu sunt singura neimplicată.

Mă descalț, aruncându-mi pantofii cu zgomot.

— Leigh, spune Feng, *lai chi.*

Vino să mănânci. De parcă ea este gazda. De parcă ea aparține acestui loc mai mult decât mine.

Trag scaunul de sub masă cât de zgomotos pot.

— Poate ar trebui să punem niște *yinyue?* spune Feng, arătând încântată că amestecă engleza cu mandarina. *Yinyue* înseamnă…

— Muzică, spun eu mai înainte să termine. Știu.

Buna mea dispoziție după plimbarea cu waigong este complet distrusă.

— Ah!

Îmi studiază fața un moment și eu încerc să-mi fac trăsăturile dure ca piatra.

— Este totul în ordine? mă întreabă.

— Sigur, zic eu. Da.

Feng se întoarce, spunând ceva în taiwaneză. La început, mă întreb dacă nu-i atrage atenția lui waipo la cât de groaznică sunt. Dar bunica răspunde gesticulând energic cu o mână în aer. Își croiește drum încet prin

sufragerie ca să închidă televizorul și să pornească un CD-player vechi.

Coarde pornesc ușor ca un val. Un xilofon apare deasupra, notele delicate ca niște clopoței atârnați de stele. O femeie începe să cânte, cu vocea păstoasă și caldă, cu un vibrato ușor. Cuvintele sunt în mandarină.

Feng cântă și ea – are o voce surprinzător de frumoasă – și zâmbește printre versuri, fața ei căpătând mai multă culoare și strălucire.

— Acest cântec era foarte popular în urmă cu mai mulți ani, spuse ea în timpul unei părți instrumentale.

Îmi dau seama că melodia mi se pare familiară – o recunosc, oarecum. Dar în același timp sunt sigură că nu am ascultat-o niciodată, căci niciodată în viața mea nu am ascultat versuri care nu erau în engleză. Să fi fost ceva ce am auzit când eram copil? Oare memoria așa funcționează?

Și apoi îmi pică fisa. Nu am auzit acest cântec cu versuri, dar l-am auzit la pian. Chiar această melodie, răsucindu-se în octavele de sus, un acompaniament rostogolindu-se sub mâna stângă. Aproape că pot s-o văd pe mama aplecându-se peste pian, cu ochii închiși, simțind cântecul cu mâinile. Știam doar că era o sursă de inspirație pentru improvizații – una dintre piesele pe care le cânta și niciodată nu suna de două ori la fel.

În scaunul de lângă mine, waigong desenează cu degetul mic zâmbete în aer, mișcându-și mâna în ritm cu muzica, de parcă el dirijează orchestra.

— Numele cântăreței este Teresa Teng, spune Feng. Ai auzit de ea?

— *Ni mama zui xihuan,* spune waipo.

Preferata mamei tale. Aduce cutia cu CD-uri. Coperta de album înfățișează o femeie cu obraji rozalii, cu părul negru ondulat și înfoiat, cu o expresie a feței blândă și timidă.

Câte alte cântece aș recunoaște dacă am asculta tot acest CD?

Waipo umple masa cu farfurii pline cu garnituri pentru orezul fiert. Castraveciori murați dulci și negri și muguri de bambus trași în ulei – îmi plăceau ăștia. Nu-mi aduc aminte când am mâncat ultima oară. Mai sunt și legume sote pe care nu le recunosc, felii de cârnați

roșii și bucăți roșcovane de pastă sau de tofu. În ultimul bol sunt mici gogoloaie cafenii și spongioase, băgate într-un sirop, cu alune prăjite presărate pe margini.

Urmez exemplul lui waigong, luând bețișoare ca să mă servesc câte puțin din toate.

— Waipo, *ni zai nali…* încep eu cu vocea puternică și hotărâtă.

Unde ai fost… Mă căznesc să-mi găsesc cuvintele în mandarină.

Vreau s-o întreb eu însămi, să-i văd fața când înțelege întrebarea.

— Spune în engleză, zice Feng, urmărindu-ne când mâncăm. Traduc eu pentru tine.

Cu greu reușesc să-mi rețin replica acidă care-mi urcă pe gât. Îmi vine să mă răstesc la ea că n-am nevoie de un translator – dar asta e o minciună. Am. Am nevoie de ea, dacă îmi doresc să primesc răspunsuri la întrebările mele.

— Vreau să știu unde s-a născut și unde a crescut, mormăi fără tragere de inimă, scoțând cu greu cuvintele din gură, detestând felul în care sunau în engleză. Cum era ea, cu familia ei?

Feng o întoarce pe taiwaneză. Mi-ar plăcea să vorbească tot în mandarină, ca să pot auzi cum sunt spuse lucrurile.

Waipo se uită direct la mine când răspunde. Sunt recunoscătoare pentru privirea ei.

— Ea spune că s-a născut dincolo de districtul Muntelui Alibung. Părinții ei nu aveau bani și aveau deja un fiu. Ea era doar o fată. Așa că au vândut-o altei familii.

Eu clatin din cap.

— Dar tu…

Mă întorc către Feng.

— Dar ea era fiica lor.

— Odată ce avea vârsta potrivită și se mărita într-o altă familie, devenea fiica *acelei* familii. Prin urmare nu era rentabil pentru părinții ei s-o păstreze, să trebuiască să hrănească și să crească pe cineva care urma să plece… Era logic s-o vândă.

Bunica dă din cap, liniștită.

Mă gândesc la femeia din viziunea-amintire. La bărbatul chel luând fetița nou-născută.

— Era un lucru obișnuit?

— Era, spune Feng. De fapt, părinții adoptivi ai lui Popo și-au vândut propria fiică pentru a face rost de bani ca s-o cumpere pe bunica ta. A fost o afacere bună pentru ei – Popo avea să crească și să fie soția fiului lor.

— Chiar dacă ea creștea împreună cu el? Chiar dacă asta îl făcea fratele ei?

— Trăind cu ei, Popo învăța toate obiceiurile și preferințele familiei, explică Feng. Ei puteau să o crească pentru a deveni nora perfectă. Și apoi, când se mărita cu fiul lor, nu mai era nevoie de zestre.

— Deci waigong… încep eu.

Waipo zâmbește și intervine să spună mai mult, cuvintele rostogolindu-i-se repede din gură.

— Logodna nu a fost exact cum plănuiseră. Tatăl adoptiv a murit și Popo era doar o copilă pe atunci, dar a renunțat la școală și a început să muncească, ducându-se la cules de frunze de ceai ca să aibă bani să supraviețuiască. Ea a devenit principala lor sursă de venit.

— Și fratele ei?

Waipo ridică din umeri.

— El nu știa cum să-și asume responsabilitatea. Nu era rău la inimă… doar un băiat sălbatic, care-și pierduse tatăl prea tânăr. Când Popo a împlinit vârsta potrivită… mama ei a luat-o deoparte și i-a spus: „Yuanyang, nu e nevoie să te măriți cu el. Ai fost o fiică foarte bună. Ai o inimă atât de bună. Fă ce vrei! Trăiește-ți viața și fii fericită!” Așa că logodna lor a fost ruptă.

Încerc să-mi imaginez o viață provincială petrecută în munți, la cules de ceai, fără mers la școală. Dacă eram în locul bunicii, cred că fugeam.

— Ea a plecat?

Waipo clatină din cap.

Feng traduce.

— A rămas. Mama lui Popo a învățat-o să gătească și să coasă. A învățat-o cum să aducă puii înapoi după ce s-au speriat, cum să lege șiragurile de artificii ca să le vândă de Anul Nou Lunar. Se înțelegeau una pe alta.

Fiecare reprezenta pentru cealaltă familia adevărată. Așa că bunica ta a rămas cu ea, în aceeași casă unde au locuit întotdeauna… până în ziua când un tânăr a venit și a bătut la ușa lor. Un bărbat pe care Popo nu-l văzuse niciodată înainte.

— Waigong, spun eu, uitându-mă în stânga.

El zâmbește la mine și clatină ușor din cap.

— Nu, continuă Feng. Nu bunicul tău, asta a fost înainte ca el să se mute din China în Taiwan. Când bunica ta a deschis ușa, bărbatul a spus: „Acum optsprezece ani, mi-am pierdut sora. Era nou-născută când părinții mei au vândut-o unei familii de pe munte. Încerc s-o găsesc".

Clipesc neîncrezătoare.

— Chiar era fratele ei?

Fața lui waipo schițează un zâmbet îndepărtat.

— Era. După ani de luptă, familia ei biologică revendicase o bucată de pământ și construise propriul hotel. Le mergea bine.

— Și apoi ce s-a întâmplat?

Expresia lui waipo se schimbă. Vocea ei scade.

Feng explică.

— Mama ei i-a spus să plece cu fratele ei înapoi la familia unde s-a născut. Și bunica ta a ascultat. A făcut exact ce i s-a spus. Și Popo a coborât muntele cu fratele ei. A început să muncească la hotelul familiei. La început, s-a dus să-și viziteze mama în fiecare săptămână, dar apoi a fost prea ocupată. A trecut o lună, apoi două. Waigong a venit să stea la hotel. Ei doi s-au întâlnit și s-au îndrăgostit și timpul a dispărut. Și când s-a dus, în sfârșit, din nou în vizită, mama ei se îmbolnăvise foarte grav.

Îmi țin răsuflarea, nu mișc. Dacă stau nemișcată n-o să simt durerea zugrăvită pe chipul bunicii.

— Era clar că viața nu mai era aceeași în coliba de pe munte. Popo crede că, atunci când ea a plecat, a luat ceva cu ea, ceva invizibil, dar necesar. Starea mamei ei adoptive s-a înrăutățit rapid. Popo i-a adus medicamente și ierburi. S-a oferit să se mute înapoi, dar mama ei nu a vrut. „Noua ta viață este jos, în oraș. Mergi și trăiește-o! Fii fericită! Eu o să fiu bine." Și când a vorbit astfel, mama ei arăta aproape normal,

sănătoasă din nou. Popo a mai vizitat-o doar o dată după asta.

Inspir din nou. Ochii mă dor.

Vocea lui waipo devine șoptită.

Feng ezită. Trage aer printre dinți.

— Bunica ta a știut că ea murise când fiul ei – adică fratele adoptiv al lui Popo – a venit la hotel s-o caute. A știut în momentul în care l-a văzut. Ea și-a deschis brațele, iar el a îmbrățișat-o și a plâns. A fost singura dată când l-a atins. A încercat să-i găsească de lucru la hotel, dar el n-a vrut. Împreună, au ars corpul mamei lor și i-au adus un ultim omagiu. Aceea a fost ultima dată când Popo l-a văzut.

Bunica strânge bolurile goale și tacâmurile. O privesc cum se îndreaptă spre bucătărie. Când crede că n-o vede nimeni, ridică repede o mână ca să-și șteargă colțul ochiului.

47

Soarele după-amiezii împarte camera în linii și triunghiuri, pete de lumină și umbre geometrice. Stau pe pat, încercând să-mi așez gândurile după tot ce am văzut. Tot ce știu.

Mintea mea este zdruncinată. Dacă închid ochii, am o puternică senzație de vertij, de parcă aș cădea într-o prăpastie uriașă și neagră. Un defileu adânc, care marchează locul unde lumea familiei mele s-a împărțit, unde fundațiile s-au rupt. Este ruptura din liniile istoriei familiei. Ruptură mărită de schimbarea mamei în pasăre.

Ochii mă dor. Simt o presiune încolăcită în jurul țestei, ca niște lanțuri grele care se înfășoară și mă strâng peste tâmple.

Încerc să ignor durerea de cap, să mă lupt cu ea prin simpla voință. Degetele mele adună fâșiile de tricouri și încep să țesă plasa. Mai întâi ca un fel de împletitură, materialul mișcându-se pe deasupra și pe dedesubt ca valurile unei mări. Mi-e teamă că n-o să am suficient material ca să fac plasa cât de mare vreau, dar asta înseamnă că trebuie să am o strategie despre cum s-o folosesc. Telefonul meu sună. Sunt noi e-mailuri care mă așteaptă.

Unul de la tata, căci nu i-am răspuns la primul.

> DE LA: bsanders@fairbridge.edu
> CĂTRE: leighinsandalwoodred@gmail.com
> SUBIECT: RE: Verific
>
> Leigh, am vorbit deja cu bunica ta la telefon și i-am dat această informație; numărul meu din Hong Kong este mai jos, așa că poți să mă suni.
> Sau să-mi trimiți e-mail. Spune-mi cum ești.

Îmi dau ochii peste cap și arhivez mesajul. Există ceva mai urgent – noul mesaj de la Axel.

> DE LA: axeldereckmoreno@gmail.com
> CĂTRE: leighinsandalwoodred@gmail.com
> SUBIECT: (fără subiect)

> Dory nu știa că o înregistrez. Venisem să stau cu tine, dar tu nu erai acasă, nu știu de ce. Ușa nu era încuiată, așa că am intrat și am găsit-o pe Dory la pian. Ceea ce auzeam era diferit de ceea ce cânta de obicei. Am tras cu ochiul de după colț și mi s-a părut că făcea variațiuni pe tema unei melodii anume. Am înregistrat o bucată bună și i-am adăugat niște corzi și ceva sintetizator. Câteodată, când ascult

E-mailul se termina aici.

Dau clic pe linkul de jos. Încă o melodie MP3. Ia o grămadă de timp până să se încarce, dar când în sfârșit începe, un fior îmi trece pe șira spinării.

Este Teresa Teng – același cântec pe care waipo l-a pus când am luat micul dejun.

În spatele pleoapelor pot să văd mâinile mamei rătăcind peste clape, simțind melodia cu rădăcinile și culmile ei, cu ochii închiși, expresia de pe fața ei invadată de tonuri sepia de nostalgie și muzică albastră-verzuie.

Pot s-o văd.

Pot să văd totul.

48

– IARNA, PRIMUL AN DE LICEU –

Era ultima dimineață din vacanța de iarnă. Mi-am făcut cafea folosind expreso-ul franțuzesc al tatei și m-am așezat singură în bucătărie timp de o oră, încercând din răsputeri să uit visul cu cele două fete din fotografie.

Cuvintele lor îmi răsunau în minte: *Dory nu are o fiică.*

Mă gândeam la cum fusesem ștearsă de acei bureți, care-mi provocaseră deopotrivă furnicături și dureri. Încă mai aveam senzația aceea în picioare. Nu puteam să scap de dorința de a fi cunoscută și amintită.

Aveam nevoie de o distragere a atenției. Degetele mele au deschis la întâmplare cartea lui Emily Dickinson.

E în Durere un gol de care
Nu-mi pot aduce aminte —
Când a-nceput – de-a fost un Timp
Când n-o știam-nainte.[10]

— Ce e asta? a întrebat mama, când a intrat.

Am sărit în scaun. Cafeaua s-a vărsat peste marginea cănii.

— O carte pe care am găsit-o, am început eu să spun, sperând pe jumătate că n-o să își dea seama ce carte era și, pe jumătate, că o să se trădeze prin reacția ei.

Dar nu despre asta vorbea ea. A arătat către brățara de jad de la încheietura mea.

— Ah! Am găsit-o în subsol. E a ta?

S-a uitat la ea un pic cam lung, cu ochii întunecați și mijiți. Apoi fața i s-a relaxat și a devenit neutră.

— Da. Este foarte veche.

— De când locuiai încă… în Taiwan? am riscat eu să întreb.

Ea a încuviințat.

— Da.

— O vrei înapoi?

— Nu. Arată bine purtată de tine.

A scos forma de fier de făcut gofre și s-a întors spre mine, cu sprâncenele întrebătoare.

— Da, te rog, am spus eu. Pot să-mi pui mai multă frișcă? Știi, ultima zi din vacanța de iarnă și așa mai departe?

— Și mie, a spus Axel, intrând fără să bată pe ușa din spate.

— Cu mine, trei, a spus mama.

Am primit un plus de fructe de pădure conservate *și* un plus de frișcă, iar Axel a făcut-o pe mama să râdă povestindu-i cum, a doua zi de Crăciun, el și sora lui l-au păcălit pe verișorul lor mic să creadă că unul dintre elfii Moșului s-a mutat în subsol.

— Nu știu de unde a făcut Angie rost de niște pantofi ciudați cu zurgălăi, dar i-a pus afară și a lăsat fire din „barba elfului" pe canapea. Angie a zis: „Uite, Jorge, dacă aștepți aici cu răbdare, pun pariu că o să se întoarcă!" Și Jorge a zis: „De unde știi că elful e un el?" Și apoi a așteptat în subsol timp de două ore. I-a adus elfului până și o farfurie de prăjituri. Este cu mult mai răbdător decât am fost eu vreodată.

— Asta a fost o festă *atât* de răutăcioasă, am spus eu.

Axel a ridicat din umeri și a zâmbit.

— Puștiul nu are frați. *Cineva* trebuie să râdă de el.

Mai târziu, după ce Axel a plecat, mama s-a așezat la pian. Când făcea improvizații îmi plăcea cel mai mult – fiecare interpretare era specială. Avea câteva melodii în arsenalul ei pe care le compusese ea sau cam așa ceva și pe care le cânta mereu și în diferite feluri, câteodată cu un mic zâmbet la colțul gurii, câteodată cu ochii închiși, părând melancolică.

Lucrurile erau aproape normale. Cu excepția faptului că tata fusese plecat prea multe zile. Cu excepția faptului că ochii mamei deveniseră sticloși de parcă încerca să se retragă undeva departe în capul ei.

Caro se întorsese de la snowboarding, așa că l-am târât pe Axel cu mine la ea acasă. Era prima oară când noi trei petreceam timpul împreună, în afara orei de artă.

— Bunicii *m-au omorât*, a spus Caro, când am coborât în pivnița ei. Jumătate din timp au stat în cabană giugiulindu-se. Și mama încerca mereu să găsească fete pentru mine, ceea ce a fost superciudat. Plus, știți, era incorect față de Cheslin.

Am zâmbit.

— Sunt sigură că una dintre fete a auzit-o spunând: „Ce zici de tipa aia? Crezi că e sexy?" M-am simțit oribil. Dar, în afară de asta, a fost chiar distractiv.

— Grozav, am spus eu.

Și-a înclinat capul.

— Bine, gata cu asta. Zi, ce se întâmplă?

— Ce? am spus eu. Despre ce vorbești?

— M-ai ascultat, dar n-ai fost sută la sută prezentă. Ceva se întâmplă.

S-a uitat la Axel, care stătea pe un scăunel cu spatele la noi, studiind peretele cu fotografiile lui Caro. Apoi mi-a aruncat o privire întrebătoare.

— Păi, noi am reușit să cercetăm toate cutiile din pivniță.

Nu s-a mirat de *noi.* Ea și cu mine încă nu discutaserăm despre Axel, deși am simțit că a ghicit o mulțime.

— Știam eu! a exclamat ea. Ai găsit ceva.

— Mai multe, i-am spus.

I-am arătat brățara și cartea cu poeziile lui Emily Dickinson. Am lăsat fotografia la urmă.

— Speram că ai putea tu să ne spui… ceva. Orice. De pildă, cât de veche ar putea fi?

Ea a răsucit fotografia în mâini, examinându-i marginile și partea din spate, înainte de a se uita cu atenție la personaje.

— Cine sunt?

— N-am nicio idee. Dacă aș putea să-mi dau seama de perioada de timp… poate ăsta ar fi un indiciu. Deși Axel este convins că una dintre fete este bunica mea.

Am aruncat o privire spre Axel, care stătea mai departe cu spatele. Fusese neobișnuit de tăcut de când ajunseserăm la familia Renard. M-am gândit că poate se simțea intimidat.

Caro a clătinat din cap.

— Nu știu suficient despre istoria hârtiei fotografice. Aș fi putut să-ți spun mai multe dacă era o carte de vizită sau o fișă de cartotecă. Sunt șanse să dateze de pe la o mie nouă sute, zic eu, dar ar putea la fel de bine să fi fost făcută mult mai aproape de zilele noastre.

Am încercat să nu-mi arăt dezamăgirea.

— Și cartea lui Emily Dickinson? Care e data de publicare? a întrebat Caro.

— Nu este datată, a zis Axel, când eu am deschis coperta. M-am uitat deja.

Am verificat, totuși.

— Ce fel de carte nu este datată?

— Una foarte veche? a sugerat Caro.

— Așadar, iată-ne! a zis Axel. O brățară veche. O carte veche de poezii. Și o fotografie veche. Mai are cineva vreo idee?

— Avem nevoie de hrană pentru creier, a spus Caro. Poate după aceea ne vor veni idei. Votez pentru caramele de la Fudge Shack!

— Sunt alergic la caramele, a trântit Axel.

— Ah! a făcut Caro, vizibil derutată.

— Nu e alergic! am intervenit eu. Odată, l-am văzut înghițind șase batoane imense de caramele cu alune și sirop de arțar, unul după altul. Laolaltă cu un litru de Coca. La ora trei dimineața.

— Da, și apoi am vărsat la tine în baie. O reacție alergică.

— Putem să mergem, am spus, eu ignorându-l. Trebuie doar să avem grijă cât bagă-n el.

— Eu nu sunt dădacă, așa că nu am grijă de nimeni, a zis Caro. Dar ține minte, dacă verși la *mine* în baie, tipule, te termin.

Axel s-a bătut cu pumnul în piept, până ce i-a ieșit un râgâit grosolan.

— 'Nțeles.

Mi-am ascuns un zâmbet. Urmau să se înțeleagă perfect.

În timp ce așteptam la rând, la Fudge Shack, eu am căutat pe internet Emily Dickinson. Partea deprimantă? A publicat foarte puțin în timpul vieții. Nimeni n-a avut nici cea mai vagă idee cine naiba a fost. Exista doar

acolo, scriind poezie după poezie. A devenit cunoscută doar după moarte.

Dar, de asemenea, se pare că Dickinson a rugat-o pe sora ei să ardă tot ce a scris. Presupun că nu a dorit deloc să devină cunoscută.

Partea cu arderea, totuși… n-am înțeles-o. Chiar dacă nu doreai să împărtășești munca ta cu restul lumii – chiar dacă era o chestiune personală – n-ai fi vrut ca lumea să-și amintească de tine?

*

Tata a venit acasă la timp pentru cină și m-a găsit ghemuită pe canapea, umbrind un desen, în timp ce o așteptam pe mama să ne cheme în sufragerie. S-a așezat pe băncuța pianului, cu fața la mine. Dorea să avem o Conversație Importantă; m-am pregătit pentru ce urma.

— Interesant, a spus el, uitându-se la blocul de desen.

Era un desen mare – îmi ocupa toată poala și-mi depășea cu mult coatele. Era evident că această lucrare – o compoziție fantastică, un soare care se topea și niște pești înotând printr-un cer de asteroizi – îmi luase mult, mult timp.

O introducere ciudată din partea lui. Nu părea cu adevărat *interesat.* Când a deschis gura din nou, am știut că voi auzi ceva ce mă va supăra.

— Numai asta ai lucrat în ultima vreme?

— Ei, de fapt, petrec majoritatea timpului la școală, înțelegi? Și, când ajung acasă, am treburile astea care se cheamă *teme* și care nu se fac singure, în ciuda tehnologiilor moderne. Așa că, oricât *aș prefera* să nu mă duc la școală și să-mi petrec tot timpul desenând și dormind, răspunsul este nu, din păcate. În ultima vreme, am lucrat în general la viață.

— Mă gândesc, a spus tata încet, că ai atâta potențial, Leigh. Nu-ți dai seama că ăsta s-ar putea să nu fie cel mai bun mod în care-ți petreci timpul? Sunt alte lucruri pentru care să-ți folosești energia. Alte lucruri la care ai excela și care te-ar putea ajuta să-ți găsești calea de urmat.

Adică o cale care nu era arta.

— Peste ani, te vei uita înapoi la toate astea și ce vei avea? Doar… aceste câteva picturi. Probabil că nici n-o să le mai vrei. O să fie ca vechile mele înregistrări cu Coffee Grind, care zac acum în fundul debaralei – cine naiba vrea să asculte o grămadă de tâmpenii de reproduceri, cântate de niște adolescenți mediocri de douăzeci de ani? Nimeni. Ar fi trebuit de fapt să le arunc.

L-am auzit tare și clar: credea că arta mea era de rahat. Credea că era la fel de rahat ca și trupa lui de jazz care înregistrase un single în garajul cuiva. Și, în mod normal, ăsta era momentul când mi-aș fi pus mănușile și m-aș fi pregătit de luptă, dar aveam nevoie ca el să fie binedispus dacă voiam să-mi răspundă la vreo întrebare.

Așa că n-am spus decât:

— Adevărat.

Am așteptat până după cină, când obișnuiam să stăm împreună să mâncăm înghețată Häagen-Dazs. Mamei nu-i plăcea înghețata, așa că era singurul moment de *tête-à-tête* cu tata pe care puteam conta. Ea deja se îndreptase spre scări, iar eu am adus cupele, lingurițele și o cutie nouă-nouță de înghețată, tocmai când tata se ridica de la masă.

— N-am mai făcut asta de o mie de ani, am spus eu.

El mi-a zâmbit, dar pe fața lui zâmbetul a arătat mai degrabă trist. L-am privit așezându-se înapoi pe scaun.

Am numărat cinci lingurițe pline, meditând la clinchetul metalului lovind porțelanul și la felul în care înghețata îmi anestezia limba.

El a deschis gura și știam că urma să spună din nou ceva despre artă. Trebuia să-l opresc. Trebuia să pun întrebările mele înainte ca prilejul să fie absorbit într-o dispută.

— Am cercetat cutiile din pivniță, m-am grăbit eu să i-o iau înainte. Pentru un proiect la școală.

— Hm! Era și timpul se uite cineva prin ele. Sunt vechi. Unele sunt poate mai bătrâne decât tine.

— Da, am simțit asta. De fapt, voiam să te întreb… am găsit o carte de Emily Dickinson. Era a ta? Ori a mamei?

Tata s-a încruntat.

— A niciunuia, cred. Îmi cunoști gusturile – nu mă interesează multe dincolo de clasicii chinezi. Iar mama ta… păi, ar fi ciudat dacă ar fi a ei. Ei nu-i place deloc Emily Dickinson. Sau cel puțin *nu-i plăcea.* A fost unul dintre primele lucruri pe care le-am aflat despre ea, când am început să ne întâlnim.

— Stai puțin, ce?

Asta nu mi-ar fi trecut prin cap niciodată.

— Da, spune el, cu un zâmbet nostalgic înflorit în colțul gurii. N-am să uit niciodată cum a spus-o: „O *urăsc* pe Emily Dickens". Și eu am zis: „Vrei să spui Emily Dickinson?". „Da, exact. De ce ar citi cineva asta? Este atât de *plictisitor?"* Și-mi aduc aminte că am râs foarte tare, pentru că fusesem foarte emoționat – era de-abia a doua noastră întâlnire – și era amuzant pentru mine că ea avea părerea asta neașteptată și totuși fermă despre Emily Dickinson.

Am pus lingurița jos.

— Ai întrebat-o de ce?

— Bineînțeles. Dar nu părea să aibă un răspuns concret. Presupun că, la un moment dat, vreun poem de-al lui Emily Dickinson sau vreun admirator a supărat-o rău și nu i-a trecut niciodată cu adevărat.

— Poate, am spus eu.

— Îmi amintesc chiar și cum era îmbrăcată, a continuat el, visător. Avea un pulover uluitor – mă întreb dacă îl mai are. Cu zigzaguri roz, portocalii și verzi. Era oribil, de fapt. Dar când îl purta ea… Doamne! Putea purta orice mama ta.

O sămânță de ceva negru începuse să încolțească înăuntrul meu. Dezgust sau tristețe sau furie sau o combinație din toate. Puteam simți cum crește rapid, ca un bulgăre de zăpadă rostogolindu-se la vale, ocupând tot mai mult spațiu.

— De primul nostru Sfântul Valentin, m-a sunat la opt dimineața – când ea se întorsese în Taiwan și eu eram încă în Chicago –, mi-a spus că-mi scrisese o poezie și m-a întrebat dacă vreau s-o ascult. I-am zis bineînțeles și ea mi-a citit un cântecel. Era despre buze, flori și albine[11].

Stomacul meu voia să se întoarcă pe dos. Am stat foarte liniștită, sperând ca zvâcnetele și greața să

dispară, dacă le ignoram.

— Și mi-am dat seama imediat că era Emily Dickinson, dar am spus: „Iubito, este minunată! Nu pot să cred că tu ai scris asta pentru mine”. Și atunci ea a izbucnit în râs la capătul celălalt al firului, și a râs timp de două minute bune. Când și-a revenit, în sfârșit, a spus: „Nu poți să crezi, pentru că *nu* am scris-o eu”. Și eu am spus: „Păi, nu ești tu Emily Dickinson?”. Și ea a râs din nou până n-a mai știut de ea. Era atât de caraghios, dar râsul ei… mi se părea cel mai plăcut sunet din lume.

Întrebarea zbârnâia violet-intens prin toată făptura mea: De ce mi se părea că familia noastră se dezmembra, dacă încă eram plini de atâta dragoste?

Tata a clătinat din cap, zâmbind.

— Pe vremea aia, convorbirile internaționale dintre Statele Unite și Taiwan costau trei dolari minutul. Cheltuiam toți banii pe care îi câștigam pe telefoanele alea.

Un lucru pe care bunicii lui Caro l-ar fi numit *romantic.* Nici un alt cuvânt nu se potrivea mai bine aici. Dar m-a făcut să mă cocoșez în scaun. Ar fi fost mai bine să deschid subiectul la cină. Mi-ar fi plăcut ca mama să fi fost aici, să audă, ajutându-l să depene povestea, zâmbind și râzând cu el.

— Hai s-o rugăm pe mama să ne cânte ceva la pian!

Am strâns cupele de înghețată goale.

Tata mi-a zâmbit trist.

— S-a dus deja sus. În altă seară, poate. Trebuie să îmi fac bagajele.

— Pleci de dimineață? am întrebat eu.

El a oftat, încuviințând.

— La zece. Mașina vine la șapte.

— Bine. Ai nevoie de ajutor?

M-a privit surprins de ofertă. Nu-l mai ajutasem să împacheteze nimic de când eram copil. Obișnuiam să mă simt ca un vânător de comori, căutând prin dulap după pantofii lui eleganți, alergând la bucătărie după miniperiuța-și-pasta lui de dinți de călătorie. Îmi amintesc umflându-mă de importanță fosforescentă când mă ruga să-l ajut să-și aleagă cravatele.

— Mulțumesc, Leigh, dar mă descurc.

I-am ascultat zgomotul pașilor când urca scările. *Buf. Buf. Buf.* Precum picioarele unui uriaș izbind greoi în pământul atât de îndepărtat, încât ochii lui nu mai puteau să-l vadă.

49

Înnebunesc aici, între vuietul amintirilor mele și numărarea zilelor, și țesut, și din nou numărare, doar șapte zile rămase, șapte zile ca să găsesc pasărea.

M-am săturat de aduceri-aminte. Sunt sătulă de umbre și de furtuni împinse la suprafața minții mele, mov întins în brun de lut. Sătulă de retrăirea trecutului și a greșelilor.

Țesusem plasa prea strâns și trebuia s-o desfac pe toată și s-o iau de la capăt. Sunt o ratată, îmi spun eu, pentru că de fiecare dată când mă las prinsă în amintiri devin neatentă și degetele mele se crispează și trag și strâng. Am nevoie de ochiuri mai mari, o împletitură mai largă, o plasă mai mare. Trebuie să fac asta bine, ca să pot captura pasărea. Un suspin de frustrare și degetele slăbesc strânsoarea. Am din nou o grămadă de panglici subțiri, care acum încep să se încrețească pe la margini, unde a tăiat foarfecă țesătura de bumbac.

Amintirea altcuiva – de asta am nevoie. Ceva care să mă liniștească și să mă relaxeze.

Și așa mă trezesc în fața sertarului, de unde scot iarăși cutia cu tămâie. Nu au mai rămas multe bețigașe.

Nu mă uit suficient de aproape ca să le număr: am obosit să număr. Dar știu dintr-o privire că o să le termin curând.

Chibritul este deja aprins, când îmi amintesc că am nevoie de un soi de declanșator. Ca frunzele de ceai.

Scutur chibritul până-l sting și mă uit prin cameră după ceva care ar putea fi de folos. Frunzele au fost bune, întrucât waipo le-a atins cu mâna ei, iar ceaiul este important pentru ea, un element ancorat în trecutul ei.

Ochii mei se fixează pe cutia primită de la pasăre – nu am atins-o de când a plecat tata. Poate că acum este timpul să-i fac din nou inventarul.

Fotografii. Scrisori. Deschid un plic și scot scrisoarea. Este o foaie de hârtie acoperită cu litere chinezești scrise de mână și, în spatele ei, o piesă de artă. Un desen vechi de ani și ani, unul pe care nu-mi amintesc să-l fi făcut. Trebuie că eram mic copil, căci sus e o dedicație, *Pentru tata,* cu un scris atât de

groaznic cum n-am mai văzut, cu linii groase, verzi, de pastel uleios, toate tremurate și descentrate.

Ce caută *ăsta* în cutie?

Mă întreb ce mi-ar oferi, dacă l-aș arde?

Amintindu-mi cum pana și ceaiul se transformaseră în cenușă, mă opresc puțin, gândind că cineva a salvat acest desen cu un scop. Nu pot să-l sacrific pentru o amintire.

Dar, în clipa următoare, camera se schimbă și pot vedea crăpăturile – au ajuns până la jumătatea de jos a pereților. Tavanul are bucăți lipsă, ici și colo, mici găuri căscate în vid. Chiar sub ochii mei, o altă bucată începe să se desfacă. Se dezintegrează, praful cade, lăsând în urmă doar întunecimea.

Se aude un țipăt ascuțit, întocmai precum cel pe care l-am auzit în afara templului. Fâlfâitul de aripi.

O explozie de roșu printre crăpăturile tavanului. Aripi cu un milion de tonuri diferite. Stacojiu, roșu-intens, roșu-sângeriu. O coadă lungă lunecând pe deasupra.

O pană cade prin gaura cea mai mare. Plutește în jos ca un suspin, aterizând pe desen și apoi dispărând.

Nu-i nevoie să mi se spună de două ori. Degetele îmi tremură, așa că-mi trebuie câteva încercări până să aprind un nou băț de chibrit. Flacără pe tămâie. Jar pe hârtie. Desenul începe să ardă. Panglici de fum negru se lansează în sus, răsucindu-se, rotindu-se, înfășurându-se.

Și iată întunericul.

Și apoi scânteia și licărul de lumină.

50

– FUM ȘI AMINTIRI –

Soarele este o monedă grasă încastrată în cerul mare, albastru. Eu stau pe aleea pe care o știu atât de bine, cu panta ei strâmbă și șănțulețul pe care se lipesc râmele în zilele ploioase. Un autobuz mare și galben al școlii se oprește în dreptul casei.

În spatele meu, ușa de la intrare se deschide greu și mă întorc la timp ca să văd o versiune mai tânără a tatălui meu ieșind pe terasă. Îmi dau seama, după miros și culorile însorite, că este una dintre amintirile lui. El zâmbește și strigă:

— Ce ai acolo, copilă?

O fetiță cu părul împletit în zeci de codițe traversează în fugă strada și aleea, fluturând o planșă ca pe un steag.

Nu-mi amintesc deloc de asta.

— Uite ce am făcut! strigă versiunea mea de opt ani.

O urmez în casă, unde tata întinde cu grijă planșa pe masa din bucătărie.

— *Uau!* spune el, părând sincer. Cred că este cel mai bun desen al tău de până acum.

— E mama cântând la pian! exclamă micuța Leigh.

— Văd asta, răspunde tata. Ai făcut o treabă grozavă.

— E pentru tine, tati!

— Incredibil, mulțumesc. Cred că s-ar cuveni să stea aici… cel puțin până reușim s-o înrămăm!

Inima mi strânge la felul în care versiunea mea mai tânără radiază galben-strălucitor, la felul în care mâinile tatei împing cu dragoste totul de pe frigider ca să facă loc desenului. Putea oare tata să vadă cum, din instinct, prindeam deja proporțiile și dimensiunile pianului? A remarcat cum încercasem să combin diferitele culori pastel în umbre?

— Ce zici, aici e bine? întreabă el.

— Mai sus, spun eu cea în miniatură. Ca s-o vadă mami.

Tata o împinge în sus câțiva centimetri.

— Nu-ți face griji! Va fi primul lucru pe care o să-l vadă când ajunge acasă.

— Unde e?

Micuța Leigh își întoarce capul într-o parte și în cealaltă.

— Nu este acasă încă. Vrei o gustare?

— Dar este *întotdeauna* acasă la ora asta.

— E la cumpărături, dar se întoarce repede. Ce zici de un măr cu unt de arahide?

Eu, cea din amintire, mă strâmb.

— M-am săturat de asta.

Tata deschide frigiderul.

— Bine… ce zici de batoane de mozzarella?

Ochii micuței Leigh se măresc.

— Mami nu mă lasă *niciodată* să mănânc așa ceva la gustarea de după ore.

Tata ridică din umeri.

— Este ziua ta. Nu văd de ce azi nu poate fi o excepție.

— Da! Ura!

Eu, cea din amintire, sar în sus, ridicând un pumnișor. Nici măcar nu pot să-mi amintesc să fi avut vreodată în viață atâta energie.

Tata încălzește sosul marinara[12] și soarele după-amiezii se revarsă în bucătărie, iar casa se umple cu mirosul delicios de prăjeală. Ușa din față se deschide.

— Mami!

Mama zâmbește din hol – este o expresie care mă pătrunde adânc.

— La mulți ani!

— Unde ai fost?

Versiunea mea mai mică sare de pe scaun.

Mama dă la iveală cutia împachetată de mărimea unei valize din spatele ei și o împinge pe coridor.

— Am luat cadoul de ziua ta. Vrei să-l deschizi acum?

— Da!

Degetele rup hârtia, desfăcând-o cu o plăcere zgomotoasă ca să descopere o frumoasă cutie de piele. Cu degetele mari deschid fără ezitare cele două încuietori lucitoare – partea de sus se ridică și mici rafturi ies afară, pline de tuburi de culoare perfect aliniate. În stânga, pasteluri de ulei Cray-Pas și,

dedesubt, markere. În dreapta, pixuri cu gel, jos, culori cerate. Și creioane colorate. Atât de multe! Creioane de desen cu durități diferite, acuarele – suficient să-i sucească mințile micuței Leigh.

Eu, cea din amintire, rămân cu gura căscată și nu mă pot opri din uimire.

— Îți place? mă întreabă mama.

— Este cel mai frumos lucru posibil! exclam eu, cea din amintire. Sunt atât de multe culori!

Și, în spatele nostru, tata are un zâmbet pe care nu l-am mai văzut de mult timp. Un zâmbet care apasă tare pe inima mea și mă face să simt căldură și tristețe în același timp.

O scânteie, o schimbare de culori, o schimbare de mirosuri.

Mama se plimbă singură pe holul liceului. Întreaga clădire este aranjată pentru o expoziție de artă a elevilor. Picturi și desene sunt aliniate pe pereții sălilor de clasă și ai holurilor. Picturi murale acoperă dulapurile elevilor. Cutii de sticlă au fost montate ca să expună lucrări tridimensionale: sculpturi abstracte din sârmă, din papier mâché, vase din ceramică smălțuită și glastre.

Mama trece pe lângă fiecare piesă de artă – chiar și cele care în mod evident nu sunt ale mele –, urmărind etichetele corespunzătoare și uitându-se după numele meu. Și, de fiecare dată când găsește una dintre lucrările mele, se dă un pas înapoi și face o poză cu aparatul ei automat.

Se umflă de mândrie și atrage atenția, cu voce tare, la desenele mele tuturor celor din apropiere. Ultimul pe care-l găsește este portretul ei. Nu i-l arătasem încă; a fost o surpriză. Un desen foto-realist, în creion, înrămat. Mama la pian, cu o mână atingând clapele, cu cealaltă ridicată la portativ, marcând digitația cu un creion tocit.

— Este frumos, spune ea.

Lumina se schimbă, totul se inversează, mirosurile se învârt și, când culorile se întorc, pot spune după paloarea lor că este vorba de timpuri mai vechi. O amintire din trecutul îndepărtat.

O văd pe bunica – o versiune a ei de pe la patruzeci de ani, poate – mergând de-a lungul drumului. Se oprește în fața unor trepte rotunjite care duc la o ușă cu o arcadă ascuțită, cu statuia lui Iisus în vârf. Nu intră, se sprijină de balustradă, ascultând.

Culorile și sunetele se stabilizează și apoi aud și eu: notele unui pian, la început vioaie și vesele, apoi lente și sumbre. Degete pricepute dansează peste clape, inima expertă scoate sentimente din note.

Muzica ajunge la un final și bunica oftează. Clatină puțin din cap și apoi o ia din loc, grăbită de parcă nu vrea să fie văzută.

Culorile se inversează și amintirile se îndepărtează.

51

Rămășițele desenului îmi căptușesc palma cu pulbere moale și cenușie, mătăsoasă între buricele degetelor. Îmi frec mâinile și cenușa cade, dispărând cu totul.

Odată, noi am fost culorile standard ale curcubeului, veseli și siguri pe noi. La un moment dat, cu toții am început să ne poticnim în intervale, culorile intermediare au devenit întunecate și complicate de resentimente și de furie tăcută.

La un moment dat, mama a alunecat pe alăturea de drum, atât de mult, că s-a scufundat în tonuri de cenușiu, o lume desenată numai din umbre.

Telefonul meu începe să sune pe noptieră. Aud clinchetul liniștit al notelor…

Asta-i ciudat. Cine m-ar putea suna?

Dar nu este un apel. Este melodia pe care mi-a trimis-o Axel, cea a lui Teresa Teng interpretată de mama. Cum poate telefonul meu să facă singur asta?

Căldura după-amiezii se înfășoară strâns în jurul meu și, totuși, muzica îmi trimite fiori, trăgând alte amintiri la suprafață.

52

IARNA, PRIMUL AN DE LICEU

Totul a ajuns într-un punct mort. Întrebările mele, investigațiile mele. Normalitatea. Iluzia.

Era o zi de februarie vijelioasă, dincolo de jumătatea clasei a noua. M-am întors acasă de la școală ca s-o găsesc pe mama întinsă pe canapea. Arăta micuță, ca o păpușă de cârpă.

— Bună, mama!

Am lăsat rucsacul pe podea.

Niciun răspuns.

— Axel și Caro vin pe la noi, mai târziu. Putem comanda pizza? Tot nimic.

M-am întrebat dacă nu căzuse într-un somn adânc.

— Mama?

Am zgâlțâit-o de umăr și și-a întors fața. Trăsăturile i s-au schimonosit de parcă o durea ceva.

— Te simți bine?

N-a spus nimic, dar mi s-a părut că văd cum dă încet din cap.

Am zgâlțâit-o mai tare. Mama s-a mișcat și ceva a alunecat de pe canapea, căzând cu o bufnitură pe podea. Mobilul ei.

L-am luat, căutând un indiciu. Parola ei era ziua mea de naștere: l-am deschis cu atingeri rapide și primul lucru apărut a fost istoricul apelurilor ei. Ultimul număr format era al Urgențelor – cu doar câteva minute în urmă.

— *Mamă!* am spus mai imperativ. Ce s-a întâmplat?

O mai văzusem așa și altă dată, apatică și nereceptivă, dar acum părea periculos. Un instinct mi-a acaparat corpul cu frică.

Lumina din cameră se schimbă: strălucirea după-amiezii devine ascuțită. Sulițe de lumini roșii și albastre. M-am întors, aruncându-mi ochii pe fereastră. Primul lucru pe care l-am văzut a fost mașina poliției. Apoi o ambulanță și, în spatele lor, o mașină de pompieri. M-am uitat prin cameră, încercând să observ totul. Nimic nu ardea. Nicio alarmă nu suna. De ce era o *mașină de pompieri?*

Bătăile din ușă erau ca un târnăcop care-mi spărgea țeasta. M-am îndreptat către sursa de zgomot, dar nu puteam să-mi amintesc picioarele atingând podeaua. Când am deschis, polițistul mi-a acoperit întregul câmp vizual.

— Bună ziua! a spus el. Răspundem la un apel făcut de o femeie pe nume Dory Sanders.

— Este mama mea, am spus, amorțită.

— Este aici? a întrebat el.

— Nu știu ce i s-a întâmplat, am spus eu.

— Putem intra?

— Presupun, adică…

N-am apucat să spun mai mult.

Ea n-a vorbit cu ei și, ca un efect contagios, polițiștii n-au mai vorbit cu mine. Întrebările mele au rămas fără răspuns. Au luat-o cu ambulanța și au dus-o la spital, iar eu am rămas în sufragerie, întrebându-mă ce naiba se întâmpla.

L-am sunat pe tata de unsprezece ori. N-a răspuns.

Sala de așteptare mirosea alb-toxic, dar o simțeam portocaliu de con-indicator de trafic. Mi-am înfipt tălpile în podea, sperând că las o pată de noroi sau că o să pisez destul din covorul urât ca să las o urmă.

Invitația la pizza se amână, le-am trimis eu mesaj lui Axel și lui Caro.

— Leigh!

Era prima voce familiară pe care o auzeam de ore bune, dar nu cea pe care o așteptasem.

— Tina! am spus.

Mătușa lui Axel. Prietena cea mai bună a mamei.

— Salut! mi-a zâmbit ea slab. Ești bine?

— Ce se întâmplă?

— Am cumpărat niște medicamente pentru mama ta și am venit să vă duc acasă.

Nu era un răspuns complet.

— Tu ești gata să mergi?

Atunci a apărut asistenta, împingând-o pe mama într-un scaun cu rotile. Mama nu voia să se uite la mine. Nu voia să se uite la Tina.

— Am luat legătura cu Brian, a spus Tina. O să vină cu prima cursă.

Expresia mamei nu s-a schimbat. Ochii ei erau afundați în orbite, bântuiți, de parcă n-ar fi dormit sau n-ar fi văzut soarele de zile întregi. De parcă cineva i-ar fi stors culoarea de pe față. Când mă uitasem cu adevărat la acea față ultima oară? M-am simțit pustie.

Tot drumul spre casă, mama a rămas tăcută și ca o fantomă. Asistenta luase scaunul cu rotile înapoi, așa că Tina i-a pus brațul mamei peste umărul ei și a cărat-o cum a putut pe ușa din față. Eu le-am urmat, văzând-o pe mama cum își târa picioarele, cum nici măcar nu putea să-și susțină propria greutate. Era ca o marionetă căreia i se rupseseră corzile.

Tina adusese ceva de mâncare pentru noi. A încălzit o tocană, a descoperit un platou mare cu orez și fasole boabe, în timp ce sporovăia cu o veselie forțată.

— Noua pasiune a lui Jorge sunt șopârlele fosforescente. Le ascunde prin casă, încercând să mă sperie. Cobor în miez de noapte la parter, după apă, și, la baza scărilor, o șopârlă de plastic luminează la mine.

M-am simțit ușurată când a plecat acasă să pregătească cina pentru familia ei. Eu și cu mama am stat în sufragerie, cu tocănița pusă cu polonicul în boluri, cu orezul și fasolea așezate pe farfurii frumoase, rar folosite de noi, dar scoase din servantă de mâna iute a Tinei. Mama nu s-a atins de mâncare. Un bec din plafon pâlpâia și bâzâia. Era singurul sunet care se auzea.

Mama a închis ochii și s-a prăvălit peste masă, îngropându-și fața în brațe.

Am stat acolo ore întregi. Nu mi-am făcut temele. Nu am tras obloanele la ferestre. Lumea de afară s-a întunecat și felinarele de stradă s-au aprins, galbene. Vecinii ieșiseră să plimbe câinele și așa am știut că trebuie să fi fost cel puțin ora zece.

Am stat acolo până când în toate celelalte case de pe strada noastră s-au stins luminile. Lumea se dusese la culcare.

O mașină a tras pe aleea noastră și a apărut tata, târându-și valiza pe treptele verandei, intrând pe ușa din față. Pentru o clipă m-am gândit că totul va fi bine din nou. El era aici: va rezolva problemele. Mama va reveni la normal.

În casă, el și-a scos pantofii și a intrat în sufragerie.

— Ce s-a întâmplat?

Nu și-a întors privirea la mine. Mama nu s-a uitat la el. S-a ridicat încet din poziția ei, lipindu-și spatele de spătar. Ochii îi rămăseseră închiși.

— Sunt bine, a șoptit ea spart.

Tata s-a uitat lung la ea.

— Chiar ești?

— Sunt bine, a spus ea din nou.

Expresia lui s-a schimbat.

— Dă-mi ceva concret, Dory! *Vorbește* cu mine!

Mama a clătinat din cap. A deschis gura, dar n-a zis nimic.

Tata tremura. Fața îi era roșie, crispată și oribilă. Trăirile lui radiau ca fierbințeala și resturile de la o bombă atomică. Eu eram doar un spectator și mă pârjoleam.

— S-a înrăutățit din nou, nu-i așa? a întrebat el. De ce nu mi-ai spus?

Am avut impresia că vorbea despre ceva ce eu nu aflasem. Am privit cu atenție fața ei. Nu trăda nimic.

— E târziu și mâine avem treabă, a spus el, în cele din urmă. Ar trebui să mergem cu toții la culcare.

Dar a doua zi nu m-am dus la școală. Dimineața, tata ieșise – lăsase un bilet spunând că se ocupă de cumpărături și alte treburi. Nu era nimeni jos care să se asigure că am plecat să prind autobuzul. Am controlat garajul; mașina mamei încă era acolo.

Ea era în camera ei, în pat, cu fața întoarsă de la mine. Mi-am dat seama că era trează.

— Bună, mama!

Mama s-a întors, strângând păturile în jurul corpului. S-a uitat la mine cu ochii ca de pasăre mică, nesigură și temătoare.

— Te simți bine? am spus eu.

Era evident că nu.

Ea a clătinat din cap. Mi s-a părut că nu e nimic de făcut decât să mă urc în pat lângă ea și să mă strecor sub pături. S-a încovrigat spre mine până ce frunțile noastre s-au atins. Am adormit așa și, când m-am trezit, mama nu mai era în pat, dar părul meu era umed, și

erau pete negre pe perna ei. Plânsese. M-am dat jos din pat ca s-o caut.

Mama era la parter, aplecată peste masa din bucătărie, cu o cană în mâini, privind lung la ciocolata caldă.

Știam că m-auzise când coborâsem, dar nu se întorsese. De parcă voia ca eu să observ mica sticlă portocalie cu eticheta de la farmacie, așezată pe marginea blatului.

— Ce-i asta? am spus, uitându-mă la pastile prin sticlă.

Aveam un ciudat sentiment de déjà-vu – de parcă o văzusem exact așa înainte, stând lângă flaconul cu medicamente prescrise, corpul ei, o imagine a înfrângerii și a depresiei.

Sau era o amintire vagă, uitată până în clipa aceea?

Mama știa la ce mă refeream. Nu și-a ridicat privirea.

— Asta este noua mea viață.

M-am apropiat și i-am pus o mână peste umeri, mi-am lipit tâmpla de a ei.

— Dacă ajută, atunci este un lucru bun. Este o viață bună.

Am așteptat confirmarea ei, dar n-a venit.

*

La ora unu dimineața, am primit un mesaj pe telefon și am realizat că uitasem să răspund la mesajele lui Axel din ultimele șaptesprezece ore.

Bună! i-am scris înapoi.

Eşti bine? Ce se petrece?

Am oftat și am scris: *Pot să vin la tine?*

Bineînțeles.

A trebuit să mă strecor afară din casă, ceea ce a fost destul de ușor. Am traversat pe diagonală curțile vecinilor și mi-a luat doar cinci minute ca să ajung până la casa lui Axel, chiar și cu zăpada până la glezne.

În subsol, s-a așezat pe canapea lângă mine.

— Zi, ce s-a întâmplat?

— Uf!

M-am lăsat pe o parte astfel încât părul meu îi atingea coapsa. M-am gândit că, dacă mi-aș fi mișcat corpul altfel, aș fi putut să-mi pun capul în poala lui. Oare l-ar fi speriat asta?

El m-a atins ușor pe umăr.

Era mai simplu să vorbesc cu ochii fixați pe punctele luminoase de pe tastatura lui, pe căștile uriașe zăcând într-o baltă de cabluri. Nu trebuia să mă uit la Axel. Nu trebuia să-i văd reacția.

I-am spus despre vizita la spital. I-am spus despre cum o găsisem pe mama în pat, dimineață, și cum mă simțisem de parcă aș fi fost vinovată de ceva dacă o lăsam și plecam la școală.

Nu am folosit cuvântul *depresie*, care-mi bubuise prin cap toată ziua.

— Dar tot nu înțeleg, spuse el încet. De ce a sunat la Urgențe?

Am ridicat din umeri și-am dat fără voie cu capul de piciorul lui. Am simțit cum mi se electrizează părul.

— Nici eu nu știu.

Vreau să spun că aș fi putut face presupuneri. N-am vrut.

— Doamne! Îmi pare atât de rău, Leigh.

Mi-am lăsat ochii să se închidă.

Când m-am trezit, dimineața, mă aflam încă pe canapeaua lui. O pătură era pusă peste mine. M-am ridicat ușor. Axel dormea, încolăcit pe patul lui, într-un colț. I-am urmărit pieptul urcând și coborând liniștit, cu fiecare respirație.

Un junghi verde-gălbui m-a lovit între coaste. El se ridicase de pe canapea. Am fi putut adormi atingându-ne, dar nu voise să se întâmple asta. Bănuiesc că ar fi fost ciudat.

Dar poate foarte plăcut.

M-am ridicat și m-am întins. Caietul de desen al lui Axel se sprijinea de suportul pentru partituri de pe tastatură. Îmi ardeau degetele să-l răsfoiesc. Îmi plăcea să-i văd picturile. Câteodată mă lăsa să le văd și-mi explica în amănunt cum fiecare linie îndrăzneață sau vârtej de culoare urma să se traducă într-un solo de fagot, în trilul unui flaut, în arpegiul unei chitare spaniole.

Am luat caietul și l-am răsfoit, căutând picturile pe care nu le văzusem încă. Marginile au zburat prea repede, conducându-mă la o filă de la sfârșit care era mai grea și mai groasă decât restul…

Era o fotografie, veche și puțin îndoită, lipită acolo. Mi-a luat o secundă ca să mă lămuresc cine erau cei patru – și eu eram obișnuită să mă gândesc la familia lui Axel ca fiind doar el, Angie și tatăl lor. În fotografie apărea familia Moreno pe când încă era întreagă, înainte ca mama lui Axel să plece.

Câteodată era ușor să uit că mama lui a existat; Axel moștenise mare parte din trăsăturile tatălui său. Mă întrebam dacă asta îl supăra. Dacă simțea că lipsa mamei din trăsăturile lui o făcea să pară prea ușor de șters.

Aici, pe hârtia lucioasă, arătau atât de fericiți. Dar nu așa arată toți în poze? Asta era de fapt ideea, nu-i așa? Să poți să te uiți mai târziu și să te vezi zâmbind, chiar dacă aparatul foto se închisese și făcuse *clic,* în timp ce tu stăteai acolo gândindu-te la toate lucrurile care nu erau în ordine?

Mama lui Axel zâmbea larg. Părul negru îi cădea în bucle dezordonate peste umeri și purta o rochie de culoarea smaraldului care punea bine în relief coapsele cu forme pline. Se ținea de braț cu soțul ei. El stătea stingher, cu câțiva centimetri mai înalt decât soția lui, dar pierdut într-un sacou cu dungi, închis cu nasturi până jos, prea mare pentru el.

Lângă ei, copila Angie, care ținea în brațe un elefant de pluș, și Axel, într-o cămașă ecosez, uitându-se la mama lui ca la singurul lucru din lume de care avea nevoie.

Am auzit prea târziu foșnetul așternuturilor. Axel se dăduse jos din pat și eu n-am avut timp să ascund ce țineam în mână. M-am întors către el, simțind dintr-odată că n-ar fi trebuit să ating nimic.

Ochii lui au descoperit caietul de desen. A oftat.

Cunoșteam acel oftat. Era sunetul lui când hotăra să mă ierte.

— Îmi pare rău, am spus numaidecât. Știu că n-ar fi trebuit, dar m-am gândit că n-o să te superi…

Axel a fluturat din mână, întrerupându-mă, și a închis ochii, cu un căscat.

— N-ar fi trebuit. Dar e în regulă.

Am dat din cap, cu obrajii arzându-mi.

— Am găsit-o deunăzi, a zis el, venind să se așeze pe canapea.

M-am așezat lângă el. Mirosea a somn.

— Vrei să spui, fotografia?

— Nici măcar nu-mi amintesc când a fost făcută, a spus el. Dar îmi amintesc rochia aia. Ea o numea rochia-forță și o purta numai la ocazii speciale.

— Câți ani crezi că aveai?

Axel s-a uitat peste umărul meu, privind lung la fotografie.

— Poate șase? Probabil era cu un an înainte să plece.

— Ai fi putut spune?

— Să spun ce?

— Că urma să plece?

Axel s-a lăsat pe spate și a răsuflat lung și încet.

— Habar n-am.

— Ți se părea că părinții tăi nu se mai iubeau?

Degetele lui urmăreau marginile unei pernițe care începuse să se destrame.

— Habar n-am.

M-am lăsat să alunec pe canapea, așa încât stăteam întinsă pe spate, cu picioarele formând un pod peste podeaua rece.

— Știu că toate emoțiile sunt interioare și etcetera. Dar mă întreb dacă se observă și pe dinafară. Poți spune *când* oamenii se îndrăgostesc. Așa că trebuie să existe o cale să vezi și când *nu* se mai iubesc, nu-i așa?

Axel s-a lăsat și el să alunece, până când ochii noștri au ajuns la același nivel.

— Poate, presupun.

— Crezi că oamenii pot să se iubească, dar să fie nefericiți?

— Da, a spus Axel și a fost cel mai hotărât răspuns pe care l-a dat după mult timp. Categoric!

53

Odată, tata și cu mine am fost la un concert susținut de un cor, pe care mama îl acompania la pian. Toată lumea îi urmărea pe dirijor, pe cântăreți, pe soliști – dar noi aveam fețele îndreptate în partea stângă a scenei. Acolo, mama era aplecată peste un pian imens, mâinile ei căzând grele ca nicovalele, atunci când vocile atacau furtunos, sau fâlfâind ușor ca un porumbel, când vocile pluteau încet și reținute.

Acordurile ei țineau ritmul ca un ceas. Întorcea singură paginile partiturilor, mâna ei zburând atât de repede de parcă făcea o scamatorie: dacă clipeai, o pierdeai. Nimeni n-o urmărea în afară de noi doi, dar ea cânta pentru toată lumea. Era o creatură marină și muzica era oceanul ei. Întotdeauna îi aparținuse. Era în fiecare respirație, în fiecare mișcare. Ea era culoarea casei.

54

— *Ni kan!* spune bunica mea. *Uite!*

Îmi arată o biserică. Restul cuvintelor ei rămâne îndepărtat, nedesluşit.

Feng se apropie atât de mult de mine, încât mâneca ei îmi mângâie cotul şi atingerea mă face să mă înfior.

— Popo spune că aici a învăţat mama ta să cânte la pian. A învăţat de la o călugăriţă catolică; fiindcă a văzut că este foarte talentată, o lăsa să vină să exerseze în orele libere.

— Putem merge înăuntru?

Vocea mea e albastru-deschis. Şi, de îndată ce întreb, realizez că recunosc acest loc. L-am văzut în amintirile din tămâie, am văzut cum waipo stătea afară, pe trepte, ascultând.

Împingem nişte uşi grele de lemn şi intrăm într-un hol micuţ. Un al doilea rând de uşi se deschide şi ne trezim în spatele unor şiruri dese de bănci din lemn de arţar, bine lustruite şi lucind în lumina blândă.

Este atât de linişte, încât pare ciudat, ca şi când un clopot s-a întors cu gura în jos peste noi, izolându-ne de zgomotele oraşului, de iureşul traficului. Există doar ritmul uşor al respiraţiilor noastre. Zgomotul timid al paşilor noştri răsunând pe pardoseala de marmură. Cel mai surprinzător lucru este cât de mult seamănă cu puţinele biserici pe care le-am văzut în State – presupun că mă aşteptam la ceva diferit.

Waipo mă trage de braţ şi-mi arată un pian, într-o margine. Cineva l-a drapat cu o bucată de catifea verde-pădure ca să nu prindă praf. Mă întreb dacă este chiar instrumentul la care a cântat mama, degetele ei învăţând să-i simtă clapele şi spaţiul unei octave, mâinile ei lucrând în sus şi-n jos peste game.

Trag de catifea şi-mi plimb degetele pe suprafaţa netedă.

— Ăsta este un pian digital, spune Feng. Pianul la care a cântat mama ta pesemne că nu mai există, acum.

Dezamăgirea tulbure mi se scurge în suflet, întunecoasă ca mâlul.

— Mergem la piaţa de noapte? spune Feng. Soarele este gata să apună.

O urmez pe bunica, ieșind pe ușile de sticlă glisante, apoi pe ușile grele de lemn și în josul treptelor.

Dar chiar în clipa în care Feng pornește pe drumul principal, câteva note muzicale lenești îmi atrag atenția. Un pian. Ascult pentru câteva secunde – de bună seamă se aude din interiorul bisericii.

— Leigh! strigă waipo, când eu mă răsucesc brusc și dau fuga înapoi.

Muzica amuțește în clipa în care deschid ușa din interior.

Șiruri peste șiruri de bănci goale. Mai este și pianul, catifeaua mototolită pe banchetă, unde am lăsat-o, uitând s-o pun la loc. Nu văd pe nimeni.

Din nou afară, waipo mă privește întrebător.

Feng vede expresia de pe fața mea.

— Este totul în regulă?

— Am crezut că aud pe cineva cântând.

Feng ridică din umeri.

— O iluzie de-a vântului, probabil.

Aud un foșnet în stânga și, când mă uit, văd un bărbat tânăr stând sub un copac, la doar câțiva pași depărtare, privindu-mă cu un zâmbet care-i dezgolește dinții. Pantalonii lui largi sunt murdari, tricoul portocaliu, pătat la tiv. Umerii îi sunt ridicați până la urechi. Dinții, galbeni, unii dintre ei maronii, putreziți.

— *Qingwen yixia…* spune el încet. *Pot să întreb…*

Și repetă.

— *Qingwen yixia… shi Melguo ren ma?*

Fiecare cuvânt iese atât de încet și de clar că înțeleg toată întrebarea. *Ești americancă?*

Îmi încrucișez brațele, încercând să mă fac mai mică. Se uită la mine așteptând, așa că, în cele din urmă, dau scurt din cap.

— Haide! spune Feng, făcându-ne semn.

— Ce vrea? o întreb eu.

Feng clatină din cap.

Când ajungem la intersecție, mă uit peste umăr. Tânărul stă tot acolo. Își face mâinile pâlnie în jurul gurii și strigă ceva la noi.

Waipo tresare vizibil. Mi-aruncă o privire și mărește pasul.

O înghiontesc pe Feng.

— Ce a spus?

Ea-și dă ochii peste cap.

— Debitează prostii. A spus că păsările aparțin cerului.

Îmi sare inima în piept. Când mă uit în urmă, omul a dispărut. Este numai copacul care se leagănă în briză și un petic ciudat de ceață care se risipește printre crengile lui.

55

Când ajungem la piața de noapte, Shilin, s-a stins și ultima geană de lumină a soarelui. Violetul-cenușiu inundă cerul în timp ce oamenii se strâng în intersecție. Aparent, tot ce e de văzut aici este aglomerația. Firme verticale atârnă de ambele părți ale străzii – fâșii de pânză luminate în galben, albastru, roz și verde, cu logo-uri și litere chinezești.

Piața de noapte pare un festival special, numai că Feng îmi spune că se desfășoară în fiecare noapte. Oamenii se plimbă ținând în mâini cornete de înghețată dulce sau înghețată de fasole roșie. Văd niște lucruri pe care nu le-am încercat niciodată, dar despre care mi-a povestit tata, precum tofu urât mirositor și prăjituri în formă de roată umplute cu cremă albă. Un chioșc vinde frigărui de ouă mici și cafenii, altul, chebapuri care par întunecate și marinate. De cealaltă parte a mulțimii, sunt tarabe aliniate fără o ordine anume, unele dintre ele vânzând mărunțișuri, haine și accesorii, altele fumegând de mâncăruri ce tocmai se gătesc…

— Aici, gustările sunt numite *xiaochi,* spune Feng. Literal, înseamnă *mâncăruri mici. Mmm* – toate mirosurile mele favorite într-un singur loc! Știi, întotdeauna m-am gândit că nu există o întâlnire mai romantică decât la o plimbare prin piața de noapte, unde să mănânci tot ce vezi.

O ia înainte pe lângă mine, zâmbind.

Waipo mă apucă de cot și se apleacă mai aproape de mine. Îmi șoptește ceva la ureche, dar tot ce prind este *ni mama. Mama ta.*

Eu clatin din cap.

— *Shenme?*

Ea spune încă o dată, mai rar, și acum înțeleg. *Piața de noapte preferată de mama ta.*

O familie cu doi copilași se îndreaptă în direcția noastră. Cel mai mic se uită la mine cu ochi mari, rotunzi. O trage de mână pe sora lui, arătând către mine.

— *Waiguo ren*, spune sora lui. *Străină.*

Se întoarce și ea către părinți, arătându-mă cu degetul.

— *Ni kan! Uite!*

Întorc capul, prefăcându-mă foarte interesată de oferta unei tarabe care vinde tentacule fripte de calamar. Chiar mănâncă oamenii așa ceva?

— Bună, bună! spune vânzătorul de calamar, uitându-se la mine curios.

Prea multă lume, prea mare înghesuială. Cum aș putea s-o găsesc pe mama în locul ăsta?

— Pun pariu că n-ai mâncat niciodată nimic la fel de gustos ca mâncarea de aici, spune Feng.

Mai în față, cineva începe să țipe și lumea se oprește, capetele se înalță. Omul gesticulează, arătând spre cer în timp ce strigă. Pare să se ocupe de un vas aburind: rotocoale aurii plutesc pe suprafața unei supe închise la culoare.

Feng scoate un sunet cum că a înțeles.

— Zice că a venit cineva și a furat o grămadă de chifteluțe de pește.

Și apoi pricep ce spune el. *Ați văzut-o? O pasăre – o pasăre roșie. Foarte mare!*

— Zice că o pasăre nemaivăzută s-a coborât din cer, clatină Feng din cap. Ce ciudat!

— Ciudat, repet eu și vocea mea se aude albastru-cenușă.

— Ce păcat! Waipo ar fi vrut să ia câteva din astea – erau gustările preferate ale mamei tale din piața de noapte. Deși cele mai bune chifteluțe de pește sunt în Danshui. Mama ta obișnuia să facă naveta până acolo, doar pentru ele.

Preferatele mamei tale.

Cuvintele se învârt și se învârt.

Mama ta.

De parcă Feng ar fi cunoscut-o. De parcă ar fi fost un timp, demult, când se plimba pe aceste străzi împreună cu mama.

Ceva din mine plesnește.

Mă întorc cu fața la ea. Picioarele se proptesc în pământ. Deși îmi spun să mă abțin, cuvintele îmi bolborosesc la suprafață și îmi ies singure din gură.

— Nu mai pretinde că o știi pe mama!

— Ce? se uluiește Feng.

Din mine se revarsă, jalnic, sălbatic și negru de furie:

— De parcă știi un singur lucru adevărat despre ea. De parcă ai călătorit *înapoi în timp* și ai întâlnit-o…

Clocotesc într-atât încât stomacul mi se strânge ghem, măruntaiele mă dor, și vreau să scuip afară fiecare gând otrăvit care-mi trece prin minte.

Ochii lui Feng se deschid larg. Umerii i se pleoștesc și se face mică.

— Îmi pare rău, eu doar încercam să…

— Încetează! Nu faci parte din familia asta. Nu știi *nimic.* De ce ești mereu aici? Aș vrea să ne lași *singuri.*

Feng face un pas îndărăt, împleticindu-se.

— Vreau doar să te ajut. Atât.

Mă răstesc cu atâta răutate, că mă surprind pe mine însămi:

— De ce ești așa de convinsă că am nevoie de ajutorul tău?

— Leigh, spune waipo.

— E în regulă, zice Feng.

Se întoarce către bunica și încearcă să zâmbească.

— *Meiguanxi.*

Eu clipesc, și ea dispare în mulțime.

56

După ce Feng a plecat, waipo și cu mine am venit acasă într-o tăcere străvezie.

Este liniște în apartament acum, totul este atât de liniștit încât pot să-i aud pe bunici întorcându-se în patul lor. Un greiere își face numărătoarea ritmică undeva departe, pe străzi. Din când în când, trece câte o mașină. Vinovăția mea inspiră și expiră tare ca valurile furtunii care se lovesc de stânci.

Dacă Axel ar fi aici acum, m-ar întreba, *Ce culoare?,* și nu sunt sigură că aș putea să-i răspund. Poate este o culoare pe care nu am descoperit-o încă.

Fac eforturi să nu mă mai gândesc la Feng.

Mâinile mele apucă fâșiile de tricouri. Încep din nou cu o împletitură, încheieturile dirijând materialul, degetele curbându-se ca să țină țesătura desfăcută. Mă concentrez pe ce este deasupra și dedesubt, legând noduri rapide, și-mi las mintea să cutreiere.

Odată, eu și Caro ne-am petrecut întreaga sâmbătă citind despre tetracromie și am încercat să ne prindem dacă vreuna dintre noi sau amândouă se întâmplă să o avem. Este o condiție extrem de rară, un caz aparte de sinestezie, în care o persoană poate să vadă culori pe care ceilalți oameni nu le pot vedea. De pildă, un om obișnuit poate spune că un cer este perfect albastru, în timp ce un tip tetracromatic insistă că este și roșu și galben și verde.

Mă întreb dacă vederea pasării este așa. Dacă cei dintre noi care am văzut-o avem ceva special la ochi, în creier, în inimile noastre – ceva care ne permite să vedem cu mare claritate în altă dimensiune a existenței.

Pentru că pasărea este reală. Trebuie să fie.

Sunt la fel de sigură de asta cum sunt de faptul că m-am născut. Că sunt vie. Că numele meu este Leigh Chen Sanders.

Și apoi îmi amintesc că un articol spunea că majoritatea păsărilor sunt tetracromatice.

Asta trebuie să fie adevărat la mama mea, ca pasăre. Trebuie. Mă întreb dacă ea poate vedea culori pe care eu nu le pot vedea. Dacă pentru ea cerul este plin de violet și portocaliu când îl străbate. Dacă luna arată ca

o pensulă încărcată cu un milion de nuanțe diferite de vopsea, așteptând să fie curățată.

Ca și când gândurile mele invocă un fel de magie, culorile camerei încep să-și intensifice nuanțele, precum florile care se deschid. Stacojiu în colțuri. Azuriu de-a lungul fisurilor de la sud. Indigo la fereastră. Verde bioluminescent urmărind cutele peretelui celui mai aproape de pat. Lucrurile care sunt deja negre cumva capătă o nuanță mai intensă, negru smoală și gol.

Clipesc des și, pentru o clipă, imaginea se limpezește.

Dar apoi curge înapoi ca o cerneală vărsată care se împrăștie repede.

Pe suprafața lucioasă a petei văd indicii ale trecutului. Amintirile înfloresc.

57

VARA DE DINAINTEA CLASEI A ZECEA

Trebuia să-mi dau seama că e ceva în neregulă, când tata a venit să se așeze în bucătărie, fără să spună nimic despre desenul din mâna mea. Era atât de tăcut, că m-am întrebat: Mă urmărise lucrând?

Am lăsat creionul jos și am luat o gură de ceai. Atunci, el a profitat de ocazie:

— Leigh, ce-ai zice să te duci într-o tabără?

M-am oprit cu cana la jumătatea drumului spre gură și am ridicat din sprâncene.

— Tabără?

Era sfârșitul lui iunie, după clasa a noua. Vara de-abia începuse și, ceva mai târziu, în ziua aceea, Axel și Caro urmau să vină pe la mine. Eram pregătită să mă bucur de două luni libere.

Nu aveam idee că în mai puțin de un an viața mea se va întoarce cu susul în jos.

— Într-o tabără departe de localitate, a precizat tata.

Eu trebuie să fi făcut o mutră îngrozită, căci el a adăugat:

— Ei, haide, o să fie distractiv. N-ai fost niciodată. O să fie o experiență bună. Există una în nordul statului New York care pare perfectă pentru tine.

— Ce anume din toate astea – am început eu, arătând spre pijamaua mea, caietul de desen, jumătatea de duzină de creioane împrăștiate lângă micul dejun – sugerează că aș vrea să plec într-un loc total neinteresant, să-mi fac prieteni falși cu care nu voi mai vorbi vreodată, și să fiu departe de prietenii mei *adevărați,* doar ca să fac niște exerciții de pierdere a încrederii și să fiu mâncată de vie de țânțari purtători de boli…

— Este o tabără de artă și natură, a spus tata.

A trebuit să mă abțin să nu-mi dau ochii peste cap. Tata evident credea că orice conținea cuvântul *artă* era automat un câștig pentru mine. Cel puțin, făcea un efort, nu?

Dar un efort greșit.

— Putem vorbi despre tabuul nostru? l-am întrebat eu.

Expresia lui a devenit circumspectă.

— Care tabu?

Stomacul mi s-a încleștat de enervare.

— Păi, mama? Nu este în condiția de a fi lăsată singură.

Uram cuvântul *condiție,* dar era mai ușor decât să spun ce era de fapt. Un *război.* Depresia ei era acea catastrofa cu care ne luptam cu toții.

— N-o să fie singură.

— Ah, nu?

Am reușit destul de bine să-mi rețin mare parte a sarcasmului din voce. Mare parte, dar nu tot. Din fericire, tata nu a sesizat tonul.

— Nu. Mi-am anulat cursul de vară pe care urma să-l predau și mi-am amânat călătoria la Beijing. Așa că o să fiu eu aici.

Minunat. *Tata* o să fie aici. Citez, *aici,* închid citatul. Mi-l imaginam, închis în biroul lui optsprezece ore, îngropat în hârtii, uitând de orice altceva din casă. *Aici* nu însemna că ar fi fost și *prezent.*

Mi-am descleștat maxilarul.

— Mama are nevoie de mine.

— De fapt, tocmai de aici a și pornit. Mama ta și cu mine ne-am gândit…

— În niciun caz mama nu a avut un gând care să corespundă cu asta, am intervenit în forță peste el.

Mama nu rostise o propoziție întreagă de mai bine de o săptămână. Se mișca exact ca un zombi. În ultimele două luni, elevii ei de la pian nu mai veniseră – fie anulase ea lecțiile, fie observaseră ei că era ceva foarte în neregulă. Acum, își petrecea zilele în pat, cu perdelele trase. Dacă o rugam insistent, accepta uneori să mănânce puțin.

— *Noi ne-am gândit* că ar fi bine pentru tine să ieși puțin din casă. Să te desprinzi puțin, să mergi într-un loc pozitiv. Și ar fi o pauză bine-venită și pentru mama ta, ca să poată să se relaxeze și să aibă puțină liniște și pace…

— Îți *bați joc de mine*?

— Ai grijă cum vorbești, Leigh!

Am scos un sunet de dezgust.

— Te-am înscris și am plătit deja ca să pleci…

M-am ridicat în picioare, aproape trântind cana pe masă.

— *Ce* ați făcut?

— O să te ducem cu mașina acolo, sâmbătă. Așa că începe să împachetezi!

S-a ridicat, împingând scaunul sub masă.

— Tată, nu cred că vorbești serios.

— Sunt foarte serios, Leigh. O să fie bine pentru tine.

— E cea mai mare minciună nerușinată…

Mi-a aruncat o privire ucigătoare.

— *Limbajul*, domnișoară! Dacă nu poți să-mi vorbești respectuos, o să te pedepsesc.

Mi-am dat ochii peste cap.

— Ah, pedepsită pentru *patru zile întregi.* Înainte să fiu condusă drept în iad.

— Gata! a spus tata, ridicând brusc mâinile. Ești oficial pedepsită. Ceea ce este perfect. Ai destul timp ca să-ți faci bagajul. O să-ți trimit adresa site-ului, ca să vezi ce recomandă ei.

— Asta este o răpire, dar pe dos.

— Leigh, nu este vorba de o pedeapsă. Am încercat să găsesc ceva ce ți-ar plăcea. Cred că o să te distrezi.

*

Greșea atât de tare. Din toate punctele de vedere. *Era* o pedeapsă. Și nu, categoric *nu* mă distram.

Tabăra Mardenn. Șase săptămâni de iad. Locuiam în cabane de lemn, vechi și urât mirositoare, prevăzute cu găleți de plastic, dacă ploua și curgea apa prin tavan. În fiecare zi făceam excursii „ca să fim cu natura și să facem artă” – m-am concentrat pe arta de a țipa în tăcere.

Mi-era un dor nebun de Axel și de Caro.

De mama îmi era și mai dor.

Mânca? Era închisă în dormitor? Vorbea tata cu ea, încercând poate s-o facă să râdă? Nu reacționase absolut deloc când o implorasem să-l convingă pe tata să nu mă trimită în tabără. Se simțea mai bine acum?

Când ai mei mă lăsaseră în tabără, mama mă îmbrățișase strâns și tăcut. Pandantivul pe care-l purta mereu s-a lovit de pieptul meu. Mi-am imaginat urma unei cicade pe pielea mea, care durea, pe măsură ce dispărea. Am fost surprinsă că m-a însoțit. Tot drumul a stat prăbușită pe-o parte, în scaunul din față, cu fruntea lipită de geam. Când i-am făcut cu mâna, expresia ei era aproape spășită. N-a vrut să se uite în ochii mei.

*

Am supraviețuit două săptămâni în tabără. Cu greu.

Baia mirosea ca un cabinet stomatologic, ca pasta de dinți dulceagă folosită de dentiști ca să-ți curețe dinții. Tipul de pastă care se dorea cu gust de gumă de mestecat. Pretindea c-ar fi, dar eșua jalnic.

Mirosul îmi dădea dureri de cap, dar merita pentru puțina intimitate. Cel puțin nu mirosea ca un fund.

— Gata, vin să te iau! a spus Axel, vocea lui sunând firavă în telefonul meu.

Am pufnit.

— Vorbesc serios. Pari foarte nefericită.

— Nu înțeleg de ce tata a crezut că e o idee bună să mă înscrie, fără măcar să mă întrebe ce părere am.

— Tabăra Mar… denn… Doi de *n,* așa-i?

— Axel, ce faci?

Volumul vocii lui s-a stins și mi l-am închipuit mutându-și telefonul la cealaltă ureche.

— Ți-am spus… Vin să te iau.

Mi-am dat ochii peste cap, dar mi-am apăsat mai tare telefonul la ureche.

— Nu că aș fi o domniță la ananghie.

— Nu, dar nu ai ieșire. Cum o să pleci? Ai nevoie de un complice.

Am auzit zgomotul pașilor afară și o clipă m-am temut că o să intre cineva. Pașii au trecut mai departe. Tensiunea mi s-a scurs de pe umeri. Era vremea cinei, când baia de obicei era pustie cea mai mare parte din timp.

— Leigh? a spus el, pentru că tăcusem un moment prea îndelungat.

— Scuze, am zis. Ce spuneai?

— Iau autobuzul. Ajung acolo, mâine.

— Ce? Nu vorbești serios.

— Vorbesc serios, dacă tu vorbești serios. Spune-mi că vrei într-adevăr, sincer, să rămâi în tabăra aia și n-o să vin.

M-am gândit la asta. Am încercat să-mi imaginez că mănânc încă o dată un Boca Burger cu gustul cărnii uitate în congelator ani de-a rândul. Că stau încă o dată la un foc de tabără, în timp ce oamenii cântă, acompaniați prost la o chitară dezacordată. Că mă uit la colegii de tabără stânjeniți și la încercările lor dureroase de a flirta.

Încă patru săptămâni din astea fără Axel, fără Caro. Încă patru săptămâni fără să vorbesc cu mama.

Încercasem să sun acasă. Tata răspundea întotdeauna. Când îl rugam să vorbesc cu mama, spunea:

— Acum nu este un moment bun, Leigh.

Ce naiba însemna asta?

În seara următoare, Axel a venit și am șters-o.

*

Hotelul pe care Axel l-a găsit pentru noi era *foarte* ieftin. Nu că aveam de gând să mă plâng. Probabil că de asta nici nu au clipit când Axel le-a servit minciuna că-și pierduse carnetul de conducere, cu câteva ore înainte.

— Să încerc să găsesc un alt act de identitate…

— E în regulă, a spus recepționerul, pe un ton de maximă plictiseală.

Nu prea aveai loc să treci pe lângă patul mare. Prosoapele erau scorțoase și miroseau puternic a clor. Una dintre veioze nu se aprindea. Picioarele scaunelor erau bandajate cu bandă adezivă. Și baia… ei bine, probabil fusese curățată acum un secol.

Urma să fie o experiență interesantă.

Atunci mi-a trecut prin cap să mă întreb cât îl costase pe el toată misiunea asta? Bilete de autobuz? Trenul? Hotelul pentru o noapte? Nu putea fi ieftin. Slujba lui cu jumătate de normă îi aducea opt dolari pe oră. Aventura asta probabil îi înghițise banii pe mai multe săptămâni de muncă.

— Axel, o să-ți dau înapoi toți banii.

El s-a oprit în mijlocul acțiunii de a deschide rucsacul.

— Ce? Nu, nu-ți face griji.

— Serios, nu pot să te las să plătești pentru toate astea.

— Leigh, am vrut să vin. Dacă nu voiam, nu mă ofeream. Bine?

Axel a răsturnat rucsacul în pat.

— Provizii!

Ne-am așezat cu picioarele încrucișate pe pat și ne-am ospătat cu cereale Frosted Flakes și chipsuri cu sare și oțet.

— Îmi cer scuze că nu am mâncare adevărată, spuse el.

— Râzi de mine? am zis, cu gura plină de chipsuri. Asta este cea mai bună masă din ultimele două săptămâni.

La desert, am avut salată de fructe. Nu aveam linguriță, așa că am pescuit bucățile de fructe cu degetele și am băut sucul. Aveau gustul libertății.

Mi-a povestit despre zahărul candel făcut de Angie, cum pusese el pe ascuns o picătură de colorant alimentar verde, ca să râdă de ea. Vărul lui, Jorge, își dăduse cu jumătate de borcan de unguent antituse pe burtă, ca să scape de durere după ce înfulecase prea multe macaroane cu brânză. Tina se alăturase unui grup nou de femei casnice, de la care se molipsise cu expresii noi, ca *oy* și *aye-yai-yai* – și acestea au fost exact primele două lucruri pe care le-a spus când Axel i-a povestit că eu fusesem trimisă într-o tabără.

Am râs și am glumit și aproape că mă simțeam din nou normal. Mai puțin acea neplăcută senzație de îngrijorare. O voce interioară nu s-a putut abține să întrebe: *De ce s-ar alătura Tina unui grup de femei casnice, decât dacă ea și mama nu-și mai petrec tot timpul liber împreună?*

— Vrei să te schimbi tu prima? a spus Axel, înclinând capul în direcția băii.

M-am gândit la mizerie și m-am crispat.

— Nu vreau să stau acolo o secundă mai mult decât e nevoie. Mă gândesc că s-ar putea chiar să sar peste

duș.

La ultima privire aruncată, descoperisem fundul căzii maroniu și nămolos. În niciun caz nu aș fi intrat în ea.

— Și eu la fel, a spus el, imitându-mi strâmbătura.

— N-am putea să ne schimbăm aici? Întorși cu spatele sau cam așa ceva?

— Ba da, a spus Axel. E în regulă.

În clipa în care a fost de acord, m-am simțit copleșită de teama că el va încerca să tragă cu ochiul la mine. *De ce ar face Axel asta? Axel, prietenul tău cel mai bun, și mai mult ca sigur cea mai cinstită persoană din lume.* Dar nu puteam să scap de paranoia. Nu voiam ca să-mi observe colacii de grăsime din jurul taliei sau să-mi vadă sânii prea mici. Aproape că am țâșnit în pantalonii de pijama și mi-am tras maioul peste cap. Rezolvat în trei secunde! M-am întors brusc.

De partea cealaltă a patului, Axel nu se grăbea. Tocmai își pusese o pereche curată de boxeri. Dacă m-aș fi întors cu o jumătate de secundă mai devreme, cu siguranță i-aș fi văzut fundul. Când mi-am dat seama de asta, mi s-au aprins obrajii de rușine. Ar fi trebuit să întorc capul ca să-i ofer aceleași respect și intimitate pe care mi le oferise el, dar eram înțepenită în loc. L-am privit când și-a tras o pereche de pantaloni scurți peste genunchi și peste șoldurile mici. Mușchii spatelui i s-au întins și s-au vălurit, prinzând umbre cafenii și lumină.

Oasele umerilor erau ascuțite, sculptate, de parcă erau concepute să le fie atașate aripi. Axel avea un spate frumos.

De fapt, Axel avea *totul* frumos.

În ultimii ani, membrele lui slăbănoage deveniseră mai solide, mai vânoase. Îi puteai vedea mușchii conturându-i antebrațele. Și fundul. Nu petrecusem niciodată atâta timp uitându-mă la fundul unui băiat.

S-a oprit din mișcări, de parcă putea să-mi simtă ochii pe el.

— În regulă, tu ai terminat? Mă întorc cu fața acum.

— Bine, da, și eu am terminat, am spus dintr-o suflare.

M-am aplecat să-mi iau șosetele și să-mi ascund fața.

Dormitul a fost cu totul altceva. Axel și cu mine dormiserăm în aceeași încăpere de multe ori. Dar, de

obicei, unul din noi se întindea pe canapea, celălalt, pe o saltea pneumatică. Sau amândoi în saci de dormit. Și stătuserăm amândoi pe un pat cu orele, jucându-ne cu cărți de joc atât de uzate că știam asul de pică și optul de caro doar după cutele de pe spate.

Dar una era să stăm împreună pe același pat și alta să ne *culcăm* unul lângă altul.

Salteaua era inegală, adâncită la mijloc. De fiecare dată când mă mișcam în căutarea unui unghi mai confortabil, corpul meu aluneca puțin mai aproape de el.

În cele din urmă, coatele noastre s-au lovit și Axel a început să râdă.

— Ce-i? am întrebat, încordată.

— Asta este o problemă numai a copiilor singuri la părinți, spuse el. Tu nu știi cum să împărți spațiul.

— Nu e vina mea că patul are o groapă în mijloc!

— În regulă, a spus el, încă râzând. Putem împărți mijlocul. Poți să te întorci pe partea ta?

M-am întors cu spatele la el, căci și pe întuneric eram sigură că putea să-mi citească în ochi ce simțeam.

S-a tras spre marginea lui de pat, zgâlțâind toată salteaua și făcându-mă să alunec din nou la mijloc. Dar apoi foitul s-a oprit.

— Așa! a spus el și i-am simțit răsuflarea în ceafă.

Era cu fața întoarsă în aceeași direcție cu mine. Mi-am propus să mă relaxez, să-mi destind membrele. Doar câțiva centimetri mai încolo, căldura trupului lui mă ardea.

Nu ne atingeam, dar eram atât de aproape.

— Mai bine? a întrebat el.

Mai întâi am dat din cap, apoi mi-am amintit că el nu putea să vadă.

— Da.

Am tăcut amândoi și eu i-am ascultat sunetul respirației, atât de regulată, încât am fost sigură că adormise. Simțeam furnicături în tot corpul, prea treaz, prea conștient de el însuși. Acolo, în spatele meu, era întins cel mai bun prieten al meu. Doar o mică fâșie de aer ne separa de o îmbrățișare totală. Mi-am apropiat mâinile ca într-o rugăciune, imobilizându-le sub pernă ca să mă opresc din dorința de a le întinde ca să-l ating.

A trecut mult timp, după care Axel a murmurat ceva.

A sunat ca și când ar fi spus: *Ce culoare?*

Dar nu puteam fi sigură. M-am prefăcut că adormisem deja.

58

Culorile explodează ca promisiunile și negrul pâlpâie ca un scurtcircuit, ca amintirile, și totul cade, cade, aducându-mi aminte,

cădere,

amintire,

cele două cuvinte sinonime.

59

VARA DE DINAINTEA CLASEI A ZECEA

Dimineața, când m-am trezit, mi-am dat seama că mă răsucisem în somn o sută optzeci de grade și tâmpla mea se sprijinea acum de pieptul lui Axel. El era cu fața spre mine, cu o mână jumătate pe coastele mele, jumătate pe talie. În capul meu s-au pornit alarmele; nu purtam sutien. Panica m-a făcut să mă îndepărtez. Degetele lui s-au prelins peste abdomenul meu și ceva s-a aprins pe sub pielea mea. M-am dat jos din pat, așteptând să se potolească fierbințeala din mine.

Aici dormea prietenul meu cel mai bun. Fără ochelari, cu genele negre închise. Cu tricoul ridicat, dezgolindu-i mijlocul subțire.

Genele s-au deschis.

— Ce s-a întâmplat? a murmurat.

Am clătinat din cap.

— Nimic. Hm, la ce oră este autobuzul nostru?

S-a ridicat în capul oaselor, frecându-se la ochi.

— După prânz.

— Bine.

M-am uitat la ceasul hotelului de pe noptieră, cu liniuțele lui roșii demonice în formă de numere.

— Este aproape prânzul.

Axel s-a întors să-și înșface ochelarii.

— Rahat! a spus el. Trebuia să eliberăm camera până în ora unsprezece. Rahat, rahat, rahat!

În autobuz, am cerut locul de la fereastră, în caz că n-aș fi putut să mă uit la Axel și aveam nevoie de ceva pe care să-mi fixez ochii. Dar lucrurile păreau că reveniseră la normal. Ne-am scos caietele de desen și ne-am desenat picioarele – ale mele, în sandalele uzate, cu oja corai scorojită de pe unghiile mari, ale lui, într-o pereche de șosete gri și tenișii cu talpa verde.

De la capătul liniei autobuzului, am luat un tren spre un oraș de lângă Fairbridge. Axel a sunat-o pe Tina să vină să ne ia, pentru că știa că panica ei va fi cea mai moderată. Omisese să anunțe pe cineva că va dispărea pentru o noapte.

Când ne-am îngrămădit pe bancheta din spate a mașinii, Tina s-a răsucit spre noi.

— Axel, ce-a fost în capul tău? Tatăl tău și-a pierdut mințile de îngrijorare. Trebuie să înveți să răspunzi la telefon.

Axel a așteptat până ce ea s-a întors cu fața la volan, ca să-și dea ochii peste cap în mod teatral.

— Știu, mătușă Tina, știu. Crede-mă, era important. Leigh avea nevoie de mine.

Tina s-a îmblânzit.

— Leigh, scumpo, ești bine?

— Da, sunt bine, mulțumesc.

— Și mama ta? Ea cum e?

Am încremenit.

— Nu v-ați văzut?

— Nu, scumpo! Nu mi-a răspuns la telefoane.

Când a tras mașina pe aleea noastră, Axel s-a oferit să mă ajute să duc bagajul în casă, dar am clătinat din cap. Acum eram sigură că intuiția mea fusese corectă – ceva se întâmplase cu mama. Indiferent despre ce era vorba, nu eram sigură că voiam ca Axel să vadă.

Am sunat și imediat am auzit pașii grei ai tatei grăbindu-se pe hol. A deschis larg ușa.

— Ce-a fost *în capul tău*?

Pe fața tatei s-au perindat rapid expresiile din spectru: șoc, furie, ușurare, furie din nou.

— Păi, eu…

— Am primit un telefon de la Tabăra Mardenn, ca să mă informeze că fiica mea a dispărut și mi s-a sugerat să anunț poliția pentru declanșarea alertei de răpire a unui copil… Leigh, ce Dumnezeu te-a făcut să crezi că asta ar fi o idee bună?

— Okay. Eu…

— Și apoi am început să primesc telefoane de la familia Moreno, întrebându-mă dacă l-am văzut pe Axel – el te-a atras în treaba asta cu dispariția? Apropo, ești pedepsită. Pentru tot restul verii.

Nedreptatea mi-a încleștat maxilarul.

— Ce? Uf… Tată… poți să te calmezi o secundă?

— Să mă *calmez!* A trebuit să completăm *două* rapoarte de persoane dispărute!

Tata a clătinat din cap, rotindu-și ochii în sus ca și când ar fi spus *Nu pot să cred așa ceva.* Mi-a întors spatele și a plecat, lăsându-mă să mă desfac singură din toate curelele bagajelor.

— Ce naiba…?

— Leigh?

Am ridicat capul. Vocea mamei, fără trup, plutind undeva departe. Cobora scările. Era prima oară când o auzeam pronunțându-mi numele, după săptămâni întregi.

— De ce ești atât de supărat? l-a întrebat ea pe tata, când a ajuns în capul scărilor. Ce s-a întâmplat?

— Nimic, a spus tata, extenuat. Totul este în regulă. Vorbeam eu mai tare.

— Leigh, m-a salutat ea, cu un zâmbet blând.

Halatul roz de baie îi dădea o strălucire angelică. M-a îmbrățișat, iar eu am fost atât de șocată, că am stat lemn în brațele ei, uitând s-o îmbrățișez și eu.

— Te-ai simțit bine la petrecere?

— Petrecere? am îngăimat.

M-am uitat la tata, care nu voia să-mi întâlnească privirea.

— I-am povestit despre petrecerea în pijamale, a spus el, încruntat.

Era un indiciu pe care să-l urmez.

După ce mă supusese două săptămâni la chinuri, *nu* eram dispusă să-l ajut.

Dar drăgălășenia de pe chipul mamei m-a făcut să mă răzgândesc, nu mai voiam să declanșez un scandal. Voiam ca ea să fie fericită. Negreala din jurul ochilor ei parcă se estompase și ea stătea mai drept.

— Desigur, mamă. A fost minunat.

Umerii tatei s-au destins de ușurare. S-a întors și s-a retras în biroul lui.

Mama m-a ajutat cu bagajele.

— De ce ți-ai luat atâtea pentru petrecere?

A râs puțin și sunetul era atât de melodios și de perfect, că mi s-a tăiat respirația.

— Ah, nu știu, am spus eu voioasă. Am crezut că o să am nevoie de toate.

Mama era gata să meargă la bucătărie, dar am oprit-o și am îmbrățișat-o. Ea a părut surprinsă, dar m-a

cuprins strâns în brațe, eu am închis ochii și am inspirat. Mirosea din nou frumos. Înainte să plec, avusese un miros rânced și mucegăit, de la zilele în șir de ignorare a igienei. Acum, părul ei era moale și lucios ca untul, de la șamponul cu nucă de cocos. Cămașa de sub bărbia mea avea mirosul de rufă curată. Toate erau semne extrem de bune.

— Parcă nu te-am văzut de o veșnicie, spuse ea.

— Și eu simt exact la fel, i-am spus eu, clipind îndârjit ca să scap de usturimea lacrimilor ce amenințau să curgă.

*

Tata reușise să mă evite toată noaptea. A doua zi de dimineață, am izbutit să-l încolțesc în bucătărie, în timp ce-și pregătea cafeaua.

— Ei? Ce se întâmplă?

Mi-a trebuit toată puterea de stăpânire ca să-mi păstrez o atitudine reținută și vocea joasă. Mama încă dormea, sus.

Avea cearcăne adânci la ochi. Mi-a aruncat o privire circumspectă, în timp ce se juca, nervos, cu expreso-ul.

— Ce-i cu mama? De ce este atât de confuză?

— Acum este bine, a spus tata. Confuzia o să treacă.

Acum este bine. De parcă se schimbase ceva.

Fierbeam de furie.

— Ce i-ai *făcut*? De asta m-ai trimis de acasă?

Tata a clătinat din cap, ciupindu-și puntea nasului cu două degete. Și-a coborât vocea la o șoaptă răspicată.

— Mama ta încă se reface, înțelegi? Este sub tratament.

Aproape că am explodat.

— *Ce?*

— *Ssst!*

A ridicat ambele mâini, rugător.

Îmi venea să lovesc în ceva.

— Ce fel de *tratament*? De ce nu mi-ai spus și mie?

— N-am vrut să te supăr, înțelegi? Poartă cu ea un stigmat greu și mai exista și posibilitatea efectelor secundare…

— *Ce tratament?*

El și-a frecat tâmplele și a suspinat.

— Terapie electroconvulsivă.

M-am uitat lung la el.

— *Poftim?* Este… ceea ce cred eu că este?

— Altfel cunoscut ca tratament cu șocuri electrice, a spus tata.

— Nu pot *să cred.*

— Păi, Leigh…

— M -ai expediat în tabără ca mama să treacă prin *așa ceva singură*?

— Ascultă…

— Nu poți să ne tratezi ca și când noi nu știm cum să luăm hotărâri. M-ai lăsat acolo ca pe un câine la un adăpost nenorocit! Nici măcar nu ai întrebat ce mi-aș dori. Pe mama ai întrebat-o dacă vrea să facă electro… cum îi zice?

Tata s-a așezat.

— Da. Am dus-o la doctor și am discutat împreună despre asta. A consimțit. Putea să-și schimbe hotărârea oricând, dar n-a făcut-o. Mama ta era într-o stare critică, Leigh. Nu mânca. Nu vorbea. Dacă o mai ținea așa, ar fi murit.

Vocea i s-a frânt la sfârșit.

Am clătinat din cap. Mama nu ar fi *murit.* Mama mea, cu vocea ei însorită, cu degetele ei puternice care prăpădeau pianul, cu îmbrățișările care îți topeau inima. Mama mea, care făcea cele mai bune gofre, cele mai bune plăcinte și fantezii din aluat. Care-mi zâmbise atât de dulce, seara trecută.

El și-a dres glasul.

— Terapia electroconvulsivă schimbă repede chimia creierului. Poate scoate o persoană dintr-o depresie acută, atunci când alte metode nu funcționează.

M-am holbat la gresia din bucătărie. Mi-am imaginat-o pe mama într-un scaun, legată la o mie de fire, curentată în mod repetat. Corpul luminând albastru și alb, ochii rostogolindu-se în cap, gura căscată într-un țipăt mut.

— Nu este chiar așa cum pare, a spus tata, de parcă mi-ar fi auzit gândurile. Tratamentul cu șocuri este foarte prost înțeles. Și mie a trebuit doctorul să-mi explice. I-au dat un medicament să-i relaxeze mușchii

și au adormit-o. Apoi au aplicat un curent electric ca să-i provoace un mic atac cerebral și să-i schimbe chimia creierului. Ea nici măcar nu-și amintește.

— Asta a fost singura opțiune? am întrebat eu.

Tata a tras nesigur aer în piept.

— Doctorul a spus că era o opțiune *bună*, pentru că nu răspunsese la alt tratament. Încercase psihoterapia. Încercase atât de multe scheme medicamentoase. Astea dau rezultat în multe cazuri, dar nu au fost eficiente pentru *ea.*

— Bine, am spus, deși toate astea erau noutăți pentru mine.

— Leigh… n-am vrut să te îngrijorezi. Dar… ei bine… treaba asta n-a fost… o problemă recentă. Mama ta se luptă cu depresia de mulți, mulți ani. Cred că de dinainte să existi tu.

Așa mă gândisem și eu, stând în pat, fără somn, nopți de-a rândul, trecând în revistă ce observasem anapoda în comportamentul ei. Lunile când părea că uitase cum să zâmbească. Lungile perioade de somn și amorțire, adesea uitând să facă lucrurile promise. Conversațiile când aproape că nu răspundea.

Mi-am dat seama că știam de mult timp, fără să înțeleg, de fapt. Îmi fusese frică să mă confrunt direct cu boala ei.

Dar mai era și versiunea de flacără vie, luminoasă a mamei. Cum putea o persoană ca ea să fie deprimată? Era plină de energie, de viață, de pasiune. Cuvântul *deprimat* mă ducea cu gândul la grupul de copii de la școală, care se îmbrăcau numai în negru și își dădeau cu dermatograf negru pe la ochi, ascultau muzică la volum maxim și nu zâmbeau niciodată. Aceia pe care oamenii câteodată îi numeau *emo*, făcând apelativul să sune negativ, rușinos.

Mama nu era așa. Nici pe departe.

Atunci, o voce din capul meu a șoptit, mirată: Să fi fost vina mea? Eu stăteam cel mai mult în preajma ei. O împiedicam eu în vreun fel să se facă bine?

— Când a fost? am întrebat. Tratamentul?

— Ultima programare a fost alaltăieri. S-a dus de șase ori, în ultimele două săptămâni.

Am tras abrupt aer în piept. *De șase ori.*

— Trebuia să-mi fi spus și mie. Puteam să fac față. Puteam să fiu aici ca *să ajut.* Nu să mă trimiți de acasă de parcă aș fi o sarcină oarecare de pe o listă pe care o poate îndeplini cineva străin.

Tata a lăsat capul în jos.

— Îmi pare rău, Leigh.

Era probabil prima oară când tata își cerea iertare de la mine.

M-am așezat și eu. Corpul mi s-a relaxat și oboseala a luat locul furiei.

— Confuzia și pierderea memoriei pe termen scurt sunt doar efecte secundare. Dar se recuperează repede. Tratamentul a fost eficient… și e chiar mai bine decât sperasem. Din câte îmi dau eu seama, ea este confuză doar cu privire la ultimele două săptămâni.

Am dat ușor din cap.

— Își amintește… cum era înainte? Cum se simțea?

— Cred că da.

Podeaua a scârțâit deasupra capetelor noastre și amândoi am amuțit.

Am ascultat zgomotul picioarelor mamei, trecând dintr-un capăt al camerei în celălalt. Am ascultat când a coborât treptele, una câte una.

M-am ridicat și am pus să fiarbă apă pentru ceai.

Iar când mama a apărut de după colț în bucătărie, eu scufundam un plic de ceai în cană, privind cum se schimbă culoarea apei, iar tata, la masă, își bea cafeaua, cu o mână pe marginea unui ziar.

— Bună dimineața, a spus ea.

Era încă în halatul de baie, dar își periase părul până devenise strălucitor și neted. S-a uitat la noi cu afecțiune și, în acel moment, am fost convinsă că totul urma să se termine bine.

60

Când sfârșesc de împletit plasa, este aproape cât cel mai mic perete din camera mea – mulțumesc cerului că mi-am pus în bagaj mai multe tricouri largi și pantaloni de sport. Plasa este îndeajuns de mare ca să poată ține pasărea și s-o împiedice să scape, dacă găsesc modul corect de a o folosi. Mâine o să mă gândesc unde s-o montez și cum s-o lansez.

Dar tot nu pot să dorm, camera este prea liniștită, noaptea prea grea, orele de-abia se târăsc.

Cuvintele dure pe care i le-am spus lui Feng mi se întorc în minte. Scotocesc prin cutie, căutând o distragere de la sentimentul pământiu și mâlos, de vinovăție, care-mi tulbură mintea.

Scot o foaie de hârtie îngălbenită, scorțoasă, aspră și împăturită. Amintirea temei de odinioară apare la suprafață. Făcusem pereche cu Axel și îndoiserăm hârtia pe jumătate, ca eu să-l pot desena pe el pe o parte și el pe mine, pe cealaltă. Nu aveam voie să ne uităm la ce desenase celălalt până ce nu terminam amândoi. Când am desfăcut foaia, arăta ca și când chipurile noastre în alb-negru zâmbeau unul la celălalt.

Am râs amândoi de asta și apoi n-am mai știut ce s-a întâmplat cu desenul. N-am știut că se deranjase vreunul dintre noi să-l păstreze.

Ce amintiri voi găsi aici? Scot un băț nou de tămâie și aduc chibritul la viața sa arzătoare.

61

– FUM ȘI AMINTIRI –

Sunt în dormitorul principal. Chiar dormitorul unde s-a întâmplat…

Ochii mei se îndreaptă către locul de pe covor unde am văzut pata de forma mamei. Dar nu este acolo. Bineînțeles că nu este acolo.

— Nu cred că este o idee bună s-o încurajezi, spune tata.

E în capul oaselor, sprijinit de tăblia patului, ciupindu-și puntea nasului cu două degete. Lângă el, veioza de pe noptieră bâzâie.

Mama stă culcată lângă el, ghemuită și cu fața la perete. Tace mâlc.

— Îmi fac griji pentru ea, știi? spune tata. Nu are frați, surori. Nici veri. Are doar un prieten.

— Un prieten bun, spune mama, cu vocea înfundată și tărăgănată. Un prieten foarte bun e tot ce are nevoie.

— Bine, și prieteniile se schimbă, spune tata.

Mama tace din nou.

— Treaba asta cu arta devine tot mai intensă. Nu face nimic altceva.

— Dovedește pasiune, spune mama pe un ton categoric.

— Și asta este grozav, spune el. Dar și hobby-urile se schimbă. Și rămâne întrebarea dacă asta-i va asigura traiul. Dacă o va face fericită.

— Trebuie să facă ce-i place.

Tata-și întoarce fața către spatele mamei. Spune, foarte blând:

— Tu faci ce-ți place. Ești fericită?

Ea nu răspunde.

— Dory, spune el, după un lung moment.

Se aude numai tata care inspiră adânc. Oftează, închide lumina.

O explozie de noi culori.

În colțul cel mai întunecat, acele ceasornicului din sufragerie strălucesc ușor, săgeți mici, verzui ca luna, arătând că este trecut de miezul nopții. Lumina vine dinspre hol – destul ca restul camerei să fie vag

vizibilă. Mama este pe canapea, cu ochii închiși, cu o pernuță sub cap, pătura căzându-i de pe umeri. La început, este greu să plasez amintirea în timp – de-a lungul anilor au fost atâtea nopți când ea a dormit la parter pentru că dormitorul devenise o grotă a insomniei.

Dar apoi tata intră binișor în sufragerie, purtând vesta lui preferată din anii mei de gimnaziu. Se apleacă peste canapea să ridice pătura, s-o potrivească sub bărbia mamei, să-i dea la o parte o șuviță de păr de pe față.

Se întoarce să iasă din cameră, dar se oprește, ochii lui găsesc ceva: un desen sprijinit de o partitură de pe pian. Îmi amintesc desenul acela – era de la sfârșitul clasei a șasea. Mama îmi cumpărase încă un set special de cărbuni de desen, pe care eu îi împărțeam cu Axel, care nu-și putea permite ceva atât de scump, dar ura ce avea doamna Donovan în sala de clasă. Tema era să ne desenăm pantofii, și Axel și cu mine am schimbat punctul de vedere, ca să facem subiectul mai interesant. El a desenat perechea mea nouă, dar deja pătată, de tenișii roșii. Eu am desenat tenișii lui obișnuiți, care erau atât de vechi că luaseră culoarea nisipului și aveau o crăpătură lângă degetele piciorului stâng.

Hibele încălțărilor lui Axel făcuseră ca desenul să mi se pară și mai interesant – devenisem obsedată de obținerea unei umbre corecte, redând perfect murdăria.

Și apoi l-am așezat pe pupitrul de partituri, ca mama să poată să-l vadă de cum intra în cameră, ca de obicei. Nu mă așteptasem ca tata să-l observe. Din anul acela, el încetase să mai acorde atenție desenelor mele. Sau, cel puțin, așa am gândit eu.

Acum îl văd cum duce binișor desenul la lumina din hol, se apleacă și privește detaliile pe care le-am surprins, studiază șireturile, călcâiul uzat, cauciucul crăpat.

Pe canapea, în spatele lui, mama deschide ochii. Se mișcă fără zgomot, își înalță capul și se uită la el.

— Hm, murmură el în barbă.

Se duce în bucătărie, scoate un aparat foto vechi dintr-un sertar și face o poză a desenului, înainte de a-l pune la loc în sufragerie și de a pleca în vârful

picioarelor. Lumina aurie se stinge, dar știu că ochii mamei sunt încă deschiși, încă privesc.

Culorile se schimbă.

Mama, pregătind gofre, într-o sâmbătă dimineață. Probabil că nu mă sculasem încă, pentru că Axel stă singur la masă, răsucind în neștire o cană de cafea.

Părul lui este ciufulit, zburlit în direcții nostime.

— Voi doi faceți o pereche bună, spune mama, punând frișcă proaspătă pe o farfurioară înaintea lui.

— Cine? întreabă Axel. Eu și Leigh?

Mama dă din cap.

— Ține foarte mult la tine, știi?

Axel râde stânjenit.

— Este cea mai bună prietenă a mea.

Mama dă din cap din nou.

— Rar vezi așa o prietenie puternică.

Axel face mare spectacol din tăierea celor două gofre ale lui în bucăți minuscule.

— Aveți sirop? spune el.

Mama scoate un borcănel din frigider.

— Mă bucur că te are, spune ea cu jumătate de zâmbet.

Bucătăria pâlpâie și dispare.

62

Patruzeci și trei de zile.

Șase rămase.

Mă gândesc la ultima amintire – mama încercând să-i vorbească lui Axel despre mine. Capul mi se înceţoşează în tonuri sepia.

De ce a fost nevoie să văd scena asta? Ca să-mi amintesc câte s-au rupt între mine și el? Nu înțeleg cum asta îmi oferă ceva util.

Încerc să-mi alung ceața din cap. Totul pare zimțat și crăpat, pătat cu cerneală neagră. Știu că este doar confuzia produsă de insomnia mea și nu lumea reală. Dar nu pot să nu simt că totul începe să se prăbușească.

În dimineața asta nu este nimeni în chioșcul din parc, așa că waigong și cu mine ne-am instalat pe una dintre băncile lui.

Peste tot în jurul nostru răsună corul de cicade și conversațiile păsărelelor.

Pe masa de lemn este o tabletă pătrată de piatră, cu linii albe crestate în ea, închipuind niște pătrate. În centru sunt gravate litere chinezești. Este o tablă de joc. Mă întreb cum sunt piesele – dacă sunt rotunde ca monedele, dacă sunt gravate cu cârlige și ideograme chinezești.

Bunicul își plimbă degetele peste tablă.

Și apoi eu am o idee. Scot telefonul mobil, trec peste primele două ecrane până ce găsesc aplicația corectă.

— Uite! Vrei să jucăm?

Waigong nu zice nimic, doar se încruntă la telefon.

Ridic patru degete.

— Tot ce trebuie să faci este să obții patru la rând. Și atunci câștigi.

Arăt către mine și apoi plasez prima piesă. Îi iau degetul și apăs pe ecran ca să fac mutarea celui de-al doilea jucător. Este cel mai rapid joc și-l las pe el să câștige, pentru că este doar o partidă demonstrativă.

Apare o scânteie în ochii lui. Cred că înțelege.

— Bun, acum hai să jucăm de-adevăratelea! spun eu.

De îndată ce se încarcă, el împunge în ecran cu degetul mare, plasându-și piesa chiar în centru.

Mutăm înainte și înapoi. Sunt atât de concentrată pe strategie, încât devin neatentă la tablă și dintr-odată el are patru la rând și câștigă.

Bunicul radiază, obrajii i se rotunjesc și gura i se deschide larg, râzând liniștit. Se leagănă înainte și înapoi, arătând mulțumit ca teiul verde.

Câștig următoarele două jocuri, dar el tot zâmbește la mine, extrem de încântat, ca și cum el este câștigătorul, indiferent de rezultat.

De-a lungul potecii, copacii ajung până la nori, legănându-și ușor frunzele. Mergem încet, căutând din nou floarea perfectă. Mă uit cu atenție în toate direcțiile, încercând să găsesc o idee despre cum să-mi folosesc plasa. Mă întreb dacă pasărea vine vreodată aici.

Pe drumul de întoarcere, waigong mă oprește cu mâna și-mi arată o creangă groasă de copac, la nivelul ochilor noștri.

O cicadă cafenie, singură, vie, umflându-se și smucindu-se, umflându-se și smucindu-se.

Năpârlește.

Privim, fascinați, cum își face loc prin partea din spate, unde cochilia s-a deschis ca un costum descheiat la fermoar. Încetișor, corpul proaspăt se zvârcolește și iese afară, verde-pal vărătic. Noile picioruțe se lovesc de câteva ori, ochii precum tușul îi strălucesc de parcă ar ști totul despre lume. Două ghemotoace, strânse ca foile de varză, se desfac din lateral, întinzându-se în aripi lungi, verzi la margine și transparente în centru, moi ca mătasea.

Carcasa, maro și rigidă, atârnă de creangă. O fantomă lăsată în urmă.

63

A apucat mama vreodată să vadă o cicadă năpârlind?

Oare și-a dorit să poată face exact la fel? Să-și lepede pielea și să fie cineva nou?

Erau zile când părea că se transforma în ceva mai tăcut, mai întunecat. Culorile ei se adânceau, dar și amuțeau. Devenea deopotrivă mai ea însăși și altcineva.

Sau poate nu era o transformare. Poate era o dezvăluire de moment. O desprindere a straturilor protectoare.

O ascuțire a creionului, aducând vârful la punctul său cel mai străpungător.

64

Înapoi, în apartament, totul pare mai liniștit. Waipo zâmbește la floarea de dimineață – o singură tijă care se termină cu un buchet de flori micuțe, portocalii, atât de vesele, în formă de stea –, dar nemișcată. Pare foarte obosită, astăzi. Obrajii îi sunt lăsați, ochii puțin mai triști.

În timp ce pune cu polonicul orez fiert, alb și pufos, în castroane, se uită la ușă.

Îi e dor de Feng.

Starea ei posomorâtă este din vina mea. Sentimentul de vinovăție îmi cade greu în stomac și rușinea se înfășoară în jurul meu înțepătoare ca un înveliș de arici, accentuând gândul că am făcut atât de mult rău.

Roșu-intens – culoarea unui creion nervos marcând greșelile pe care le-am făcut.

În sufragerie, o privesc pe waipo aprinzând un chibrit. În cealaltă mână, îi tremură un bețigaș lung de tămâie. Pentru o miime de secundă, vârful se aprinde și el, cu o flăcăruie vie, înainte să scadă la o sugestie de lumină și de căldură. O șoaptă a vieții care emite cenușă și fum, sărând aerul.

Waigong se lasă pe spate în canapea, privind videoclipuri cu volumul dat la minimum. Văd un cântăreț îmbrăcat ca un pirat, ținând în palmă o versiune a lui în miniatură. Clipesc și, în momentul următor, îl văd dansând cu niște tipi mascați.

— Waipo! zic eu. *Lai.*

Ea își ridică ochii la mine.

— *Lai kan.*

Mi-a venit o idee cum s-o înseninez, cum s-o fac să se simtă mai bine.

— *Kan shenme?* întreabă ea. *Ce să văd?*

Dar eu nu știu să-i răspund în cuvinte. O trag de cot spre camera de oaspeți. Alunecăm pe lângă crăpături ca tușul, care se întind de-a lungul pereților, mai largi și mai înalte ca mine. Trecem pe lângă o gaură imensă care se cască într-un colț al apartamentului. Un abis atât de negru și gol că mă cutremur. Tavanul de deasupra este complet crăpat. Linii subțiri, negre, se întind de acolo spre exterior.

Bineînțeles, bunica nu vede nimic din toate astea.

Este viziunea mea insomniacă – cred că este ca o superputere. Gândul aproape că mă face să zâmbesc.

Când ajungem în camera mea, waipo se așază obosită pe pat.

— *Deng yixia,* spun eu. *Așteaptă.*

Când deschid cutia, primul lucru pe care-l văd este fotografia, duplicatul celei de pe altarul lui waipo, proptite de marginea fructierei.

Cele două fete așezate, spătarele ornate ale scaunelor de lemn ridicându-se în spatele lor, picioarele atârnând. Una dintre ele e puțin mai înaltă, puțin mai în vârstă.

Dau cu degetul pe marginile hârtiei fotografice – e dură, de parcă a fost păstrată cu grijă toți anii ăștia. Nu ca exemplarul celălalt, pe care waipo probabil îl ia să-l privească în fiecare zi, cu marginile moi și cu urme de degete.

— *Tamen shi shei?* o întreb, întinzându-i fotografia. *Cine sunt?*

Bunica se uită, mijește ochii, și îmi răspunde cu un torent de cuvinte pe care nu le cunosc. Mda. Bine că mai există un mod în care aș putea să înțeleg.

Împing la o parte plasa făcută de mine, care ocupă întreaga parte de sus a dulapului cu sertare, și scot cutia cu tămâie, simțindu-mă dintr-odată importantă și nerăbdătoare. Timp de o secundă, mă întreb dacă *nu* pasărea a adus aceste bețișoare de tămâie, ci îi aparținuseră bunicii de la bun început. Îi întind cutia și arăt spre ideogramele pictate pe capac. Ea dă din cap. Nu pare să o recunoască.

Waipo mă privește cum mă joc cu chibritul. Îl aprind. Duc vârful de jar al bețigașului de tămâie la colțul fotografiei și mă uit cum arde.

Un fum negru erupe. Nu fuioare plăpânde ca înainte. Nu trombe șerpuitoare. Este o izbucnire violentă și înțeleg că fumului nu-i place asta. Nu-i place că am adus o altă persoană.

Fotografia îmi e smulsă din mâini de un vânt invizibil, rotită și ridicată în aer unde explodează cu un trosnet ca de fulger și cade prefăcută în cenușă.

Când mă întorc spre bunica, o văd privind cu ochii holbați.

Nu este nicio licărire.

Nu este niciun fulger.

Culorile nu se inversează.

Sub picioarele noastre, totul tremură, și mă întreb dacă este un cutremur. Se zdruncină atât de tare, încât pereții deja crăpați cad, tavanul se năruie. Waipo țipă când patul fuge de sub ea.

Podeaua a dispărut. Forța de gravitație a dispărut. Plutim prin acel abis negru, făcând tumbe periculoase. Tot ce aud este sunetul respirației noastre.

— Leigh! strigă waipo.

Vocea ei este ca un întrerupător de lumină.

Negrul dispare. Picăm pe pământ, impactul făcând să ne tremure picioarele.

65

– FUM ȘI AMINTIRI –

Un câmp verde. Un cer de culoarea șerbetului. Aici suntem.

Ce naiba este locul ăsta?

Waipo arată spre iarba din față și parcă degetul ei cheamă vântul. O pală vijelioasă trece peste noi, ciufulindu-mi părul și umflând haina bunicii.

Abia când o fotografie zboară pe lângă glezna mea, răsucindu-se și săltând prin aer, purtată de vânt, observ că pe câmp sunt împrăștiate o mulțime de lucruri. Fotografii. Scrisori. Plicuri cu adresa scrisă în chineză.

Zăresc cutia, căzută pe o parte, cu numele meu trecut pe capac cu un marker gros, negru.

Sunt lucrurile pe care mi le-a adus pasărea. Cutia cu suveniruri despre care bunicii au spus că au ars-o. Și de jur-împrejurul ei, bețigașe rupte de tămâie neagră. Ce am făcut?

Waipo se apleacă după o bucată de hârtie mototolită de pe pământ, lângă mine. În clipa în care mâna ei o atinge, apare fulgerul revelator.

Culori afară. Culori înăuntru.

Pământul a dispărut de sub picioarele noastre, înlocuit de covorul bej din biroul tatei. Camera este în penumbră și miroase a rufe curate. Noi stăm chiar lângă biroul tatei, la care el scrie cu stiloul pe o foaie de hârtie. Ce iese de sub peniță nu este engleză. Linii drepte, arcuite și săgeți avântate, care se combină în ideograme chinezești. Tata scrie cu mână ușoară și îndelung exersată.

Stiloul scoate hârșâituri aspre, penița împroașcă – cerneala neagră e absorbită de hârtie, închipuind, aproximativ, un os de câine.

Lângă mine, bunica tresare. Gesticulează cu emfază spre pata de cerneală. Îmi ia un moment să înțeleg că ea recunoaște hârtia aceea.

Adică el…? Gândul cade ca plumbul în stomacul meu. Îi scrie ei? Bunicii?

Tata clatină din cap la vederea petei de cerneală, dar continuă să scrie în jurul ei. Termină scrisoarea, se

semnează în engleză și apoi flutură hârtia ca să usuce mai repede cerneala.

Adună niște lucruri din sertarele lui: mai multe poze cu mine (probabil eram în clasa a șaptea sau a opta), cu mama și câteva cu întreaga familie. Și, completând asortimentul, o selecție din desenele mele – de majoritatea nu-mi amintesc. Un autoportret. Pui de veverițe pictate în pastel. Mâinile mamei peste clapele pianului. Un desen în cărbune al gofrelor de sâmbătă.

Împachetează totul cu grijă într-o mapă de protecție, prinde cu o agrafă scrisoarea lui și bagă totul într-un plic mare și galben. Pe plic există deja o adresă scrisă în chineză, cu *Taiwan (Republica China)* tipărite îngrijit la bază.

— Brian? se aude vocea mamei din hol.

Tata se grăbește să împingă pachetul în zona întunecată din spatele monitorului său.

Apoi se aude un ciocănit – încheieturi moi de degete bat de două ori – și ușa se deschide.

— Vremea cinei, spune mama, băgând capul pe ușă.

Waipo își ține răsuflarea.

Tata se întoarce spre ușă cu un zâmbet, fluturând din degete pe deasupra tastaturii, ca întrerupt la mijlocul unei idei.

— Vin imediat.

Un șuvoi de culori și de lumini, șovăind, bâzâind puțin mai mult decât de obicei.

Apoi întunericul. Apoi strălfulgerarea și culorile se întorc, mai palide. Cred că am sărit înapoi în timp.

Deodată sunt hiperconștientă de tot ce văd, aud și simt. Cred, de asemenea, că pot să simt gândurile oamenilor.

Într-o bucătărie veche, cu pereți din ipsos, o femeie tânără cântă, amestecând într-o oală teșită cu o lingură de lemn. Cu un suspin fericit, se așază pe un scaun de bambus împletit. Cu mâna liberă se ține de pântecul umflat.

Este Yuanyang. Nu mai e fetița din poză, dar nici waipo pe care am cunoscut-o eu. Este undeva între.

Bărbatul ei intră în bucătărie zâmbind. Poartă o uniformă închisă la culoare, părul tuns scurt. E waigong, atât de tânăr, că de-abia îl recunosc.

— Nu pot să mai aștept, spune el. De ce nu vine odată copilul?

Este atât de ciudat să-l aud vorbind, să-mi amintesc că, odată, nu era lipsit de grai.

— N-o să fie o jucărie la cheremul tău, răspunde Yuanyang. O să fie un mic omuleț.

— O ea, spune waigong.

— Cum de ești atât de sigur că e fată? întreabă Yuanyang.

— Cum de ești tu atât de sigură că e băiat? replică soțul ei.

Yuanyang ridică din umeri.

— Am o bănuială.

N-a avut niciodată copii, de unde să știe?

— Pentru mine nu este o bănuială, îi spune waigong. Eu *am visat.*

Întuneric greu. Un fulger. Noi culori.

O scenă foarte asemănătoare cu aceea pe care mi-a arătat-o tămâia înainte: o femeie pe un pat, acoperită cu o pătură. Din nou Yuanyang, deși este cu câțiva ani mai în vârstă decât în scena precedentă. Are ochii obosiți, dar strălucitori. Același soț lângă patul ei, legănând nou-născutul. Este o altă fată, deja plină de muzică, gângurind și clipind la ei.

El merge să înfețe din nou copilul în păturica ponosită și atunci zăresc o pată micuță, cafenie, în cutele moi de sub bărbia copilului. Același semn din naștere pe care l-am văzut din copilărie în scobitura unui gât palid. Asta este mama mea.

— Jingling, vino s-o cunoști pe noua ta soră! strigă Yuanyang.

Soră. Soră soră soră. Cuvântul îmi țopăie în cap, învelit în bumbacul pufos al neîncrederii. Mama mea este sora mai mică. Fotografiile alb-negru ale celor două fetițe – ele sunt. Mama și mătușa mea. Dory și Jingling.

O fetiță de patru ani apare din colțul întunecat unde stătuse cuminte. Își roade sfioasă vârful unei codițe.

— Uite, Jingling, spune tatăl ei. Sora ta seamănă mult cu tine când te-ai născut.

Jingling își îndreaptă spatele, încercând să vadă mai bine.

— Îți vine să crezi că ai fost și tu atât de mică?

Tatăl ei zâmbește. Fața îi e scăldată de nădușeală, făcând culoarea bucuriei lui să strălucească mai tare.

Moașa intră grăbită în cameră, dând ordine, învelind fetița nou-născută în scutece curate.

— Jingling, spune moașa. Tu ești soră mai mare acum. Ai un rol foarte important. Ești pregătită?

Ochii lui Jingling sunt mari și ficși.

— Astăzi, viața ta s-a schimbat. Acum ai pe cineva căruia să-i porți de grijă. Primul lucru pe care poți să-l faci, ca soră mai mare, este să te duci să pregătești bucătăria ca să pot să fierb niște apă. Apoi vom putea să igienizăm și să spălăm totul.

Jingling încuviințează și dispare.

Yuanyang ia copilul înapoi și-i sărută nasul turtit. Ce lucru magic, frumos și cald.

Ea radiază de bucurie, dar de asemenea se gândește la mama ei, care o ținuse în brațe tot așa, proaspăt ieșită din pântec, când luase hotărârea să-și vândă copila nou-născută. Yuanyang mută copilul mai aproape. Noua ei fiică miroase minunat, mai bine decât cele mai bune frunze de ceai de pe Muntele Alibung.

— O să fie cele mai bune prietene, spune soțul ei, zâmbitor. Fetițele noastre.

— Da, spune Yuanyang, încălzită de acest gând. Cele mai bune prietene.

O fulgerare. Lumina se schimbă.

Într-o sufragerie pe care n-o recunosc, Yuanyang se plimbă într-un cerc nesigur, în jurul celor două fotolii tapițate cu brocart. A îmbătrânit câteva decenii. Are părul scurt și ondulat; fire argintii sclipesc în lumină. A început să facă riduri pe la colțurile ochilor.

— Te rog, Jingling, spune Yuanyang. Vorbește cu ea. Este nefericită.

Această amintire pare diferită. Îmi trebuie o secundă să mă prind de ce. Este din perspectiva lui Jingling. Și este și încețoșată, mai neclară decât toate amintirile aduse de tămâie. Chipurile sunt greu de deslușit. Persistă un parfum floral dulce – am senzația că sunt în capul lui Jingling.

Ea a devenit o tânără femeie. Părul ei este aranjat într-un coc îngrijit. Poartă o rochie simplă, cu mâneci

largi și umflate.

Yuanyang oftează.

— Tu n-ai dat niciodată atâtea bătăi de cap. Tu ai făcut totul atât de bine. Ai fost întotdeauna atât de conștiincioasă.

— N-ar trebui să ne compari mereu, spune Jingling încet.

Yuanyang clatină energic din cap.

— Pe tine o să te asculte. Spune-i să muncească mai mult. Spune-i că trebuie să înțeleagă care-i sunt prioritățile.

— O să-i spun, zice Jingling, ca s-o împace pe mama ei.

Dar știe că sora ei mai mică are un altfel de spirit, e însuflețită de o altfel de ambiție. Are mult mai multe în gând, chiar și acum când a ajuns la sfârșitul liceului. Visuri care trec dincolo de a fi copilul perfect, soția perfectă. Sora ei, cu ajutorul potrivit și cu sârguință, ar putea fi o artistă adevărată.

Jingling crede asta cu toată tăria: sora ei ar putea dobândi succesul, faima și ar putea fi iubită de lume, dacă lumea ar ști cine este. Modul în care sora ei stăpânea toate sonatele de pian și concertele, când acasă nu avea nimic pe care să exerseze decât o masă ruptă de bucătărie – asta era într-adevăr magic. Este ceva divin în degetele ei. Ceva ce restul familiei nu înțelege.

— Mulțumesc, Jingling, spune Yuanyang, vocea ei debordând de ușurare. Tu știi mereu ce să faci. Pe tine o să te asculte. Sunt sigură.

Și Jingling este sigură, pentru că ea știe ce o să-i spună surorii ei: să muncească mai mult, da. Să-și înțeleagă prioritățile. Dar să știe și că, dacă prioritățile ei sunt diferite de cele dorite de la ea de părinții lor, este în regulă. Dacă ei au nevoie de timp – ani, chiar – ca să înțeleagă acele priorități, Jingling va fi cel puțin acolo ca s-o susțină, să-i facă pe mama și tata să vadă că pentru unele lucruri merită să renunți la toate.

Totul se destramă, pârâind ca paraziții radio. Vine întunericul, apoi fulgerul, se sare la o altă amintire.

În fața Aeroportului Internațional Zhongzheng, Jingling o strânge de mână pe sora ei. Dory e mare

acum, studentă, și gata să plece din țară pentru prima dată. Lui Jingling nu-i vine a crede. Yuanyang stă în spatele lor, pe față având zugrăvită o dezaprobare evidentă.

— Ai tot ce-ți trebuie? întreabă Jingling.

Dory dă din cap.

— Mi-ar fi plăcut să-ți trimiți și tu cererea de înscriere la studii în străinătate. Ca să putem fi în America în același timp.

Jingling zâmbește, scuzându-se.

— Dar dacă pot trece prin volumul mare al tezei mele în vara asta, o să pot absolvi mai devreme. Să economisesc banii de studii!

Un suspin.

— Știu. Ai dreptate.

— Du-te și studiază muzica ta! Du-te și fii inspirată! Vara o să treacă repede și curând vei fi din nou acasă.

Fața lui Jingling strălucește de mândrie pentru sora ei.

— Am un cadou pentru tine.

Ochii lui Dory sclipesc.

— Ce e?

— O surpriză.

Jingling scoate o cutiuță din buzunar. O privește pe sora ei trăgând de panglica de culoare crem și ridicând capacul. Acolo, sculptată în piatră netedă, în nuanțe lăptoase de negru și de verde, strălucește o cicadă de jad. Atât de minuțios lucrată că pare vie. În orice clipă ar putea să înceapă să cânte.

— Jingling! exclamă Dory.

— Am fost la șase bijutieri diferiți ca să găsesc cicada perfectă, spune Jingling. Știu că sunt favoritele tale.

— Este incredibilă! Nu am văzut niciodată una la fel de frumoasă ca asta.

Și-o prinde la gât. Lanțul strălucitor ține cicada atârnată chiar în centrul pieptului, deasupra inimii.

— Mama a ales lanțul, spune Jingling. Vezi cum se răsucește? Este foarte special.

Dory și mama ei își încrucișează privirile pentru un moment foarte scurt. Yuanyang este prima care se uită într-o parte.

— Mulțumesc, spune Dory. O să-l port în fiecare zi.

Surorile zâmbesc una la cealaltă.

— Și eu am ceva pentru tine, spune Dory. Noi gândim la fel.

Scoate și ea o cutiuță, de un roșu intens și aducător de noroc, al cărei capac este pliat ca un origami.

Jingling zâmbește când scoate capacul. Prinsă de catifeaua neagră din interior e o brățară cu ovale de jad ca mugurii de flori, fiecare piatră montată în aur.

Își pune brățara la încheietură. Arată perfect.

Toată scena se zdruncină, ca la cutremur. Culorile se inversează. Un bâzâit static se transformă într-un vuiet atât de puternic că mă dor urechile.

Luminile și culorile se aprind și se sting, se aprind și se sting.

Se aprind.

Se sting.

66

Cad. Mă izbesc de podea. Tușesc prin norii de cenușă.

Cenușă peste tot, pudrând pereții, așternându-se pe toate suprafețele din cameră. Podeaua e acoperită cu grămăjoare și vârtejuri, toate de un cenușiu mort, stins.

Soră. Mama are o soră. Unde e?

Bunica se ridică de pe pat, arătând șocată.

— Waipo… încep să spun.

Nu gândesc limpede și mă doare capul. Care sunt cuvintele de care am nevoie ca să pun întrebarea?

Clătinându-se pe picioare, bunica traversează camera și iese. Împrăștiate prin cenușă se mai găsesc scrisori mâncate de flăcări, colțuri rămase din ceea ce fuseseră odată fotografii întregi. O bucată de sfoară pârlită, care probabil ținuse legat un teanc de plicuri. Cutia primită de la pasăre, distrusă.

Aproape toată tămâia a fost risipită sau arsă – pot vedea șerpii cenușii unde au căzut și au ars până la capăt. Cele câteva bețigașe prețioase care au scăpat sunt rupte, de lungimi diferite.

Plasa pe care am împletit-o din tricouri este pe jumătate mistuită și ce a mai rămas din ea e scrum și se dezintegrează la atingere. Când încerc să văd ce pot salva, țesătura se destramă între degetele mele.

Nu trebuia să fac asta, să o aduc pe waipo; amintirile din tămâie erau doar pentru mine.

Cum era să știu?

Fiecare respirație îmi este anevoioasă, de parcă aș avea o frânghie groasă legată peste coaste, ținându-mi oasele laolaltă. O furtună se pornește în spatele ochilor mei, lansându-mi o durere de cap atroce.

Adun ce pot, doar trei segmente de tămâie. Încă trei ocazii să invoc amintiri, să văd culorile trecutului și să încerc să înțeleg.

67

Telefonul sună să mă anunțe că am un e-mail nou și sunt cât se poate de ușurată. De asta am nevoie acum, exact de genul ăsta de distragere, ceva care să mă ducă departe de sentimentul de prăbușire și eșec.

Sunt șase mesaje la rând de la tata, aliniate ca o listă. Pe majoritatea nu m-am obosit să le deschid. Este unul care spune că suntem în Asia de o săptămână și cât mai am de gând să stau aici? Mă simt ușor vinovată pentru tăcerea mea totală, așa că-i răspund că sunt bine și că vreau să mai stau o săptămână. Vreau, zic, nu *am nevoie,* deși asta-i expresia care-mi bate puternic în piept.

Căci *am nevoie* de mai mult timp ca să urmăresc aceste amintiri și să le înțeleg. *Am nevoie* de timp ca să adun materiale și să împletesc o nouă plasă, să aranjez capcana pentru pasăre. Dar evident că nu-i spun nimic din toate astea.

Apoi deschid cel mai proaspăt mesaj, cel care mi-a fost semnalat adineauri. E de la Axel.

> De la: axeldereckmoreno@gmail.com
> Către: leighinsandalwoodred@gmail.com
> Subiect: (fără subiect)
>
> Era într-o zi de vară, anul trecut, când stăteam în mașina lui Caro, lângă pădure. Am vorbit despre ideea de a fi îndrăgostit și a fost ceva ciudat. Mereu am vrut să te întreb despre asta. N-am reușit niciodată să aflu cum să întreb**.**

Închid ochii. Mă întreabă acum?

68

VARA DE DINAINTEA CLASEI A ZECEA

— Ce-ai zice să te învăț și pe tine, Leigh? mi-a propus mama, întoarsă pe jumătate pe băncuța de la pian ca să se uite la mine. Doar elementele de bază.

M-am ridicat de pe canapea și am clătinat din cap din obișnuință, îndulcind refuzul cu un zâmbet.

— Nu azi, mamă.

Ea m-a privit lung, în timp ce-mi adunam creioanele. Vinovăția s-a așternut peste mine. Ar fi trebuit să spun da? O refuzasem ani de-a rândul. Nu fiindcă nu-mi doream să mă învețe mama, ci pentru că nu aveam niciodată dispoziția necesară. Și îmi făceam griji că n-o să fiu destul de bună.

— Poate ieși cu Axel și Caro, a sugerat ea. Stai prea mult aici cu mine.

Vinovăția s-a triplat. Oare-și dădea seama că ardeam de nerăbdare să ies din casă? Fusesem pedepsită toată vara*, pentru acel act stupid de dispariție*, cum spunea tata, chiar dacă a fost vina lui că am ajuns în tabără. Nu-l mai văzusem pe Axel de o grămadă de timp – partea din pedeapsa mea pe care o simțeam cea mai absurdă – și gândul la el era o vânătaie albastru-cobalt peste care mă loveam, fără voie, mereu.

După tratamentul mamei de la începutul verii, lăsasem baltă planurile de a-mi găsi o slujbă și începusem să-mi petrec tot timpul cu ea. Aș fi făcut-o și dacă n-aș fi fost pedepsită. Zâmbetul pe care-l afișase în ultimele săptămâni – atât de sincer, de radios – mă convinsese că se vindecase de-adevăratelea. Dar îmi făceam griji și că, odată ce aveam să plec în fiecare zi, când începea școala, ea s-ar putea cufunda înapoi în întuneric.

Nu puteam să scap de sentimentul că trebuia să-i dăruiesc cât mai mult, că eram sprijinul care o ținea pe ea pe picioare.

— Du-te! a spus ea, de parcă putea să vadă războiul meu interior. Vara ta aproape s-a sfârșit. Bucură-te de timpul tău!

M-am silit să dau din cap. Lucrurile stăteau, de fapt, puțin mai bine. Mama mergea la un terapeut. Începuse deja de o lună tratamentul cu un nou medicament. Tata și cu mine respiram mai ușurați.

Prin urmare, am trimis niște mesaje, simțindu-mă vinovată când răspunsurile care au sosit foarte repede mi-au adus o alinare grozavă. Caro a propus să mergem la pârâul pe lângă care treceam când ne duceam la școală. Voia să facă poze la lumina lunii.

Seara de august era fierbinte și înăbușitoare, deși nu atât cât fusese ziua. Cerul era deja maroniu ca un râu, cu dâre de foc care goneau norii. Licuricii ieșiseră, clipind, și zburătăceau leneș prin aer.

Caro a deschis portbagajul ca să scoată lanterne, tripoduri și bucăți mari de voal. Axel și cu mine ne aduseserăm caiete de desen și lanterne cu clame doar de amorul artei. Cheslin venea în urma noastră cu un braț de rochii vechi, toate de catifea, satin și tafta, cu nasturi de perle și panglici strălucitoare.

Am înaintat greu printr-o pajiște necosită, iarba deasă ajungându-ne până la șolduri. Caro ne-a condus în mijlocul unui crâng întunecat, unde șoimii zburau mereu ba înăuntru, ba afară, și de unde puteam auzi gâlgâitul apei.

— E frumos, a spus Axel, atât de încet, că am fost foarte sigură că voise să-l aud doar eu.

— Este, am încuviințat.

— N-am mai făcut de mult ceva de genul ăsta.

Putea să-mi vadă în ochi culoarea dorului de el?

— Aici! a strigat Caro, oprindu-se unde era un luminiș între trunchiurile dese. Aici e perfect.

Am dat cu toții o mână de ajutor la aranjatul voalurilor. Am înfipt lanterne între crengi, am pus reflectoare pliabile pe pământ, ca să direcționăm razele. Când am terminat, soarele dispăruse. Răsărise luna, deși era pe jumătate acoperită de nori, ceea ce crea o atmosferă nepământeană, razele palide încrucișându-se printre ramuri, luminând țesătura subțire.

Cheslin și-a pudrat fața și a început să îmbrace rochiile peste tricou și șort. Caro a mutat-o jumătate în umbră, în fața aparatului foto. Cheslin a devenit o fantomă.

— Lucrez la o serie nouă, a spus Caro. Se cheamă „Chemarea de Tărâmul Morții a fetei Cheslin”.

Axel și cu mine am găsit un buștean căzut pe care să ne așezăm, dar era prea întuneric și amândoi eram prea distrați ca să putem desena. Ne-am uitat cum Cheslin devine o zeiță, o silfidă, o creatură înviată. Am privit în timp ce lumea lui Caro s-a limitat la Cheslin și numai la Cheslin. Aparatul foto s-a supărat și s-a închis.

La un moment dat, Cheslin a început să-și scoată hainele. Șortul, tricoul. Și-a desfăcut sutienul…

— Ho! a spus Axel, singura lui silabă împungând aerul.

— Ah! făcu Cheslin, întorcându-și fața.

A clipit de parcă abia acum ne vedea.

— Te deranjează?

El a tușit și a dat din mâini, ca și când ar fi spus, *Continuă*!

Cheslin a ridicat din umeri.

— Este, până la urmă, doar un corp.

Caro a zâmbit.

Fața mea ardea. Axel credea că Cheslin este sexy? Era genul nimfă, cu membrele elegante și părul blond și lung. Avea o grație naturală pe care eu n-aveam s-o am niciodată. În timp ce ea strălucea, eu parcă eram dată cu cărbune.

Cheslin și-a desfăcut larg brațele și și-a dat ochii peste cap. Arăta ca un personaj din filmele de groază. Un vânticel îi sufla părut într-o parte.

— Da, spunea Caro. Da, așa este perfect.

Corpul meu era tensionat, întins ca o coardă de pian. Eram foarte sigură că nu mă interesau fetele, dar stând acolo și privind mă simțeam ca un voaierist. Fierbințeala mă străbătea prin tot corpul, adunându-se în stomac. Voiam să simt ce simțeau Caro și Cheslin. Le invidiam fiorul.

— Hai să mergem! a spus Axel, ridicându-se abrupt.

În același timp reticentă și ușurată, l-am urmat ieșind din pâlcul de copaci. Caro și Cheslin nici măcar nu ne observaseră plecând.

În mașină era înăbușitor; ne-am așezat în spate și am lăsat portierele larg deschise.

— Îmi pare rău, începuse să devină puțin ciudat pentru mine, a spus el.

Ochii mei au măsurat spațiul dintre noi. Aveam destul loc ca să ne lăfăim și totuși, într-un fel, ajunseserăm destul de apropiați ca să ne simțim căldura trupurilor, atrase ca niște magneți.

Am înghițit în sec.

— A fost cam ciudat.

Doar câțiva centimetri de el. Mă gândeam la ce spusese Cheslin: Era doar un corp.

Ignoră faptul că este trupul lui Axel. Ignoră faptul că ai văzut corpul aproape gol, cu doar o lună și jumătate în urmă. Ignoră faptul că vrei să vezi acel corp din nou.

Doar. Un. Corp.

— Era aproape ca și când le priveam cum fac sex sau cam așa ceva. Doar că ele nici măcar nu se atingeau.

Cuvântul *sex* a înflorit în aer ca un chibrit.

M-am mișcat puțin pe locul meu, așa încât să fiu în pericol mai mic de a mă apleca peste el în mod accidental.

— Știi, obișnuiam s-o văd pe Cheslin, când și când – mult înainte să-mi spună Caro cine era. O vedeam pe stradă sau urcând în mașină sau doar plimbându-se în uniforma ei. La vremea aia, aș fi crezut că era doar o fată obișnuită de la școala pregătitoare. Asta îți arată cât de plini de surprize pot fi oamenii când ajungi să-i cunoști. Ele două par atât de diferite, privite din afară. Ce noroc că s-au găsit una pe cealaltă.

— Ar putea fi doar atracție sexuală, a spus Axel.

Asta m-a surprins. Grosolănia nu era genul lui.

— Sunt împreună de mult timp. Trebuie să fie mai mult decât atracție sexuală. Cel puțin din partea lui Caro – cred că ea este… îndrăgostită.

— Uau! a făcut Axel.

— Ce? M-am întors să-l privesc. Pari sceptic.

— Cred că – nu știu cum ar trebui să simt. Caro cum știe?

M-am simțit defensivă, oarecum.

— Cum știe lumea? Pur și simplu știi.

Mi-am întors ochii către un punct în pădure unde puteam să văd luminile încrucișate printre copaci.

— Știi atunci când ți-e dor de cineva pe care tocmai l-ai văzut cu o oră în urmă. Când nu poți să nu-ți imaginezi cum e să-l săruți. Când ești irațional de fericit, doar pentru că sunteți în aceeași cameră. Când ești dependent de… prezența lui.

Axel mă privea. Simțeam asta. Mi-era teamă să mă uit la el.

— Dar cum poți să fii sigur că toate astea nu sunt o chestie trecătoare?

— Nu poți, presupun.

Am ridicat din umeri și atunci cotul meu s-a atins de brațul lui.

— Pari atât de convinsă de ceea ce spui. De parcă ai trăit-o.

— Poate că da. Poate că nu.

Replica mi s-a părut stupidă și am tăcut. Apoi:

— Poate că e greu pentru tine să crezi din cauza mamei tale.

Pentru că nu vrei să fii părăsit din nou.

El s-a încordat și eu imediat am regretat ce am spus. M-am uitat cu coada ochiului cum își lasă umerii în jos și trage aer în piept.

— Poate, a spus el.

M-am gândit la tata care-și cheltuia toți banii pe convorbiri internaționale cu Taiwanul pentru a vorbi cu mama. M-am gândit la poveștile mamei despre prostiile pe care el le-a făcut la primele lor întâlniri. Trucuri de magie stângace și glume fără sens. Obișnuiam să râdem atât de mult de asta, că nu mai puteam respira, până simțeam că explodăm.

Erau astea lucruri trecătoare? Erau părinții mei încă îndrăgostiți? Se cunoșteau de fapt unul pe celălalt?

— Nu cred, totuși, a spus Axel, întorcându-mă la conversația noastră. Sunt de acord.

— Ești? m-am mirat eu.

— Da. Căci toate lucrurile pe care le-ai descris tu… cred că și eu am aceleași simțăminte.

Întreaga greutate a spuselor lui m-a lovit în piept și m-a zdrobit sub călcâiul ascuțit al unei cizme imaginare. La cine visa el? Cine-l făcea irațional de fericit? Îmi imaginam o altă Leanne Ryan intrând în

viața lui. Asta urma să fie tiparul lui – să înceapă fiecare an școlar cu o nouă prietenă?

— A.

Vocea mea a sunat atât de îndepărtată.

— Nu prea știu ce să fac, a spus el. Când simt așa, vreau să zic.

Gura mea a format cuvintele fără să-mi dau seama că le rosteam.

— Păi, o să te lămurești tu.

— Da, a spus el. Presupun.

69

Uneori, adorm la ivirea zorilor.

Lucrul ciudat este că știu că asta este. Un întuneric rece mă învăluie. Pulsația din tâmple se oprește, în cele din urmă. Binecuvântatul neant.

Și apoi ochii mei sunt larg deschiși și eu sunt înfășurată într-o ceață cenușie, într-o furtună care se răsucește și vântul se întețește și eu pot auzi fâlfâitul haotic al aripilor.

Este un vis este un vis este un vis.

Știu că este la fel ca visul dinainte și totuși nu-l pot opri. Nu mă pot trezi.

— Mamă! strig eu.

— Leigh!

Vocea ei este disperată. Fâlfâitul neregulat.

Ea țipă.

— Mamă!

Nu pot s-o văd, dar întind mâna oricum.

Apare o sclipire de roșu, un nor de pene care-mi explodează în față. Furtuna le înghite.

O licărire de fulger. Un zgomot asurzitor. Tunetul lovește chiar în fața mea. Totul se luminează într-o lovitură de cuțit de un alb orbitor și-i văd silueta printre nori.

Ea țipă. Este un sunet rece, groaznic, de animal. Mă spintecă. Îi miros carnea arzând. Cu următoarea respirație, înghit puțin din norul furtunii.

Praful de cenușă îmi acoperă gura.

70

A doua zi, bunica nu spune un cuvânt. De fiecare dată când ochii ei îi întâlnesc pe ai mei sunt distanți și neatenți. Se gândește oare la lumea unde ne-a purtat fumul? La amintirile pe care le-am văzut? Aș vrea să pot s-o întreb ce culoare au gândurile ei.

Mă duc să mă plimb în oraș de una singură, fiecare pas de-al meu, greu și albastru ultramarin, sperând să găsesc vreun semn de la pasăre. Dar azi nu văd nimic. Îmi pierd ziua gândindu-mă la ceea ce trebuie să fac.

În capul meu, învârtindu-se ca un vultur, o incantație pe care n-o pot opri: *Patruzeci şi patru de zile. Patruzeci şi patru de zile.*

Imagini din vis pâlpâie în spatele pleoapelor mele cu fiecare clipire. Privirea lui waigong se mută ca un pendul, înainte și-napoi, între mine și bunica. Își dă seama că e ceva în neregulă.

— Feng, spun eu, masochist, experimental sau poate fără niciun motiv de fapt.

Waipo ridică privirea.

Înghit un suspin. Mă zgârie pe gât.

— *Wo… men… qu…*

Chineza mea stricată o simt ca pe un zid insurmontabil. Termin cu *zhao ta,* rugându-mă să fi găsit tonurile corecte, sperând că am putut transmite ideea.

Să mergem s-o găsim!

Pentru că am obosit stricând lucrurile. Dacă nu m-aș fi simțit atât de vinovată, nu aș fi adus-o pe waipo în fum și dacă n-aș fi făcut asta, n-aș fi distrus totul.

Dar poate cu Feng e ceva ce pot repara. Este ciudat fără ea aici – și mi-e rușine să gândesc asta, dar am nevoie disperată de ajutorul ei. Cunoaște Taipeiul și-mi cunoaște familia – ea mă poate ajuta să fac o plasă nouă și mai bună și să găsesc cea mai potrivită cale de a ademeni înapoi pasărea.

Încerc să o spun din nou: *Qu zhao ta.*

Bunica clipește la mine. Nu sunt sigură că înțelege. E nevoie de multă convingere ca s-o fac să se încalțe și să meargă afară cu mine.

Soarele s-a rotit deja către cuta orizontului. Aerul e puțin mai răcoros, umbrele sunt moi, dar încă se joacă pe afară. E bine că am păstrat bucata aia de hârtie cu antet Hello Kitty, cu adresa lui Feng scrisă pe litere în pinyin – hărțile Google arată că nu este o călătorie prea dificilă.

În tren, waipo scoate mătăniile de lemn de pe încheietura ei și le învârte între mâinile moi, pline de riduri. Degetele ei găsesc capul brățării unde mărgeaua guru este legată cu un nod elaborat în formă de buclă. Închide ochii și trece cu degetul mare peste fiecare piatră, una câte una, răsucind tot cercul până ajunge la cap. Mă întreb dacă se roagă pentru noi ca să găsim pasărea.

O voce plăcută anunță în patru limbi numele fiecărei opriri. Mandarină și taiwaneză. Engleză. A patra trebuie că este hakka[13]. Cred că așa a spus tata. Vocea circulă prin limbi ca un cântec. Ca o vrajă. Aștept numele corect ca să ne vrăjească afară din tren. Când o face în cele din urmă, cerul a devenit întunecat. Norii trag voalul nopții peste ei ca o pătură. Rozul și portocaliul s-au micșorat în umbra amurgului.

Waipo mă urmează, în timp ce studiez harta pe telefon și ne îndreptăm către punctul unde locuiește Feng. Traversăm intersecții mari, unde mopeduri și motociclete trec cu pasageri obosiți, sacoșe cu legume, unele din ele cu căței de companie cocoțați în spațiile dintre picioarele motocicliștilor.

Apartamentul lui Feng este pe o alee rezidențială, îndesat adânc înăuntrul unui ghem de drumuri înguste. Pășesc direct până la treapta largă de beton și ușile duble de oțel strălucitor și sun la numărul 1314.

Niciun răspuns. Apăs din nou, ținând butonul pătrat și prăfuit câteva secunde mai mult. Tot nimic.

Verific adresa ca să mă asigur că am sunat la apartamentul corect. Poate dacă așteptăm puțin, va veni acasă.

Privim cerul cum se face roșu și apoi negru, urmărim vântul gonind norii de deasupra. Mă întreb, dacă decojești toată întunecimea asta, poți găsi acel albastru YInMn? Poate că acolo se ascund toate celelalte culori

– într-o dimensiune a lumii pe care noi n-o putem vedea, între cer și restul universului.

Apoi încep să mă gândesc la posibilitatea unor alte dimensiuni. Poate sunt așezate una peste alta, ca paginile unei cărți astfel încât nu le poți vedea decât dacă te uiți dintr-un anumit unghi. Dimensiunile dintre realități. Dimensiunile dintre viață și moarte.

Poate că acelea sunt locurile unde trăiesc duhurile.

Waipo oftează și, ușor, cu grijă coboară treapta, întorcându-se pe drum.

— Așteaptă, spun eu, cuvântul ieșindu-mi automat în engleză.

Bunica se întoarce și clatină tristă din cap. A obosit așteptând.

Totul din corpul meu devine greu și dezamăgit și ia culoarea prafului, pe măsură ce mergem pe alee și trecem de colț. Trag aer adânc în piept, gustând aerul.

— Leigh!

Sunetul numelui meu e ca lama rece a unei chei răsucindu-se în broască.

— Ce faceți aici?

Feng stă în spatele nostru, o jumătate sculptată în umbră, o jumătate palidă sub felinarul străzii. Chiar și în întuneric pot vedea modelul albăstrițelor pe bluza ei.

Privirea lui waipo se mută rapid de la una la alta.

— Am venit să te găsim, răspund eu.

Pentru prima dată, Feng pare că nu are cuvinte.

— De ce nu mergem să mâncăm ceva? propune ea, în cele din urmă. Este o piață de noapte în apropiere.

Străbatem alei șerpuitoare, mergând în tăcere, ascultând mașinile și mopedurile trecând pe lângă noi. Conversațiile ocazionale, venind prin plasele de la ferestre. Șuieratul și pocnitul unei tigăi în care sfârâie ulei încins.

În aleea următoare, o familie mare a așezat un rând de mese încărcate cu lumânări roșii, înalte, și mâncare proaspăt pregătită. Orez prăjit, vinete, un amestec de bambus și ciuperci. Trei pești întregi într-o baltă de sos, împodobiți cu ceapă verde. Cremă de soia, găluște și chifle albe, pufoase, și altele.

Fiecare farfurie are înfiptă în centru un bețigaș cu tămâie. În pieptul puiului, într-o piersică rotundă.

Bețigașe băgate în ferestrele de celofan, stând drepte, în mormane de orez lipicios, în grămezi de tăiței.

Și mai la o parte, un butoi de metal, scuipând flăcări. Copiii aleargă în jurul mesei, adunând bucăți de hârtie strălucitoare, cu cerneală roșie și foiță aurie, pe care le aruncă în foc.

— Ofrandele Lunii Fantomelor, explică Feng. Hârtia aurie reprezintă banii fantomelor.

— Ofrande? Mâncarea asta este pregătită pentru fantome?

— Bineînțeles. Fantomele vor și ele să mănânce, știi. Sunt mai înfometate decât oricine altcineva.

Știm că am ajuns la piața de noapte după mulțimea de oameni. După firmele colorate și lumini. După fumul mâncărurilor prăjite și făcute la grătar.

Waipo mă ia de cot și-mi arată un chioșc unde un om întinde un sos pe o tratație dreptunghiulară prinsă pe un bețigaș de lemn și o rostogolește apoi în făină de alune.

— Plăcintă sângerete de porc, explică Feng și, la început, cred n-am auzit-o bine. Ai încercat-o?

Bunica mă înghiontește din nou și se mișcă să se așeze la coadă.

Eu dau din cap repede.

— Ăăă… e-n regulă.

— *Hao chi!* spune waipo. *Delicioasă!*

Bâțâi din nou din cap.

Feng zâmbește puțin.

— Hai! Hai să mergem acolo!

Prin fum, prin gloata de oameni, dincolo de tarabe care vând mâncăruri prăjite, dincolo de intersecția următoare unde blocajele încurcă traficul – și ne oprim, în cele din urmă, din nou în fața unui cazan mare cu supă, acoperit cu perle grase, albe ca zăpada.

— Este o supă dulce de orez dospit, spune Feng. Cu găluște de orez.

— Orez dospit? ridic eu o sprânceană.

— Este foarte bun. Crede-mă!

Dă comanda și ne așezăm la o masă laterală.

Două castronașe apar imediat în fața mea și a bunicii. Boabe de orez și rotocoale tulburi de ouă plutesc în jurul sferelor albe și roz pastel. Waipo îmi dă o lingură.

— Și tu? o întreb pe Feng.

Ea clatină din cap.

— Nu mi-e foame. M-am gândit să încerci tu o gustare bună.

Pun lingura jos și înghit în sec.

— Îmi pare rău.

Feng coboară privirea.

— N-ar fi trebuit să-ți spun lucrurile alea. Am depășit cu mult limita. Tu n-ai făcut altceva decât să ajuți.

— Este în regulă, spune ea.

Lângă mine, waipo soarbe din supa ei, fie nepăsătoare la încordarea existentă, fie ignorând-o intenționat.

— Oamenii care sunt îndurerați adesea nu se pot abține.

Cuvintele lui Feng sunt rostite pe un ton care arată că ea cunoaște asta din proprie experiență.

Aștept să văd dacă va continua.

— Știu cum e, spune ea încet. Eu… ei bine, și eu mi-am pierdut familia.

Fumul de la o tarabă apropiată se abate spre noi. În stradă, un câine fără zgardă dă din coadă, sperând că îi va lăsa și lui cineva de mâncare. Mama de la masa alăturată își ceartă copilașul care a răsturnat un castron.

— Îmi pare rău, spun eu. N-am știut.

Am acea curiozitate groaznică și încerc să-mi imaginez ce vrea să spună. *Familia mea.* Toată familia? Este singura care a rămas? E nepoliticos să întreb.

— E-n regulă, spune ea.

Expresia de pe fața ei este greu de citit.

Apoi îmi amintesc cum a spus că era plecată de acasă de mult timp. Mă întreb dacă asta are de-a face cu restul.

— Mă face să mă gândesc la puținele fire rămase care mă leagă de ei. Mă alină să văd Ofrandele Lunii Fantomelor – mă ajută mereu să simt că încă mai există acea legătură cu familia mea. Știi, pentru că duhurile lor sunt încă aici.

Înțeleg ce vrea să spună.

— Ne este mai ușor să știm că, într-un fel, cei dragi sunt încă parte din lumea asta.

— Exact.

Feng îmi oferă un zâmbet trist.

— Hai! Mănâncă!

Găluștele de orez sunt lipicioase și umplute cu pastă de susan care se topește ca un gălbenuș moale. Delicioase. Supa în sine este dulce, ușor acrișoară, cu o idee de gust de alcool.

— Foarte bună, nu? spune Feng, înveselindu-se puțin. Lucrul care-mi place mie cel mai mult este textura. Sora mea obișnuia să susțină că cel mai bun mod de a o mânca este să faci o gaură în una dintre găluște și să mănânci întâi umplutura.

Mă opresc cu lingura la jumătatea drumului către gură.

— Ai o soră?

Feng clipește.

— Da, am avut o soră. Se uită într-o parte. Nu aveam de gând s-o pomenesc.

Simt un nod în gât când îi spun:

— Și mama mea are o soră. Dar nu am știut. Am aflat de curând.

O femeie cu un șorț pătat se întinde între noi ca să ia un teanc de castronașe murdare și linguri și noi rămânem tăcute un moment îndelungat.

— De fapt… Am vrut s-o întreb mai multe pe waipo. Aș putea? Ăă, ai putea tu să traduci? Eu… nu știu nimic despre mătușa mea.

Feng se întoarce către bunica, vorbindu-i cu voce joasă. Ochii lui waipo se luminează. Împinge supa deoparte și începe să vorbească.

— Mătușii tale îi plăcea să mănânce. Îi plăcea să descopere tratații noi. Popo spune că nu a văzut niciodată o altă fată care să mănânce atât de mult – era… preferata lui Jingling. Dacă-i era foame prea mult timp, devenea nervoasă și încăpățânată.

Fața mi se întinde într-un zâmbet.

— Încerca foarte tare să fie o soră mai mare bună. Isteață, de nădejde. O bună profesoară. Lucrurile de care era pasionată voia să le împărtășească neapărat cu lumea. De pildă, poezia americană. Era obsedată de o poetă numită Emily Dickinson.

Numele îmi sună în urechi ca un gong.

— Emily Dickinson?

— Da, continuă Feng. Mereu recita când o poezie, când alta. Ori de câte ori încerca s-o învețe pe mama ta despre poezia americană, se aprindea ca un foc – era dragostea ei cea mare.

Mama a avut aceeași pasiune. Felul în care striga *Da! Exact!,* atunci când un elev de pian reușea să interpreteze corect o fugă. Fața ei plină de nerăbdare liliachie, ori de câte ori îmi propunea să mă așez la pian, pentru o primă lecție.

— Surorile sunt foarte norocoase, spune Feng încetișor. Sunt membre ale familiei și, de asemenea, cele mai bune prietene. Chiar și în viața de apoi cred că ele recunosc prezența celeilalte mai bine decât oricine altcineva.

Viața de apoi. Mă întreb dacă Feng a simțit prezența propriei surori?

— Pot să te întreb ceva?

Vocea mea este nervoasă și ezitantă.

— Bineînțeles, spune Feng.

— Ai văzut vreodată o fantomă?

— Cred că oamenii văd fantome tot timpul, spune Feng. Pentru că duhurile *vor* să fie văzute. Vor să se asigure că există cu adevărat. Alunecă înapoi în lumea asta, după ce trec de porțile morții într-o altă dimensiune, și deodată aud fiecare gând, vorbesc toate limbile, înțeleg lucruri pe care nu le-au înțeles când trăiau.

Eu dau din cap aprobator.

— Și tu? întreabă Feng. Tu ai văzut vreo fantomă?

— Nu sunt sigură că erau chiar fantome, dar foarte pe-aproape. Dacă ți-aș spune…

Fac o pauză, gustând cuvintele înainte de a le rosti. Sprâncenele ei se ridică.

— Dacă mi-ai spune ce?

— M-ai crede dacă ți-aș spune că am văzut-o pe mama?

Feng tace, cântărind întrebarea. Apucă un șervețel și începe să-l împăturească metodic, ca pe un origami, în două, în patru, apoi în triunghiuri, netezind dungile cu unghia.

— Da, spune ea, în cele din urmă. Te-aș crede.

Mă las pe spate în scaunul meu, simțindu-mă într-un fel mai ușoară.

Feng se uită la mine pieziș.

— Și unde ai văzut-o?

— Aici. Și acasă, de vreo două ori. Ea este…

Mă opresc pentru că știu că sună absurd.

— Hm. O văd ca pe… ei bine… este o pasăre mare, roșie.

— O pasăre, repetă Feng.

Bunica face un zgomot care ne atrage atenția. O privesc în timp ce se apleacă să ia ceva din colțul din umbră, întunecos, de sub partea ei de masă.

Ridică o pană lungă, mătăsoasă, de culoarea trandafirului.

71

Am crezut că, după noaptea asta, o să pot să dorm, dar nu mă gândesc decât la pana aceea, și la duhuri, și la alte dimensiuni. Și la ce este real.

Și la culori.

Acum văd culori în întuneric. Câteodată închipuie forme sau chiar chipuri. Câteodată se supără pe mine, se transformă într-un roșu tulbure, clocotitor. Câteodată încearcă să mă liniștească, atrăgându-se ca niște cristale într-un albastru-pal, prăfuit.

Nici măcar nu-i nevoie să închid ochii. Culorile sunt acolo, plutind deasupra mea, ca niște mici martori ai adevărului. Unde merg gândurile mele, merg și ele.

Vreau cu disperare să dorm. Aș accepta și un coșmar.

Culorile iau forma unei fețe. Ca un desen în pastel. Cunosc ochii ăia. Nasul. Bărbia.

— Mama? spun eu, încet.

Ea dispare într-un nor roșu și culorile se destramă în nimic.

72

TOAMNA, CLASA A ZECEA

Răcoarea de septembrie târziu tocmai începuse să se instaleze. Cursul de artă era al nouălea – ultimul curs al zilei – și, în timp ce-mi strângeam lucrurile, Dr. Nagori m-a luat deoparte ca să-mi spună că dăduse un telefon la mine acasă.

La început, am crezut că aveam probleme cu profesorul meu favorit.

— Am vrut să vorbesc personal cu părinții tăi, ca ei să ia chestiunea în serios, spuse el.

— Amândoi părinții?

Trebuia să aflu de cât control al problemei dispuneam.

— Mama ta a răspuns la telefon. I-am spus că sunt de părere că ar trebui să prezinți un portofoliu la Kreis, în Berlin.

Am clipit. Era greu să înțeleg. De un singur lucru am fost sigură: de fapt, nu aveam probleme.

— Berlin?

— Kreis – *Raum für Kunst,* spuse el. Îți amintești de diapozitivele de săptămâna trecută, de la seriile artiștilor tineri? Acelea au fost expuse la Kreis, o galerie pentru tinerii artiști pe cale să se lanseze.

Îmi aminteam, dar tot nu am înțeles ce voia să spună. Eu nu eram nemțoaică. Nu eram un artist adevărat. Eram doar o elevă de liceu.

— Vara viitoare se organizează ceva nou: o prezentare internațională pentru artiștii sub optsprezece ani. Va fi o expoziție jurizată. Trebuie să trimiți un portofoliu până la începutul lui iunie. Tema este suprarealismul – lucrările tale se vor potrivi bine.

Iunie. Era atât de departe.

Nu știam că până în iunie totul se va răsturna cu susul în jos. Că așa, cât ai clipi o dată, totul putea să se schimbe.

De fapt, nu cât ai clipi o dată. Cât ai lua câteva înghițituri. Cât ai face patru tăieturi.

— Lunile vor trece mai repede decât gândești, m-a prevenit Dr. Nagori. Te sfătuiesc să lucrezi serios încă

de pe acum. Lucrările pe care le-ai făcut sunt excelente. De parcă vara ți-a dat o nouă pereche de ochi, o nouă perspectivă. Vreau să văd că te dezvolți cu acest ultim set…

Mă întrebam dacă el realiza la ce mă înhămam. Dacă putea ghici măcar că tata ura timpul pe care-l petreceam cu caietul meu de desen.

Dacă afla tata, pentru nimic în lume nu m-ar fi lăsat. Parcă-l și auzeam: *Categoric n-o să-ți pierzi timpul cu asta. Leigh, dacă ți-ai folosi aceeași energie ca să studiezi la examene! Sau ca să-ți ridici media de la chimie! Problema nu este că tu nu muncești mult – ci doar că te concentrezi pe lucruri greșite.*

Însă doar dacă afla. Poate că n-o să afle.

— Dacă taxa de înscriere este o problemă, cred că aș putea convinge școala să o acopere, adăugă Nagori liniștit, cu blândețe.

Încerca să-mi ghicească gândurile și mie îmi trecu prin minte că expresia feței mele probabil că nu era pozitivă.

M-am forțat să zâmbesc.

— Mulțumesc. O să… vorbesc cu părinții despre asta.

Stând cu Nagori am pierdut autobuzul, dar n-avea importanță.

Axel tocmai își luase carnetul de conducere și folosea mașina Tinei. Vechea Toyota Camry, vopsită albastru-închis, colțuroasă de ziceai că e o cutie, mă aștepta în spatele parcării pentru juniori. Motorul torcea cu un mârâit perpetuu, dar răspundea perfect la comenzi – Axel mă lăsase să încerc s-o conduc.

I-am povestit despre propunerea lui Nagori.

— Asta-i fantastic, Leigh! strigă el, luând-o la dreapta la giratoriu, pe drumul cel mai scurt spre casă.

Geamurile erau lăsate în jos, căci lui îi plăcea vâjâitul vântului pe la urechi, indiferent cât de rece era. M-am ridicat jumătate din scaun ca să ajung la hanoracul lui din spate. Mirosea a mâncare thailandeză, dar mi l-am pus oricum.

— Presupun, am răspuns eu. A vorbit atât de serios. Nu mi-a dat impresia că ar fi un lucru pe măsura puterilor mele.

— Asta-i doar mintea ta șocată încercând să echilibreze totul.

Axel țipa împotriva vântului.

— Meriți asta.

M-am făcut mică în scaun.

— Și de ce a vorbit numai cu mine? Dar tu?

— Haide, Leigh, nu poți să pretinzi ca toți să fie buni la toate. Acceptă realitatea. Tu ești foarte bună la asta. Nagori vede talentul. Oricine ar vedea, de la distanță de o milă.

— Dar *tu ești* bun. Și tu ar trebui să trimiți. Acuarelele tale…

Axel clătină din cap.

— Arta este treaba *ta.* Nu este a mea. Îmi place, bineînțeles. E distractiv. Dar pentru mine tot ce contează e muzica – tu știi asta. Vizualul doar mă ajută să ajung la ea dintr-o perspectivă proaspătă. Dacă Dumnezeu mi-ar spune, *Ai dat tot ce ai putut, nu mai poți folosi arta,* aș depăși momentul. Dar dacă ar încerca să-ți ia ție arta, cred că te-ai ofili și ai muri. Te-ai face o stafidă. Ar trebui să te îngropăm într-o cutie de chibrituri.

Când am rămas tăcută, el s-a întors să se uite la mine.

— Haide! Ce culoare?

Am dat din umeri. Nu știam.

Doar mai târziu am realizat ce mă frământa. Întotdeauna am simțit arta ca pe ceva al nostru. Ceva ce împărtășeam. Am petrecut după-amiezile de vară colindând pădurile, găsind lucruri noi pe care să le așternem pe hârtie. Dacă școala se închidea din cauza ninsorii, Axel venea la mine, ca să ne facem reciproc portrete.

Când mă lăsă acasă în după-amiaza aceea, îmi ură noroc la discuția cu părinții mei. Închizând portiera mașinii, am avut un straniu sentiment de separare. Chemându-mă deoparte, profu Nagori a tăiat ceva dintre mine și cel mai bun prieten al meu. Eu doream arta mea, doream să fiu bună. Dar îl voiam și pe Axel, exact așa cum îl avusesem întotdeauna. Ca pe un complice. Nu ca pe un susținător.

Mama stătea pe băncuța de la pian, cu spatele la instrument, de parcă mă așteptase să intru. Avea pungi sub ochi; mă întrebam dacă suferea din nou de insomnie. Văzându-mă, se ridică în picioare.

— A sunat Dr. Nagori, spuse ea.

Mi-am scos rucsacul, lăsându-l să cadă pe podea.

— Ce zici despre expoziția de artă?

— Entuziasmată, presupun.

Suna oricum, mai puțin a entuziasm.

Mama își ridică sprâncenele.

— Dr. Nagori a spus că faci o treabă bună. A spus că asta este o ocazie să devii cunoscută. Vrei să fii cunoscută, Leigh? Vrei să te duci? La Berlin?

— Tata n-o să fie de acord. Așa că n-are importanță.

M-am cufundat în canapea.

— Nu, a spus mama ferm. Are importanță. Dacă vrei să mergi, o să mergi.

— Nici măcar nu am un portofoliu pe care să-l trimit, mamă. Asta este prima parte. Întâi trebuie să fiu acceptată. Vor fi aleși doar doisprezece oameni.

— Aaah, a spus mama, vocea ei ocolind o colină. Înțeleg. Ți-e frică.

— Nu mi-e *frică.*

Am ripostat cu atâta dispreț, că până și eu a trebuit să recunosc că era o minciună. Obrajii mi s-au încins.

Mama veni și se așeză lângă mine, pe canapea.

— Este în regulă să-ți fie frică. Dar nu e în regulă dacă, de frică, nu faci nimic. Nu trebuie să stai și să nu faci nimic. Asta nu e viață care să merite trăită.

Am încercat să înghit în sec, dar gâtul nu m-a ascultat. Era ceva blocat pe el, uscat și de culoare violet-metil.

Mai târziu m-am întrebat dacă asta simțea mama? *Că nu făcea nimic*? Că viața ei nu merita trăită?

— Ți-a fost vreodată teamă să faci ceva? am întrebat eu.

— Bineînțeles, spuse mama. Mi-a fost teamă să mă mărit cu tatăl tău. Mi-a fost teamă să vin în Statele Unite. Dar uite acum, cât de fericită sunt. Cât de fericită sunt că am o fiică minunată, atât de dedicată și de talentată.

Mi-am dat ochii peste cap, de parcă jucam un rol. De ce am făcut-o? O regulă teribilă a adolescenților este să fie absolut groaznici când părinții lor sunt drăguți.

Am văzut cum mama a încercat să-mi ignore gestul, de parcă nu-i era adresat ei. Zâmbea, dar ochii ei priveau departe, melancolici, ca și când se umplea pe dinăuntru cu o apă nămoloasă.

— O să faci portofoliul. O să mergi la Berlin.

*

Și alte lucruri se schimbau. Axel făcea mai multă muzică de când intrase în formație. Sala de muzică era chiar după colțul dulapului meu, așa că ne făcurerăm un obicei să mergem la cursul de artă împreună după ce el ieșea de la cursul de jazz. Ceea ce era grozav. Până ce Leanne a început să meargă cu noi.

Trebuia să-mi fi închipuit că nu dispăruse. După cum mi-am dat seama, ea cânta la saxofon alto – cine știe? Presupun că el n-o mai considera atât de enervantă. Erau cam șaptesprezece puști în formația de jazz, cu diverse grade de amiciție între ei, în funcție de instrumentele la care cântau. Am încercat să aflu cum se potrivea Axel în ecuația asta. În majoritatea timpului, el se ocupa de chitara bas, dar știam că, ocazional, schimba cu pianul. Se părea că prietenul lui cel mai bun din formația de jazz era Leanne.

Într-o zi, și-au făcut amândoi apariția de după colțul dulapului meu, râzând enervant de tare. Abia am reușit să urmăresc povestea pe care o spuneau printre hohote.

— …și domnul Chiu își pune cana jos chiar lângă tromboane, spuse Leanne, cadența vocii ei dramatizând totul.

Mă întrebam dacă urma să-i sară ochii din orbite.

Axel chicoti.

— Și noi cântăm cu zel toată bucata până la coda… este prima oară când piesa asta merge ca unsă…

— O să întârziem la cursul de artă, am întrerupt-o eu.

— Bine, bine, mergem și vorbim, spuse Leanne.

Zâmbetul lui Axel era atât de larg, că era gata să spargă o fereastră.

— Tromboanele intră toate și Chiu țipă: „Da! Da!”, de parcă tocmai a avut cea mai bună partidă de sex din viața lui sau ceva asemănător.

Leanne cotcodăcea, sufocată de râs.

— Și Darrell Hudson se apleacă drept peste birou și-și golește valva de salivă în ceașca lui Chiu.

Axel explodează în hohote, cu lacrimi curgându-i din ochi.

Sună clopoțelul și noi alergăm restul drumului, Leanne la sala de studii, eu și Axel năvălind în sala de artă. Nagori își rostogolește ochii la noi. Am început tema zilei și Axel încă râdea, iar eu mă ghemuisem peste planșa mea, sperând că el nu vedea fărâma de durere care se scurgea prin mine albastru-prusian.

73

Este ideea lui Feng.

— Ar trebui să vizităm universitatea mamei tale, spune ea, după ce eu i-am vorbit despre pasăre, după ce i-am explicat de ce încercam să merg în locurile care fuseseră importante pentru mama.

Feng promite să mă ajute să fac un nou plan, zicând că nu crede că ar fi nevoie să împletim o plasă. Ea crede că vizitarea locurilor dragi mamei este exact lucrul potrivit, dar că trebuie să căutam mai bine.

— Dacă pasărea ți-a spus să vii în Taiwan, atunci înseamnă că e ceva ce ea vrea ca tu să faci sau să vezi, spuse Feng. Ceva mai mult decât doar s-o găsești pe ea.

Mă gândesc în urmă la biletul pe care mama l-a lăsat mototolit în coșul de gunoi.

Vreau să vă amintiți

Luăm o mașină până la Yangmingshan, despre care Feng îmi spune că, odinioară, se numea Muntele de Iarbă, din pricina ierbii-de-argint care crește foarte înaltă și a florilor de pe creste. Străbatem drumurile întortocheate, prin buzunare de aer sulfuros. Dincolo de geam, în toate direcțiile: un milion de tonuri de verde. Și, în spatele păturii de verdeață, munții ca niște pasteluri. Straturi peste straturi de albastru, cenușiu și verde, care se rostogolesc unul în altul.

Iar când, în final, ajungem la Universitatea de Cultură Chineză, la Conservatorul cu streșinile de ardezie și acoperișuri tip pagodă, urcăm la etajul patru, trecând prin toate sălile unde mama trebuie să fi stat să exerseze cu orele. Găsim una cu un *BUNĂ!,* scrijelit deasupra clanței. Se întâmplă să fie singura ușă neîncuiată.

Spațiul nu e mare, dar noi trei reușim să ne înghesuim. Pianul negru lucește, reflectându-ne chipurile. Ridic capacul ca să-l las să zâmbească arătându-și dinții strălucitori, așa cum ar prefera mama.

Feng deschide singura fereastră: mirosul de sulf pătrunde înăuntru și ceva mă determină să fac o poză priveliștii. Presupun că vreau să prind ce a văzut mama

când se uita afară, după orele de studiu. Când era doar o studentă, fără grijile unei familii. Când era – sper – fericită.

În timp ce degetul meu apasă pe declanșator, un țipăt străpunge cerul și trece chiar prin mine.

Waipo mă apucă de încheietura mâinii și cu cealaltă îmi arată un punct pe cer, la timp ca să zăresc și eu o coadă roșie lunecând departe.

Mă reped la fereastră, mă aplec în afară cât de tare pot, dar a dispărut.

— Ai făcut fotografia? întreabă Feng, cu voce scăzută.

— Nu cred.

Dar îmi verific telefonul. Pe ecran văd streașină acoperișului. Munții de acuarelă în depărtare. Copacii arată ca niște broccoli.

Și, pe podeaua unui balcon cu câteva etaje mai jos, într-o pată luminoasă de piatră: umbra unei păsări.

*

Tremur continuu de la vizita noastră la universitate. Și, pe măsură ce ziua înaintează, halucinațiile se pornesc din nou. Culorile se deschid și se amestecă. Marginile lucrurilor se intensifică, apoi se estompează. Fisurile negre ca pânza de păianjen se întorc.

Totul în jurul meu arată distrus.

Secundele punctează drumul către noaptea care va marca sfârșitul celei de a patruzeci și cincea zi.

Dar probabil că suntem mai aproape. O voce firavă din capul meu țipă: *Mai aproape DE CE?* Restul din mine sare să se apere.

Mai aproape de a o vedea din nou. De a-i vorbi. De a o îmbrățișa.

Vreau să vă amintiți

Trebuie să-mi spună. Înainte să nu mai aibă timp.

Suntem atât de aproape. Sunt atât de sigură, încât simt că se justifică folosirea unuia din prețioasele fragmente de bețigașe de tămâie. Deschid sertarul și întind mâna după cele două fotografii pe care am reușit

să le salvez din cenușă. Amândouă sunt puțin deteriorate.

Aleg fotografia de nuntă a părinților mei, ușor îndoită, cu o margine decolorată de căldură, un colț lipsind în întregime. Mama, în rochia ei albă, modestă, cu un voal delicat curgându-i pe spate; tata, tânăr și frumos, în costumul său închiriat. Este limpede că și-au studiat atent atitudinea și înfățișarea, dar fericirea de pe chipurile lor este reală.

Cu degete tremurătoare, aprind cel mai scurt bețigaș.

Ating jarul de pază, privesc cum începe să ardă.

Pâlpâie și strălucește.

Pâlpâie. Și strălucește.

74

– FUM ȘI AMINTIRI –

Fumul m-a purtat într-o cameră mare, asemănătoare cu acelea de la centrul comunitar studențesc din colegiu, unde tata obișnuia să mă ia ca să joc fotbal și să beau limonadă de la automat. Încăperile sunt pline. Majoritatea sunt studenți, adunați în grupuri mici, unii părând mai prietenoși decât alții.

În mijlocul viziunii mele: tânăra Dory și tânărul Brian, prezentați de prieteni. Ea arată sfioasă, într-o rochie de culoarea lavandei. Are niște ochelari imenși de plastic. Tata, în cămașa largă, cu nasturi în față, se apleacă să-i spună ceva nostim. Restul camerei este prea zgomotos ca eu să-i aud, dar e destul s-o văd pe mama că râde, fața ei explodând ca un foc de artificii, ochii micșorându-se, degete micuțe ridicându-se ca să ascundă zâmbetul.

Bliț.

Dory și Brian într-un amfiteatru gol, pe aceeași băncuță de pian. El îi privește degetele. Ochii ei sunt închiși și Schumann curge din degetele ei, un picior încălțat în tenis apăsând și eliberând o pedală aurie.

Bliț.

Dory, afară din apartamentul lui Brian, ținând strâns cicada de jad care atârnă de gâtul ei. Fața ei, încordată și întunecată. El deschide ușa.

— Dory, este… Doamne, este trei dimineața. Ce s-a întâmplat?

— Îmi pare rău, spune ea. Când m-au sunat era ora unu după-amiază la ei și apoi a trebuit să găsesc pe cineva ca să mă aducă până aici cu mașina… și toată lumea doarme…

— Mai rar, spune Brian, luându-i încheietura mâinii și trăgând-o încet înăuntru. Cine a sunat?

— Părinții mei, spune Dory. Au sunat pentru că… au sunat să…

Brian așteaptă. Ochii lui sunt plini de teamă. Dory tremură mai tare și el o conduce către un scaun.

— Sora mea, șoptește ea, în cele din urmă. E moartă.

Inima mea se oprește, îngheață.

— Ce? O, Doamne, Dory!

El o ia în brațe. Atunci, fața ei se descompune.

— Îmi pare atât de rău.

Moartă. Cuvântul este rece și plat, albastru ca un bloc gros de gheață și-mi umple corpul de acea culoare, cu acea silabă care stârnește ecou, *moartă moartă moartă.*

Jingling a murit. Mama avea o soră. Mama și-a pierdut sora și nimeni nu mi-a spus niciodată.

— Nu se știe ce s-a întâmplat. Colega ei de cameră a găsit-o pe podea. Arăta de parcă leșinase.

Dory așteaptă să se oprească tremurai, așteaptă o pauză în respirațiile ei greoaie.

— Zbor înapoi în Taiwan, mâine.

— Mâine, spune Brian. Când te întorci?

— Nu mă întorc.

El se dă puțin mai înapoi, în timp ce înțelesul cuvintelor i se zugrăvește pe față.

— Dar… mai sunt încă trei săptămâni.

— Am vorbit deja cu directorul de program. Eu… eu am terminat.

— Bine, spune Brian încet. Vrei să vin cu tine? În Taiwan?

Ea pare confuză.

— De ce?

— Păi. Hm. Știu că momentul ales este groaznic. Dar asta… este importantă pentru mine.

— Asta?

— Noi.

Arată către ea și apoi către el.

— Tu și cu mine.

— Au fost doar câteva luni, spune Dory.

— Și?

Ea tace.

— Spune-mi ce vrei, zice el și vocea lui se sparge în bucăți mici. Te rog! Fii sinceră! Eu știu ce vreau.

— Tu ce vrei?

Vocea lui Dory de-abia se aude.

El se uită la ea de parcă nu-i vine să creadă că îl întreabă așa ceva.

— Vreau să fim împreună. Pentru început.

Bliț.

Din nou mama, tot la vârsta colegiului, tânără, purtând o rochie largă de bumbac, stând pe valiza ei de pe bordură, în fața aeroportului. Un taxi galben se strecoară printre alte mașini ca să oprească în fața ei. Bărbatul care coboară este greu de recunoscut, la început, dar apoi observ colțurile ochilor lăsate în jos, maxilarul ferm. Este waigong, mult mai tânăr. Se deschide și cealaltă portieră, legănându-se încet deasupra trotuarului. Iese waipo, cu ochii tulburi și fața cenușie.

— Au aflat cauza? întreabă mama.

Calitatea vocii ei este diferită; probabil că vorbește în mandarină, deși fumul îmi îngăduie din nou să o înțeleg perfect.

— Anevrism, spune waigong.

Vocea lui este joasă și dogită.

— A avut simptome, adaugă waipo. Greață. Dureri de cap. Dar a crezut că este doar un virus.

Capul mamei cade în piept, umerii îi coboară de parcă ar capitula.

— I-am spus să se odihnească, dar știi cum era ea, spune waipo, tremurând. Mereu muncă. Am văzut-o la prânz, în ziua aia.

Un val ciudat de ușurare mă înfioară. Anevrism. Nu intenționat. Nu ca mama.

Bliț.

Mama stă într-un colț, ținând un telefon butucănos de plastic între ureche și umăr. Fața îi este îndreptată către perete, să nu-i poată citi nimeni expresia. Împinge spiralele cordonului de telefon pe index, buclă cu buclă, adunându-le până ce degetul este complet acoperit. Prin receptor se aude sunetul vocii unui bărbat tânăr, o voce ușor subțiată, așa că îmi ia un moment să realizez că este tata.

— Tu cum ești? întreabă Brian.

— Sunt bine, spune Dory, liniștită, puțin timidă.

Atunci realizez că waipo stă la doar câțiva pași depărtare, în bucătărie, ascultând atentă conversația, cu o expresie ciudată.

— Mi-e dor de tine, spune Brian.

— Și mie de tine, răspunde încet Dory.

— Te pot auzi părinții vorbind la telefon? întreabă el.

— Da. Dar ei nu înțeleg. Este în regulă.

Se aude cum el trage aer în piept.

— Vin să te văd.

Dory face o pauză. Forma umerilor i se schimbă. Ridică o mână ca să prindă telefonul mai strâns.

— Serios? Vii în Taiwan?

— Da. Și dacă părinții tăi vor dori să mă întâlnească… aș vrea să-i văd.

Ea dă din cap ușor, fără cuvinte.

— Dory? M-ai auzit?

— Da, spune ea în final, cu vocea îngroșată de emoție.

Vocea lui Brian scade un ton.

— Ești bine?

Ea dă din cap din nou, deși el nu poate vedea.

— Da. Sunt bine. Acum trebuie să închid.

— Bine. La revedere, Dory.

— La revedere, șoptește ea.

Când închide, waipo iese din bucătărie, postându-se în fața ei.

— Cine a fost? Cu cine ai vorbit?

— Cu un coleg, răspunde Dory.

— Ce coleg? Un coleg american? Din vară?

— Da.

— De ce-ți suna vocea atât de ciudat? întreabă waipo.

— Nu-mi suna ciudat, spune Dory, fără să se uite în ochii ei.

Își privește ceasul.

— Mă duc la piață acum, înainte să dispară cele mai bune legume.

Waipo nu spune nimic, dar se întoarce, încruntată.

În timp ce Dory își încalță pantofii, se preface că nu aude discuția părinților din cealaltă cameră.

— Cine era? întreabă waigong.

— A spus că era un coleg.

Waipo nu pare fericită.

— Cred că era *el.*

— Americanul?

— Da. Îi vorbea în engleză.

— Nu poate să aibă prieten un american. Trebuie să se mărite cu un chinez. *Trebuie.*

— Spune-i *tu!* zice waipo. Se poartă ciudat.

Dory închide ușa în spatele ei cât de încet poate și fuge pe scări.

Lumina se schimbă. Amintirile se retrag.

75

Jingling. A murit atât de tânără. Cum de n-am știut niciodată? Și bunicii… nu mi-am închipuit niciodată că pentru ei conta atât de mult pe cine iubea mama. Este greu să mi-i imaginez atât de severi, atât de autoritari. De ce avea importanță dacă mama se mărita cu cineva care nu era chinez sau taiwanez sau asiatic? Și, atunci, ce gândesc despre mine, produsul fiicei lor și al unui bărbat alb?

Mă întreb dacă waipo și waigong încă mai simt așa. Mă întreb dacă ăsta este motivul pentru care tata a plecat… dacă-i era insuportabil să fie cu ei.

Cum au crezut părinții mei că pot construi o familie cu atât de multe secrete în jur? Este ca și cum ai ridica o casă deasupra unei rețele de șanțuri și nisip mișcător și te-ai ruga să reziste fundația. Nu-i de mirare că ne-am destrămat.

Telefonul meu anunță sosirea unui mesaj.

> De la: axeldereckmoreno@gmail.com
> Către: leighinsandalwoodred@gmail.com
> Subiect: (fără subiect)

Apăs pe buton ca să-l deschid, dar durează un timp până se încarcă.

Nu-i niciun cuvânt scris în mesaj. Doar o imagine pe care nu am văzut-o niciodată. O acuarelă pictată de Axel, reprezentând o pisică pe masa din bucătărie, întorcându-și mustățile în sus către bărbia mamei.

Se uită una la cealaltă de parcă nu mai există nimeni altcineva pe lume.

76

TOAMNA, CLASA A ZECEA

Copacii se schimbaseră, mulți scuturându-se deja de frunzele ruginite. Bucățele sfărâmicioase de toamnă erau răspândite pe pajiștea noastră. Aerul înțepa, cu vreo zece grade mai rece decât eram pregătită.

Decorațiunile de Halloween acaparaseră lumea. Treceam pe lângă sperietori, puse pe câmpuri, în drum spre școală. Aproape în fiecare fereastră erau stickere cu fantome și vrăjitoare și Frankensteini. Dovleci sculptați, cu lumânări în burtă.

Când am ajuns acasă, în acea după-amiază friguroasă, nici n-am clipit văzând pisica de pe băncuța de la pian. Mintea mea a împins-o înapoi pe terasă fără șovăire. Era o altă decorațiune, o creatură neagră, perfectă pentru ora de vrăjitorie.

Mi-am scos jacheta și pisica a sărit pe ea. *Asta* mi-a atras atenția.

— Hm, bună! am strigat eu, în casă.

— La naiba!

Ceva greu a bufnit pe podea.

— Au, *rahat!* Au, au, au!

— Tata!

Am fost surprinsă să-l găsesc. Știam că urma să se întoarcă abia în dimineața următoare. Pe de-o parte, eram dezamăgită, fiindcă însemna că n-o să pot să-mi petrec noaptea desenând liniștită. Dar am încercat să-mi adun puțină bună dispoziție. Rar se întâmpla să-l avem acasă într-o vineri.

— Leigh!

Tata apăru de după colțul holului și fața i s-a luminat.

— Ai venit la timp. Am convins-o pe mama ta să se ducă la cumpărături, dar o să se întoarcă dintr-o clipă în alta. Vino și ajută-mă cu asta!

M-a condus în sufragerie, unde o structură geometrică neobișnuită căzuse pe o parte. L-am ajutat să o ridice la loc și el a apăsat pe ceva de la bază ca s-o fixeze.

— Uite! Ce părere ai?

— Hm. E grozavă, cred.

Structura era mai înaltă ca mine. Existau platforme mochetate și coloane înfășurate în sfoară.

— Este un loc de joacă. Pentru Meimei.

Am ridicat sprâncenele.

— Cine?

Atunci pisica mieună, ca și când știa că vorbim despre ea.

— E o surpriză, spuse tata, ridicând creatura.

— Ne-ai adus o pisică?

Am încercat să-mi temperez șocul.

El călătorea atât de mult, că nu puteam nici măcar să-i urmărim zonele temporale. Ar fi fost ultima persoană din lume care să ia decizii despre un animal de companie.

— M-am gândit… ei bine… mă îngrijorez că mama este singură. Pare că ar avea nevoie de o companie.

— Și eu? Și elevii ei de pian? Noi suntem doar bucăți de ficat?

— Elevii ei de pian, repetă tata, cu o expresie ciudată. Așa e.

Dintr-odată, a devenit foarte ocupat, meșterind la locul de joacă al pisicii care era deja complet montat.

— Tată. E ceva ce nu-mi spui?

— Hm? făcu el pe nevinovatul.

M-am gândit la mama, obosită și epuizată când ajungeam acasă. Luam autobuzul târziu în fiecare zi – Nagori mă lăsa să folosesc sala de artă ca să lucrez la portofoliul meu pentru Kreis. De obicei, ascultam cel puțin patru lecții de pian, după ce veneam de la școală. Dar, în ultima vreme, ajunsesem acasă atât de târziu, că le pierdusem pe toate.

Doar dacă nu a fost nimic de pierdut.

— Ea *încă* pradă, nu-i așa?

Tata nu răspunse.

Furia se inflamă atât de repede, că mă surprinse și pe mine.

— S-a oprit? Din nou? Când avea să-mi spună și mie cineva?

Și cum de a aflat *tata* primul?

— Ascultă, are doar o perioadă mai grea…

— Cum poți să știi tu ce perioadă are ea? Nu prea ești pe *aici,* tată, am spus mai aspru decât aveam de

gând.

El tresări vizibil.

Mi-am încrucișat mâinile.

— Îi este rău, din nou. Are nevoie de ajutor.

El tăcu pentru un timp îndelungat. În cele din urmă, spuse:

— Ai dreptate. Nu stau destul acasă. Trebuie să schimb asta. Încă un an și am terminat. Fără conferințe, fără călătorii. Sunt prins până vara viitoare, dar, după aceea, o să fiu acasă și o să rămân la un program normal – și local – de predare. În regulă?

Era rândul meu să tac. Nu știam ce să spun. Îl credeam? Nu eram sigură. Suna prea bine ca să fie adevărat. Și, mai rău, o parte întunecată și oribilă din mine nu era sigură că voiam să fie adevărat. Căci dacă tata stătea acasă, nu mai aveam libertatea să lucrez la arta mea. M-ar fi cicălit constant. Mi-ar fi spus să mă concentrez pe lucrurile practice. Probabil că nu l-ar fi lăsat pe Axel să mai vină pe la noi atât de des.

— Și primește ajutor, spuse el, cu voce joasă. Doctorul ei tocmai i-a schimbat medicația. Câteodată, asta poate înrăutățți lucrurile, o vreme. Dar o ținem noi sub observație.

Mi-am strâns gura într-o linie subțire ca să nu divulg fără să vreau ironia pronumelui *noi* și a expresiei *sub observație.*

M-am trântit pe canapea. Nu era corect ca eu să fiu ultima care să afle lucrurile astea. Nu eram eu, în comparație cu tata, principalul sprijin? A trebuit să fac un efort ca să nu-mi arăt nemulțumirea.

Atunci am auzit garajul deschizându-se și motorul zumzăind. Tata își îndreptă spatele, emoționat. O plantă pe Meimei deasupra locului de joacă.

Mama intră și pisica mieună.

— Surpriză! strigă tata, ridicându-și brațele.

— O, Doamne! spuse ea. E o pisică?

Avusesem impresia că mama ura pisicile. Spusese mai de mult că pisicile erau malefice și că încercau să sufoce oamenii în somn. Dar în clipa în care mama întinse timidă mâna, Meimei își împinse capul drept în palma mamei și începu să toarcă. Ele două se plăcură de parcă erau făcute una pentru cealaltă.

*

Tata plecă din nou, și mă întrebam dacă se simțea vinovat pentru că mărise numărul celor pe care le lăsa în urmă. Pe măsură ce zilele deveneau tot mai friguroase, mama începu să doarmă și mai mult. Devenisem expertă în a-mi purta de grijă singură. Diminețile, mă sculam din pat cu exact șapte minute înainte ca Axel să intre cu mașina pe aleea noastră. Suficient cât să mă îmbrac, să-mi spăl dinții, să fur din bucătărie o brioșă și să ies pe ușa din față.

Era imposibil să știu până la ce oră dormea mama după ce plecam la școală, dar eram sigură că se dădea jos din pat ca s-o hrănească pe Meimei, să-i pună apă proaspătă și să curețe litiera.

Acea parte întunecată și groaznică din mine invidia pisica. Învățasem să fiu autonomă; era un obicei care-mi fusese impus de condiția mamei. Dar pisica era o creatură neajutorată, o felină care nu merita numele speciei, pentru că nu era în stare nici măcar să prindă un gândac. Ea era cea care o scula pe mama din pat. Ea era motivul pentru care mama se schimba în haine de zi, motivul pentru care se ridica să fiarbă un ibric cu ceai.

Câteodată priveam din cealaltă cameră cum Meimei o găsea pe mama în bucătărie și făcea opturi printre gleznele ei. Când mama se apleca să o mângâie, Meimei se lăsa pe spate, închizând ochii și expunându-și burta pufoasă pentru un masaj bun.

Pisica era cea care-i amintea că viața ei este reală. Noi, restul, puteam foarte bine să fim manechine în vitrina unui muzeu.

*

— Ce curios, niciodată nu m-am gândit la tine ca la o persoană iubitoare de pisici, spuse Axel, apăsând pe claviatura sintetizatorului.

Era setat pe chitară electrică și notele au ieșit tăioase prin difuzoarele micuțe ale căștilor atârnate de gâtul lui.

Stăteam pe canapea, cu caietul de desen proptit pe genunchi, desenând umbre cu un ciot de cărbune.

— De fapt, nu sunt. N-o înțeleg deloc pe Meimei. De pildă, se freacă de mine ca să mă facă s-o mângâi. Și apoi, la jumătatea dezmierdării, își întoarce capul la mine și mă plesnește ca să mă opresc. Uite!

Întind mâna ca să-i arăt zgârieturile.

— Nu înțeleg ce vrea. Dar n-are importanță. Este pisica mamei.

— Nu mi-o închipuiam nici pe mama ta ca pe o iubitoare de pisici.

— De fapt, nu este.

— Când zic „iubitoare de pisici", mă gândesc la mama Leannei, care era crescătoare și acum jurizează prezentări de pisici.

— Sună a viață senzațională, am spus eu cu sarcasm.

Axel își ridică sprâncenele.

— Așadar, de ce a adus-o, de fapt, tatăl tău pe Meimei?

Am ridicat din umeri, întorcând o foaie nouă în caietul meu de desen.

— Cine știe? Poate a crezut că un câine ar fi prea multă bătaie de cap.

— Dar de ce un animal de companie?

— Ca să-i dea mamei un motiv să se scoale din pat.

Axel era tăcut. Notele încetaseră. Se întoarse în scaunul care scârțâia ca să se uite la mine.

— Se simte bine?

Am ridicat din nou din umeri.

— Vrei să vorbești despre asta?

Ceva din tonul lui mă făcu să mă opresc și să mă uit în sus. Am lăsat cărbunele.

— E ceva ce nu mi-ai spus, nu-i așa? zise el.

— Cum adică? am zis eu și un bec roșu de neon se aprinse alarmat în capul meu: *prostii prostii prostii.*

— Haide, Leigh! Sunt îngrijorat.

Axel își încrucișă brațele și eu am așteptat numărând până la treizeci, sperând că poate o să renunțe. Nu o făcu.

— Se… luptă, i-am spus eu.

— Cu ce?

— Cu toate? Nu sunt sigură.

Se uită la mine și eu mi-am ridicat brusc brațele, exasperată.

— Vorbesc serios! Nu știu. Nu vrea să-mi vorbească despre asta. Dar se pare că fiecare lucru mărunt este ca un obstacol de netrecut pentru ea. Și când este deprimată… e destul de rău.

El încuviințǎ tăcut din cap.

— Ăsta este motivul pentru care m-au trimis în tabăra aia groaznică de vară. Să nu fiu acasă când a făcut tratamentul.

— Ce tratament? a întrebat Axel.

— Ceva cu electro nu-știu-cum. Terapie electroconvulsivă. Cu șocuri electrice.

— Aoleu!

Am suflat prelung pe nări.

— Mda.

— Puteai să-mi spui, Leigh.

Ochii mi se fixară în podea.

— Prin urmare, ea… ea are…

Practic puteam să-i aud rotițele învârtindu-se în cap în timp ce căuta o etichetă, un calificativ, o descriere.

Cuvântul *depresie* țâșni în capul meu. *Depresie depresie depresie.* Asta avea ea de fapt? Știam că există și alte tulburări de comportament, alte condiții și dezechilibre chimice.

Depresie. Am deschis gura să-l pronunț, dar cuvântul refuză să se formeze. De ce era atât de greu să vorbesc despre asta? De ce starea mamei era așa un mare secret?

Axel se uita la mine răbdător, încă așteptând ca eu să completez locurile goale.

— Ea a uitat cum să fie fericită, i-am spus eu.

Dar și asta păru greșit.

77

Ziua a patruzeci și șasea. Ne îndreptăm spre nord, către Jiufen.

Când Feng îmi spusese unde voia waipo să mă ducă, n-am înțeles.

— Deci, tu spui că mama n-a fost niciodată acolo… dar noi trebuie să mergem oricum?

— E cineva în Jiufen pe care Popo vrea ca tu să-l cunoști. Cred că este important.

Nu puteam să gândesc decât că *Nu ne putem permite să pierdem nicio zi.*

— Dar nu am timp. Trebuie să fac un nou plan ca să prind pasărea.

— Ai încredere în mine, chiar cred că asta o să te ajute, a zis Feng. Trenul vostru pleacă peste două ore, așa că ar trebui să-ți împachetezi lucrurile de noapte chiar acum.

— Așteaptă, vrei să spui trenul *nostru,* nu-i așa?

Ea s-a jucat puțin cu mâneca.

— Eu nu merg. Nu pot.

— Ce? De ce nu?

— Nu e momentul pentru mine să călătoresc.

— Dar am nevoie de ajutorul tău. Am nevoie ca tu să traduci.

— Nu pot, Leigh. Îmi pare rău.

Și apoi a plecat.

Când waipo și cu mine ne dăm jos din tren, un bărbat cam de vârsta tatei ne așteaptă, cu o mașină.

Nu pare fericit să ne vadă, dar ne deschide portiera, punând bagajele noastre în portbagaj. Acestea aterizează cu o bufnitură pe care o simt în spătarul banchetei.

Urmează un schimb rapid de cuvinte în taiwaneză, în timp ce părăsim gara. Îmi dau seama că vorbesc despre mine, după felul în care el se uită la mine de câteva ori.

— Bună! spune el abrupt.

Își întoarce fața spre mine și observ pentru prima oară pe obrazul lui un semn roz din naștere ca un nor pictat.

— Bună, îi răspund.

— Eu sunt Fred, spune el, cu silabele curbate un pic de accent.

— Leigh.

Îi fac cu mâna în oglindă.

— Mă bucur să te cunosc, adaugă el.

Sună a minciună.

Nu mai spune nimic, iar eu îmi întorc atenția dincolo de geam. Drumul urcă precum un val, șerpuind dramatic, astfel încât priveliștea este când munte și mare, când un oraș plin de viață. Magazinele turistice se aliniază pe marginile străzilor. Ici și colo, câte un câine fără zgardă umblă pe drum, o pisică fără stăpân stă cocoțată pe un zid scund, alta picotește strânsă colac pe o marchiză.

— Nu știu de ce ați venit aici, spune Fred dintr-odată. Au aruncat cenușa în nord. Nu aici.

Mi se face pielea de găină.

— Care cenușă?

Mama mama mama.

— Cenușa lui Chen Jingling, spune el și waipo își ridică brusc capul.

Nu a mamei. A surorii ei, mătușa mea.

— I-au împrăștiat cenușa aici?

— *Nu,* spune Fred cu emfază. În nord. Mai departe.

Îmi observă expresia.

— Să nu-i spui soției mele. Ea crede că voi sunteți niște cliente obișnuite.

Mintea mi se învârte și mă uit la bunica, dar fața ei este întoarsă către geam.

— Știi cine sunt eu? spune Fred atunci, cu vocea mai moale, mai puțin țâfnoasă.

Clatin din cap.

Dar nu mă lămurește, nu mai spune nimic.

În jurul nostru munții se ridică mai sus și mai sus în albastrul cenușiu și vinețiu. Cu cât urcăm, cu atât văd mai bine apa, calmă, încă bleu-cenușiu, care se întinde la nesfârșit.

Părăsim drumul principal, mașina gâfâind pe o pantă abruptă, până ajunge să intre pe o alee, între două clădiri.

— Veniți! spune el. O să vă arăt camera voastră.

Deschide o ușă grea și ne conduce dincolo de o sală mare, cu mese și scaune, apoi de-a lungul unui coridor, către o ușă cu numărul A3.

— Iată cheia.

Fred ridică o mână și lovește în lemn de trei ori cu încheieturile degetelor.

— Asta este camera noastră? întreb eu.

— Da.

— Atunci, de ce bați la ușă?

Imediat mă simt stânjenită că am întrebat.

El se uită la mine un moment.

— *Guiyue huipeng dao gui.* Știi expresia?

Bunica îi aruncă o privire dojenitoare. Eu clatin din cap.

— Înseamnă că, în timpul Lunii Fantomelor, o să dai peste fantome. Întotdeauna să bați la ușă înainte de a intra într-o cameră de hotel sau pensiune, în semn de respect pentru fantome. Și mai cu seamă acum… când este Luna Fantomelor.

Deschide ușa, ne dă cheia și ne lasă singure.

Camera este mică și bine luminată. Waipo își scoate pantofii și își ia papucii. Fac și eu la fel.

De cealaltă parte a unui paravan decorativ pliabil sunt două paturi joase și o noptieră. Deasupra lor, pe perete, două evantaie frumos pictate. Unul, cu o pereche de cocostârci roșii încoronați, celălalt, cu o pasăre phoenix care coboară din zbor. Penele cozii au forme de lacrimi, ca penele de fazan, sunt lungi și atârnă.

Păsări. Mi se ridică părul în cap.

Un ciocănit la ușă mă face să tresar.

Când deschidem, Fred spune:

— Iată o hartă. Vezi asta? Este partea din spate a unei străzi vechi. Mergeți pe scări în jos, faceți la dreapta și acolo este strada veche. Puteți mânca o mulțime de lucruri – *xiaochi.* Înțelegi?

Mâncăruri mici, mi-o amintesc eu pe Feng spunând.

— Da.

— Dacă mergeți în capătul din față al străzii vechi, găsiți un Șapte. Un minimarket.

Șapte. Adică 7-Eleven. Bine.

— Micul dejun îl servim de la opt la zece.

Face semn în jos, către hol.

— Dacă aveți întrebări, mă sunați.

Arată către un număr de pe o listă tipărită.

Și, cu acestea, întinde hârtia la mine și vrea să închidă ușa.

Waipo strigă tare, nervoasă.

Fața lui Fred se strâmbă, un amestec de supărare și nehotărâre.

— Bine. Vezi o stea pe hartă? Așteptați-mă la ceainărie. Mă întâlnesc cu voi după ce termin lucrul.

Face o pauză și pentru un moment capătă o expresie agitată.

— Nu vorbi cu nimeni despre Chen Jingling! OK? Și spune bunicii tale: fără prostii!

Se răsucește și închide ușa.

78

O ploaie ușoară se pornește pe aleea îngustă dintre magazinașe și tarabe. Este imposibil să faci doi pași fără să dai de cineva, dar mulțimea se subțiază pe măsură ce ploaia se întețește. Lanternele roșii, în șiruri lungi, se leagănă deasupra capetelor. Răpăitul de tobă al ploii șerpuiește de-a lungul străzii. În fața magazinului care vinde ștampile gravate, un cățeluș cu urechi blegi și blană de culoarea caramelului doarme ghemuit confortabil, nepăsător la agitația din jur.

În ceainărie, urcăm la etajul trei și ne așezăm lângă fereastră, uitându-ne în jos, peste oraș și apă. Chelnerița ne aduce un ceainic de sticlă plin cu o licoare roșiatică. Pe fundul ceainicului sunt fructe uscate. Micuțe și vesele, bobițe de goji înoată aproape de suprafață.

Waipo privește pe fereastră, distrată.

Eu beau din ceaiul ușor îndulcit de fructe. Revine un sentiment puternic, o ceață groasă mi se întinde peste minte.

La fiecare clipit, e nevoie de puțin mai mult timp ca lumea să se reașeze și să devină clară. Cu băgare de seamă să nu ud nimic, întorc o pagină nouă în caietul meu de desen și încep un portret al bunicii. Ochii ei rătăcitori și melancolici. Buze subțiri și gânditoare. O tunică largă îi drapează pantele rotunde ale umerilor. Degete moi, înfășurate în jurul cești de ceai. Mărgele mari din lemn și brățară de jad, pietrele ciocnindu-se la încheietura mâinii.

E greu să mi-o imaginez certându-se cu mama. Este greu să mă gândesc că relația lor s-ar fi putut destrăma până la punctul de rupere, până la punctul unde cineva ar fi retezat firul dintre ele, hotărând să nu se mai uite în urmă niciodată.

Doar cu un creion încerc să prind toate culorile vivacității ei în tonuri cenușii.

Până când am terminat portretul, soarele a apus. Era ciudat felul cum umbrele de pe fața ei se tot schimbau. Dar ea a avut bunăvoința să stea nemișcată. Probabil erau adânci gândurile în care căzuse.

— *Hua wo a?* întreabă waipo. *M-ai desenat?*

— *Shi ni,* confirm eu.

— *Gan ma hua wo?*

Râde ușurel și clatină din cap.

Dincolo de fereastră, cerul s-a înnegrit. Luminile orașului sclipesc portocaliu și galben. Și mai multe lumini dansează peste apă, reflecția lor strălucind pal. Dovadă că lumea asta mică este încă foarte trează.

Bunica o roagă pe chelneriță să ne aducă un meniu. Waipo arată către fotografiile felurilor de mâncare, punând întrebări despre fiecare, gesticulând în timp ce vorbește. Ascult cadențele rostogolite ale conversației lor, ocupându-mă să golesc a doua ceașcă de ceai.

Curând, sosesc platourile: colțunași, rădăcină umplută de lotus, sote de frunze de cartofi dulci, supă cu tăiței, un coș de bambus plin cu chifle aburinde.

— *Baozi,* spune waipo, împingând coșul la mijloc, unde putem ajunge amândouă.

Un șervețel alb se desprinde de sub coșul de bambus.

De fapt, nu-i un șervețel. E un petic de hârtie, umed de condensul chiflelor fierbinți, pe care văd că este scris ceva. Îmi trebuie câteva secunde și câteva degete pricepute ca să-l deschid. Scris de mână, cu cerneală albastră:

De-aș putea să te văd într-un an,
Aș sufla lunile în boluri,
Le-aș pune în separați recipienți,
Până le-ar veni vremea.[14]

Asta-i tot. Nimic altceva.

Ce naiba e asta?

Știu, din instinct pur și nezdruncinat, că este de Emily Dickinson.

— *Shenme?* întreabă waipo, văzându-mi fața.

N-am nicio idee cum să-i răspund. Tremurul începe de la vârful degetelor de la picioare, făcându-și loc în sus spre restul corpului. Sunt un cutremur. În orice moment sunt gata să mă despic în bucăți.

Strângând tare hârtia cu poezia, mă ridic și o caut pe chelnerița care ne-a servit.

— Bună! Scuze!

O altă femeie vine și-mi spune ceva în mandarină.

— Vreau să știu cine ne-a dat asta nouă, îi spun eu, ținând în sus pătratul de hârtie ud.

Ea se uită la mine nedumerită.

— Vorbești engleză? E cineva care vorbește engleză?

— *Deng yixia,* spune ea și se întoarce repede, îndepărtându-se *clic-clic-clic* pe tocurile ei.

Încerc să-mi potolesc panica.

Bunica s-a ridicat și ea. Îmi ia poezia din mână, sprâncenele ei unindu-se la vederea cuvintelor englezești.

— *Shenme?* spune ea din nou.

Câteva minute mai târziu, apare Fred. Se încruntă la noi.

— V-am spus să vă purtați ca niște cliente normale!

Înainte să pot spune ceva, waipo începe să turuie. Arată la bucata de hârtie din mâna mea.

— Încerc să aflu cine ne-a dat asta, spun eu. Era sub *baozi.*

Fred smulge hârtia și o citește, ochii lui plimbându-se nerăbdători peste versuri.

— Ce-i asta?

— Cred că este o poezie de Emily Dickinson.

— Emily Dickinson, spune el, încet.

Și repetă, chiar mai încet:

— Emily Dickinson.

— Da. Știi… cine e?

El clatină din cap. Dar apoi, un moment mai târziu, face ochii mari. Trage un scaun din apropiere și se așază la capătul separeului nostru.

— Știu numele ăsta, Emily Dickinson. Noi am ars o poezie de *Emily Dickinson* la nuntă.

— Ce nuntă? întreb eu brusc.

Vocea lui coboară.

— Când m-am căsătorit cu fantoma lui Chen Jingling.

Mă holbez la el fără grai. El îmi vede expresia.

— Nu știi?

Clatin din cap.

Fred suspină.

— Bine. Nu vreau să vorbesc aici. Mai întâi, trebuie să vezi.

— Să văd ce? întreb eu. Îmi arată ceva pe fereastră.

— Uită-te la copacii ăia!

Mijesc ochii și, printre luminile reflectate în geam, printre urmele de degete de pe sticlă, încerc să găsesc ceva în întunericul de afară pe care să-mi fixez ochii. După un moment, văd silueta copacilor, nu departe de ceainărie.

— *Kan dao le ma?* mă întreabă waipo. *Vezi?*

Ce ar trebui să văd?

— Energia care plutește printre copaci, spune Fred încet. Privește frunzele!

Și iată! Margini diafane, contururi de siluete mișcându-se și topindu-se, închipuind corpuri de animale și oameni. Umbrele se desprind din vârful crengilor, se eliberează și rătăcesc în sus către cer, transformându-se într-o pâclă palidă înainte de a dispărea în întuneric. De fiecare dată când clipesc, ochii trebuie să se readapteze, să se refocalizeze, să găsească din nou marginile.

— Oriunde există o formă, există un spirit, spune Fred. Oamenii au acea statuie a lui Guan Yin[15] și știu că este ceva acolo care umple forma. Dar apoi oamenii uită de formele originale făcute de pământ. Și copacii au spirite.

— *Gui?* întreb eu, uitându-mă la waipo. *Fantome?*

Ea dă din cap afirmativ.

— Nu trebuie niciodată să aprinzi o torță la copaci, îmi spune Fred. Lumina deranjează spiritele. Acum, pentru că este Luna Fantomelor, le putem vedea clar aici, fiindcă suntem atât de aproape de Jilong. Majoritatea oamenilor încearcă să nu vadă fantomele. Ei doar ard ofrande și ignoră semnele. Dar dacă te uiți și vrei să le vezi, o să le vezi.

Este frumos felul în care umbrele se mișcă. Asemenea unor contorsioniști. Unor dansatori. Ca mișcările de pensulă pe o pânză.

Privesc cu atenție ca să văd dacă este vreo pasăre mare. Dacă este vreo siluetă care ar putea fi mama.

Fred întinde mâna pe masă după ultima chiflă. O îndeasă în gură.

— Acum ne întoarcem, ca bunica ta să poată să se odihnească. Apoi îți spun totul.

79

La etajul al treilea al pensiunii lui Fred este un balcon, cu scaune și o masă sprijinite de un perete de piatră. Deasupra, siluetele vagi ale unor uriași prietenoși se perindă pe cer – norii învăluiți de noapte. Ne așezăm aici, în întunericul liniștit, Fred de-o parte a mesei, cu o țigară neaprinsă între degete, eu, de partea cealaltă, sprijinindu-mă în coate și privind orașul. O briză ușoară șoptește mângâindu-ne fețele. Pentru prima oară de la sosirea mea în Taiwan îmi este frig.

El pune țigara în spatele urechii și scoate o cutie cu chibrituri.

— Ai poemul?

I-l dau și privesc cum aprinde un băț, ducând flacăra la bucata de hârtie, pe care o lasă să cadă arzând în scrumiera de porțelan.

— Asta a venit de la o fantomă. Acum o trimitem înapoi.

Își ține vârful țigării în focul micuț până se aprinde.

Dacă-mi mijesc ochii, pot distinge liniile munților. Pot vedea strălucirea luminilor ca pietrele prețioase pe suprafața apei.

— Cu mulți ani în urmă, când încă locuiam în Taipei, am fost la Shilin, ca să-mi vizitez sora. Mergeam către apartamentul ei când am văzut o pungă roșie pe jos. O pierduse cineva.

Freci face o pauză și se uită la mine.

— Știi ce-i o pungă roșie?

— Sunt cu bani în ele, nu? Și dăruite de Anul Nou chinezesc?

— Da, confirmă Fred. Ridic de jos punga roșie și mă gândesc cât de norocos sunt. Chiar aveam nevoie de bani. Dar înăuntru, în loc de bani, găsesc… cum îi spune? Păr. Un vârf de păr?

Dă din mână, ca și când ar mângâia niște plete mătăsoase.

— Un mănunchi de păr?

— O șuviță?

— Da! O șuviță, legată cu o panglică. Apoi, de după colț, a apărut bunicul tău. Se ascundea. Mi-a spus că

părul era al fiicei lui, Chen Jingling, și că eu trebuia să mă însor cu ea.

— Dar ea era moartă?

— Da. Deci trebuia să particip la o nuntă cu o fantomă.

— Dar nu puteai să refuzi? Nu puteau să te oblige s-o faci!

— Am acceptat, pentru că erau niște părinți îndureraţi. Ar fi avut inimile liniștite, dacă știau că fiica lor avea un soț. Dar uite, vezi asta?

Arată către semnul din naștere de pe obrazul lui.

— Dacă cineva este însemnat de Univers, este cu un motiv bun. Eu mă gândesc că și nunta asta a făcut parte din destinul meu. De asemenea, dacă ai o soție fantomă, ea îți poate aduce noroc.

— Crezi că ție ți-a adus noroc?

Fred face ochii mari și dă din cap.

— Da. Categoric. Tot ce am acum este datorită ei. De asta încă păstrez apartamentul din Taipei. Mă duc acolo doar de câteva ori pe an. Dar păstrez apartamentul pentru ea, pentru tot ajutorul pe care mi l-a dat Chen Jingling.

Oftează.

— Ar trebui să mai trec pe la Taipei, zilele astea. Mereu am lucruri de care trebuie să mă îngrijesc acolo.

Încerc să-mi imaginez o viață legată de o fantomă. Schimbată de o fantomă.

Peste noi trece o boare proaspătă, ca invocată de gândurile mele, și mi se pare că aud fâlfâitul de aripi în depărtare. Mă uit pe cer, caut un semn, o siluetă, orice.

Vântul se retrage. Totul se liniștește încă o dată.

— Cum a fost nunta? întreb eu.

— Ca orice nuntă, numai că au făcut o păpușă să-i țină locul miresei. Din bambus și hârtie. Au îmbrăcat-o cu haine și bijuterii adevărate. Și după aceea, totul a fost ars. Am trimis totul în lumea spiritelor.

— La nunta ta, cumva ai…

Am făcut o pauză. Am așteptat să se așeze cuvintele pe limbă.

— Ai întâlnit-o pe mama?

Fred a clătinat din cap.

— Nu. Bunicul tău a menționat că Jingling are o soră. Dar n-am întâlnit-o. De ce nu a venit cu tine la Jiufen?

Întrebarea e atât de neașteptată, încât mi se taie respirația.

— Ea… ăăă… Nu a putut.

— Păcat, spune el. Data viitoare.

— Data viitoare, repet și eu.

Trage un fum din țigară, apoi își lasă capul pe spate ca să sufle fumul în sus.

— Ai văzut-o vreodată pe Jingling? îl întreb eu.

— Ți-am spus, ea a murit și tocmai de aceea…

— Nu, vreau să spun – mă aplec mai aproape – știi tu. Fantoma ei? Spiritul ei?

Își ridică sprâncenele.

— Văd și aud și simt destul ca să știu că este acolo.

— Ai văzut vreodată alte fantome?

Fred pare supărat din nou. Dă un bobârnac țigării cu vârful degetului mare. Pe masă cade puțin scrum.

— De ce întrebi?

— Pari să știi o mulțime despre fantome.

— Bineînțeles, spune el aproape smerit. Am fost căsătorit cu o fantomă.

Privește departe, spre apă, și ceva se îmblânzește în expresia lui. Vocea îi coboară.

— Este Luna Fantomelor. Nu-i potrivit să pui astfel de întrebări. Mai ales aici.

— De ce mai ales aici?

— Suntem aproape de Jilong. Festivalul Fantomelor din Jilong este atât de mare, că atrage o mulțime de fantome. Și din pricina concentrației mai mari de fantome, sunt mai ușor de văzut de către cei vii. Ca atunci când ai văzut spiritele în copaci. Când fantomele vin aici, devin mai vizibile. Ți-am mai spus, *Gui yue hui peng dao gui.*

Fred stinge țigara strivind-o de marginea balconului și se ridică.

— Mă duc la culcare. Vrei să mai stai aici?

— Da, cred că o să mai rămân puțin.

— Bine. Să închizi ușa. Nu sta prea târziu. Nu uita… este Luna Fantomelor.

Ascult zgomotul pașilor lui stingându-se pe scări, până ce nu mai aud decât foșnetul vântului prin copaci și câte o mașină sau o motocicletă trecând pe drumul de jos.

Aștept până ce mă cuprinde frigul și pielea mea este rece la atingere, ca pielea de găină. Când în sfârșit mă pregătesc să plec, aud ceva.

Aripi. Pale de vânt, pulsând ritmic.

Clipesc, și iată pasărea, imensă și frumoasă ca prima oară când am văzut-o. Penele cele mai roșii sunt acum aproape violet de la întuneric, unse cu lumina uleioasă a lunii, lungi și ascuțite și curbate. Se lasă în jos. Se întoarce și plutește în cercuri deasupra capului, descriind opturi prin aer, lunecând grațios pe cer.

De fiecare dată când se îndepărtează, sunt sigură că a plecat de tot, dar peste o clipă o văd întorcându-se.

Este insistență și bucurie în felul în care se înalță – mai sus, cu fiecare bătaie puternică a aripilor. Face un arc prin aer și coboară din nou. Penele cele mai lungi atârnă în urma ei precum coada zmeului, precum panglicile dansatorului.

Mă ridic, sar cât pot de sus, fluturându-mi brațele pe deasupra capului.

De ce nu vrea să coboare ca să-mi vorbească?

Vreau să vă amintiți

Este imposibil să știu dacă m-a văzut. Dar nu pot să nu cred că știe că e privită. Plonjează, se întoarce, bate din aripi și se ridică.

— Mama! strig eu, cuvântul cățărându-se în sfârșit pe gâtlejul meu până sus.

Silabele rup vraja.

Sus, pasărea ezită doar o milisecundă. Plonjează încă o dată și apoi dispare.

80

Patruzeci și șapte de zile.

Toate culorile din jurul meu sunt suprasaturate și topite. Albastru neon curge din cer. Verde intens se varsă în mare, pe drumuri. Capul îmi zvâcnește. Coastele mă dor. Presupun că din cauza asta se spune că somnul este important.

Cea de-a patruzeci și șaptea zi a trecut cât ai clipi. Micul dejun. Un templu. Autobuzul. Transfer pe o altă linie. Întoarcerea acasă.

Timpul, dispărut.

*

— Ați găsit ceva în Jiufen? întreabă Feng.

Două zile rămase. Două zile ca s-o găsesc.

Am atâta nevoie de somn! N-am putut să dorm deloc azi-noapte, după ce pasărea a zburat. Am rămas pe balcon, privind cerul până dimineață. Soarele s-a târât peste apă, înghiontind lumea să se trezească și bucle lungi de ceață s-au ridicat pe munte ca o trenă de spirite. Pasărea nu s-a întors.

— L-am cunoscut pe Fred. Cel care s-a însurat cu fantoma lui Jingling, îi spun eu lui Feng.

Degetele ei trag de un fir din tivul bluzei cu margarete imprimate.

— Biata Jingling, spune Feng. Ea… ei bine. Pun rămășag că și-ar fi dorit să aibă șansa să se îndrăgostească înainte să moară.

Cerul este indigo catifelat, cu o idee de nori argintii.

Mama mi-a spus odată: *Norii pe care-i vezi noaptea sunt plini de promisiuni.*

— Și eu am văzut pasărea, îi spun lui Feng. Și cred că și ea m-a văzut. Dar nu a coborât. Nu a…

Vocea mi se frânge și dintr-odată nu-mi ajunge aerul.

— Poate că nu avea nevoie, spune Feng foarte repede. Poate că era suficient.

— Ce vrei să spui? Mi-a cerut să vin în Taiwan… că are ceva să-mi spună.

— Poate că, de fapt, are nevoie doar să-și aducă aminte. Și să fie amintită.

*

În piața de noapte, fumul dansează în aer, trecând pe lângă noi ca niște văluri lungi. Sorb dintr-un bol de supă plin cu pătrățele mari de tăiței din orez plat – o delicatesă pe care Feng a comandat-o pentru mine. Suntem doar noi două aici, așezate pe o bancă, privind copiii jucându-se cu un câine. Sunt ghemuiți în jurul lui, râzând de urechile lui lățoase, mătăsoase.

Deodată, unul dintre copii sare în picioare și începe să țipe.

— *Agong! Agong!*

Mama lor vine grăbită la ei și îi liniștește. Ea lasă să-i curgă un șuvoi de cuvinte, prea departe să le deslușesc eu. Pare îndurerată.

— Ce se întâmplă? o întreb pe Feng.

— Fetița susține că îl vede pe bunicul ei. Mama îi spune că este imposibil.

— De ce?

Feng ridică din umeri.

— Mama zice că bunicul este în ceruri. „Nu, nu este”, o contrazice fetița. „De unde știi?”, întreabă mama.

Fetița clatină din cap.

În doar câteva ore, cea de-a patruzeci și șaptea zi se va termina.

— Fetița răspunde: „Pentru că numai îngerii merg în ceruri”. Și mama… îi spune că acum bunicul *este* un înger. Dar fata nu crede.

Privim în liniște cum mama își ia copiii și pleacă. Fetița se uită mereu peste umăr, cu privirea fixată undeva în depărtare.

— Copiii știu adevărul, spune Feng, cu voce foarte înceată.

Mă întorc surprinsă la ea.

— Cum? Ce vrei să spui?

— Nu au învățat să umble cu un văl peste ochi. Ăsta este un obicei dobândit la maturitate. De asta fantomele nu se pot ascunde de copii.

Fantomele nu se pot ascunde de copii.

Mă gândesc la pasăre, și la penele ei, și la visele mele groaznice despre suferința și dispariția ei.

Mă uit la oraș, la mașini și mopeduri, la geamuri și lumini. Clădirile îndepărtate scânteiază și strălucesc, o colecție de stele artificiale.

Privim un cuplu tânăr plimbându-se prin piața de noapte, umăr la umăr, cu degetele împletite. Împart un desert și zâmbete și râsete.

— Ai fost vreodată îndrăgostită? întreabă Feng.

— Nu știu, răspund eu, dar simt că e o minciună.

Dragostea. Ce-ar putea ști oricare dintre noi despre asta?

81

TOAMNA, CLASA A ZECEA

Trecuseră aproape două luni de când Nagori îmi vorbise despre expoziția tinerilor artiști de la Berlin, iar tata nu pomenise absolut nimic despre asta. Bănuiam că mama nu avea de gând să-i spună. Ce-o fi o fi.

Luna iunie părea foarte departe, dar Nagori mă pisa să fac progrese.

— Ce naiba ar trebui să *desenez*, Axel?

M-am trântit cu fața în jos pe canapeaua lui, îngropându-mi nasul în perne. Caietul de desen era pe podea, unde-l aruncasem ca să nu mai văd desenul pe care-l începusem.

— Nu știu cum să fac un afurisit de portofoliu.

— Ce-i în neregulă cu lucrările pe care le ai deja? spuse el, apăsând pe corzi în tastatura digitală.

Micșorase foarte mult volumul; puteam auzi mai clar țăcănitul plasticului decât notele propriu-zise.

— Nu ai lucrat în sala de artă, după ore?

— Niciunul nu e destul de bun. Nu pot să continui să fac… chestiile astea ciudate, suprarealiste, dubioase. Dacă vreau să ajung la expoziție, trebuie să trimit lucrări care sunt mai…

— Profunde? îmi sugeră el.

— Da! Exact. Profunde și mai finisate.

— Finisarea cere timp. Dar nu sunt sigur că poți *să te străduiești* să fii profundă. Cred că așa sfârșești prin a face… porcării hipiote pretențioase.

— Hipiote? Serios? Asta spune domnul Opera Electronică.

El își ridică mâinile împăciuitor.

— Hei, eu nu mă căznesc încercând să fiu „profund”. Eu doar încerc să fac ceva cu adevărat interesant pentru mine. Cum făceai și tu, înainte de a-ți da suspensorul peste cap cu afacerea asta Kreist.

Am ridicat din sprâncene.

— Suspensorul?

El a dat din umeri.

— Testam niște alternative. *Poale* este supărător de sexist. Dar oricine poate purta niște jartele.

— Adevărat, am spus eu.

Axel apăsă un buton și luminile mici și roșii de pe tastatură dispărură. Îmi împinse piciorul deoparte și se lăsă pe canapea lângă mine.

— Am crezut că Nagori voia să dezvolți lucrările pe care i le-ai arătat deja.

Încercam să uit de căldura mâinilor lui pe picioarele mele încălțate în șosete. Îmi plăcea cât de familiar era gestul, faptul că el se simțea destul de confortabil ca să întindă mâna și să atingă.

A trebuit să-mi atrag atenția că probabil atingerea însemna foarte puțin pentru el. De fapt, cu siguranță nu însemna absolut nimic.

— Da, dar ce înseamnă de fapt *să dezvolt*? Nu este vorba de o văcuță pe care trebuie s-o îngraș puțin pentru târg.

— Ce ar fi dacă ai încerca să lucrezi și în altceva decât în cărbune?

M-am uitat furioasă la el.

— Știi părerea mea despre asta. Nu am mână pentru altceva. O să iasă lucruri de mântuială.

— Prefă-te că ești din nou copil și nici măcar nu știi ce e bun. Încearcă de dragul încercării. De dragul distracției.

Am clătinat încăpățânată din cap.

— Rămân la cărbune.

*

Mi-a luat încă o săptămână ca să fac (A) o schiță inițială mai puțin nasoală și (B) ca să fiu destul de curajoasă să i-o arăt lui Nagori.

Sunete neinteligibile îi scăpară din gură.

— Mmm.

Și-a lăsat capul într-o parte.

— Hmmm.

Poate încerca să intre în comunicare cu spiritele zombi care bântuiau sala de artă.

Sau poate habar n-avea ce să creadă despre desenul pe care i-l arătam.

Mi-am împreunat degetele pe sub masă.

— Fiindcă trebuia să fie mai abstract.

Puteam să-l văd pe Axel plimbându-se pe lângă ușă, prin fața clasei. Îl pusesem să-mi promită că mă așteaptă până termin.

— Este ca o Matrioșka, spuse Nagori.

— O ce?

— Păpușile rusești care intră una în alta. Le-ai văzut, sunt sigur. Sunt pictate cu fețe pe dinafară, iar înăuntru sunt goale, ca să cuprindă altele mai mici…

— Ah, da. Am înțeles.

— Este un concept frumos, a spus el. Imaginea se repetă și se schimbă subtil de fiecare dată.

— Dar?

Puteam să aud cuvântul legănându-se în aer între noi și mă scotea din minți. Genunchiul îmi bâțâia tare, de parcă se încărca de la un generator și se pregătea de decolare. Am apăsat ferm cu palma pe picior să-l opresc.

— Dar… cred că îi lipsește emoția.

Am înghițit anevoie.

— Emoția, am repetat eu.

Axel trăgea cu ochiul pe fereastră, din nou. I-am aruncat o privire încruntată și mi-am întors atenția la desen.

— Emoția e ceea ce te izbește în celelalte lucrări ale tale, Leigh. Nostalgia, tristețea. Vreau să simt… ceva. Acum, când mă uit aici, tot ce simt este, hm, filozofie rece. Dar nimic nu tresare *aici*...

Își duce o mână la piept.

— Înțelegi ce vreau să spun?

Am încercat să înghit din nou, dar gâtul îmi era suficient de uscat ca să-l poți face surcele cu care să aprinzi focul.

— Da. Înțeleg. Cred.

— Este un concept grozav. Nu renunța la idee… doar încearcă din nou. Vezi dacă poți surprinde… mai mult.

— Mai mult, am repetat eu, căci mă transformasem într-un nenorocit de ecou.

— Corect, spuse Nagori. Aceste legături – asta este o brățară, nu? Ce te-a făcut să vrei s-o desenezi? Găsește emoția!

*

Mi-am petrecut sfârșitul de săptămână în pivnița lui Axel, cu toate accesoriile mele de desen, încercând *să găsesc emoția.* Lumina era grozavă, dar mama avea unul din episoadele ei. Cel mai mic zgomot – până și simpla întoarcere a paginii din caietul de desen sau *râcâitul* slab al creionului pe foaie – o enerva.

— Nu pot *să gândesc* cu zgomotul tău, spunea ea, cu o voce răutăcioasă.

Sau

— Desenatul *ar trebui* să fie o activitate liniștită, Leigh.

Sau

— Întorci pagina atât de zgomotos!

Era mai bine să evadez și casa lui Axel era refugiul perfect.

Refăceam desenul pe care i-l arătasem lui Nagori. Îmi era mai ușor să încep totul de la zero și tot ce aveam era o pagină nouă, conturând ușor ce doream cu creionul.

Emoție, am râs eu batjocoritor. Aici era suprarealism. Ce voia el să spună cu *emoție*? Trebuia să fie împletirea fantasticului cu realitatea.

Axel stătea în fața sintetizatorului, cu spatele la mine. Niște căști gigantice îi acopereau urechile, dar puteam zări destul din profilul lui ca să-mi dau seama că avea ochii închiși. Era aplecat peste clape, cu umerii aduși de parcă voia să formeze o cavitate în care să poată colecta muzica.

Am întors o filă nouă. Mâna mi se mișca repede, desenându-l pe Axel, trăgând linii îndrăznețe și geometrice pentru tastatură, redând sunetul și mișcarea în grafit.

Nu mai desenasem realist de mult timp. M-am cufundat în gândurile mele, în timp ce creionul îi explora corpul. Umerii largi. Coatele întorcându-se grațios în timp ce mâinile trasau terenul piesei lui. Era autodidact, dar arăta frumos și încrezător când cânta. În repetate rânduri mama se oferise să-l învețe, dar el refuzase o lecție gratuită. Presupun că semăna prea mult a caritate.

Sunetul clapelor se opri și Axel se întoarse. Mi-am ridicat privirea, rămânând cu mâna deasupra paginii.

— Ce? spuse el.

— Ce?

Am simțit un amestec ciudat și fierbinte de vinovăție și stânjeneală, de parcă mă prinsese făcând ceva rău.

— De ce te uiți la mine așa? spuse el.

— Așa, cum?

Mă rugam să nu se apropie și să vadă. Era o schiță grăbită, dar era evident ce desenasem. Făcusem o treabă bună, surprinzând expresia corpului său.

Pe față i se lăți un zâmbet ironic.

— *M-ai desenat* pe mine.

— Nu.

Axel se ridică în picioare și eu am închis repede caietul.

— Să văd! spuse el, întinzând mâinile.

— Nu.

— Leigh, haide, de ce ești aiurea?

— Nu sunt.

M-am simțit verde ca papagalul și din nou de cinci ani.

— Nu sunt aiurea.

Chiar dacă eram. *Eram* aiurea. De câte ori ne desenaserăm unul pe celălalt? De câte ori stătuserăm unul lângă altul, desenându-ne tălpile?

Presupun că diferența era că, atunci când el nu știa că-l desenam, părea voaierism.

El râse puțin.

— Ești *complet* aiurea.

M-am ridicat și am început să-mi strâng creioanele. Nu voiam de fapt să plec, dar nici să continui conversația.

— Ce culoare? a întrebat el, și m-am oprit.

M-am uitat la el, cum stătea sub becul ăla trist din pivniță, cu mânecile suflecate până la coate. Expresia lui era imposibil de citit. Am deschis gura și am ezitat împotriva adevărului.

Axel se năpusti la mine placându-mă ca la rugby, ceea ce ne trânti pe amândoi pe canapea. Cea mai mare parte a spatelui meu ateriză pe canapea, iar corpul lui Axel peste mine, un moment – care dură o veșnicie și

în același timp o clipă. Eram atât de conștientă de mirosul lui, de carnea de pe interiorul brațelor lui atingând partea expusă a taliei mele, unde mi se ridicase tricoul.

Caietul meu de desen alunecă între noi doi – și înainte să pot reacționa, el îl ținea deja departe, să nu-l ajung eu. Trunchiul meu era prins sub piciorul lui drept – nu că m-aș fi luptat prea tare ca să mă eliberez. Axel întorcea deja paginile.

— Aha! spuse el triumfător, când dădu de desen.

Puteam să-i văd expresia de unde stăteam turtită în colțul canapelei, cu gâtul îndoit inconfortabil. I-am văzut zâmbetul larg și de asemenea am văzut cum i-a dispărut, când a conștientizat.

A rămas tăcut cât timp a studiat desenul. Mă întrebam dacă putea vedea ce am lăsat să se strecoare din inima mea, de-a lungul brațelor și în degetele mele. Liniile corpului, desenate cu atâta grijă și dorință. Umbrele de pe piele, umplute de o mână care nu dorea nimic altceva decât să urmărească acele adâncituri și creste, acei mușchi și acele unghiuri.

— E cu adevărat bun, Leigh, spuse el, foarte încet. Ai obținut mult foarte repede.

I-am simțit genunchiul relaxându-se deasupra trunchiului meu și m-am ridicat în capul oaselor. Piciorul i-a alunecat de pe mine, luând cu el căldura și plăcerea.

— Mulțumesc.

Mă simțeam la un milion de kilometri depărtare.

— Mai ai și altele? spuse el.

— Ce vrei să spui?

— Adică, lăsă privirea în jos, mi-ai mai făcut și alte portrete? Când nu știam? Mi-ar plăcea să le văd.

Îmi trebui puțin prea mult ca să-i înțeleg întrebarea și apoi să mă gândesc la cel mai bun răspuns.

— Nu.

Mă întrebam dacă el putea vedea minciuna care-mi ardea fața.

— A, spuse el.

Pentru o clipă, aproape că m-am convins că era sincer dezamăgit.

Când m-am întors acasă, în seara aceea, încă puteam să-i simt mirosul, după ce corpul lui îl acoperise pe al meu ca o pătură.

Întinsă în pat, degetele mele au reconstituit locurile de pe corpul meu pe care le atinsese accidental. Mi-am imaginat un Axel care m-ar atinge intenționat, care m-ar atinge *mai mult.*

Oare ce aș simți?

O amintire a înflorit ca o flacără, învăpăiată și mai limpede ca orice – spatele aproape gol al lui Axel, în acea noapte de vară din hotelul ăla de doi bani. Căldura ispititoare a corpului său când aproape ne-am îmbrățișat, acel strat gros de un centimetru de vid pârâind între noi.

Mâna mea dreaptă a ajuns între picioare și m-am gândit la sex. M-am gândit la toată goliciunea care se vedea în filmele pentru adulți și la felul în care membrele alunecau împreună de parcă erau făcute ca să se înlănțuie. M-am gândit la Axel, imaginându-mi că suntem așezați pe canapeaua lui și ne dezbrăcăm.

Am adormit plină de dorință.

82

De ce naiba a inventat cineva ceasul care să ticăie?

Nu pot să nu mai aud bătăile continue. Totul se aliniază și se potrivește după ritmul său stăruitor. Respirațiile și inspirațiile. Pulsul dintre urechile mele. Acel duruit de tobe vagi care cu siguranță este doar în capul meu.

Tic. Tac. Tic. Tac.

Cine s-ar fi gândit că un ceas avea să se dovedească a fi cel mai mare dușman al meu?

Câteodată, când mama gătea, se scufunda într-un lac adânc de liniște și ceasul din bucătărie parcă devenea mai gălăgios și toate mișcările ei, sincronizate cu ticăitul lui.

Orice tăia, mâinile ei păstrau ritmul. Buzele strânse de concentrare, sprâncenele încruntate. Trecea fără zgomot dintr-o parte a mesei în cealaltă ca o pisică amețită, cu membrele moi și privirea ușor rătăcită.

Tic. Tac. Tic. Tac.

Cât aș dori să mă pot întoarce la una dintre zilele alea și să mă apropii de ea în timp ce taie ardeii în fâșii, scurge apa dintr-o grămadă semitransparentă de paste subțiri sau amestecă într-un castron cu supă.

Era fericită? Era tristă?

Se gândea la o pasăre roșie?

Tic. Tac. Tic. Tac.

Caietul meu de desen este deschis pe pat la o filă nouă, dar n-am stare să desenez. Prea agitată. De parcă valvele inimii îmi sunt înțepenite cu noroi, făcând supraeforturi ca să pompeze sângele. Plămânii și-au pierdut elasticitatea, luptându-se cu aerul pe care încerc să-l respir. Capul mi-e plin de o ceață albastră-verzuie.

Am două zile și două bețișoare de tămâie.

Când mă aplec spre noptieră ca să iau chibriturile și ultima fotografie din cutie, colierul cu cicadă al mamei se leagănă și mă lovește în umăr.

Cicada. Colierul pe care l-a purtat în fiecare zi a vieții ei.

Ridic mâna la jad, pipăindu-i gravurile de deasupra și netezimea părții de dedesubt. Îmi place să-i simt

greutatea atârnată la gât, piatra caldă după ce a stat aproape de inima mea.

Reticența mea e copleșită, colierul, greu ca o nicovală.

Nu pot.

Nu ar trebui.

Degetele îmi tremură puțin când pun fotografia înapoi, pentru că pandantivul este mult mai important – trebuie să fie ceva esențial în această piesă de jad.

Desfac lanțul de la gât, simțindu-mă acum ciudat de sigură. Îmi plimb degetele peste curbele și muchiile sculptate pentru ultima oară. După asta, o să dispară, cicada o să ardă, o să se transforme în mâl cenușiu, o să se dezintegreze.

Mi-aș fi dorit să am un bețigaș de tămâie mai lung, dar va trebui să meargă și așa.

83

– FUM ȘI AMINTIRI –

Iată-l pe tata, atât de tânăr, coborând dintr-un taxi. Poartă o cămașă cu nasturi și o jachetă. În mâini ține un buchet de trandafiri. Pășește încet, atent, pe scările unui imobil de apartamente, până la etajul al treilea. Verifică adresa de pe biletul din buzunar și apasă pe butonul soneriei din rama de la intrare, care scoate trilurile melodice ale măcăleandrilor.

— Păsări la intrare în loc de sonerii, murmură el, zâmbind ușor.

Mama deschide ușa, cu ochii luminoși și cu respirația tăiată.

— Ai ajuns! exclamă ea.

Este agitată, frământă într-o mână colierul de la gât.

— Ți-am spus că o să vin.

Ea trage adânc aer în piept.

— Așteaptă un moment…

Dinăuntru, din spatele ei, pot auzi vocile bunicilor.

— Cine e? întreabă ei.

Mama se întoarce să le răspundă.

— Cineva pe care aș vrea să-l cunoașteți.

Waigong apare în spatele ei și expresia lui se schimbă de la neutră, la stupefiată și la dezgustată.

— Cine e ăsta?

— Vorbește mandarina foarte bine! spune mama repede, neliniștită. A vrut să vină aici să vă cunoască și…

— N-o să intre, spune bunicul meu cu o voce amenințătoare. Nu e bine-venit aici.

Fața mamei se strâmbă și se înroșește de furie.

— Dar nici n-ai…

Waigong o ia de cot și o dă la o parte din calea lui. Nici măcar nu se uită la tata când închide ușa.

Nu pot împiedica exclamația care-mi scapă printre dinți, durerea cireșie de pumn primit în plex. Cum au putut bunicii să nu-i dea tatei nicio șansă? Ce li se părea inacceptabil la el?

El lasă florile în jos. Bate la ușă, apasă din nou pe butonul soneriei. Niciun răspuns. Se aud doar strigătele

disputei de dincolo de ușă. Se așază pe trepte, să aștepte.

O explozie de lumină și culorile se înclină.

Brian și Dory împing ușile tribunalului și ies în fugă să-și salute prietenii. Brian zâmbește cu toată fața, ținând o umbrelă neagră imensă deasupra capului. Voalul lui Dory flutură în vânt, pandantivul cu cicadă îi saltă la piept. Privirea îi alunecă în jos și, pentru o fracțiune de secundă, o umbră de tristețe o întunecă. Un zvâcnet slab de mușchi între sprâncene. Când ridică din nou privirea, trăsăturile și-au revenit și ea radiază din nou de fericire.

Un prieten umflă baloane roz printr-o baghetă roz de plastic. Altul aruncă petale de trandafiri. Brian și Dory râd și zâmbesc, ținându-se de mâini oriunde merg, de parcă proaspăta lor căsătorie este un colac de salvare de care trebuie să se agațe strâns. Burnițează, dar soarele trage cu ochiul printre picături. Cineva strigă să se uite după curcubeul care va apărea cu siguranță.

Întuneric și o scânteie.

Mama fredonează în bucătărie, împăturind colțunași. Două bețișoare înșfacă umplutura crudă. Degete agile ciupesc învelișul de aluat.

— Oh!

Se oprește ca să-și mângâie pântecul, zâmbind la rotunjimea care o ține departe de masă.

— Ce păcat că n-ai s-o cunoști niciodată pe mătușa Jingling, îi spune ea burții. Colțunașii ăștia erau preferații ei.

O explozie de lumină.

Mama și tata se opresc puțin, în mijlocul unei drumeții. În jurul lor, copaci înalți și pestriți. Este dimineața devreme – roua se prinde de pantofii lor, fire rătăcite de iarbă li se lipesc de glezne. Mama-și cuprinde pântecul cu brațele, închipuindu-și copilul ei plutind în scobitura unei scoici, îmbăindu-se în razele piezișe ale răsăritului.

— Dar gândește-te la copilul nostru, spune tata. Gândește-te că o să crească fără o pereche de bunici. Doi oameni care sunt încă în viață. Imaginează-ți-o peste zece, douăzeci de ani, purtându-ți pică pentru că ai izolat-o. O să fie curioasă – cine n-ar fi?

— Brian, răspunde aspru mama, nu mai discutăm. Este decizia mea. Tu nu înțelegi.

El își trece o mână prin păr și se învârte în loc, frustrat.

— Ai dreptate. Nu înțeleg.

— O să aibă orice altceva, spune mama, aproape implorator. Dar nu pot face ce-mi ceri.

Durerea din vocea ei mă înjunghie, cioburi turcoaz mi se înfig pe sub piele, blocându-mi gâtul.

— Niciodată? spune tata.

Mama se gândește.

— Poate, cândva, o să merg să-i văd din nou. Cândva, tu și Leigh o să mergeți să-i cunoașteți. Dar eu am nevoie de timp.

Tata lasă să-i iasă o răsuflare lungă ca un oftat.

— Bine. În regulă. Cândva.

Culori noi.

Un copilaș săltat pe un genunchi, pe o canapea de piele cunoscută. În partea cealaltă a camerei, mâini abile dansează pe clapele albe și negre. O sufragerie plină de căldură purpurie, de voioșie galben-păpădie și de toate culorile iubirii, invizibile dar neîndoios prezente.

Cunosc fața copilașului doar datorită fotografiilor care atârnă pe pereți în biroul tatei. Sunt eu. Micuța Leigh, fiica lui Dory și a lui Brian, pe vremea când toți trei încă ne iubeam, înainte ca lucrurile să se deterioreze oribil.

Sau fuseseră stricate de la bun început?

Bliț.

Mama stă în bucătărie cu un șorț legat la brâu. Părul îi ajunge până la umăr, cele câteva șuvițe albe sunt vopsite roșii cu henna. Se oprește la jumătate din tăiatul unei bucăți de brânză tofu. Cuțitul îi cade din mână, rostogolindu-se zgomotos în chiuvetă. Nu-i nimeni acolo să întrebe ce s-a întâmplat. E numai mama în bucătărie, mâinile tremură, lacrimi izvorăsc la colțul ochilor. Ochi care nu văd decât cuțitul.

Bliț.

Mama, făcându-mi cu mâna, când ies pe ușă alergând să prind autobuzul galben, și întorcându-se

apoi să se prăbușească pe canapea. Expresia de pe fața ei este ca a cuiva bântuit.

Bliț.

Mama, în pivniță, ținând un flacon de Oxycontin[16] și un borcan cu decolorant. A auzit odată că e nevoie de zece secunde până când ceea ce ai înghițit să ajungă în stomac. Dar cât durează ca să se digere? Cât timp, dacă este lichid?

Bliț.

Mama, sculându-se din pat în mijlocul nopții. Pășește încet, ușor, evitând crăpăturile din podea. Jos, în garaj, se suie în mașină pe scaunul șoferului, strângând tare în mână cheile mașinii. Se gândește. Dacă pornește motorul. Dacă nu deschide ușa garajului. Dacă nimeni din casă nu se trezește și ea adoarme la volan. Mașina nici măcar nu trebuie să se miște din loc. Ea ar dormi pentru totdeauna.

Bliț.

Mama, pe podeaua din baie, ghemuită ca un copil, cu fața lipită de gresie, cu degetele mângâind în neștire aripile sculptate ale pandantivului de jad.

Bliț.

Tata, scoțându-și valiza pe ușa din față ca să plece la prima lui conferință. Prima lui săptămână departe de noi. O sărută pe mama și ea zâmbește, dar nu e un zâmbet adevărat. Nu este un zâmbet plin. Nu-i luminează fața.

Tata nu observă. Este prea emoționat. Cum de nu vede?

Duce valiza la mașina care-l așteaptă și se întoarce să ne zâmbească larg, în timp ce șoferul o urcă în portbagaj. O ultimă fluturare de mână și a plecat.

Bliț.

Mama, deschizând ușa din spate și stând desculță în zăpada proaspăt așternută.

Gândurile ei fluturând ca paginile unei cărți prinse într-un vânt puternic. Gânduri despre zăpadă. Despre cum frigul nu este atât de rău. Tremuratul o va distrage de la alte lucruri.

Și, după un timp, va adormi. Liniștită. Indiferentă la lume. Visând un ultim vis în urma unui înger de zăpadă.

Bliț.

Culorile dispar. Lumina se stinge.

Aud un plâns și realizez că e al meu. Dar când îmi ating fața, obrajii sunt uscați. Nu plâng, de fapt. Nu m-am simțit niciodată în viața mea mai secătuită.

Cu mult înainte de a-mi pierde eu mama, mama își pierduse sora. Mama își pierduse părinții – sau, cel puțin, așa a crezut ea.

Credința este un fel de magie. Poate face ca un lucru să devină adevărat.

Cu mult înainte ca doctorii să-i pună un diagnostic și să-i ofere petice de hârtie cu nume de medicamente polisilabice. Cu mult înainte ca tata să înceapă să plece în călătoriile lui de serviciu.

Cu mult înainte de orice, ea deja suferea.

84

Clipesc și îndepărtez amintirile, și lumea se întoarce în culori pe care lipsa de somn le face greu suportabile.

De ce-mi arată fumul toate astea? De ce-mi aduce atâta durere, când deja am pierdut atât de mult? Multe dintre lucrurile astea par să fie mai bine uitate.

Durerea mi se înțepenește în plămâni.

Mă uit în jos, după pulberea cenușie, dar nu e nimic. Nici pulbere, nici cenușă.

În schimb găsesc jadul, în palma mea, arătând la fel ca întotdeauna. Nu a fost mistuit. Ușurarea mă izbește în piept și eu respir adânc.

E încă aici. Am reușit să-l păstrez.

Singura dovadă a tămâii și a amintirii este că lanțul de argint arată ars. Părți din el sunt negre și oxidate. Dar zalele se țin încă bine. Îl prind la gât încă o dată, bucuroasă că simt greutatea liniștitoare a pandantivului, bucuroasă că, după tot ce am pierdut, îl mai am măcar pe el.

85

IARNA, CLASA A ZECEA

Vacanța de iarnă a început cu lanțul mamei cu cicadă rupându-se. Ea era aplecată, căutând ceva în dulapul de sub chiuveta din bucătărie, și jadul a căzut zuruind pe podea, inexplicabil. Ea a ieșit imediat și a cumpărat un lanț nou, până când avea să-l repare pe cel original, dar nu era la fel. Argintul era puțin prea strălucitor, lanțul puțin prea scurt și verigile pătrățoase într-un fel care nu dădea bine.

Mi s-a părut un semn rău.

Aveam să mă gândesc la asta mai târziu și să-mi dau seama că ar fi trebuit să fie un semnal de alarmă faptul că deja căutam să dau vina pe ceva.

Semn sau nu, era o vacanță ciudată. Axel plecase să-și viziteze familia în San Juan pentru prima oară după ani buni, iar Caro era la snowboarding, din nou. Tata într-adevăr urma să rămână acasă pentru o perioadă mai lungă și ziua de Crăciun începuse promițător. Tata își trăsese un scaun lângă mama care umplea colțunași.

— Să te ajut.

A luat un teanc de foi de aluat și a început să pună cu lingura umplutură în centru, împăturind marginile.

Fața mamei arăta mai voioasă decât fusese săptămâni de-a rândul. Chiar fredona puțin – câteva linii melodice pe care le-am recunoscut fiind dintr-o sonată care-i plăcea mult.

Nu puteam să-mi amintesc ultima oară când îl văzusem pe tata dând o mână de ajutor la bucătărie. Îmi plăcea să-i privesc împreună, mâinile pricepute ale mamei făcând trei colțunași, în timp ce tata termina neîndemânatic unul.

Mi-am deschis caietul de desen pe masa din bucătărie, la o filă nouă. Cărbunele din mâna mea zbura peste albul hârtiei, surprinzând degete pline de făină, o tavă de colțunași cruzi.

Ascultam ritmul punerii lor în tavă, ușorul *scârța-scârța* al cărbunelui meu, felul în care noi toți respiram la unison.

Și apoi, bineînțeles, momentul s-a spart ca un balon de săpun. Tata s-a întors să vadă ce făceam eu.

— Leigh, ce-ar fi să pui ăla deoparte? Vino și petrece timp cu părinții tăi!

Am încercat să dezamorsez disputa care se simțea deja în aer.

— Hm, păi, *petrec* timpul cu voi. Sunt chiar aici, după cum vezi.

— Nu e bine să fii mereu atât de introvertită, a spus tata. Vino și ajută la colțunași!

Am clătinat din cap.

Te desenez *pe tine și pe mama.* În general, desenez lucruri *din afara* mea. Cum poate asta să fie *introvertire?*

— Arta este o întreprindere individuală, a spus tata, schimbându-și tonul vocii. Iar aceasta este o ocazie familială. Vrem să te oprești din desenat și să participi și tu.

— *Să particip?* Pe bune? Ca într-o nenorocită de sală de clasă?

— Măsoară-ți cuvintele când…

— Stop! a spus mama încet și silaba ne-a închis gura ca un deget pe telecomandă. Fără ceartă! Este Crăciunul.

Mâna ei plină de făină se ridică la piept un moment, aterizând prea jos, înainte de a-și aminti că lanțul era mai scurt acum, că pandantivul ei cu jad era mai sus.

Am închis caietul de desen și m-am dus în camera mea, unde m-am ghemuit într-un colț și am încercat să desenez lucruri noi pe care să i le arăt lui Nagori.

Când am coborât, mai târziu, să mănânc și să deschid cadourile, tata s-a prefăcut că schimbul de cuvinte nu avusese loc.

Se cântau colinde de Crăciun. Pomul scânteia cu beculețele lui multicolore. Eu am fost prima, înmânând fiecăruia dintre părinți un pachet plat, rectangular. Trecuse mult timp de când nu mai făcusem desene de Crăciun.

— O, Leigh, a spus mama. Este frumos!

Îl pusesem pe al ei într-o ramă simplă, neagră, ca să-l poată atârna. Al tatei era neînrămat, dat cu fixativ și vârât între două bucăți de hârtie protectoare.

— Uau! a spus el. Grozav!

Era greu să citesc ce era de fapt în mintea lui.

— Nu l-am înrămat pe al tău, pentru că tu călătorești atât de mult și m-am gândit… Mă rog. Poate ai vrea să-l iei cu tine sau ceva asemănător.

Mi s-a părut că sună prostesc, când am spus-o cu voce tare. Mi-am dat seama că nu-i picase bine. Probabil că-l făcea să se îngrijoreze și mai tare pentru viitorul meu.

— Arătăm atât de reali! a spus mama. Nu există nicio fotografie ca asta, să zici că te-ai inspirat după ea.

Am clătinat din cap.

— L-am făcut dintr-o amintire.

— Eu chiar îmi amintesc ziua aceea, a spus tata, surprinzându-mă.

— Și eu, a spus mama.

Desenul – pe care-l făcusem în dublu exemplar – era cu noi trei într-un loc de joacă din Village Park, unde obișnuiam să mergem în fiecare seară de vară, să ne plimbăm și să ne jucăm cu frisbee. În seara respectivă, găsiserăm terenul de joacă pustiu și am ocupat balansoarul. Mama și tata stăteau unul în fața celuilalt pe locuri opuse și eu stăteam la mijloc, cocoțată pe scândură, încercând să-mi țin echilibrul în timp ce ei se dădeau în sus și-n jos.

Fără culori. Nici măcar cărbune. Pe ăsta îl făcusem în linii curate de creion. Mama, lăsându-și capul pe spate și râzând. Tata, cu zâmbetul lui caraghios. Eu, clătinându-mă la mijloc, cu un început de zâmbet.

— Mulțumesc, a spus mama. O să-l pun deasupra pianului.

Apoi, a fost rândul ei. Tata a primit un pulover de lână, făcut pe comandă de o femeie care tricota și care era faimoasă pe internet. Eu am primit un minunat set de guașe de cea mai bună calitate, pe care pusesem ochii de mult.

— Acum folosești culori, nu? a întrebat ea. N-ai pus culoare în desenele tale de atâta vreme. Dar acum ai vopseluri bune.

Am îmbrățișat-o și i-am promis că o să le încerc.

Și apoi a fost rândul tatei. A surprins-o pe mama cu o cutiuță mică de catifea neagră. Mama nu prea purta

bijuterii, cu excepția cicadei de jad, care încă arăta anapoda. Pentru o clipă, m-am temut că tata îi luase ceva ca s-o înlocuiască, dar când ea a deschis cutia, niște pietre mari de topaz albastru ne-au făcut cu ochiul – înșiruite într-o brățară de argint.

— Uau! spuse mama.

Părea că rămăsese fără grai… când îi dăruise el ultima oară ceva atât de strălucitor?

Este rândul tău, Leigh, a spus tata repede, poate pentru că se simțea ciudat din pricina bănetului dat pe cadouri.

Al meu era într-o cutie. Avea o greutate plăcută. Am rupt hârtia de ambalat cu reni, am scos capacul cutiei și, în mijlocul foițelor protectoare, am găsit o carte. Avea coperta albă și un titlu cu litere de tipar de culoarea neonului.

AFLĂ
PENTRU CE EȘTI
DESTINATĂ

Mi-am simțit colțurile gurii deja ridicate pentru râs, în aceeași secundă în care mi-am dat seama că tata nu glumea. Ăsta era *într-adevăr* cadoul lui pentru mine.

— Ăă, mulțumesc, am spus, luptându-mă să nu fac din cuvânt o întrebare.

— Uită-te înăuntru, m-a îndemnat tata.

Părea aproape ametit de emoție.

Am întors primele pagini până ce am găsit ce voia el să văd. Pe pagina de titlu, cuvântul DESTINATĂ fusese încercuit de o mie de ori și prins la mijloc într-un text scris de mână. În stânga cuvântului încercuit scria: *Pentru Leigh, care este,* și în dreapta: *UNOR LUCRURI MĂREȚE!!!*

Numele autorului – Wilson Edmund Sharpe IV – era tăiat cu un marker gros, negru. O semnătură cu înfloriturі fusese adăugată dedesubt, aproape ilizibilă, cu excepția marginilor ascuțite are numeralului roman, *IV.*

— L-am întâlnit la o conferință, a spus tata. Promova cartea asta și, când l-am auzit vorbind, am știut că trebuia să-ți iau un exemplar semnat. Tipul lumina

întreaga cameră. Știi, i-am arătat o fotografie a noastră și a spus că tu arăți că ai moștenit genele mamei tale și de bună seamă ești foarte ambițioasă. Are dreptate, bineînțeles…

— Poftim? Arăt că am moștenit genele mamei? Așadar, clișee, am spus eu sec.

Tata și-a lăsat capul într-o parte.

— Ce vrei să spui?

M-am folosit de degete ca să pun ghilimele în aer.

— „De bună seamă sunt ambițioasă” pentru că sunt pe jumătate asiatică? Știi cât de des aud asta? Sau cât de des mă întreabă oamenii dacă am o „mamă tigroaică”?

Tata a făcut o pauză lungă.

— Ei bine, la momentul acela nu m-am gândit că asta a vrut să spună. Serios, totuși, pariez că asta îți va schimba viața. Citește-o, vezi dacă te ajută să-ți dai seama ce vrei să faci.

— Ce vreau să fac, am repetat, tărăgănat.

— Știi tu, a precizat el, să te ajute să-ți găsești direcția.

— Bine, am spus. Mulțumesc.

El a privit de jur-împrejurul camerei, de parcă ar fi fost niște răspunsuri de cules din aer. Și-a împreunat mâinile.

— Nu-ți place.

Am ridicat din umeri.

— Nu cred că am *nevoie* de ea. Dar… apreciez cadoul.

Eram nesuferită? Nu puteam spune. Dar faptul că el refuza să creadă în mine mă termina. Eram atât de sătulă de aceste conversații.

— Ce te vezi tu, de fapt, făcând? Peste cinci ani, să zicem. Douăzeci. Restul vieții tale.

— Artă.

Mă simțeam bine spunând-o cu voce tare.

— M-am gândit că… poate aș vrea să merg la școala de artă.

— Leigh, trebuie să fii serioasă.

Îmi venea să țip, dar m-am abținut.

— *Sunt* serioasă.

— Și cum o să-ți câștigi traiul din asta?

M-am uitat la mama, care urmărea ping-pongul replicilor noastre cu o expresie pierdută.

— Nu știu. Aș putea preda, la rigoare.

— Ai nevoie de o carieră stabilă. Ceva care să-ți ofere o fericire de bază.

— *Arta* mă face fericită, m-am rățoit eu.

Tata a deschis gura din nou, dar mulțumesc cerului că mama l-a întrerupt.

— Nu vorbiți despre asta acum, rosti ea. Ar trebui să ne bucurăm de Crăciun.

Am început toți trei să jucăm Uno, tata și cu mine vorbindu-ne cât mai puțin posibil. M-am trezit dorindu-mi să-l văd plecând mai curând la o altă conferință. Tânjeam după felul în care casa părea mai mare din clipa în care el ieșea pe ușă, umplându-se cu un spațiu nou și cu aer de respirat pentru mine.

*

În dimineața următoare, devreme, în timp ce părinții mei încă dormeau, m-am așezat în bucătărie bând ceașcă după ceașcă de ciocolată caldă cu mentă, urmărind pisica ce se uita pe fereastră. Liniștea nu-mi pria. Mi se părea că lui Axel îi lua câte nouă ore ca să-mi răspundă la un mesaj. Încercam să nu mă supăr; el avea o familie mare și aparent ei aveau o mulțime de tradiții de sărbători.

M-am gândit la cât de diferite fuseseră lucrurile de Crăciunul trecut. Când tata fusese plecat și asta fusese mai bine, într-un fel. Cum Axel își petrecuse vacanța de iarnă ajutându-mă să sortez lucrurile din cutii.

Și, cu gândul ăsta, picioarele m-au dus la subsol. Nu eram sigură ce voiam să fac, dar eram agitată și mi-am amintit de brățară, de cartea lui Emily Dickinson. Le-am luat sus, în dormitorul meu, împreună cu fotografia alb-negru a celor două fetițe. Celelalte lucruri rămăseseră încă acolo unde le găsisem.

În subsol, cutiile erau exact cum le lăsasem, deschise și puse pieziș. Erau chiar și câteva scrisori pe jos, căzute pe când Axel și cu mine le separaserăm în teancuri. O parte din mine s-a mirat de neglijența dovedită când le lăsasem așa. Oricine ar fi venit în

subsol ar fi văzut imediat că am scotocit, că mi-am băgat nasul.

Poate că exact asta sperasem să se întâmple. Poate îmi închipuisem că, dacă mama sau tata vedeau la ce mă uitasem, m-ar fi luat la întrebări, ar fi deschis un dialog. Mi-ar fi vorbit, în sfârșit, despre bunicii mei.

Dar nimeni nu coborâse aici. Tot anul.

În noaptea aceea, am ieșit pe verandă și am stat pe trepte, cu ochii ridicați la cerul fără stele. Luna era o monedă grasă, strălucitoare. Avea o față. Blândă, aproape zâmbitoare. Mă întrebam dacă bunicii mei din Taiwan se uitau la același talger de lumină, încercând să stabilească un contact vizual cu acea făptură palidă și luminoasă.

86

Cum ar trebui să găsesc pasărea? Cum ar trebui să mă ajute aceste fragmente din trecut?

La naiba, patruzeci și șapte de zile de la pată. Mâine-dimineață, vor fi patruzeci și opt. Aproape că nu mai am timp.

Mai devreme, am rugat-o pe Feng să traducă și am întrebat-o pe waipo dacă mai există un alt loc pe care să-l vizităm. Dacă mai există vreun loc pe care mama l-a iubit și noi nu l-am văzut. Waipo a clătinat din cap și a zis că am fost peste tot, din câte știa ea.

Pentru o clipă m-am întrebat dacă nu mă minte și apoi am simțit nevoia să mă scutur ca să-mi revin, căci de ce aș gândi asta? Există un ghem de resentiment undeva în capul meu. S-ar mai fi transformat mama într-o pasăre, dacă bunicii mei nu ar fi fost atât de potrivnici căsătoriei cu tata? Încerc să găsesc pe fețele lor o urmă din vechea dezaprobare… dar nu văd decât epuizare. Pielea pătată și lăsată. Riduri care trasează căile a ceea ce ar putea fi regret.

Chiar și atunci când zâmbesc, le rămâne ceva trist în colțul gurii.

Mă gândesc la mama spunându-i tatei: *Cândva, tu și Leigh o să mergeți să-i cunoașteți. Dar eu am nevoie de timp.*

Cândva. Cum ar fi acum.

Oftatul tatei îmi sâsâie în urechi.

Tatăl meu. Tati.

Poate că el este piesa lipsă. Poate că, dacă pasărea îl vede aici, cu mine, atunci va coborî. Ne va vorbi.

Vreau să vă amintiți

Îmi acord un minut să mă gândesc mai bine, până când certitudinea se așază peste mine stacojie, o culoare la fel de intensă ca penele ei. Apoi scriu e-mailul.

De la: leighinsandalwoodred@gmail.com
Către: bsanders@fairbridge.edu
Subiect: Urgent!!!!!!

Tati, am nevoie să te întorci aici CÂT MAI REPEDE!

Te rog.

Este o urgență.

87

Exact când mă pregătesc să închid e-mailul, sună telefonul. La început, mă gândesc cu satisfacție crudă că tata mi-a și răspuns, căci are tendința să se alarmeze și să răspundă în milisecunde.

Însă este un mesaj nou de la Axel.

> De la: axeldereckmoreno@gmail.com
> Către: leighinsandalwoodred@gmail.com
> Subiect: (fără subiect)
>
> S-au întâmplat atâtea în timpul iernii. Atâtea despre care aș dori să vorbim. Simt că am dat-o în bară, într-un fel.
> Dintotdeauna am vrut să te întreb: Ce dracu' s-a întâmplat la Balul de Iarnă?

Mesajul răsucește un năvod de culori tulburi în mine, mânjind totul în maroniu-grâu.

Uneori, Axel putea fi atât de încuiat că-mi venea să-l zgâlțâi. De parcă eu eram cea care îi întorsese spatele și începuse să-și dea întâlniri cu altcineva. Cineva insuportabil. De două ori.

Să-l ia naiba pe Axel! Și pe Leanne! Sper să fie fericiți.

Furia mi se strecoară în mâini.

Răsfoiesc prin caietul de desen și smulg desenele pe care le-am făcut pentru el în călătoria asta, ascultând hârșâitul aspru, satisfăcător, de hârtie ruptă. Sfâșiindu-le pe fiecare, mânjind bucățile cu uleiul de pe degetele mele.

Ce dracu' s-a întâmplat? *Tu* să-mi spui *mie,* Axel!

Și apoi mintea mea se duce acolo, scurmând din nou lunile acelea nu prea îndepărtate, scoțându-le la suprafață, amintindu-mi.

88

IARNA, CLASA A ZECEA

Începuserăm să ne revenim, la intrarea în noul an. Vacanța se sfârșise și se anunțase că, pentru prima oară, școala noastră urma să organizeze un Bal de Iarnă, la sfârșitul lui februarie.

— Categoric o invit pe Cheslin, declară Caro la prânz, o săptămână mai târziu.

— Serios? am spus eu. Chiar vrei să mergi?

— De ce nu?

— Este… vreau să zic, este doar o petrecere școlară.

— E mai mult decât orice altă veche seară de dans, spuse Caro. Este un bal. Este ca *banchetul de absolvire,* numai că este deschis pentru toată lumea.

Am dat din umeri.

— Nu sunt sigură că o să merg la banchetul de absolvire.

Axel veni să se așeze pe scaunul lui, vârând trei cartofi prăjiți în gură.

— Și tu, Axel? întrebă Caro. Vii la Balul de Iarnă?

Mă așteptam ca el să se strâmbe și să-și dea ochii peste cap, dar n-o făcu. Mestecă mai încet. Înghiți și se lăsă privit în timp ce deschise tacticos cutia de suc și bău câteva înghițituri. Mai ronțăi încă trei cartofi prăjiți.

— Nu te grăbi, spuse Caro sec.

El ridică din umeri. Dar, în cele din urmă, spuse:

— Poate. S-ar putea să am niște planuri în privința asta.

A trebuit să mă țin, fizic, de bărbie ca să nu-mi cadă falca. Axel? La dans?

Caro ridică sprâncenele.

— Te miști *repede*, omule.

Reacția ei m-a făcut să derulez și să mai ascult o dată cuvintele lui în minte.

Cum adică, *planuri?* Avea o parteneră?

Dar niciunul n-a continuat subiectul și, după aceea, am uitat complet de Balul de Iarnă. Erau alte lucruri pentru care să-mi bat capul, cum ar fi portofoliul meu. Cum ar fi faptul că în fiecare zi îmi era groază să merg

acasă, unde știam că o să găsesc toate draperiile trase, totul întunecat, aerul stătut și îmbâcsit cu duhoarea litierei pisicii care trebuia neapărat schimbată. Stările implicite ale mamei acum erau insomnia și migrenele, care o făceau fie violent de nervoasă, fie moale ca un melc.

Tata călătorea încă, deși nu la fel de frecvent. În timpul șederilor acasă, noua lui misiune era să mă convingă că școala de artă era o idee proastă.

— Nu vezi cum te limitezi? spunea el, când eu treceam un cărbune de desen pe foaia de hârtie.

— Aș putea merge la o școală obișnuită care să aibă un program solid de artă *și* alte chestii, răspundeam eu.

Dar se părea că, dacă acceptam și cel mai mic compromis, el mă presa de două ori mai mult.

— Ce-ai zice să te duci la științe? Mereu citezi diverse dovezi științifice, de pildă îți amintești când mi-ai povestit totul despre pigmenți?

Frustrarea îmi încinsese fața.

— Pentru că mă interesează lucrurile științifice care au de-a face cu arta. Îți aduci aminte măcar ce note am la științe?

— Bine, ai putea studia, de exemplu, contabilitatea sau economia… și să-ți iei un curs de artă doar de plăcere. Nu poți să te închizi într-o profesie nepractică…

— Tina s-a specializat în filozofie și acum are o slujbă în marketing, despre care ea spune că nu are nimic de-a face cu diploma ei de facultate.

— Sunt mereu excepții. Dar imaginează-ți cât de greu trebuie să-i fi fost Tinei să obțină postul ăla.

— Dar *tu,* tată? Ai de gând să-mi spui că specializarea ta în studii est-asiatice a fost cel mai practic lucru?

El a dat să-mi răspundă și s-a răzgândit, de vreo câteva ori.

— Cel puțin, mi-a oferit opțiuni solide ca să lucrez în mediul academic.

Nu că școala de artă era scopul numărul unu din viața mea, dar cu cât tata stăruia mai mult împotrivă, cu atât îmi doream să-i dovedesc că greșea. Că greșea într-o privință. Greșea în ceea ce mă privea pe mine.

Mama nu era niciodată prin preajmă la aceste conversații. Începusem să mă întreb dacă tata nu aștepta intenționat până ce ea nu mai era de față. Poate se gândea că-i rănea sentimentele, pentru că ea își *urmase* arta ei. Ea întruchipa exact opusul a ceea ce el voia să fac eu.

— Singurii oameni care reușesc în domeniile artistice sunt cei incredibil de norocoși *și* fenomenal de talentați, spuse tata într-o zi. Și chiar și atunci se luptă. Nu o să fie bine pentru tine.

— Am priceput, tată. Nu crezi că sunt suficient de talentată. Sau suficient de norocoasă sau altceva.

— Și mai este și foarte multă muncă, Leigh. Ai muncit vreodată atât de mult la ceva, încât să nu mai poți face nimic altceva? Să fi muncit *cu adevărat* din greu?

M-am gândit la expoziția de artă din Berlin. M-am gândit la Nagori, care mă luase deoparte și mă prevenise că lunile vor trece repede. Avusese dreptate cu privire la timp. Și tata avea dreptate cu privire la muncă. Nu muncisem destul de mult. Eram capabilă de asta?

Ultima conversație cu el îmi dăduse un impuls: să-i dovedesc că greșește. Puteam să muncesc din greu. Dacă Nagori credea că sunt destul de bună, însemna că sunt destul de bună. Dar aveam să fac tot ce-mi stătea în puteri ca să fiu mai mult decât bună. Voiam să fiu unul dintre cei mai buni.

Tata a plecat din nou în cealaltă parte a lumii și eu mi-am cumpărat un nou bloc de desen, mai mare decât cel pe care lucram de obicei. Când m-am așezat să încep, totuși, m-am trezit că nu puteam să gândesc. Întunericul din casă mă strivea. Când mama era în faza de inerție, casa noastră se simțea ca un puț adânc în pământ. Când ea tuna și fulgera fără noimă, casa noastră era un nor de furtună care se ținea strâns de toate tunetele lui.

Deși tata era insuportabil cu argumentele lui despre școala de artă, prezența lui acasă era un tampon al furtunii, liniștind-o pe mama. Eram din cale-afară de bucuroasă și totodată uram când el era plecat.

Într-o miercuri, Axel a venit să mă vadă acasă la mine, tocmai când coboram din autobuz, mult după orele de școală.

— Ai făcut progrese azi? se interesă el, arătând către servieta de artă de sub brațul meu.

Am ridicat din umeri.

— Se pare că lui Nagori îi place mai mult direcția de acum.

— Super, zise el.

Nu era ciudat să-l văd, dar era ceva ciudat în felul în care stătea acolo, privindu-mă cum descui ușa din față. M-a urmat înăuntru, aruncându-și pantofii din picioare.

— Mama ta e sus? întrebă el.

Majoritatea luminilor erau stinse și era liniște.

— Hm, presupun că da.

Veni și se așeză pe canapea așa încât să fie cât mai departe de mine posibil. Am auzit cum trage aer în piept înainte de a vorbi, de parcă se pregătea pentru ceva.

— Plănuiești să mergi la chestia aia, vineri?

Habar n-aveam despre ce vorbea.

— Ce chestie?

— Știi tu. Balul de Iarnă.

Am simțit cum încremenesc și probabil că am făcut o mutră ciudată, pentru că el mă întrebă:

— Ești bine?

— Ăăă, da. Vreau să zic, nu, nu plănuiam să merg.

— De ce nu? spuse el.

Se uita atât de fix la tălpile mele că mă întrebam dacă era ceva în neregulă cu ele. Mi-am frecat degetele de la picioare, intimidată.

— Am putea merge împreună.

— La Balul de Iarnă? am spus eu, nefiind sigură că auzisem bine.

El dădu din cap.

Am auzit sus podeaua scârțâind ușor, ceea ce însemna că mama se sculase din pat. Ultimul lucru pe care-l doream era ca ea să audă conversația asta. M-am ridicat de pe canapea.

— Sigur, am spus.

Se ridică și el.

— Grozav!

Am reușit să-mi păstrez expresia neutră până când a plecat, dar în clipa în care ușa s-a închis, mi-am pierdut controlul asupra corpului meu. M-am luminat ca o stea și am zâmbit până ce m-au durut obrajii.

Mai târziu, m-a apucat groaza. Aveam să merg la o petrecere dansantă. Cum e treaba cu dansurile? Și dacă am făcut ceva greșit?

*

Habar n-aveam ce trebuia să poarte lumea la genul ăsta de eveniment și nu-mi era de ajutor că, de fapt, aveam numai o zi ca să mă lămuresc. În cele din urmă, Caro a rugat-o pe Cheslin să-mi împrumute ceva din toaletele ei și am ales o rochie delicată și vaporoasă, din șifon acvamarin, care mă acoperea până la glezne.

Stăteam în fața oglinzii mari și-mi uscam părul, încercând să-l fac să cadă mai drept.

Ce urmărise, de fapt, Axel când mă invitase să merg cu el? Mergeam doar ca prieteni sau era ceva mai mult?

A fost neobișnuit de tăcut când m-a luat de acasă și a rămas așa până ce am ajuns la școală. N-a spus nimic despre rochie sau despre rujul de buze pe care-l luasem din sertarul mamei. Mă întrebam dacă-i displăcea tot.

L-am studiat cu coada ochiului. Peste cămașa neagră purta o vestă închisă la culoare cu dungi gri subțiri și un papion argintiu. Folosise și un nu știu ce produs pentru păr.

Luminile din sala de gimnastică erau discrete și cineva atârnase o ghirlandă de beculețe albe sus, pe grinzile tavanului. Am găsit-o pe Caro imediat – ieșea în evidență în smochingul ei.

— Arăți minunat, Leigh, spuse ea.

— Într-adevăr, a întărit Cheslin.

Încă era puțin timidă cu noi, dar îmi zâmbi drăgălaș, degetele ei trăgând de fusta rochiei vintage de dantelă.

— Ar trebui s-o păstrezi. Culoarea te prinde de minune.

— Zău? am spus eu.

— Absolut. Se potrivește și cu șuvița aia colorată din părul tău.

— Stai puțin – voi doi ați venit *împreună*? întrebă Caro, mutându-și privirea de la mine la Axel și înapoi.

Mi-am simțit fața învăpăiată.

— Mă duc să iau o apă minerală, spuse Axel. Tu vrei ceva?

Abia am avut timp să clatin din cap și a dispărut în mulțime.

— Da? insistă Caro.

— Nu sunt sigură că este ce crezi tu, am zis, cu un nod în stomac.

Nu voiam să vorbesc despre asta. Cel puțin nu aici, cu două sute de alți oameni în jurul nostru.

Dar apoi DJ-ul puse un cântec preferat de public, pentru mine vag cunoscut, și Cheslin o luă pe Caro de braț ca să se ducă să danseze.

Axel veni din nou la mine. Nu avea nicio apă minerală în mână, dar eu n-am spus nimic. Ne-am rezemat de un perete și am vorbit mult timp despre fleacuri, într-un fel ciudat și afectat. Mă ardeau degetele după caietul de desen. De ce nu ne trecuse prin minte să aducem două caiete și creioane?

Când Axel se scuză ca să meargă la baie, eu m-am dus să-mi găsesc un scaun ca să stau jos.

De ce veniserăm aici, de fapt?

Mă gândeam la mama, singură în casă, mâncând în bucătărie mâncare rece rămasă de la prânz. Sau, mai rău, nemâncând deloc, ci înapoi în pat, învelită cu o mie de pături.

Mă gândeam la noile desene pe care le începusem. Speram să iasă destul de bine ca Nagori să spună, în sfârșit, că aveam un portofoliu adevărat.

După o vreme, mi-a trecut prin minte că Axel trebuie să fi terminat la baie și poate avea probleme să mă găsească. Mi-am verificat telefonul, dar nu era niciun mesaj și nu puteam fi sigură dacă mai aveam semnal. Când ieșeam din sala de gimnastică și mergeam către holul principal, unde puteam avea un semnal mai bun, am auzit o voce pe care am recunoscut-o. Suna aproape isterică.

— Nu pot să cred că ai venit cu *ea.* Parcă ai spus că nu e nimic între voi doi.

N-am putut să mă abțin. Mi-am aplecat capul cât să văd după colț. Era Leanne Ryan.

Și vorbea cu Axel.

— Chiar nu e nimic, spuse el, părând absolut sigur.

M-am întors cât am putut de repede în sala de gimnastică. În acel moment, toată lumea dansa într-un tren lung și nu mai suportam să mai rămân o clipă acolo. Am ieșit pe ușa din spate în gerul mușcător de februarie și am luat-o pe lângă zid, căutând intimitate.

— A, bună, Leigh!

Ochii mă usturau și totul mi se părea maroniu-verzui, tulbure și rece. Ultimul lucru pe care mi-l doream era să interacționez cu o altă persoană. Am mijit ochii ca să văd cine stătea sub felinar. Era un tip din grupa de artă a lui Nagori de anul trecut. Un elev din ultimul an. Mi-a luat o secundă ca să-mi amintesc numele lui.

— Bună, Weston! l-am salutat eu.

— E cam ridicol înăuntru, nu? zise el.

Încercam din răsputeri să nu tremur.

— Da.

— Stai așa, ți-e frig?

Înainte să pot răspunde, își scoase sacoul și mi-l puse pe umeri.

— Oh, mulțumesc.

Se aplecă mai aproape de mine ca să ajungă la buzunarul sacoului din care scoase o ploscă de metal.

— Tu n-ai voie, zise el chicotind.

Deșurubă capacul și luă o înghițitură.

Plosca mă neliniști, dar am încercat să alung sentimentul cu un zâmbet.

— Am glumit, spuse el. Poți să bei, dacă vrei.

— Nu, mulțumesc, sunt bine, am spus eu.

— Ești bine? spuse el.

— Da.

— Nu, spuse Weston, foarte încet. Ești frumoasă.

Erau cele două cuvinte pe care sperasem să le spună Axel când am urcat în mașina lui. Sau când am mers prin parcare către sala de gimnastică. Sau într-un moment oarecare, în seara asta. Mi se părea ciudat, acum, să le aud de la altcineva.

— Mulțumesc.

Mi-am plecat privirile.

Gerul pătrundea prin sacou și începusem să tremur din nou. Weston veni mai aproape și începu să-și frece palmele de-a lungul brațelor mele.

— Ai fost sărutată vreodată?

Întrebarea mă prinse total nepregătită. Ar fi trebuit să plec imediat, dar exercita o fascinație ciudată asupra mea. Era atât de direct, într-un fel în care Axel nu fusese niciodată.

Și eram teribil de curioasă cum era să te săruți.

— Nu, i-am spus eu. Nu am fost.

Presupun că știam ce urma. Fața lui veni mai aproape, buzele lui căutând întâi marginile buzelor mele, înainte de a aluneca spre centru. Era nerăbdător cu limba lui și nu avea un gust grozav. Gura îi era cumva cleioasă și avea un miros înțepător, care probabil era de la alcool.

Rămăsese puțin fără suflare când se trase înapoi.

— Ești atât de frumoasă, știi? Ești… exotică.

Fiecare mușchi din corp mi se încordă.

— Ba nu sunt, am spus eu sec. Sunt americancă. Asta nu este exotic.

El își ridică mâinile împăciuitor.

— N-am vrut să te jignesc. Vreau doar să spun că ești superbă.

Weston se aplecă din nou, dar eu m-am ferit, înainte să mă poată atinge. I-am dat sacoul înapoi și i-am întors spatele.

Axel stătea chiar lângă ușă când am intrat înapoi în sala de gimnastică, de parcă știuse că acolo o să fiu. Mă văzuse cu Weston? Fiecare centimetru de piele mi se coloră în roșu-rodie.

— Sunt gata să plec când ești și tu, spuse el, fără să se uite în ochii mei.

— Bine. Putem pleca acum.

Dacă mi s-a părut că drumul cu mașina către Balul de Iarnă fusese ciudat, drumul înapoi a fost și mai și. Axel nu mi-a adresat niciun cuvânt până ce am ajuns pe aleea casei mele, când tot ce a spus a fost:

— Pe curând.

În camera mea, m-am dezbrăcat de rochia lui Cheslin și m-am prăbușit pe pat, cu ochii în tavan. Mi-am trecut degetele peste buze și mi-am simțit stomacul

strângându-se mai tare și mai tare. O ciudată nefericire se zvârcolea în mine și mi-a luat mult ca să înțeleg ce era.

În ultimii cinci ani, fusesem convinsă că primul meu sărut va fi cu Axel.

89

Somn.

Somn greu, gol, clar, întunecat. Somn untos, și moale, și blând, și delicios.

M-am topit în negrul cel mai negru. Mulțumesc cerului.

Întâi, vine râsul. Un sunet cristalin și melodic. Fericit ca un buchet de flori proaspete.

Răsună cu ecou.

Răsună cu ecou.

Răsună cu ecou.

Și undeva, răsunând cu ecou, începe să se schimbe. Melodia se deformează. Râsul se poticnește și se îneacă și trece într-un suspin. Cel mai slab suspin. Dar devine mai tare, devine răgușit și gâfâit.

— *Leigh!* țipă vocea.

Și negrul cel mai negru începe să dispară. Începe să lucească. Și culoarea se întunecă și se preschimbă până ce devine roșul cel mai închis. Roșul curgător, lichid, pulsând, al unei artere care-l lasă să iasă.

90

Soarele răsare. Patruzeci și opt de zile.

Tata nu a răspuns la e-mail. Mă întreb dacă telefonul lui este mort. Mă întreb dacă nu a fost prins de conversația cu vreun coleg sau de lucrul la vreun proiect și a pierdut noțiunea timpului.

Când mă dau jos din pat, totul se întunecă și se înceţoșează. Podeaua se clatină foarte puțin. Lumina blândă a dimineții îmi proiectează umbra pe perete și-mi văd silueta transformată într-o creatură înaripată. Aripile se deschid larg și la fel de repede se strâng din nou. Umbra mi se micșorează înapoi la forma mea. Încă simt mirosul sângelui. Încă pot auzi suspinul.

Doar un vis doar un vis doar un vis.

„Leigh!”

Mă ustură ochii și mă doare capul. Am nevoie de mai mult somn…

Nu. O să dorm după ce o găsesc pe mama.

Deschid ușa și un miros ciudat mă izbește în față, întunecos și pământesc și vechi. Ies încet pe hol. Mirosul se adună în colțuri, încercând să-mi rețină atenția. M-a prins – trebuie să găsesc sursa. Mirosul mă atrage pe hol către baie, unde este cel mai puternic. Cineva a lăsat ușa deschisă și aud zgomotul apei, chiar înainte să pășesc înăuntru.

Apa țâșnește cu forță și aburul se ridică deasupra perdelei dușului care a fost trasă până la capăt de-a lungul căzii.

— Hei?

Nimeni nu-mi răspunde. Ce o să găsesc dincolo?

O groază mizerabilă se strânge în stomacul meu. Număr până la trei și trag perdeaua la o parte.

Apă… și sânge.

Nu, nu sânge. Ceea ce văd ochii mei nu este lichid. Nu bălțește, nu se încheagă. Acolo, pe fundul căzii este un strat gros de pene, întunecate și ude, lipicioase și strălucitor de roșii. Apa le turtește cu *împroșcări* puternice care mă fac să tresar. Mă întreb dacă acolo sunt destule pene ca să acopere o întreagă pasăre.

— Waipo, strig eu peste umăr. *Waipo!*

O aud târându-și picioarele pe hol cât de repede poate.

Bunica este încă în pijama.

— *Shenme?*

Clipește să-și dea la o parte somnul din ochi, se uită în jos la cadă și înapoi la mine. Se încruntă.

Trebuie să-mi spun: *Nu este sânge. Doar pene.* Dar imaginea sângelui încă este în mintea mea, lipită ca niște reziduuri cleioase.

Bunica își pune mâinile pe umerii mei; poate să-mi vadă panica pe față.

Nu înțeleg semnificația unei căzi pline de pene. Nu vreau să fie un soi de mesaj de adio. Un final al biletului pe care mama nu l-a mai terminat.

Unde naiba este pasărea?

— *Lai chi zaocan,* spune bunica. *Vino să mănânci micul dejun.*

Ea nu vede toate penele? Îmi zâmbește șovăielnic, făcând semn spre masa din sufragerie.

— *Wo bu e,* îi spun. *Nu-mi este foame.*

Îmi încalț pantofii și ies din apartament. Așa e când înnebunești? De ce waipo nu poate vedea penele?

Îmi pierd complet mințile?

Aerul este atât de umed și de lipicios, că imediat începe să curgă transpirația pe mine. Lumina dimineții este palidă și apoasă… și sfărâmată. Spartă într-un milion de bucăți. Totul din afara apartamentului este crăpat de parcă cineva s-a pus cu barosul pe lume. Fisurile sunt evidențiate cu negru de tuș. Linii fracturate se întind peste bolta cerului. Norii sunt crăpați. Copacii sunt crăpați. Aleea bunicilor mei este crăpată, gata să se năruie în orice moment. Cu fiecare pas pe care-l fac, crăpăturile din pământ se dublează, se triplează, liniile negre se întind spre exterior cu un sunet de gheață care plesnește.

Mă îndrept încet către parc. Chiar și oamenii pe lângă care trec arată crăpați. Mopedurile lor sunt gata să se dezmembreze. Corpurile lor, sparte ca oglinzile, capetele sparte precum cojile de ouă. Liniile negre se răsfiră în jos peste nasurile și gurile lor, dar ei par să nu observe.

E un zgomot sus, deasupra. Mă uit și văd ceva care plutește încet spre mine, împins puțin de vânt. Este roșu-închis. Grena-cafeniu.

O pană.

Aterizează în palma mea întinsă. Ceva se deschide când o prind. Cerul devine purpuriu. Începe să plouă cu pene. Toate nuanțele de roșu. Stacojiu, și merlot, și roz-deschis, și venețian, și rubiniu, și roșiatic, și cărămiziu, și fucsia, și sângeriu, și vișiniu. Pene lungi, cu margini bine conturate, și pene mici și pufoase, chiar și din cele subțiri ca firul de păr.

Mă reped să le culeg de pe trotuar, să le iau de jos, prinzând câteva din aer, adunând cât de multe pot, înainte de a fi furate de o briză.

De ce cad? Unde este pasărea?

Mă lovește un gând: *Am spart ceva.*

Dacă n-ar fi trebuit să descui toate acele amintiri? Dacă lucrurile alea ar fi trebuit să rămână date deoparte, ascunse și în cele din urmă uitate?

Oare asta voia mama – înainte de a se transforma într-o creatură roșie și înaripată, pe când încă țesea lumi magice peste clapele pianului, și se bucura când vedea o gofră perfect făcută, și mă striga pe nume în felul ei cald, galben-argintiu – asta să fi vrut? Ca eu să alerg după fantome? Să descopăr cât de multe răspunsuri eram în stare și să încerc să peticesc laolaltă piesele istoriei fracturate a familiei?

Mă gândesc la Emily Dickinson cerându-i surorii ei să ardă toate cuvintele ei.

Mă gândesc la biletul mamei.

Vreau să vă amintiți

Poate că mama tăiase asta pentru că se răzgândise.

Poate că nu trebuia să fac toate astea și crăpăturile sunt felul ei de a tăia tot ce a rămas.

Începe să plouă. Toate culorile fac vârtejuri ca o pensulă murdară aruncată într-o cană cu apă.

91

Stau într-un parc distrus, lângă copaci dărâmați, sub un cer sfărâmat. Chiar simt banca scrâșnind când mă mișc. Apa de ploaie își face loc prin fisurile pământului surpat. Singurul lucru care nu s-a crăpat este corpul meu. Membrele mele sunt întregi, tefere. Sunt ultima persoană de pe aici care nu e gata să se prăbușească.

În mâna stângă țin un mănunchi de pene care au căzut din cer. Îmi îngrop fața în ele. Sunt moi și uleioase, așa cum era părul mamei. Calde, flexibile, cu o mireasmă de nucă de cocos. Nu au umezeala și moscul putred al căzii de baie umplute cu roșu. Miros ca mama. Așa cum mirosea ea când trăia.

— Ce pene frumoase.

Feng stă în dreptul băncii mele. Nu mă așteptam s-o văd aici. Nici ea nu este sfărâmată – o mare ușurare. Nu sunt singura.

— Te superi dacă mă așez? întreabă ea.

— Te rog!

— Am doar câteva minute, de fapt. Apoi trebuie să plec să fac un comision.

— Bine.

Feng trage adânc aer în piept și-și lasă capul pe spate, cu un oftat ușor.

— Și mie îmi place să vin aici. E atât de liniștitor. Nici țânțarii nu mă mai deranjează.

— Au trecut patruzeci și opt de zile, îi spun eu.

Chiar dacă nu i-am zis niciodată că număram, îmi dau seama după expresia ei că știe exact despre ce vorbesc.

— Am bătut tot drumul până în Taiwan ca să găsesc pasărea. Dar dacă n-o găsesc? Aproape că nu mai am timp.

— Ești sigură că vrea să fie găsită? spune Feng blând.

— Nu prea.

— Ce ai de gând să faci dacă o găsești?

Întrebarea mă supără.

— De unde să știu? Nu este ca și cum intenționasem să se întâmple toate astea. Ea e cea care mi-a trimis o cutie cu indicii. Practic, ea *mi-a spus* să vin.

— Poate că numai asta a vrut, spune Feng. Poate că e de-ajuns că ești aici.

Clatin din cap.

— Trebuie s-o găsesc.

— Am credința că o s-o găsești, spune Feng și apoi se ridică. Îmi pare tare rău că trebuie să te părăsesc atât de repede.

— Nu, este în regulă.

— O s-o găsești. Știu eu. Dar când o găsești, promite-mi că o lași să plece.

— Ce?

Îmi ridic privirea.

— Las-o să plece! Las-o în pace! Este cel mai mare dar pe care-l poți oferi unei fantome.

Cuvintele reverberează în capul meu, alb de titan, învârtindu-se și răsucindu-se. *Las-o să plece. Las-o în pace.*

Feng ezită câteva momente lungi. De data asta, când i se aude vocea, sună la fel de fărâmată ca totul împrejurul nostru.

— Am văzut pasărea, Leigh.

— Ce?

— Mi-a vorbit. Mi-a spus să mă duc acasă.

— Să te duci acasă? repet eu. De ce a vorbit cu tine? Și ce – ai de gând s-o asculți? Ai de gând să pleci? Unde e „acasă”?

— Nu știu. Mie îmi place aici, zâmbește Feng. În orice caz, nu-ți bate capul cu asta acum.

N-am nicio idee ce să spun. Mă gândeam că, de fapt, aici era casa ei. Că ea se… stabilise.

— Trebuie să fug să-mi fac comisionul. La revedere, Leigh.

Mă uit la ea. Capul și membrele îi sunt solide și luminoase, pe fundalul lumii crăpate și distruse.

Ea îmi zâmbește.

— Ne vedem mai târziu.

Și când pleacă, observ cât de delicat se mișcă, atât de mică și de ușoară, încât pământul crăpat nu face niciun zgomot sub picioarele ei.

Mă întorc la telefonul meu. Niciun e-mail nou de la tata. Glisez degetul pe ecran, ca să-l actualizez.

Nimic.

Actualizez din nou.

Clinchetul de mesaj nou. Îmi îndrept spatele; lemnul scârțâie înșelător. Dar când noul mesaj se încarcă, descopăr că nu este de la tata.

De la: axeldereckmoreno@gmail.com
Către: leighinsandalwoodred@gmail.com
Subiect: (fără subiect)

Aproape că nu vreau să-l deschid, pentru că încă nu sunt sigură ce simt după ultimul e-mail pe care mi l-a trimis. Dar curiozitatea învinge. Se pare că este încă unul din mesajele lui fără cuvinte. Doar o poză. O acuarelă de-a lui – îi recunosc stilul imediat. Dar nu pot să îmi dau seama când m-a pictat așa.

Pentru că, în pictură, stau ghemuită pe canapeaua lui veche, îmbrăcată cu hanoracul lui preferat, ținând în brațe un castron imens cu pop-corn și cu fața deschisă și luminoasă și plină de zâmbet. Șuvița din părul meu este albastră, dar am făcut-o albastră de atât de multe ori că asta nu-mi spune nimic.

Ceva din felul în care m-a pictat este incredibil de intim. Culorile sunt dulci și senzuale. Tușele îngrijite îmi subliniază curbele șoldurilor și unghiurile feței.

Obrajii mi se înfierbântă, gândindu-mă cât de amănunțit m-a privit el. De parcă pensulele lui erau mâini care urmăreau fiecare parte din mine.

Îmi lipsește. Mi-e dor de felul în care obișnuiau să fie lucrurile. Mi-e dor să stau atât de aproape de el cât să-i simt căldura trupului, să-i miros șamponul. Să-l pot tachina. Să-i citesc fiecare gând doar după cea mai ușoară contracție a buzelor sau după licărul din colțul ochilor. Îmi lipsește relaxarea și căldura. Și istoria. Totul dintre noi care ne-a făcut pe noi să fim *noi.*

92

PRIMĂVARA, CLASA A ZECEA

Pe de-o parte, sperasem că, odată cu schimbarea anotimpurilor și mărirea zilelor, celelalte lucruri se vor topi cu zăpada. De pildă, dispoziția din ce în ce mai schimbătoare a mamei, care părea influențată de calitatea aerului tot atât cât de migrenele ei. Sau stânjeneala dintre mine și Axel, încă persistând de la Balul de Iarnă.

Dar lucrurile se înrăutățiseră. Începusem să simt că nu mai puteam să intru pur și simplu în casa familiei Moreno. Încă-l vedeam pe Axel la orele de artă, dar cam atât. Și Leanne începuse să mănânce la masa noastră, ceea ce îmi distrusese de fapt prânzul.

Am lăsat portofoliul să pună stăpânire pe mine – pentru nici un alt proiect de artă nu mă mai consumasem așa. Lucram până noaptea târziu și adesea adormeam peste bucățile de cărbune, trezindu-mă cu pielea și hainele mânjite și pătate. Mă cufundam adânc în desene până ce mi se părea că nu mai respiram decât praful de pe degetele mele neobosite și nu mai vedeam înaintea ochilor decât pete de negru și gri.

Am descoperit că degetele mele trasau chestii cum n-aș fi crezut vreodată că pot fi surprinse pe hârtie. Liniile delicate ale depresiei mamei mele. Resentimentul umbros față de tatăl meu. Spațiul negativ al prăpastiei și diviziunii familiei noastre. Dorința îndrăzneață, puternică pe care o aveam pentru Axel.

Am făcut o mulțime de schițe pentru orice, lucrând la finețea mișcărilor, schimbând lumina și întunericul, modificând concentrarea. Tot ce aveam nevoie pentru înscrierea la expoziție erau trei desene bune, doar un eșantion dintr-o serie ipotetică. Trei piese. Parcă era o nouă mantră. *Doar trei piese bune.*

*

Am ieșit din marea mea de cărbune și hârtie abia când aerul de primăvară începea să fiarbă. Mi-am

schimbat halatul cu un tricou fără mâneci și un șort și m-am trezit în pivnița lui Caro, pentru prima oară după secole întregi.

— Ai mai vorbit cu Axel în ultimul timp? am întrebat-o eu.

— Oarecum, spuse ea.

Stătea pe un scaun de bar, făcându-și de lucru cu obiectivele unui aparat de fotografiat vechi.

— Voi doi v-ați purtat ciudat unul cu altul.

— Știu.

— Poate că ar trebui să vorbești cu el despre asta, spuse ea.

— Nu sunt sigură că vrea și el. Nu-i plac deloc confruntările.

Mă apucasem să o schițez rapid pe Caro, cu torsul ei lung aplecat peste scaunul de bar, dar s-a mișcat și lumina nu mai pica la fel. Am întors o filă nouă.

— Ar trebui să încerci.

Am ridicat din umeri, deși Caro avea îndeobște dreptate cu lucrurile astea.

— Tu și Cheslin cum sunteți? am întrebat-o eu.

Apoi mi-am dat seama că suna ca și cum le-aș fi comparat pe ea și pe Cheslin cu Axel și cu mine. Doar că Axel și cu mine nu fuseserăm decât prieteni, cu o jalnică parte de sentimente nereciproce. Mi-am mușcat obrazul pe dinăuntru, sperând că ea nu va gândi așa.

— Foarte bine, spuse Caro și surâse. Am decis că suntem pregătite să… știi tu. Să mergem până la capăt.

— Uau!

— Mă îngrijora faptul că o să ne cunoaștem prea bine și o să avem pur și simplu nevoie de altcineva. Uneori se întâmplă și asta, știi?

Habar n-aveam dacă se referea și la mine și Axel, dar uram gândul. Nu-mi plăcea ideea că el și cu mine am putea într-o bună zi să nu mai avem nevoie unul de celălalt.

Eu aveam nevoie de el. Aveam nevoie de el mult mai mult decât știa el.

— Dar lucrurile merg bine, urmă Caro. E chiar de speriat ce bine merg.

— Cum adică de speriat?

Caro ridică din umeri.

— Vreau să spun că întreaga noastră relație este răsplata faptului că am fost îndeajuns de curajoase ca să alegem ceea ce ne doream amândouă. Dar trebuie să rămânem curajoase.

Am simțit în același timp bucurie pentru ea și tristețe pentru mine. *Curajos* era un cuvânt la care nu mă gândisem niciodată cu adevărat în contextul unei relații. Și era exact ceea ce nu eram eu. Nu eram destul de curajoasă să-i spun lui Axel ce simțeam.

— Hei, ce-ai mai făcut cu portofoliul la care te-a ajutat Nagori? întrebă Caro.

— *Tocmai* l-am expediat, la propriu.

— Uau, super! Nu știam că l-ai terminat.

— Aproape că nu credeam c-o să-l termin, am spus eu.

Era adevărat. Termenul de predare fusese cu doar câteva zile în urmă, iar eu irosisem enorm de mult timp în lunile pregătitoare. Până la urmă, îmi găsisem ritmul, doar că trebuia să mă opresc ori de câte ori tata era acasă. Îmi strecuram lucrările sub pat și mă străduiam să evit să intru în vreo dispută. El stătea în bucătărie dăscălindu-mă, în vreme ce eu preparam prăjituri de casă sau făceam curat în frigider, ținându-mi mâinile ocupate pentru a scăpa de neliniștea că nu lucrez la desene, inima mea bătând continuu monedă cu *doar trei piese* pe coastele mele.

La un moment dat, am făcut ordine și prin fleacurile mele. De sub mormanele de haine, de schițe și de pensule, am dezgropat încă o dată lucrurile descoperite în pivniță. Brățara. Cartea lui Emily Dickinson. Scrisorile. Fotografia.

Lucrurile acelea mi-au direcționat de-adevăratelea restul portofoliului.

— Hei, rămâi la cină, da? Vin și bunicii mei.

— Cu plăcere, i-am spus. O să fie super.

Ca de obicei, Charles și Gaelle și-au etalat din nou romantismul fără scăpare.

— Îmi place foarte mult de Cheslin, îi spuse Charles lui Caro.

Rostea numele lui Cheslin ca și cum ar fi început cu *Sh,* nu cu *Ch.*

— E isteață. Și frumoasă.

Caro își dădu ușor ochii peste cap.

— Mulțumesc, papi!

Charles zâmbi.

— Într-o zi, poate o să decizi că ea ar fi un partener de viață potrivit.

— O, Doamne, spuse Mel, nu vorbi iar de căsătorie.

Gaelle îmi puse cu lingura în farfurie budincă de pâine.

— Și tu ce mai faci, draga mea? Ce mai fac acei *minunat de romantici* părinți ai tăi?

Îmi făcu veselă cu ochiul.

Stomacul mi s-a răvășit și am zâmbit slab.

— Ăă, bine.

— Și băiatul ăla al tău? întrebă Mel.

Pentru o secundă, am crezut că vorbea despre mine sărutându-l pe Weston, fiind derutată și înspăimântată deopotrivă pentru faptul că știa cineva de treaba asta.

— Axel? adăugă Mel.

— *Mamă!* interveni Caro, arătând rușinată.

Momentul acela îmi confirma faptul că prietena mea Caro știa cu exactitate ce simțeam pentru Axel, ba, chiar mai rău, ea și mama ei, probabil și bunicii ei, vorbiseră despre mine și el. Despre el și mine. Vorbiseră despre Leigh și Axel și poate și despre cât de trist era că Axel nu avea să-i răspundă niciodată lui Leigh cu aceleași simțăminte. Probabil că era un subiect de discuție la cină, completat cu miorlăitul compătimitor al lui Gaelle și cu un sfat de la Charles, oferit la urechea cuiva care nu era prezent.

Mi s-a făcut rău.

De îndată ce s-a terminat cina, mi-am luat la revedere și m-am îndreptat spre ușă.

— Scuze, a zis Caro, urmându-mă pe hol. Scuze, scuze, scuze!

— E-n regulă, am spus, deși abia dacă puteam s-o privesc în ochi.

— De fapt, n-am spus nimic în mod direct, dar, acum două luni, mama m-a întrebat de-a dreptul ce s-a întâmplat cu tine și cu…

— E-n *regulă!*

Cu tine și cu Axel. Asta urma să spună. Îmi venea să vărs.

— Nu sunt supărată, i-am spus eu, ceea ce nu era sută la sută adevărat.

— Ascultă, spuse ea, dacă tot am ajuns la subiectul ăsta…

Am gemut și mi-am dat ochii peste cap.

— Nu, pe bune, e ceva ce trebuie să-ți spun. Axel și Leanne sunt iarăși împreună.

Am clipit la ea, uluită.

— De fapt, *ea* l-a rugat *pe el* să o însoțească la Balul de Iarnă, și acolo s-a iscat un întreg tărăboi din pricina asta. Așa că… nu e o evoluție neașteptată. M-am gândit că ar fi bine să știi.

Cuvintele m-au lovit în plex. Expresia de pe chipul lui Caro era așa de îngrozită, încât am înțeles că ea-mi ascunsese lucrul acesta. Arăta de parcă era în agonie.

Dar nici pe aproape față de ceea ce simțeam eu.

— Uau! am spus. Bine.

— Leigh?

— Este… este super. De când s-au împăcat?

— Cam de multicel, spuse ea. La școală… s-au mai făcut că plouă. Dar Axel mi-a spus totul.

— De ce s-au strofocat așa? am zis eu, batjocoritoare.

— Ești bine? întrebă Caro.

— Sunt cât se poate de bine.

— Zău? Pe bune? Ești sinceră?

De ce puneau toți cei din viața mea atâtea întrebări?

— Pe bune, am răspuns, doar ca să-mi dea pace.

— OK, atunci promite-mi ceva.

Am oftat.

— Ce?

— Hai să mergem mâine la Fudge Shack! Te rog?…

Am clătinat din cap, era prea forțat. Dar părea să creadă sincer că înfulecatul de caramele împreună ar fi îndreptat lucrurile între noi.

— Bine, în regulă.

— La ora trei, spuse ea. Bine? Ne vedem acolo. O să luăm înghețată cu alune și sirop de arțar. Preferata ta. Și o să aibă mostre de profiterol Sundae.

Nu i-am mai amintit că înghețata cu alune și sirop de arțar era de fapt preferata lui Axel. Nu a mea.

— Pe mâine, atunci.

Ar fi trebuit să știu ce avea să se întâmple.

M-am dus pe jos, pentru că n-am vrut să rog pe nimeni să mă ducă până la Fudge Shack cu mașina. Era la doar douăzeci de minute de mers, care au trecut destul de repede. Mi-am pus căștile și în alea douăzeci de minute am ascultat de două ori cele patru piese din Livada Lockhart a lui Axel.

Înăuntru era plin. Mi-am amintit de ce uram să merg acolo în weekenduri. Mostrele de profiterol Sundae erau promovate în exces, dar toată lumea venise pentru ele. Era singurul loc din oraș care oferea mostre în cornete miniaturale. În plus, puteai să găsești un loc bun. Cel puțin, într-o zi obișnuită. Astăzi mesele erau ocupate în totalitate.

Am făcut un tur, să văd dacă o găsesc pe Caro deja instalată la o masă, și am sfârșit prin a-l găsi pe Axel. Se afla la una dintre mesele de la fereastră, având în față un scaun neocupat. Pe față avea întipărită o expresie ciudată și privea fix la porția lui de înghețată cu alune și sirop de arțar. Eram foarte sigură că mă văzuse.

— Bună, am spus, apropiindu-mă.

— Salut!

— Ce-i cu tine aici? am întrebat eu.

Dacă exista o persoană care să urască weekendurile la Fudge Shack mai mult decât mine, aceea era Axel. M-am surprins uitându-mă în jur după Leanne.

— Ăăă, o aștept pe Caro, spuse el.

— Ah!

Inițial, am crezut că-l aud spunând „Leanne”, întrucât mie mi se părea cel mai logic. După care creierul a derulat cuvintele și am auzit mai bine.

— *Ah!*

— Lasă-mă să ghicesc, spuse Axel când își dădu și el seama ce se întâmpla.

M-am uitat la ceas.

— Mda, e trei zero șase.

Caro nu întârzia niciodată. Aranjase special treaba asta.

Voiam s-o omor. Voiam s-o îmbrățișez. Probabil că aveam să le fac pe amândouă.

Am oftat.

— Ăă, vrei să mergem afară? E cam gălăgie aici.

— Desigur.

Axel își împinse scaunul în spate. Cinci ani cei mai buni prieteni, mi-am spus eu în sinea mea. Cum de se stricaseră lucrurile așa?

Sau poate că nu se stricaseră. M-am rugat ca el chiar să stea de vorbă cu mine.

Ne-am croit drum prin mulțime – „Ce mai faci, Moreno?", „Salutare, frate!" au strigat câțiva tipi de la școală și Axel le-a făcut cu mâna –, până am ajuns la ușa principală și am ieșit pe trotuar. Am sorbit cu nesaț aerul de primăvară.

Soarele se pitise pe după câțiva norișori și sufla o briză răcoroasă. În spatele nostru foșneau boschetele înalte, cu zgomote ca de ploaie. Mi-am încrucișat brațele la piept împotriva frigului, căutând să-mi fixez ochii undeva – în parcare, pe iarbă, la încălțările mele – oriunde nu se afla chipul lui Axel. În jurul meu auzeam ecoul cuvintelor lui Caro: *Axel și Leanne sunt iarăși împreună.*

— Vrei și tu?

Mi-a întins batonul de caramel, un dreptunghi palid pe o bucată de hârtie cerată.

Am clătinat din cap.

— Nu, mersi. Vreau doar să vorbim.

— Bine, spuse el.

Înfășură hârtia în jurul batonului și, după ce termină de moșmondit, își ridică privirea spre mine, așteptând.

Am dat să spun ceva, dar m-am oprit. Am tras adânc aer în piept. Apoi:

— Voiam doar… am început eu, odată cu Axel care-a zis:

— Ascultă…

— Zi mai departe, am spus repede.

Mă întrebam dacă avea s-o aducă pe ea în discuție.

El dădu cu șutul într-o pietricică de pe trotuar.

— Simt că lucrurile au devenit cam ciudate. Adică, nu mai suntem ca înainte.

— Da, am încuviințat eu.

O nouă pală de vânt se înteți și am încercat să nu bag în seamă felul în care se juca prin părul lui negru.

— Am putea, cum să spun, să restabilim situația? a întrebat el.

Am dat din cap.

— Bineînțeles.

— Nu sunt sigur că mai putem reveni complet la normal. Sau cel puțin la *normalul* definit ca felul în care obișnuiam să fim. Nu știu.

Am dat din cap mai reținut, prefăcându-mă că era ceva ce înțelegeam în fraza aceea. Era din cauza lui Leanne? Ea era motivul pentru care nu mai puteam reveni la normal?

— Dar chiar mi-ai lipsit. Tu… tu ești cea mai bună prietenă a mea.

Cuvintele au usturat puțin. Le-am înghițit.

— Și tu mi-ai lipsit, am spus încetișor.

— Bine, spuse el, începusem să mă îngrijorez.

Mi-am dat ochii peste cap, dar nu m-am putut abține să schițez un zâmbet.

— Și chiar mi-au lipsit colțunașii cu cepșoară ai mamei tale.

— Știam eu! am spus. Te-ai folosit de mine tot acest timp ca să ajungi la colțunași.

— Și la gofre, adăugă el. Pe vremuri, eram un băiat bun. Gofrele au însemnat prăbușirea mea.

Zâmbetul mi-a cam pălit. Cu doar câteva ore în urmă, mă aflasem în bucătăria noastră pregătind gofre de una singură, deși nu era ziua pentru ele. Când am urcat în dormitorul principal, ca să încerc s-o trezesc pe mama, ea doar se strânsese și mai mult în așternut. Am sfârșit stând lângă blatul din bucătărie, înfulecând gofre reci, cu fructe de pădure amare, ducându-i dorul lui Axel, în vreme ce Meimei se strecura printre picioarele mele, ba înainte, ba înapoi.

— Bun, spuse Axel, dregându-și glasul. Scuze, dar chiar trebuie să plec. Îi spusesem lui Caro că nu pot să stau mult…

— Ah!

M-am străduit să nu arăt dezamăgită. Abia am reușit să mă abțin să-l întreb dacă se grăbea să plece fiindcă avea întâlnire cu Leanne.

— Îmi pare rău, dar i-am promis lui Angie că vin la repetiții… o surpriză pregătită de noi pentru Ziua

Tatălui… un soi de prosteală.

Am răsuflat puțin de ușurare.

— Dar, lasă asta. Știi ce mi-am amintit de dimineață? întrebă el.

Am clătinat din cap.

— Mâine este Ziua Doi și Jumătate!

— O, Doamne!

Stomacul mi s-a umplut de căldură. Chiar așa!

Era ziua în care se împlineau exact două luni și jumătate de la ziua lui Axel, cu exact două luni și jumătate înainte de ziua mea. Era obiceiul nostru din fiecare an: ne făceam un pop-corn ciudat, dulce-sărat, și ne desenam reciproc tălpile. O sărbătorire a noastră și a sfârșitului școlii, pentru că de regulă pica, mai mult sau mai puțin, în săptămâna de dinaintea vacanței de vară.

— Nu-mi vine să cred că am uitat! am spus, zăpăcită.

— Deci, vii pe la mine? Stăm în subsol, facem niște pop-corn?

— Da, am spus, zâmbind din toată inima. Categoric!

93

Când m-am întors, crăpăturile se adânciseră în clădirea bunicilor mei. Sus, pe scări, apoi pe palier și pe ușa apartamentului. Îmi scot pantofii și urmăresc cum podeaua se sparge sub pașii lui waipo. Oamenii îmi vorbesc, dar vorbirea lor seamănă cu o apă curgătoare. Sau cu perturbațiile undelor radio. Puternice. Goale.

Privesc crăpăturile. Negre, acaparatoare, fisurând.

— *Leigh,* aud, în cele din urmă.

Este tatăl meu. Se află în fața mea, ținându-mă de umeri. Nu mi-a răspuns la e-mailuri, dar iată-l aici. Și corpul lui e crăpat pe de-a-ntregul, bucățile feței abia se mai țin.

— Tată, mă aud pe mine răspunzând.

Își coboară privirea la buchetul de pene roșii din mâna mea, iar gura lui capătă o linie posomorâtă.

— Ești bine?

Se aude un zgomot nelalocul lui. Plesnetul cel mai slab. Îmi dau seama: ar fi trebuit ca prin ferestre să se reverse lumina, dar nu există. Sufrageria este întunecată ca în miez de noapte.

Doar o fâșie îngustă de lumină pătrunde prin colț. Doar cât să-ți dai seama că geamurile lucesc, distorsionează. Clipesc des pentru a-mi limpezi vederea, dar creierului meu îi ia un timp mai lung ca să proceseze ceea ce văd.

Ferestrele. Se topesc.

Și alunecă de pe pereți, sticla lichidă prefăcându-se în cerneală neagră. Se scurge pe podea și se întinde spre mine, zemoasă și iute. Fac repede un pas înapoi, atingând un perete cu umărul. La impact, se aude un trosnet. Peretele crapă într-un milion de bucăți. Din fisurile acelea se prelinge altă cerneală, care curge și se unește cu balta de pe podea.

Din pumn îmi alunecă o pană mică, face o tumbă lentă prin aer, după care coboară direct în întunecimea de cerneală. Pana sfârâie și se dezintegrează, se preface în cenușă și apoi piere. Instinctul îmi spune: Nu putem atinge negrul lichid.

Moartea mamei a îmbibat covorul, lemnul. După ce a terminat cu dormitorul, a luat în stăpânire casa și apoi a

venit la mine. Mi-a îmbibat părul, pielea și oasele, a pătruns prin craniu și adânc în creier. Acum mânjește totul, lăsând să se scurgă negrul cel mai negru în restul lumii.

— Leigh? spune tata.

— Vino, îi spun eu.

Mă uit la bunicii așezați la masa din sufragerie.

— Waipo. Waigong. Spune-le și lor să vină.

— Să vină unde? întreabă tata.

Când trec pe lângă bucătărie, aceeași întunecime curge pe plăcile de gresie, picurând de pe dulăpioare, revărsându-se din sertare. Cerneala pare să-mi simtă prezența; șerpuiește spre mine.

— *Fugiți!* strig eu.

Nimeni nu mișcă.

— Veniți! spun eu, împungând în cotul bunicului și încolăcind cu un braț mijlocul lui waipo.

Bunicii mei se mișcă așa de încet, că o să fac un atac de cord. Ne deplasăm de-a lungul holului până în camera mea. Cerneala ne urmărește peste tot. Nu știu cât timp mai avem, dar negrul se târăște tot mai aproape, iar eu trântesc ușa, închizând-o.

— Leigh, ce naiba faci?

Singurul lucru pe care cred că-l pot face. Ce-mi închipui eu că ar opri crăpăturile.

Aprind un chibrit și, cu el, ultimul bețigaș de tămâie. Apropii jarul tămâii de mănunchiul de pene și le privesc cum încep să ardă.

94

– FUM ȘI AMINTIRI –

Fumul negru explodează. Totul în jurul nostru se înclină și se răsucește, începând să se rotească. Suntem prinși într-o furtună, un ciclon format din arșiță și cenușă. Este cu mult mai rău decât atunci când am aprins tămâia cu waipo. Totul a dispărut. Nu mai sunt încăperi, nici uși. Doar noi patru și întunericul. Rotocoalele de fum negru învolburându-se în jurul nostru, usturându-ne ochii, umplându-ne plămânii.

Zburăm prin întuneric. Zburăm spre lumină. Aerul din jur se transformă în gheață, apoi în foc.

Începe cu niște șoapte: aceleași șoapte care mă atrăseseră prima oară spre tămâie. Vocile cele mai firave și mai înăbușite. Cresc în volum, ca și cum cineva ar răsuci un buton. Le recunosc. Vocea mamei, efervescentă, ca un clopoțel, vorbind cu un elev pe care-l învață pianul. A tatei, fredonând versuri prostești pe care nu le mai auzisem de un deceniu. Râsul liniștit al lui waipo. Apoi alte voci, pe care le știu doar din amintiri. Tonul profund al lui waigong. Cadența rotundă și optimistă a lui Jingling.

Vocile se înfășoară în jurul nostru precum cea mai moale pătură.

Și atunci atingem cealaltă parte a furtunii. Ne azvârle în înălțimi – și mă separă de toți ceilalți.

— Tată! strig eu, dar este un vid și glasul îmi e pur și simplu aspirat.

Aterizez pe un scaun, la o masă acoperită cu o față de masă albă și încărcată cu mâncăruri. Versiunile mai tinere ale lui waipo și waigong stau împreună cu Jingling în jurul aceleiași mese. Este un restaurant de lux, ticsit. Niciunul dintre ei nu mănâncă. Amintirea miroase puternic a flori.

— De când știi? întreabă waipo pe un ton sever.

— Doar de câteva săptămâni, suspină Jingling.

— De ce nu ne-ai spus numaidecât? întreabă waigong.

Mâinile îi sunt atât de strânse în jurul cești de ceai, încât pot vedea tendoanele umflate de pe dosul

palmelor sale.

Jingling clatină din cap.

— Nu credeam că era ceva pentru care să ne facem griji.

— Dar acum îți faci griji? întreabă waipo.

— Nu cred că e bun pentru ea, spune încet Jingling. Ar fi trebuit să vorbim la telefon, dar ea nu-mi răspunde niciodată. Nu mi-a răspuns patru zile la rând.

Durerea răzbate clar în cuvintele ei, gâtuindu-i vocea.

— Nu-i stă în fire să facă asta. Noi două vorbeam în fiecare zi. Și când, în sfârșit, am reușit să vorbim… mi-a închis gura. Cred că el are o influență dăunătoare asupra ei.

— Ți-a spus ea că-și petrece tot timpul cu iubitul ei secret american? insistă waipo.

— Da.

— Legătura asta trebuie să înceteze, spune waigong, lăsând în sfârșit jos ceașca de ceai. Spune-i că trebuie să o rupă cu el.

— E prea încăpățânată. N-o să mă asculte, decât dacă…

Jingling tresare. Închide ochii și-și îngroapă fața în palme.

— Ce s-a întâmplat? întreabă waipo și își trage scaunul mai aproape.

— Nimic. Mă doare puțin ochiul, spune Jingling.

Își ia palmele de pe față și clipește de câteva ori, de parcă și-ar limpezi vederea.

— Sunt bine.

— Pe tine o să te asculte, dacă pe noi refuză, spune waigong oftând. Cum de-am ajuns să avem un copil așa de neascultător? De ce nu poate să-ți semene mai mult?

Ia bețigașele, împunge cu ele un mugur de bambus și le pune la loc.

— Trebuie să-i spui.

Jingling oftează.

— Este îndrăgostită.

— Nu! spune waigong, cu fața roșie de furie. Ea nu știe ce e aia dragoste. O să iubească un chinez bun, de familie bună, care să-i poată da o viață bună. Data

viitoare când vorbești cu ea, spune-i să pună punct poveștii ăsteia.

Culorile pâlpâie și se schimbă. Prin aer adie parfumul vag și chimic al uscătorului de rufe.

O încăpere pe care n-o recunosc. Pe un scaun de lemn stă tata, încordat și țeapăn. În fața lui, ceșcuțe de lut trimit rotocoale de abur în aer.

De partea cealaltă a mesei, waipo și waigong stau afundați în canapeaua lor cafenie, cu privirile lăsate în podea. Sunt mai în vârstă decât în ultima amintire și par foarte obosiți, cumva definitiv. Extenuați.

Pe mama nu o văd nicăieri.

Tata a venit singur în vizită la bunici? Ideea asta mă lasă cu gura căscată. O amorțeală rece mi se strecoară sub piele.

Atât de multe secrete! Atât de multe omisiuni!

— Am continuat să-i scriu, spune bunicul.

— Știu, spune tata.

— A citit scrisorile? întreabă waipo.

Își ridică privirea, cu speranță.

— Nu știu, răspunde tata, deși e limpede că știe.

Zâmbetul bunicii este plin de durere.

— Și Leigh? Cum arată?

— Seamănă foarte mult cu mama ei. Puternică. Încăpățânată.

Tata zâmbește în colțul gurii.

— Este foarte talentată.

— O pianistă? întreabă waigong.

Tata clatină din cap.

— Desenează. Am adus câteva dintre lucrările ei…

Deschide servieta și scoate un dosar, înmânându-l peste cești le de ceai.

Degetele tremurătoare ale lui waipo extrag cu grijă planșele. Le privește, pe fiecare, un timp îndelungat. Zăbovește asupra unui desen în cărbune.

— Cine este aici?

— Leigh. Este un autoportret.

Bunica își plimbă degetele pe deasupra hârtiei, urmărind prin aer liniile întunecate.

În desen, am vechile căști ale lui Axel și stau ghemuită pe brațul unei canapele, cu un bloc de desen în poală. Îmi amintesc că l-am desenat după o

fotografie făcută de el cu un aparat de mâna a doua. Nu ne cunoșteam de prea mult timp, dar eram deja cei mai buni prieteni.

— Puteți să le păstrați, spune tata. N-o să bage de seamă lipsa lor. Desenează foarte mult. Încontinuu. O să vă mai trimit.

— Cât timp rămâi în oraș? întreabă bunica.

Tata își pune mâinile pe lângă ceașca de ceai. Soarbe.

— Nouă zile.

— Călătorești des? îl întreabă ea.

— În prezent, nu prea mult. Asta e doar a doua mea călătorie peste hotare de când v-am văzut ultima oară.

Tata lasă ceașca jos.

— Sper că o să ajung să călătoresc mai mult.

— E fericită? întreabă waigong.

— Leigh? Da. Este îndrăgostită… de arta ei.

— Și mama ei? Ea e fericită?

Ochii bunicului nu clipesc.

— Așa cred, spune tata.

Trage adânc aer în piept și oftează.

— Așa sper.

— Asta e tot ce contează, spune waipo.

Waigong închide ochii și întreabă:

— Ți-a zis ce i-am spus noi? Când s-a hotărât să se mărite cu tine?

Tata pare stânjenit.

— Da. Mi-a zis.

— N-ar fi trebuit să spunem niciodată așa ceva.

Bunicul are vocea răgușită și ochii ușor roșii.

— A fost greșeala noastră. Dar ne-am gândit doar că așa o vom opri să plece.

Culorile se estompează. Lumina pâlpâie.

Tata și mama, stând cu o versiune mai tânără a mea la masa din bucătărie, ținând în mâini cărți de joc. În părul meu e o șuviță purpurie. Să fi fost în clasa a șaptea?

— E rândul tău, Leigh.

Eu, cea din amintire, pun jos o carte și mama tresare. Pe buze îi înflorește un zâmbet larg.

— Dory, te dai de gol! spune tata.

Mama ridică din umeri.

— Și ce?

— Ar trebui să blufezi!

Mama îi aruncă o privire.

— Să blufez?

— Știi tu, îi explic eu, cea din amintire. Adică să încerci să ne păcălești.

— Ah, mă rog, sunt obosită. Hai să mâncăm tortul de ciocolată. Vreți o porție de tort?

Mama se ridică.

— Îmm… începe tata să spună.

— Bineînțeles, decretează Leigh cea din amintire și își lasă cu toții cărțile deoparte.

Mama aduce o tavă cu delicii de ciocolată proaspăt scoase din cuptor.

Tata își îndeasă una în gură, mai înainte ca mama să înceapă să le servească.

— De fapt, astea sunt negrese, știi.

— Și care-i diferența? întreabă mama. Negresele sunt ca tortul de ciocolată.

— E o mare diferență…

Și tata se lansează într-o explicație, debitând poetic despre densitate, despre proporția de ciocolată și despre diversele ingrediente opționale.

Tata a fost dintotdeauna un fan al desertului, iar eu nu pot să nu zâmbesc la această amintire care se derulează în jurul meu. Scena se petrecea pe când încă nu începuse să călătorească tot timpul, înainte ca munca să-l răpească de lângă noi.

— Bine! spun eu, cea din amintire. Putem să jucăm? Suntem aproape de sfârșit.

— Da, bine, încuviințează mama și își ia cărțile.

— Începe, mamă, spun eu, cea din amintire.

Tata înghite și ultima din cele patru negrese ale lui, își șterge firimiturile de pe degete și ia cărțile.

— Ah, eu?

Mama pare încântată.

— Atunci, uite!

Își etalează mâna finală.

— Am câștigat!

— Ce?

Eu, cea din amintire, arunc cât colo cărțile.

— Eram *așa* de aproape.

Tata se încruntă la formația din mâna lui. Se uită pe masă.

— Hei, stai așa! Alea erau ale mele! Mi-ai furat cărțile!

— Ba nu, spune Dory. Ai spus că trebuie să blufez. Și am blufat. Și am câștigat!

— Ai trișat! strigă tata și se întinde spre ea să o gâdile drept pedeapsă.

Mama se ferește de el, trăgându-se spre marginea scaunului, și se prăpădește de râs.

— Trișoare, trișoare, trișoare! scandează tata, cu fața strălucitoare.

Eu, cea din amintire, îmi dau ochii peste cap.

— Sunteți ridicoli, oameni buni.

Întuneric. Altă lumină.

Părinții mei, stând în bucătărie. Sunt și mai tineri decât în ultima amintire. Eu nu sunt pe nicăieri. Mama clatină din cap la ceva din mâinile tatei.

Bilete de avion. Trei. Cu destinația Taipei.

— De ce faci asta?

Vocea mamei este joasă și iritată, cum nu am mai auzit-o niciodată.

— Nu crezi că a trecut destul timp? spune tata, cu multă blândețe. Merită să te vadă. Meriți să-i vezi. *Leigh* merită *să-i întâlnească.*

— Nu. Ei nu merită s-o întâlnească. Nu-i cunoști. *Eu* îi cunosc. Sunt părinții *mei.* Sunt dezamăgiți de mine. De întreaga mea viață.

— Au trecut atâția ani, spune tata. Un timp destul de lung ca fiecare să se gândească la ce s-a întâmplat. Să regrete ce a fost spus.

— Da, zice mama mea, cu vocea tremurând și mai abitir. Eu am avut o grămadă de timp să mă gândesc. Tot ce fac este să-mi amintesc ce mi-au spus. Mi-au spus: „Trebuie să te măriți cu un chinez. Dacă te măriți cu albul acela, aici nu mai e casa ta. Tu nu mai ești fiica noastră”. Cum poate cineva să-i spună așa ceva copilului său?

Tata o cuprinde în brațe, ea își ține pumnii strânși între pieptul ei și al lui.

— Nu au vorbit serios.

— Ba da, spune mama, lăcrimând. Știu eu.

— Dory…

— Mă acuză. Ei cred că, dacă n-aș fi venit în America, dacă nu te-aș fi întâlnit, Jingling ar fi fost încă în viață. De ce totul este din vina mea, întotdeauna? Poate că și eu dau vina pe ei. Au luat prânzul cu ea în ziua când a murit. Ar fi trebuit să vadă cât de bolnavă era. De ce totul e din vina mea? De ce nu e a lor? Nu o vor vedea niciodată pe Leigh. Nu o vor răni niciodată așa cum m-au rănit pe mine.

După asta, tata nu mai spune nimic. O ține în brațe, iar ea-și îngroapă fața în gâtul lui, cu umerii tremurându-i.

Amintirea pâlpâie și se stinge ca un bec ars, podeaua desprinzându-mi-se de tălpi.

95

Aterizez pe lună.

Nu pe toată luna, doar pe un petic. O lună ruptă în bucăți, asta este tot ce-a mai rămas. Solul este înălbit și bolnăvicios și, după ce fac câțiva pași, mă opresc, căci se sfârșește abrupt ca o faleză. Mă uit în jos, la o lume întreagă. Desfășurată înaintea ochilor mei, este indigo-înnegrit și scânteiază de stele, puncte luminoase sclipind ici și colo.

Mă gândesc că, dacă ciobul ăsta de lună se înclină doar puțin, aș putea să mă trezesc prăbușindu-mă în pustietatea de jos, ca să mă împrăștii printre constelații.

Zgomotul bătăilor de aripi mă face să-mi ridic privirea.

Iată pasărea, înălțându-se în zbor, strălucitoare ca o flacără. La fel ca în noaptea aceea în Jiufen, descrie cercuri și dansează. Străbate cerul, de la o stea la alta, unind punctele. Plonjează și trece atât de aproape de peticul meu de lună, încât am certitudinea că m-a văzut. Știe că sunt aici, știe că o privesc.

În clipa aceea, îmi vine în minte un poem pe care l-am găsit în cartea lui Emily Dickinson și este ca și cum aud pe cineva citind cuvintele pentru mine:

Coconul meu mă strânge, culorile m-ademenesc,
Bâjbâi după aer;
Aripile abia înmugurite
Rochia de pe mine-o zdrențuiesc.

Puterea unui flutur ar trebui să fie
Menirea lui de zbor,
Întinderi minunate în urmă să-i rămăie
Și săgetatul cerului să-i vie ușor.

Și eu, deci, trebui de-ndemn să mă uimesc,
Să reînnod înțelesul Semnului,
De atâtea ori să tot greșesc,
dacă, până-n sfârșit,
O să urmez sfatul divinului.

Încerc să simt ce simte și ea, mama mea, pasărea, navigând pe cer cu ochii închiși, atât de sigură pe fiecare întoarcere și pe fiecare înclinare, încât nu mai trebuie să le vadă. Trag adânc aer în piept, încerc să-i miros parfumul.

Iat-o pe mama cu aripi în loc de brațe, cu pene în loc de păr. Iat-o pe mama mea, cea mai roșie din roșul cel mai strălucitor, culoarea iubirii și a fricii mele, toate sentimentele mele cele mai înflăcărate urmând-o pe cer precum coada unei comete.

Aud vocea însorită și melodioasă venind de undeva departe, foarte liniștită.

— *Leigh,* spune.

Numele îmi răsună de-a lungul și de-a latul cerului. *Leigh, Leigh, Leigh.*

Mama spune:

— *Adio!*

Adio, adio, adio.

Pasărea se înalță tot mai sus.

Se întoarce și descrie un arc.

O privesc cum izbucnește în flăcări, îmi stă inima. Mi se taie respirația.

Arde ca o stea.

Vine vântul, la început doar o adiere, după care se întețește și suflă vijelios. Apoi furtuna se întoarce, la fel de furioasă și sălbatică. Încerc să găsesc ceva de care să mă agăț, dar nu e nimic aici. Solul este prea alunecos. Mă ia vântul și mă azvârle peste margine. Din gâtlej îmi iese un strigăt, dar nimeni nu-l aude.

Cad. O să cad o veșnicie. Nu există vreun sfârșit pentru asta. Îmi întorc capul să mă mai uit la steaua aceea. La pasărea aceea. La mama.

Lumina ei pâlpâie și se stinge; nu mai există decât cenușa și noaptea.

Negrul rece, de cerneală, mă înghite și nu mai pot să văd nimic. Absolut nimic. Nicio galaxie. Nicio constelație. Doar eu și abisul.

96

ZIUA DOI ȘI JUMĂTATE

Ziua Doi și Jumătate. Cum am ajuns pe canapeaua aceea? Poate că era inevitabil. Poate că eram doi magneți pe care universul îi făcuse să se atragă în tot timpul acesta.

În ziua aceea, la locuința lui Axel nu era nimeni. Eram doar el și cu mine și umpleam spațiul cu râsul nostru, lăsând ușurarea să se reverse peste tot. Ușurarea de a fi din nou prieteni. Ușurarea că eram din nou împreună și singuri pentru prima oară după o eternitate.

De ce nu suntem acasă la mine?

Ne-am făcut pop-corn și am turnat peste el ciocolată topită, picurând-o în forma unei stele, mereu și mereu, până ce maroul caramelizat a acoperit totul. Când Axel a gustat prima bucățică, s-a mâzgălit tot și a trebuit să-și lângă ciocolata de pe buze. I-am urmărit încheieturile degetelor cum ștergeau colțul gurii, felul în care scotea limba ca să înhațe dulcele.

Mi-a întins castronul și degetele noastre s-au atins. Electricitatea dintre noi a sfârâit într-un portocaliu-cupru, trebuie că a simțit-o și el.

Unde era mama?

Jos, în pivnița lui, stăteam umăr lângă umăr și puteam să simt ușoara mișcare a trupului său la fiecare inspirație. Ne-am desenat unul altuia tălpile. Era dureros de familiar. Cicatricea de la gleznă, unde pielea îi fusese cusută pe când era copil. Felul în care-i plăcea să-și flexeze degetele de la picioare, fluturându-le în ritmul muzicii.

Am întors pagina și am schimbat unghiul din care-i priveam picioarele. Nu eram sigură dacă desenasem vreodată genunchii aceia ciudat de perfecți.

Ne despărțeau doar câțiva centimetri, deopotrivă prea aproape și prea departe.

Mama, urcând scările.

Mi-a alunecat crâmpeiul de cărbune din mână și am sfârșit prin a-l scăpa pe jos. Așa a început. A căzut între pernele canapelei, între noi. Ne-am repezit după el

amândoi în același timp, ciocnindu-ne degetele și capetele.

— *Au!* spuse el.

— Ești bine?

Am întins automat mâna spre tâmpla lui, acolo unde-mi imaginam că ar fi sursa durerii.

Degetele mele nătângi i-au dat peste ochelari, mutându-i pieziș, și i-au lăsat pe frunte o dâră cenușie.

— *Băi!* spuse el, dar râdea.

— Băi ești tu! am spus zâmbind.

Se șterse de cărbune și întinse spre fața mea degetele lui mânjite, ca să se răzbune. Am izbucnit amândoi în râs, un sunet așa de muzical și cald, încât pieptul mi s-a umplut de fericire.

Mama, încercând să scrie un bilet.

L-am apucat de încheietură ca să-l opresc să mă mânjească pe față și am sfârșit amândoi într-un soi de încleștare corp la corp. El era mai puternic, așa că m-am lăsat peste el, pentru a folosi avantajul greutății…

Și am sfârșit prin a mă lipi de fața lui. Nas în nas. Buzele mele atingându-i buzele.

Am sărit înapoi ca un arc.

Puteam să pun degetul exact pe locul unde gura mea o atinsese pe a lui. Era urma celui mai aprig foc.

Ochii lui mari erau ca niște sori gemeni care ardeau în mine. Ne-am privit unul pe altul, mâinile încă ținând brațul celuilalt, cu genunchii atingându-se, cu suflările scurte și iuți, dar la unison.

Axel a fost primul care s-a desprins. Porțiunile de pe brațul meu de care mă ținuse el se răciră. Valuri albastru-deschis îmi străbăteau trupul.

Apoi își dădu jos ochelarii.

Se trase mai aproape.

Îi puteam simți respirația ușoară pe buzele mele.

M-am străduit să privesc drept în față, urmărindu-i chipul cum se lărgește așa de mult, încât nu-i mai puteam distinge conturul.

Ne-am sărutat, și am fost toate culorile din lume, aprinse.

97

Căderea mea prin întuneric încetinește până când doar planez, plutesc. E cumplit de frig. Ăsta e negrul cel mai negru. Ochii nu mai disting nimic. Nu pot să-mi văd nici mâinile, dar sunt momente când aud și simt lucruri. Voci undeva deasupra. Ceva rece pe fruntea mea. O picătură de apă prelingându-se pe tâmpla mea.

O explozie de lumină și, deodată, îmi văd camera din apartamentul bunicilor. Contrastele sunt prea puternice, imaginea e suprasaturată.

Tata mă ajută să mă ridic în capul oaselor. Undeva, în spatele lui, pot s-o aud pe waipo murmurând ceva în taiwaneză.

Două pastile pe limba mea uscată. Sorb dintr-un pahar cu apă. Corpul meu este atât de greu, atât de greu. Trebuie să-mi închid ochii. Măcar pentru o secundă.

Cad din nou, rapid și nemilos, rostogolindu-mă prin negru. Vântul se întețește, presându-mi pielea în timp ce cad. La un moment dat, întunericul începe să pălească. Negrul se preface într-un indigo mohorât. Indigoul se decolorează la mov-violet, trece în albastru-cobalt, apoi în azur, și capătă o transparență de acuarelă. Cel mai palid strop de roz se infiltrează precum atingerea răsăritului. Vârtejuri albe înfloresc, își desfac petalele și se umflă precum aerul tras în piept.

Plutesc pe un cer.

— Hei, Leigh!

Este tata. Mă întorc și încerc să găsesc sursa vocii, dar nu-l pot vedea nicăieri.

— Cum te mai simți, puștoaico?

Nu mi-a mai zis puștoaică de ani de zile.

— Bine, îi răspund.

Pe măsură ce aerul se încălzește, încep să aud sunetele unui pian. Tot mai tare, tot mai tare, până când recunosc muzica: *Pavane pour une infante défunte,* de Maurice Ravel.

— Ți-aduci aminte de piesa asta? șoptește tata.

— Ravel. Una dintre preferatele mamei.

Obișnuia să o cânte când era într-una dintre dispozițiile melancolice, dar pozitive. *Pavană pentru o infantă defunctă*, așa se traduce titlul. Întotdeauna m-am întrebat cine este infanta defunctă?

Muzica se sfârșește, iar cerul rămâne tăcut. Ceva se instalează în cutia mea toracică. E ceva pe care îl simt plin și dureros și trist, în același timp.

Îmi dau seama că tata simte același lucru, căci spune, calm:

— Îți amintești cum, atunci când făceai ceva ciudat, ea spunea: „O! Dumnezeule!”, ca și cum erau două propoziții separate?

Am râs puțin. Mă simțeam ciudat, dar bine.

— Da. Și tu îți amintești cum, atunci când încercai să faci o glumă, clătina din cap și spunea: „Ești un bărbat nostim, dar nu ești amuzant”?

Tata pufnește.

— Da.

— Ții minte când i-ai dăruit de Crăciun prima formă de făcut gofre, și ea arăta așa de nedumerită când a desfăcut cadoul…

— Ții *tu* minte asta, Leigh? A fost demult, demult. Probabil că aveai vreo patru ani.

— Și a întrebat: „Asta e ca să pregătești prăjitura în formă de gard?”. Și multă vreme după aceea i-a spus „prăjitura-gard”.

— Cred că, la început, nici măcar nu-i plăceau gofrele, spune el, și-l aud zâmbind printre cuvinte.

— Îmi amintesc că se tot străduia să le facă mai bune, adăugând ingrediente luate de la băcănia asiatică.

— Oh, da! spune tata, chicotind. Ca de pildă gofrele alea cu pastă de fasole roșie și cu semințe de susan pe deasupra.

— Și alea pe care le făcea cu pudră de ceai verde. Erau tare bune.

— Alea chiar *erau* bune! Și nu le-a făcut decât o dată.

Simt cum pe față mi se desenează un surâs al meu. Îmi încălzește trupul.

— Am putea încerca să facem și noi câteva.

— Și pe urmă, când a început să facă sandviciurile alea cu gofre? spune tata.

— Uau, am uitat complet de ele!

— A încercat să facă un sandvici cu șuncă, salată și roșii, la care a adăugat brânză, dar între două gofre?

— Cred că ar fi fost bun, dacă n-ar fi folosit brânză procesată, îi spun eu.

Începe să râdă de-a binelea și e un sunet așa de plăcut! Cald și liniștitor, cum nu am mai auzit de mult timp.

Cerul devine oranj-cadmiu.

98

Clipesc și cerul dispare de tot. E un tavan. Tata, stând călare pe un scaun întors invers, cu brațele odihnindu-se pe spătar. Eu sunt într-un pat, sub o pătură subțire și dintr-odată mi-e prea cald. Transpir. Dau pătura deoparte.

— Arăți mai bine, spune tata.

Pune o mână pe fruntea mea.

— Temperatura a scăzut.

— Am avut febră?

— Vreo trei zile.

Trei zile.

Am pierdut cea de-a patruzeci și noua zi. Lacrimile îmi înțeapă ochii.

— Te -ai lovit rău, spune el, și-i pot auzi îngrijorarea în voce. Ne -ai pus pe jar pe toți. Bunica ta a zis că n-ai dormit chiar deloc – insomnia poate afecta sever creierul și corpul, știi?

Mă gândesc la crăpăturile care s-au întins pe tavan, până când lumea din jurul meu s-a prăbușit.

— Deși se pare că ai reușit să explorezi destul, zâmbește tata. Ai vizitat câteva dintre templele mele preferate.

Vede întrebarea din ochii mei și mă lămurește.

— M-a ținut la curent, cu un telefon, când și când.

— N-ar fi trebuit să pleci.

Dar nu asta voiam să-i spun și, prin urmare, cuvintele mele mă iau și pe mine prin surprindere.

— A fost nasol c-ai ieșit, pur și simplu, pe ușă când n-ai mai putut să suporți.

Își lasă capul în jos.

— Ai dreptate. Îmi cer iertare.

— Și, mă rog, de ce v-ați certat?

— Dintr-o prostie. Bunica ta a făcut o glumă, nu mai știu. Ceva despre cum, dacă am fi venit cu ani în urmă, lucrurile ar fi putut fi diferite acum. Nici măcar nu am stat să mă gândesc la ce spusese – cred că gluma era, de fapt, despre mâncare? Pe bune, eu am luat-o ca pe o acuzație și am explodat, și atunci a explodat și ea. A fost o neînțelegere. Îmi pare rău, Leigh. Chiar îmi pare

rău. Și mi-am cerut iertare și la bunicii tăi. Pur și simplu, emoțiile… au luat-o razna. Pentru toți.

Habar n-am ce să spun, așa că-mi cobor privirea și-mi las ochii să colinde. Caut spre noptieră, amintindu-mi deodată de fotografie – ultima din cutie. Cea pe care nu am ars-o. Tata mi-o aduce. Este un pic îndoită, cu marginile scrum.

Este o fotografie color, dar atât de palidă, încât la prima vedere pare să fie alb-negru. În ea este mama, cu cozi lungi, întoarse în buclă, ajungându-i până la umeri. Jingling este tunsă scurt, bretonul abia dacă-i ajunge la bărbie. Cele două surori zâmbesc misterios. Arată de parcă nu ar fi intrat încă în adolescență. Iar, în spatele lor, waipo și waigong se holbează la aparat, cu gurile strânse, dar nu nefericiți.

— De ce nu mi-ai spus că am avut o mătușă? îl întreb eu.

Fața tatei se crispează, părând supărat, vinovat și trist – culoarea carmin-ars.

— Nu eu trebuia să-ți spun. Dar ar fi trebuit s-o conving pe mama ta să-ți fi spus. Meritai să știi.

— Și eu? Adică…

Mă străduiesc să-mi găsesc cuvintele.

— Când le-ai spus lui waipo și waigong că… exist… și eu?

— Am fost să-i văd – tu aveai doar doi ani pe-atunci. Am făcut o călătorie în Taiwan, în interes de serviciu, și am profitat să le aduc niște fotografii cu tine.

— Te-ai dus pur și simplu la ușa lor? De ce ai așteptat până atunci?

— M-am dus numai după ce am deschis o scrisoare pe care o trimiseseră mamei tale. Bunicul tău scria că voia să îndrepte lucrurile. M-am gândit că aș fi putut să dau o mână de ajutor.

Chipul îi reflecta suferința.

— Tot ce s-a petrecut după ce Jingling…

Tata oftează din rărunchi.

— Mama ta a spus că era vina ei. Susținea morțiș că ar fi trebuit să-și dea seama că era ceva în neregulă. Că Jingling era bolnavă.

Clipesc.

— Cum să-și dea seama?

— Asta i-am spus și eu. Dar ea era convinsă. Și, după aceea, părinții ei au pus presiune pe ea să rămână în Taiwan. Voiau să lase muzica și să se apuce de ceva practic. Ceva ce ar fi făcut Jingling. Voiau s-o mărite cu un chinez sau cu un taiwanez. Am zburat la Taipei ca să-i întâlnesc și ei mi-au trântit ușa-n nas. Mama ta a fost profund îndurerată din cauza asta. Când m-am întors în State, am sunat-o și era foarte tulburată. Sub impulsul de moment, și poate în mod necugetat, am cerut-o de soție. Când a spus da, a fost felul ei de a fugi de-acasă.

Mi-o imaginez pe mama luând hotărârea la telefon, fără șovăire, deja aruncându-și cele câteva lucrușoare de care avea nevoie într-o valiză goală.

Tata continuă:

— O vreme, m-am întrebat dacă nu cumva a spus da dintr-un spirit de revoltă, și ar fi spus nu, în alte împrejurări, mai favorabile. Apoi, m-am simțit atât de vinovat. Măcar dacă i-aș fi dat puțin timp ca să facă pace cu ea însăși și să se ierte. Măcar dacă aș fi avut mai multă încredere în noi. Eram atât de îndrăgostit și mi-era atât de teamă că am s-o pierd!

Clatină din cap.

— Niciodată nu mi-am dorit să-i dezbin familia. Dar ea simțea că, fără Jingling, nu mai exista nimic care să închidă prăpastia dintre ea și părinții ei. Iar eu… ei bine, n-am putut să îndur s-o îndemn să facă ceva care să-i producă suferință.

Am înghițit în sec.

— Așadar, tu… încă… o iubeai? O *iubești*?

— *Bineînțeles!* Niciodată nu am încetat s-o iubesc, Leigh. Niciodată!

Îmi întorc capul, căci îmi este prea greu să-l privesc.

— Da, dar… Ai fost plecat așa de mult. Te-ai… schimbat. Te-ai transformat într-un carierist, iar mama și cu mine eram doar familia dosită în fundul dulapului.

Tata inspiră abrupt.

— Uneori, părea că doar pretindeai că totul este în regulă, ca și cum problema s-ar fi putut rezolva de la sine. Dar lucrurile de genul ăsta nu dispar pur și simplu.

Scoate un sunet înecat.

Vocea mea se frânge.

— *Aveam nevoie* de tine, tată!

Există durere și ușurare deopotrivă în izbucnirea mea. Atâta timp am încercat să mă conving că era mai bine când el nu se afla prin preajmă. Că nu aveam nevoie de el. Că mama și cu mine alcătuiam un întreg suficient sieși.

Acum, odată ce-am rostit cuvintele, nu mă mai simt supărată. Doar tristă.

Îi ascult răsuflarea anevoioasă.

Când vorbește din nou, cuvintele-i tremură:

— Nu am intenționat niciodată să mă las stăpânit de munca mea. Dar ai dreptate. Și când, în cele din urmă, mi-am dat seama că s-a rupt ceva… n-am știut cum să îmbunătățesc lucrurile. Ori de câte ori veneam acasă, era o apăsare de nesuportat. Mi-era mai ușor să fiu plecat, știi? Să fiu în familie prin telefon. Ca și cum am fi revenit la douăzeci de ani, făcând față distanței lungi, separați de Pacific.

Vocea lui prinde viteză, ca și cum s-ar grăbi să-și exprime gândurile, înainte de a și le opri.

— Uneori, chiar mi se părea că voi două vă simțeați mai bine când eram eu plecat. Nu am știut cum să schimb starea asta de lucruri. Doar că… Astea nu sunt justificări. Știu că este vina mea. Și nu pot să mai repar acum ceva. Dacă aș fi fost o persoană mai puternică, mai bună, mama ta încă ar fi fost aici.

Închide ochii strâns.

— Nu, îi spun eu, nu te poți învinovăți. Nu a fost vina ta. Așa cum nu a fost vina mamei că Jingling a murit.

De cum îmi ies cuvintele pe gură, îmi dau seama că sunt adevărate. Că eu cred în ele.

El clatină în continuare din cap. Pe chip i se citește o suferință lipsită de speranță.

— Se putea întâmpla orice, chiar dacă ai fi fost cu noi. Mama era bolnavă.

— Aș vrea doar…

Se oprește și-și strânge buzele, înghițindu-și cuvintele.

Pricep. Nu are sens să vrei. Nu putem schimba nimic din trecut. Putem doar să ne amintim. Putem doar să mergem înainte.

Doare atât de tare că aproape simt că sunt făcută din o mulțime de bucăți. Trebuie să mă străduiesc din răsputeri să-mi înghit nodul din gât.

— Vorbește-mi despre prima voastră întâlnire.

Tace, dar se schimbă la față.

— Povestește-mi, îl îndemn eu din nou. A fost o întâlnire de socializare între studenți, nu?

Când vorbește în cele din urmă, vocea îi este moale și cumpănită.

— Ea era singura din încăpere cu care voiam să vorbesc. Lumina locul. Era ca o torță. Aș fi putut să vorbesc cu ea la nesfârșit.

Tata zâmbește, un zâmbet dureros.

— Încurca expresiile făcându-mă să râd în hohote. Nu i-a păsat niciodată că făcea greșeli… râdea odată cu mine. Și când cânta la pian… Dumnezeule, o să sune tare siropos – era de parcă trupul ei se topea în sunete. Era ca și cum muzica era locul în care se născuse și, când cânta la pian, revenea iar acasă.

Mi-o imaginez pe mama aplecându-se pe banca neagră, trupul unduindu-se odată cu valul melodiei, degetele apăsând clapele sigure pe contrapunct. Un spasm de durere, de durere surdă, regretul că nu am lăsat-o niciodată să-mi predea fie și o lecție.

Tata scoate o bucată de hârtie împăturită din buzunarul de la spate.

— Ce-i asta?

El o despăturește fără un cuvânt și o ridică să pot vedea.

Este desenul în creion care înfățișează familia noastră stând în balansoarul din Village Park, arătând vechi și uzat ca o hartă a comorii. Trebuie că fusese împăturit și despăturit de un milion de ori.

— Uau! Mă gândeam că aveai de gând să-l lipești într-un album și să-l dai uitării.

Nu răspunde imediat, ca și cum cuvintele i-ar veni cu greu.

— Îl port cu mine de când mi l-ai dăruit, de acel Crăciun. Mai întâi l-am pus în valiză, să-l pot privi când eram plecat. Apoi, a devenit un obicei să-l iau cu mine în buzunar. Mă făcea să mă simt mai bine.

— Uau! rostesc eu din nou.

— Când eram în avion, despătuream desenul ăsta și pur și simplu mă minunam ce treabă extraordinară ai făcut… emoția pe care ai surprins-o pe fețele noastre. De fiecare dată când mă uit la el, simt că-mi amintesc ziua aceea și mai bine. Este remarcabil!

Lacrimile mă înțeapă pe sub pleoape.

— Mulțumesc, tată! Înseamnă mult pentru mine.

— Ai un dar. Îmi cer iertare dacă vreodată a părut că… am gândit altfel. Mama ta era nespus de mândră de tine… și avea toate motivele să fie.

Mă întreb dacă-și dă seama de același lucru ca și mine: că tocmai purtăm cea mai lungă conversație a noastră – fără să ne certăm – de nici nu mai știu când.

Durerea pentru mama este tot acolo. Nu mă va părăsi niciodată. Dar este ascunsă adânc sub straturi multe de amintiri. Unele din ele bune, altele rele. Toate însă la fel de importante.

Ușa scârțâie și în cameră intră bunica, aducându-mi un pahar cu suc. Ochii i se luminează când vede că sunt trează.

— Leigh, spune ea, după care urmează un șir de vorbe rapide și melodioase.

Întorc spre tata o privire întrebătoare.

— Ce a spus?

El surâde.

— Spune că numele tău este puternic. Că sună la fel cu termenul din chineza mandarină pentru *putere. Li.*

Bunica zâmbește și ea.

— *Li!*

99

Ține-ți degetul întins către cer cu toată forța, astfel încât să-l simți că se prelungește ca o coloană vertebrală. Privește spre locul în care este îndreptat și dincolo de el. Acolo, peticul acela mic de lume, nu mai mare decât vârful degetului tău. La prima privire, s-ar putea să arate ca o culoare insipidă. Albastru, sau cenușiu, sau chiar portocaliu.

Dar este mult mai complexă decât atât. Mijește ochii. Privește petele de mov-pal. Dunga verde-gri nu mai lată decât o cratimă. Pata aceea de caramel și firava trăsătură de roșu-cuarț. Cu toate venind să se învolbureze în punctul de deasupra degetului tău.

Inspiră-le. Lasă-le să se așeze în plămânii tăi. Ele sunt culorile prezentului.

100

Cina este puțintel prea tăcută, și în același moment mi se aprinde becul:

— Unde-i Feng? Mă întorc spre waipo. *Feng zai nali?*

Ea mă privește nedumerită. Spune ceva ce nu pricep.

Tata arată la fel de confuz.

— Ce e Feng?

— *Feng!* spun eu. Prietena noastră, Feng.

Bunica clatină din cap.

— *Shei?*

— E un nume interesant, spune tata. Ce sunet este? Cuvântul pentru *phoenix?*

— E doar… Habar n-am.

— Cum arată? spune el.

Întrebarea mă prinde cu garda jos. *Cum* arată ea? Îmi deschid gura ca s-o descriu și realizez că nici măcar nu mai știu. Tot ce-mi amintesc este paloarea ei și imprimeurile ei înflorate, în culori vii.

Tata ridică din umeri.

— Waipo spune că nu cunoaște pe nimeni cu numele de Feng. Mă reped în camera mea și cotrobăi peste tot, căutând un semn de la ea. Există. Sunt sigură de asta. Telefonul încă funcționează – încă este conectat la rețeaua taiwaneză. Cartela SIM pe care mi-a dat-o ea este reală. Caut selfie-ul pe care am încercat să-l facem în vârful turnului Taipei 101, dar tot ce găsesc pe telefon este o fotografie începătoșată, cu jumătate din umărul lui waipo. Dar sacoșa cu produse cu patiserie – cea care are logo-ul cu pasărea roșie – este în sertar.

Asta e tot? Nici o altă urmă? Timp de două săptămâni a fost profund implicată în viețile noastre. Mă întorc la cină scrutând apartamentul după vreo urmă a ei.

— Tata, vrei s-o întrebi pe waipo despre cutia cu lucruri care ne-a fost trimisă… conținea parcă ceai și produse de patiserie. Și în ea era și cartela mea SIM. *Feng ne-a adus cutia aia.* Întreab-o pe waipo dacă-și amintește.

Îi privesc pe amândoi discutând, felul în care bunica arată spre el cu degetul, felul în care el clatină din cap

drept răspuns.

— Leigh, începe el cu precauție, ea spune că a venit prin poștă cutia aia și că la expeditor nu era trecut nimeni. A crezut că *eu* fusesem cel care-o trimisese.

— Dar nu ai fost tu, așa-i?

— Așa e, spune el arătând tulburat. Nu ți-am trimis niciodată ceva prin poștă.

Mă întorc în odaie și împăturesc cu grijă sacoșa primită cadou în care fuseseră produsele de patiserie și o îndes la fundul blocului meu de desen.

Feng a fost reală. Sunt sigură de asta.

Dar nu știu cum de nimeni nu și-o amintește. Nimeni în afară de mine.

*

— Tată, poți să te uiți la ceva dacă te rog?

Degetele mele se strâng pe capacul micii cutii galbene-portocalii. Marginile ei sunt arse din ziua când am adus-o pe waipo în fum. Dar caracterele sunt încă lizibile.

Și asta, știu bine, este reală. Ceea ce înseamnă că și tămâia a fost reală. Ceea ce înseamnă că amintirile erau reale.

Termină de desfăcut colțul uzat al valizei sale și ridică apoi capacul.

— Sigur, ce este?

Îi arăt cutia cu tămâie și arăt spre caracterele în roșu:

最
難
風
雨
故
人
來

— *Zui nan fengyu guren lai,* citește el. Aha, este o frază din timpul Dinastiei Qing. Un șir din ceea ce scria un învățăcel, în esență un poem.

— Ce înseamnă?

— *Zui nan fengyu guren lai,* citește el din nou, mai rar. *Zui nan* înseamnă cel mai greu. *Feng*… știi de *feng,* nu?

Clipesc nedumerită. Feng? În sfârșit, știe și el dintr-odată cine este ea?

El urmează.

— Înseamnă *vânt.* Credeam că te-am învățat asta, dar poate nu am făcut-o. Iar *yu* înseamnă *ploaie.* Așa că *fengyu* înseamnă *vânt și ploaie,* cu alte cuvinte, vreme urâtă și, la figurat, vremuri rele. *Guren* înseamnă *cei dragi,* prieteni și familie, iar *lai* înseamnă să vină ei, să se strângă toți împreună. Așadar, citatul se traduce astfel: E o binecuvântare nespusă să fii în stare să-i vezi pe cei dragi în vremurile cele mai grele.

101

Îmi amintesc tot. Pasărea. Amintirile legate de tămâie. Felul în care lumea a prins să se umple de crăpături negre. Căderea. Feng.

Și după ce au trecut cele patruzeci și nouă de zile, ceva s-a schimbat. Tata este altul. Pe parcursul anilor de absență, prezența s-a prefăcut într-un albastru dur, de gheață, dar acum aduce cu el un galben-ocru cald și liniștitor. S-a străduit din răsputeri. Reînvățăm să vorbim unul cu altul, așa cum obișnuiam adesea. Ies la suprafață glumele de casă. Ne reamintim cum să zâmbim împreună.

Era cadoul ultim pe care ni-l putea oferi pasărea: aducerea- aminte.

Bucățile din istoria familiei mele s-au relipit, astfel încât, în cele din urmă, să aflu și să înțeleg. Și o amintire a iubirii mereu purtate, chiar și în vremurile grele, când era greu să-ți dai seama.

Vreau să vă amintiți.

O s-o fac. O să-mi amintesc.

102

Într-o bună zi, merg la adresa la care stătea Feng. Păşesc în faţa uşilor de oţel şi apăs acelaşi buton: 1314.

După o eternitate, aud lipăitul paşilor coborând scările. Una dintre uşi se întredeschide cu un scârţâit şi un bărbat îşi scoate capul prin deschizătură.

Înainte de orice, recunosc semnul din naştere. Norul de acuarelă de pe obraz.

— Tot tu eşti?

Fac un pas înapoi.

— Scuze, nu am vrut să te deranjez…

Se încruntă la mine.

— Atunci de ce ai apăsat pe soneria mea?

Nu era adresa lui Feng cea lăsată în cutia aceea, scrisă pe hârtia roz Hello Kitty. Era a lui Fred.

— Îmi cer iertare!

Am coborât deja scările, întorcându-i spatele.

— Aşteaptă! strigă el. Am ceva pentru tine.

Uşa se închide cu un zăngănit şi eu îl aud urcând din nou scările. După câteva minute, se întoarce ţinând în mână o pungă roşie.

— Nu pot primi, îi spun eu.

Gândul de a accepta bani de la…

El clatină din cap.

— Nu sunt bani. E părul lui Chen Jingling. Nu l-am ars. Ţi-l dau ţie, să-ţi amintească de ea.

Apoi, punga roşie e la mine în mână, Fred îmi aruncă o ultimă privire, după care închide uşa.

Cred că asta e tot. Feng nu e aici. Dar încă nu-mi pot reveni ca să pot pleca. Zăbovind la colţul unde ne găsise ea, desfac punga cu degetul mare şi privesc. Este o buclă de păr negru şi lucios, legată cu un elastic şi cu o fundă. Mai este şi o poză. Una veche, dar color. Două tinere într-un parc, zâmbind la obiectiv. La stânga, mama, într-o rochie simplă, galbenă. Recunosc ochelarii de plastic din amintirile văzute. Probabil că a fost făcută când era deja studentă. Iar lângă mama, sora ei, Jingling, purtând o rochie cu imprimeuri de flori roz, roşii şi violete.

Jingling. Sau femeia pe care am cunoscut-o ca Feng.

Acum îmi amintesc cum arăta. Acum o pot vedea limpede ca în lumina zilei. În fiecare amintire, chipul lui Jingling era estompat… și totuși… cum de nu-mi dădusem seama până atunci?

Caut din nou prin telefonul meu după fotografia încețoșată din ziua când am urcat în vârful turnului Taipei 101. A fost ideea lui Feng să facem fotografia. Fusese oare felul ei de a-mi spune că era o fantomă?

Cerul prinde să se întunece și știu că trebuie să mă întorc acasă, îmi plimb privirea în jur, pentru ultima oară. Sperând să surprind imaginea unei bluze înflorate. Sperând că se va materializa și se va oferi să mă ducă să gust câteva bunătăți delicioase din piața de noapte, explicându-mi tot ce s-a întâmplat.

Dar nu apare.

— Cu bine, Feng, șoptesc eu.

Briza îmi suflă în față, făcând să foșnească frunzele copacilor.

În dimineața următoare, închiriem o mașină care ne duce pe tuspatru la Danshui, pe țărmul mării. Tata cară o lădiță de lemn pe care a ascuns-o tot timpul de mine. Bunica duce urna de ceramică împodobită cu dragoni albaștri.

Împrăștiem cenușa în apă. Cenușa mamei. Cenușa lui Jingling.

Vântul se stârnește, cerându-și dreptul la cenușă.

Apoi, dispare. Rămânem cu culorile de după. Culorile de acum.

103

Tata a hotărât să mai rămânem o săptămână. Am fost cu bunica la izvoarele termale, în ciuda ridicolei umidități de vară. Am stat împreună cu bunicul, urmărind lupte corp la corp, emisiuni-concurs și clipuri muzicale. Și el s-a dovedit destul de bun la Connect 4.

Am vizitat iarăși vreo două piețe de noapte pentru a gusta din toate mâncărurile. În amintirea lui Feng, m-am aventurat și mai mult: am încercat plăcintă sângerete de porc, picioare de pui, omletă de stridii, supă de țipar la grătar, până și un tofu puturos, vechi de paisprezece zile. Surprinzător de bune toate.

În zilele când am însoțit-o pe waipo la piață, am învățat că cele mai dulci papaia sunt cele care au o nuanță de roșu. Cele mai bune pomelo se aleg după miros și după cât sunt de grele. Unele pitaya sunt albe pe dinăuntru, altele roșii. Ciorchinii care arată precum strugurii, dar cu pielițe tari și cafenii, sunt fructele de longan – „ochii dragonului" – și, după ce le cureți de coajă, sunt dulci ca zahărul. Cea mai delicioasă parte din guava este cea din mijloc, dotată cu semințe crocante.

Deși nu pot să înțeleg mult din ce vorbește waipo, ador momentele de tăcere dintre noi. Îmi place să stau la masa din bucătărie și să o privesc cum gătește, felul atent cu care tratează fiecare ingredient, ca și cum ar fi ceva prețios. Și pot să spun că-i place să asculte conversația mea cu tata, chiar dacă nu o pricepe. În după-amiezile însorite, se așază lângă mine, îmi privește degetele mânuind cărbunele pe hârtia de desen, turnându-mi ceașcă după ceașcă de ceai.

Uneori, waipo spune ceva, iar eu pot să simt încordarea tatei aflat lângă mine. În momentele acelea, chiar dacă nu pricep cu exactitate ce a fost spus, știu că e ceva legat de mama, ceva ce lui nu-i place deloc. Îmi apropii mâna de a lui, ca să știe că sunt prin preajmă, să-l susțin. Și atunci văd cum umerii i se detensionează încet-încet.

Sunt multe lucruri prin care trebuie să trecem. Nu are rost să gonim prin durere.

Încă mai este în mine un vid în forma mamei mele. Veșnic va fi acolo. Dar poate că nu-i musai să fie un abis întunecat, care să mă aștepte să mă poticnesc și să mă înghită.

Poate că ar putea să fie un recipient. Ceva în care să-mi țin amintirile și culorile și să păstrez un spațiu pentru tata, și pentru waipo, și pentru waigong. Și pentru Feng, chiar dacă a plecat.

N-aș putea spune dacă waipo își aduce aminte de pasăre. Dacă-și amintește de ziua aceea când am tras-o la mine în odaie și am aprins bețigașul de tămâie.

Pe parcursul ultimelor noastre zile, am desenat ce mi-am amintit despre pasăre. Din amintirile pe care le-am văzut. Feng, din unghiuri diferite. Atât de multe detalii cât pot scoate la iveală. Când îi arăt bunicii desenele mele, mâinile ei întorc încet foile. O privesc cum se oprește un timp îndelungat la desenul care-o înfățișează pe ea cu Feng, îngenuncheate în templu. În ochii ei cred că pot citi un licăr de recunoaștere. Este imposibil să am o certitudine.

Dar între noi este acum ceva diferit. O legătură specială.

Încep să deprind și mai mult mandarina. Îmi amintesc de lucruri pe care le știam de mult. Uneori aud ceva și în minte îmi apare traducerea, știu instantaneu ce înseamnă. Tata îmi promite că, atunci când ajungem acasă, mă va înscrie la un curs de mandarină. Oferta lui: îl va plăti el, dacă acord terapiei o a doua șansă. Răspund cu: de acord, *dacă* terapeutul va fi cineva nou și *dacă* își găsește *și el* un terapeut. Cădem la înțelegere.

Sper ca până în noiembrie să pot să susțin o adevărată conversație în chineză. Ăsta-i scopul, vreau să-i surprind pe waipo și waigong care vor încerca să vină să ne viziteze de Ziua Recunoștinței. Va fi o vacanță dificilă, dar avându-i pe ei ca oaspeți, o vom îmbunătăți.

Mama nu va fi pentru a pregăti curcanul și rețeta ei specială pentru umplutură cu orez lipicios și ciuperci tăiate în formă de ureche. Voi găti eu în locul ei. Sunt foarte sigură că pot pregăti câteva dintre rețetele mamei, mai ales dacă mă ajută și Axel.

Axel. Încă nu l-am sunat. Nu i-am trimis vreun e-mail, nici vreun mesaj.

Ca să fiu sinceră, ăsta este unul dintre motivele pentru care nu vreau să mă întorc acasă. Între coastele mele există încă o săgeată. Sunt convinsă că va fi mereu acolo.

Mă gândesc la primul mesaj pe care l-a trimis.

La revedere.

Dar nu putem să nu mai fim cei mai buni prieteni. Axel mă știe așa cum nu mă știe nimeni altcineva. Axel este singurul care-mi înțelege culorile. Toate.

104

Avionul aterizează mai repede decât era programat și totuși se face noapte când ajungem, în sfârșit, la noi. Stelele și greierii sunt prezenți, chemându-ne acasă. Draperiile sunt trase, dar pe după margini se prelinge o lumină caldă.

Mă săgetează o durere cunoscută. Așa arăta casa de obicei atunci când mă întorceam după ce se întuneca, iar mama se afla în sufragerie, cântând la pian.

Dacă nu aș intra, aș putea rămâne aici, afară, ținându-mi valiza în mână, căutând să simt că încă e acolo, așteptându-mă să intru pentru a putea să-mi zică ceva de bun venit, acoperind muzica, fără să-și ia degetele de pe claviatură. M-aș putea preface că, după ce sfârșește cu Rahmaninov, se va roti pe băncuța din fața pianului, sărind în picioare pentru a mă îmbrățișa.

Și peste câteva zile, când va fi duminică, mă voi rostogoli jos din pat și-o voi găsi în bucătărie, pregătind gofre cu fructe de pădure și frișcă. Voi auzi ciripitul acela luminos adresându-mi un „Bună dimineața”, în timp ce eu încă mă scutur de ceața somnului și mormăi ceva drept răspuns, amintindu-mi să-i zâmbesc și să mă ofer să bat eu untul.

Aș face toate lucrurile pe care uitam în mod constant să le fac, toate lucrurile pentru care aș vrea să pot să mă întorc și să le adaug ca pe un nou strat pe o pictură în acuarelă.

— Vii, Leigh? întreabă tata.

Șoferul a plecat din fața casei și am rămas doar eu pe alee, cu valiza în mână, privind la tata care-și face de lucru cu cheile pe verandă.

Răsuflu prelung și încet.

— Cred că am uitat să stingem lumina, este?

— Nu am uitat, spune el, și aceste trei cuvinte simple îmi fac inima să o ia la galop.

Pentru că ce altceva ar putea să însemne asta decât că mama *este* de fapt în viață și acasă, așteptându-ne înăuntru?

Inima îmi bate cu putere când îmi car valiza pe verandă, ducând-o pe urmele tatei prin lumina gălbuie și blândă, intrând în casă.

— Ați ajuns! Bine ați venit acasă!

Brațe care mă îmbrățișează și îmi trebuie un timp prea lung ca să pricep ce e cu umărul care-mi presează obrazul, cămașa moale pe pielea mea, mirosul de deodorant și de săpun.

— Axel!

Clipesc repede ca el să nu vadă cât de aproape sunt să încep să bâzâi.

— Avem ceva de băut în frigider? întreabă tata, care deja și-a scos pantofii și se îndreaptă spre bucătărie.

— Păi, am făcut niște limonadă, răspunde Axel.

— Bun băiat, spune tata. Hai să o bem!

*

— Bineînțeles că știam că erai în Taiwan, spune Axel. Cine credeai că o să aibă grijă de Meimei?

Pisica se freacă de picioarele lui.

Vinovăția mă străbate verde-închis. Cum am putut să uit de pisica mamei? Sigur că tata ar fi apelat la Axel sau la Tina.

— Suntem cei mai buni prieteni acum, nu-i așa, Domnișoară Pisică? spune Axel cu o voce adorabilă, pe care sunt sigură că niciodată n-ar folosi-o cu altcineva.

Se apleacă s-o scarpine între urechi. Volumul torsului crește cu câteva procente.

Sintagma *cei mai buni prieteni* răsună de jur-împrejur, lovindu-se de pereții craniului meu. Asta suntem *noi,* nu-i așa? Asta vom fi totdeauna, nu?

Tata cască prelung, cu poftă. Se ridică în picioare.

— Mulțumesc încă o dată, Axel. Apreciez foarte mult. O să încerc să-mi revin după decalajul de fus orar, dar voi doi, copii, rămâneți cât vreți.

Pe bune? Tata îl lasă pe Axel să stea acasă la noi după miezul nopții?

Îl auzim pe tata lipăind cu picioarele în șosete în sus pe scări, făcând ultima treaptă să scârțâie și luând-o pe hol. Ușa de la birou se închide în urma lui.

Prea multă tăcere. Se târăște între noi, săpând o groapă adâncă peste care pare că e foarte greu să mai sari.

— Așadar, spune Axel.

Urăsc felul în care acest cuvânt este o mică insulă de gândire, înțesată de întrebări și așteptări.

Creierul meu se repede un subiect ca să spargă ciudățenia.

— Tata ar fi trebuit să te plătească. Pentru că ai stat cu pisica, vreau să spun.

— A vrut, îmi spune Axel. N-aș fi luat bani.

— Axel… încep eu să spun, dar mă întrerupe cu o clătinare din cap.

— Las-o baltă, Leigh. Am făcut-o pentru mine în aceeași măsură în care am făcut-o pentru voi. M-am simțit bine aici, singur, numai cu pisica și amintirile.

Amintirile. Mă gândesc la fumul de tămâie și la străfulgerările trecutului.

— Cum o mai duci?

Știu ce vrea să spună. Au trecut două luni de când a murit mama.

A murit. Cuvintele astea.

Cred că, de fapt, a plecat.

— Ceva mai bine, îi spun, și este adevărat. Tu?

El dă din cap.

— La fel.

Trag adânc aer în piept.

— Pot să te întreb ceva?

Axel se foiește în locul său.

— Firește.

— E-mailurile alea.

Mă opresc pentru că nu sunt sigură cum să-mi încadrez întrebarea.

— E-mailurile?

— Da. Ăăă… ce-a fost cu alea?

Îmi aruncă o privire amuzată.

— Cum?

— Adică…

Fața mi se înfierbântă și deja regret că am deschis discuția.

Au fost destul de ciudate. Unele dintre ele… nu exista niciun context. Nu că totul *trebuie* să aibă un context, dar întreb, de curiozitate. Le-ai scris la întâmplare?

— Leigh, spune el, pe bune dacă am habar la te referi.

Nu mă pot hotărî dacă o face pe lașul sau e de fapt obtuz.

— E-mailurile.

— Bine, am priceput partea asta. Care e-mailuri?

— Toate.

Încep să-mi pierd răbdarea.

— Tot ce mi-ai trimis când eram în Taiwan.

Fruntea i se încrețește.

— Aha, înțeleg. Nu știu despre ce tot vorbești acolo… pentru că nu ți-am trimis niciun e-mail cât timp ai fost în Taiwan.

Mijesc ochii la el.

— Poftim?

Îmi întoarce privirea. Glumește?

Îmi scot telefonul și-mi deschid cutia poștală, împingând cu degetul în ecran și devenind tot mai furioasă de la o secundă la alta. Mâna mi se oprește când aplicația începe să se încarce…

Dar dacă e-mailurile alea nu erau defel reale? Dacă, de fapt, doar mi le-am imaginat?

Ba nu, mesajele sunt aici, mulțumesc cerului. Furia mă cuprinde din nou, mai fierbinte și mai aprigă ca înainte. Cât de laș a putut să devină?

Îi vâr telefonul sub nas.

— E-mailurile astea. *Acum* îți amintești?

Axel îmi ia telefonul din mână. Trece de la un e-mail la altul. Văd cum ochii lui citesc mesajele, cum urmăresc tușeurile de acuarelă. Când îmi dă telefonul înapoi, chipul îi este ciudat de palid.

— Leigh, îți cer să mă crezi, bine?

Deodată, mă simt straniu de liniștită. Dacă este un joc pe care vrea să-l joace, eu una n-am ce face.

— Îmi vei spune că nu tu mi-ai trimis e-mailurile astea.

— Nu eu ți-am trimis e-mailurile astea.

— Chiar dacă dovada se află chiar aici.

— Lasă-mă să termin, spune el.

Își scarpină buza de jos cu degetul mare.

— Eu am scris e-mailurile. Dar nu le-am trimis.

— Și cum ar putea să aibă *vreo* noimă ceea ce-mi spui?

— Erau la mine în draft. Eu… eu am făcut asta. Înghite în sec. Am scris ciornele. E-mailurile pe care mi-am imaginat într-un fel că le trimit. Dar nu le-am trimis niciodată. Doar le-am pus în draft și le-am lăsat acolo.

Mă uit de aproape la fața lui, așteptându-mă să surprind cel mai mic semn de scorneală.

— Jur pe Dumnezeu, Leigh! Eu… eu doar… În clipa asta sunt de-a dreptul îngrozit că le-ai văzut.

Dă drumul unui râs nesigur.

— Ai scris *La revedere*…

Mă opresc pentru că nu știu cum să pun întrebarea.

— Poftim?

— Primul tău e-mail. Ai scris „la revedere” și era legat de ultima piesă pe care ai scris-o pentru aranjamentul Livada Lockhart. Ce voiai să spui? De ce spuneai la revedere?

— Asta… voiam să spun.

Vocea îi devine foarte calmă.

— Îi spuneam la revedere mamei tale. Dar mai târziu mi-am dat seama că nu se potrivea cu aranjamentul, deși folosisem aceeași structură și aceleași instrumente. Ce-ai crezut că ar putea însemna?

La asta nu găsesc niciun răspuns.

— Așadar, spune Axel în cele din urmă, mă crezi? Că nu am trimis e-mailurile?

— Arată-mi drafturile, îi cer eu.

— Ce?

— Scoate telefonul! Deschide fișierul cu drafturi! Nu-i nevoie să le citesc. Vreau doar să văd că există.

— Dumnezeule!

Sâsâie printre dinți, căci nu-i vine a crede. Cu toate astea, își scoate telefonul.

Îl urmăresc cum trece prin e-mailurile lui. Încerc să rețin trăsăturile chipului său. Să fie ultima oară când mai vorbim între noi așa? Să fie ăsta sfârșitul a tot? Nu poate să încerce să ia înapoi ce a trimis. În ziua aceea, pe canapeaua lui, lucrurile s-au schimbat într-un mod ireversibil.

— Ăăă…

Ochii lui se fac cât roata carului.

— Ce naiba?!

— Ce este? îl întreb.

— Drafturile mele au dispărut! Tot ce am scris. Și în locul lor este doar… Este asta.

Îmi întinde telefonul.

Este fotografia umbrei unei păsări aflate deasupra peluzei din fața casei mele, în care ne aflăm în momentul acesta.

— N-am mai văzut asta până acum, spune Axel. Habar nu am cum a ajuns în telefonul meu! Este cel mai ciudat lucru!

Pasărea. Tămâia. Feng. Nimic nu mi se mai pare ciudat. Nu după toate astea.

— Bine, spun.

Arată năuc.

— Bine ce?

— O iau de bună. Accept explicația ta.

Dar acum trebuie să rămân singură într-un colțișor ca să recitesc toate e-mailurile lui, știind toate acestea. Gândul îmi dă înțepături în piept.

— Chiar ar trebui să merg la culcare.

Axel se ridică.

— Stai, vreau să-ți arăt ceva.

— Acum?

— Da, sus, spune el.

Și, pentru o clipă, mă gândesc îngrozită că o să mă facă să merg în dormitorul principal și să calc pe pată. Știu că, tehnic vorbind, nu mai este acolo, covorul a fost curățat, deși nimeni nu mai folosește camera aceea. Totuși.

— Leigh!

Pot auzi nesiguranța din vocea lui.

— Da.

Ridic capul pentru a-i întâlni privirea.

— Unde vrei să mergem, mai exact?

— În dormitorul tău. Este în regulă?

Simt o mare ușurare.

Apoi, sunt cuprinsă de un alt soi de panică. Am mai fost de multe ori la mine în cameră. Dar una este să ajungem acolo întâmplător, și alta ca el să mă invite acolo cu bună intenție.

Mă aud spunând:

— Ah! Bine. Sigur.

105

Sus e liniște. Întuneric. Luminile sunt toate stinse, iar tata deja sforăie. Axel calcă în vârful picioarelor, știind care trepte scârțâie și evitându-le.

Sus, o luăm la stânga și mă oprește în fața ușii de la odaia mea.

— Închide ochii, șoptește el.

Îl privesc întrebător.

— Musai?

— Sssst!

Pot să simt aerul șoaptei lui atingându-mi obrazul. Atât de aproape stăm.

Zidul de electricitate… s-a întors, încărcat mai mult ca niciodată. Îmi mut greutatea de pe un picior pe altul și tot ce pot să gândesc este: *Nu te apleca în față. Nu cădea peste Axel. Nu-l atinge.*

— Închide ochii, șoptește el.

Îmi dau teatral ochii peste cap, încercând să-l împiedic să citească emoția de pe fața mea. E și așa destul de rău că pulsul a luat-o razna. Sunt sigură că-l poate auzi.

În spatele pleoapelor mele este încă lumină, mici sclipiri prinse precum fluturii. Îl aud pe Axel punând mâna pe clanță și deschizând ușa. Mă ia de mână, iar eu abia reușesc să nu sar cât colo la atingerea aceea.

Axel mă conduce în dormitor. Am petrecut o bună parte a vieții mele în camera asta, oare de ce o simt ca pe un tărâm străin? Aud sunetul ușii care se închide în urma noastră și tot ce pot să gândesc este: *Suntem singuri suntem singuri suntem singuri.*

Ultima oară când am fost singuri, doar unul cu celălalt…

— Bun, spune el. Acum poți deschide ochii.

Nu mai e defel camera mea. Adică, este, dar arată complet altfel. În vreme ce eu eram plecată să urmăresc fantome și amintiri, Axel s-a ocupat cu decorarea pereților mei. Dungile portocalii ale bietei mele strădanii de a vărui au fost înlocuite de culori vii, trăsături îndrăznețe curbându-se și rotindu-se peste tot în jur. Până și dosul ușii a fost pictat pentru a face un tot omogen cu pereții. Galben-mango, și albastru-

cobalt, și verde-junglă, și roșu-suculent. Este un studiu în mișcare. Există valuri și creste… ca în muzică, îmi dau eu seama.

Pare exact inversul a ceea ce face el de obicei – să însăileze muzică din imagini. De data asta, a prins o lume de sunete în două dimensiuni. E ca și cum una dintre sonatele pentru pian ale mamei a fost transpusă în pictură.

Unele dintre culori au luat forme vagi, care pot fi interpretate drept siluete ale lucrurilor. Cu cât le observ mai mult, cu atât devin mai clare. Le identific așa cum un copil identifică formele norilor. Este un copac, o pisică. Un avion. O pereche de tălpi.

În colțul dinspre sud-vest, văd o fiară roșie cu aripi largi, cu un cioc negru și o coadă lungă ca o trenă. Încremenesc, pentru că el nu avea cum să știe de pasăre.

— Așadar?

Din nou cuvântul ăsta îngrozitor.

— O, Dumnezeule, Axel!

Vocea mea țâșnește violet-strălucitor.

— O să te ajut să acoperi, dacă nu-ți place, spune el iute. Mă gândeam doar că ai avea nevoie de o schimbare, să ai câteva culori care să te înconjoare…

— *Nu!* zic eu, poate un pic prea repezit.

El se oprește și mă privește.

Mă lupt să-mi găsesc cuvintele.

— Nu am vrut nicidecum să spun asta. Este… uluitor. Nu-mi vine să cred că ai făcut asta pentru mine.

— Multe lucruri aș face pentru tine, spune el.

Mă întorc cu fața spre el.

— Mai multe decât îți poți da tu seama, cred, adaugă încet.

Pulsul mi se accelerează, făcând sângele să se zbată și să gonească prin vene. Prin cap îmi trece gândul ironic că s-ar putea să mor de un atac de cord, înainte să am șansa să termin conversația aceasta.

— La fel.

Cuvintele se potrivesc ca nuca în perete. Strâng din umeri.

— Adică, vreau să spun că… ești foarte important pentru mine. Și-mi pare tare rău că nu am mai vorbit cu

tine după ce ea…

Nici măcar nu pot s-o spun, dar Axel dă din cap.

— N-ar fi trebuit să te îndepărtez. Ar fi trebuit să-ți spun despre… ei bine, despre tot. Pentru că tu îmi ești mai mult decât un prieten…

Iar îmi strâng umerii, pentru că recunosc prea multe. Oare îmi pun pe tapet chiar toate sentimentele? Panica îmi cuprinde trupul în valuri de portocaliul opritoarelor din trafic.

— Vreau să spun că tu îmi ești *cel mai bun* prieten.

Nu e cu mult mai bine. Îmi strâng ochii.

— Sunt total confuză în clipa asta.

Axel râde și sunetul acesta mă îmbăiază ca o apă caldă. Îmi face semn spre pat și ne așezăm pe margine unul lângă altul. Fac un calcul rapid: nici douăzeci de centimetri spațiu rămas între noi. Douăzeci de centimetri care pot reprezenta tot așa de bine Oceanul Atlantic pentru cât de departe se simte el. În regulă E mai bine așa. Inspiră, expiră.

— Lasă-mă mai întâi să încerc să spun ceea ce vreau să spun, începe el.

Vocea îi este blândă și îmi dă prin cap că poate *el* este cel emoționat.

Gândul acesta schimbă totul. Văd cum se muncește să-și dea seama ce ar putea face cu mâinile. Cum își tot scoate ochelarii, făcându-și de lucru cu ei. Cum își trece în mod repetat degetele prin păr. Ochii lui îi întâlnesc pe ai mei, ca și cum i-ar fi dificil, după atâția ani de bună prietenie, să mențină un contact vizual.

— Am pictat toate astea în parte pentru că mi-ai lipsit așa de mult că m-a durut. Înainte să pleci, am tot încercat să te mai las și singură cu tine. Speram că, atunci când te vei întoarce din Taiwan, vom putea vorbi din nou. Dar n-am putut să nu mă mai gândesc la tine. Să nu mă mai gândesc la…

Pauza care urmează este cea mai lungă pauză din lume. Mă surprind ținându-mi respirația, așteptând cuvintele care aveau să urmeze.

— Nu m-am putut opri să nu mă gândesc la sărut, sfârși el, coborându-și privirea pe mâinile lui, în loc s-o țină asupra mea. Doar că… mi-a plăcut atât de mult.

Da! țipă mintea. *Așa e!*

— Păi… n-ar trebui să…

Îl întrerup, căci îi citesc lupta pe chip, strădania de a se destăinui.

— E-n regulă, îi spun eu, ciuntindu-mi cuvintele. Știu de Leanne. Și… n-o să-i spun un cuvânt. N-o să vă stric relația.

— *Ce…?*

— Mi-a spus Caro, încep eu să explic.

El clatină cu hotărâre din cap.

— Nu, nu… am rupt-o cu ea. Cu *săptămâni* înainte de Ziua Doi și Jumătate. Toată chestia aia a fost o greșeală. Cea mai mare greșeală.

Când deschid gura, tot ce-mi iese pe ea este: absolut nimic.

— Uite ce-i, niciodată nu te-am lămurit cu ce s-a întâmplat în primăvară, spune el. Aș fi vrut, doar că lucrurile au devenit foarte ciudate. Au scăpat de sub control.

Dau din cap ca și cum aș pricepe. Dar în realitate nu pricep nimic.

— Pe când mă aflam în Puerto Rico, în vacanța de iarnă, am vorbit o groază cu vărul meu, Salvador. I-am povestit despre tine.

I-a povestit vărului lui despre mine. Habar n-am de ce ideea mi se pare atât de surprinzătoare.

— Sal este un romantic bătrân. Cam la fel ca bunicii lui Caro, știi? Pe când vorbeam cu el… mi-am dat seama că eram îndrăgostit de tine. Și el m-a convins că ar trebui să-ți spun de sentimentele mele. Dar când m-am întors acasă… nu am putut. Și pe urmă te-am văzut la Balul de Iarnă cum te giugiuleai cu tipul ăla, Weston. Și n-am mai știut ce să fac. Eram deznădăjduit. Și în perioada aia, Leanne îmi tot făcea ochi dulci și ne împăcăm mai bine decât o făcuserăm până atunci. Ea era… păi, în lipsa unui cuvânt potrivit… era distragerea.

Leanne. Trag adânc aer în piept. Dacă mi-ar fi spus atunci lucrurile acestea, nu am fi revenit la normal. Asta voia să-mi zică?

— Pe urmă, când te-am sărutat… Doamne, adică… pot să spun că ai intrat în panică.

Vocea lui Axel ia din nou viteză.

— Și dacă nu vrei să se mai întâmple, înțeleg pe de-a-ntregul. O să-ți respect dorința. Știu că am trecut o anume linie…

— Nu! izbucnesc eu.

Bravo! Nu mai sunt mută. Panica a pus lucrurile la locul lor.

— Nu numai tu. *Amândoi* am depășit linia aceea…

Tot nu era ceea ce voiam să spun, dar măcar era ceva.

Am încercat să continui, dar Axel clatină din cap, cu privirea la picioarele lui.

— Îmi pare rău, Leigh, dacă simți că te-am forțat să faci ceva ce nu ai vrut. N-aș încerca *niciodată* să…

Când îmi amintesc toate discuțiile care s-au purtat la ora de educație sexuală despre consimțământ și cum se poate folosi la orice, fără să mergi până la capăt, fața mi se înfierbântă.

Când îmi ridic privirea, el își apasă degetul mare pe buze, ca și cum ar vrea să împiedice să-i mai iasă ceva pe gură.

— Ai înțeles complet greșit, izbutesc eu să spun, în cele din urmă.

În clipa aceea, își întoarce capul și ochii ni se întâlnesc din nou. Ai lui sunt tare triști și demoralizați.

— Axel, am vrut să mă săruți. Mai mult decât orice pe lume. Mi-o doream de ani întregi.

Trag adânc aer în piept. Expir încet. Mă silesc să spun:

— Și încă mi-o doresc.

Asta e! Am spus-o! Cuvintele nu m-au omorât.

— Vrei?

Vocea îi este răgușită.

— Mult. Dar… Nu mă pot împiedica să nu mă gândesc la ziua aceea…

Nu trebuie să spun mai mult: paloarea feței lui îmi spune că știe exact la ce mă refer.

— Dacă nu aș fi fost în pivnița ta. Dacă nu ne-am fi…

Sărutat! Cuvântul mi se înțepenește în gât.

— N-a fost vina ta, Leigh, spune încet.

Închid ochii ca să-mi opresc lacrimile care-și croiesc drum prin trupul meu.

— Nu te poți învinovăți. Nu poți să lași ziua aceea să-și pună amprenta pe toate celelalte lucruri.

Îmi țin ochii în continuare închiși, plămânii mi se comprimă.

— Și mi-a fost teamă.

Cuvintele vin așa de repede și de liniștit, încât, pentru o clipă, nici nu cred că le-am rostit eu.

— Leigh! Privește-mă! Leigh!

Mă silesc să-mi deschid ochii.

Se uită la mine un timp îndelungat, cercetându-mi trăsăturile. Observ de fiecare dată când coboară pe buzele mele. Privirea lui mă face să simt căldura și emoția așteptării.

— Odată, mama ta mi-a spus ceva. Era o duminică de gofre. Tu încă nu coborâseși din pat, iar eu o ajutam să amestece untul. Mi-a spus că faptul de a veni în State să se mărite cu tatăl tău a îngrozit-o nespus de tare.

Îmi strâng din nou ochii.

— Mi-a spus că a fost îngrozitor să-și părăsească familia și că pe tatăl tău nu-l cunoștea de prea multă vreme, dar instinctul îi spunea că va merita. Spunea că a fost ca și cum ar fi sărit din vârful unei stânci înalte, sperând că aterizarea va fi minunată.

Adică, întotdeauna capra vecinului este mai grasă? Îmi împletesc mâinile în poală. Analogiile mamei erau ca și zicerile ei: greu de cernut. Și adesea defel reconfortante.

— Leigh.

Îmi redeschid ochii.

— Ea mi-a spus că a fost una dintre cele mai bune hotărâri pe care le-a luat vreodată. Cel mai curajos lucru pe care l-a făcut vreodată. Mi-a spus că speră să am și eu parte în viață de un asemenea prilej. Îmi amintesc cuvintele ei: „Din clipa în care îți dai seama ce contează cu adevărat, îți vei găsi și curajul necesar”. Cred că o parte din mine știa, încă de pe atunci, că ea vorbea despre mine și despre tine.

Curaj. Același cuvânt pe care-l folosea și Caro.

Mama ne-a susținut întotdeauna. Mie, personal, nu mi-a spus nimic, dar era evident.

Mă silesc să-i întâlnesc ochii lui Axel. În ultimii cinci ani, credeam că învățasem să citesc orice expresie

ar fi putut lua acele trăsături. Credeam că le cunosc mai bine decât oricine. Greșisem. Privirea pe care o avea acum pentru mine – speranța din ochii lui, dorința vădită – o mai văzusem și înainte. Dar niciodată nu mi-am dat seama că era pentru mine.

— Înțeleg dacă ai nevoie de timp de gândire. Și o să înțeleg dacă, după ce vei termina de gândit, vei hotărî că nu este o idee bună. Vreau doar să știi…

— Axel, îi spun eu, mai taci din gură!

După care fac cel mai curajos lucru pe care l-am făcut vreodată!

Fac să dispară spațiul dintre noi și-l sărut pătimaș.

Rămâne surprins doar pentru o fracțiune de secundă. Apoi, mâinile mele sunt pe fața lui, trăgându-i ochelarii de la ochi și azvârlindu-i pe noptieră. Trupul meu îl trage jos, în pat. Buzele lui, între dinții mei. Picioarele noastre, împletindu-se.

Inima-mi explodează cu un albastru-mangan, și galben-muștar, și roz-violet.

Mă opresc și respir o dată.

El îmi zâmbește. Este antidotul perfect pentru panica mea. Îi privesc ochii blânzi, ușoara arcuire a buzelor și simt cum încordarea din mine se topește.

— Ce culoare? îl întreb eu.

Axel îmi strânge brațul pentru un timp îndelungat, ținându-și privirea în ochii mei.

Râde încetișor.

— Toate!

106

A doua zi după întoarcerea noastră, poștașul aduce toate scrisorile care se strânseseră pentru noi. Și atunci văd plicul. Data poștei arată că a fost trimis chiar după ce am părăsit Taiwanul. Vine de la Berlin.

În colț este tipărit KREIS – RAUM FÜR KUNST.

— Ei? spune tata. Ai de gând să-l deschizi sau o să tot stai așa?

— Deschide-l tu.

I-l întind.

— Nici vorbă. Chestia asta *îți aparține.* Bucură-te de ea, indiferent care este urmarea.

Fac o pauză.

— Tu știi de fapt ce este asta? Ți-a zis mama?

— Da, spune el, mi-a zis.

Mâinile îmi tremură așa de tare, că practic distrug plicul.

Dragă Leigh Chen Sanders,

Avem deosebita plăcere să te invităm la festivalul nostru internațional pentru tineri artiști care se desfășoară aici, la Kreist – Raum für Kunst.

După această primă propoziție încep să țip. Când mă liniștesc îndeajuns de mult ca să pot citi și restul, simt un nod în stomac. Îmi ridic privirea la tata, așteptând să-mi spună că e greu de pus în practică și că nu merită să mă ocup de așa ceva…

— Ce e?

— Chiar vreau să merg, îi mărturisesc eu.

— Bineînțeles că o să mergi, spune el zâmbind. Și vin și eu cu tine.

— Vorbești serios?

— Sunt sută la sută serios.

Inima-mi explodează într-un milion de culori tropicale și mă reped să-l îmbrățișez.

După care, evident, îl sun pe Axel.

— *Știam* eu, spune el.

— Sunt terminată.

Las panica să ia proporții.

— Mi-am petrecut timpul în Taiwan, când ar fi trebuit să-mi definitivez lucrările.

— Câte lucrări trebuie să prezinți, în total? întreabă el, fiind mereu vocea logicii și rațiunii.

— Trebuie să depun trei lucrări și mai pot suplimenta cu încă șapte. Așadar, vreo zece, în total.

— Dar nu trebuie să le trimiți înainte, nu? Le duci cu tine, așa-i?

— Așa e, dar…

— Și când este festivalul?

— În ultima săptămână a lunii… Practic, mă întorc cu o zi înainte să înceapă școala…

La celălalt capăt al firului se aud mormăieli și foșnete.

— Bun, deci august…

— Axel, ce faci acolo?

— Mă uit după bilete de avion, firește.

— Vii… și tu? La Berlin?

— Glumești? Doar n-o să pierd așa ceva. Îți dai seama că o să fim acolo de ziua ta?

— Dar toate economiile tale…

— Sunt ale mele ca să fac ce vreau cu ele. În fine, treaba stă așa, Leigh. „Până-n zece” nu înseamnă că-i musai să aduci zece.

Oftez.

— Nu am cum să mă număr printre câștigători.

— Și ce? Nu ăsta este scopul. Adică, sigur, poate că inițial a fost. Dar ești parte *din* festival. E o treabă uriașă.

— Uffff!

— Nu mai este un *must* să câștigi. Acum e cu totul altceva. Acum faci asta pentru tine însăți. Nu lăsa teama să te învingă.

— Știu, spun eu, știu. O s-o fac. *Trebuie* s-o fac. Doar că…

— Ți-e frică? sugerează Axel.

— Nu am decât lucrări neterminate! Tot ce s-a petrecut cu mama… m-a adus într-un punct mort.

— Ce mai stai la palavre? Treci la lucru.

Oftez din nou.

— Bine, bine.

— Mai vorbim după ce ai lucrat îndeajuns de mult ca să meriți o pauză.

Mă las să cad pe canapea, complet la orizontală.

— Dar cel puțin știu ce am de făcut.

— Ce? întreabă el, deși pare să știe ce am de gând să spun.

— Trebuie să eliberez culorile.

Tonul vocii poartă cu el un zâmbet.

— Da. Da, asta trebuie să faci!

107

Tata insistă să-i plătească biletul lui Axel ca un fel de mulțumire că a avut grijă de Meimei. Caro și ai ei sunt în Franța pentru o lună, dar vin tuspatru să ne vedem în Berlin pentru festival.

Și am reușit, nu știu cum, să înjgheb un portofoliu. O serie pe care cred că mama s-ar simți mândră s-o vadă.

Ocupăm toți trei un rând întreg în avion: tata pe locul dinspre culoar, Axel la mijloc, iar eu în dreptul hubloului.

Mă gândesc la lucrările pe care le-am făcut, puse bine în blocul meu pentru picturi în compartimentul de deasupra. Mai sunt douăzeci și două de ore până se deschide galeria. Avionul se înalță pe cer, patinând prin aer, presiunea împingându-ne în spătarele scaunelor. Îl iau pe Axel de mână și-mi întorc capul spre hublou. Sub noi, pământul se micșorează. Mașinile sunt ca de jucărie, apoi cât furnicile, apoi nimic.

Trecem printre smocuri de bumbac. Străbatem straturile atmosferei. Urcăm deasupra norilor, într-o incredibilă întindere de albastru.

Avionul se înclină și basculează, iar eu mă confrunt cu forța gravitației, lipindu-mi fața de geam. Observ norii de jos și conturul umbrei noastre trecând peste ei, în formă de pasăre.

108

SERIA AMINTIRILOR

Opt desene suprarealiste de Leigh Chen Sanders
Fiecare de 61×91 cm
Cărbune și guașă

#1. COPACUL FAMILIEI
#2. PIAN
#3. EMILY DICKINSON
#4. TĂMÂIE
#5. PASĂRE ROȘIE
#6. CRĂPĂTURI PE CER
#7. SURORI & FANTOME
#8. CICADE

Declarația artistului:

Ce este amintirea? Nu este ceva fizic pe care să pui mâna, pe care să-l vezi, să-l miroși sau să-l guști. Este doar o succesiune de impulsuri ale nervilor care fac salturi între neuroni. Uneori, este o chestiune de alegere. Alteori, de autoconservare sau de protecție.

Această serie este o reamintire incompletă, născută din explorarea istoriei familiei mele. Fiecare lucrare reprezintă câte o altă amintire pe care am descoperit-o. Introducerea graduală a culorii de la o lucrare la alta vrea să ilustreze o epifanie în progres. Toate culminează cu lucrarea finală, *Cicade,* care este o piesă mozaic suprarealistă, executată în întregime în culori.

O mamă, un tată și o fiică pe un balansoar dintr-un parc. O pasăre uriașă zburând pe un cer nesfârșit. Un bărbat în avion. O fată într-un măr încărcat de roade.

Amintiri care spun o poveste, dacă te uiți cu atenție. Pentru că scopul amintirii, aș susține eu, este să-ți aducă aminte cum să trăiești.

Nota autoarei

Romanul acesta a început să prindă formă în anul 2010 și a trecut prin mai multe rescrieri, cea mai mare parte dintre ele mult diferite de cele precedente. Singurul lucru comun la toate aceste variante este că mereu a fost o poveste despre familie și identitate și despre diversele fațete ale iubirii.

Apoi, în anul 2014, familia mea a pierdut un membru care s-a sinucis. O jumătate de an mai târziu, am început să rescriu cartea aceasta pentru a enșpea oară și complexitatea acestei dureri mi s-a înfipt în creier și s-a lipit singură de cuvintele mele. Nu intenționasem ca toate acestea să-și facă drum în scrisul meu, dar romanelor le place să-și dezvolte o minte a lor.

Iată câteva statistici:

Un om se sinucide la fiecare 11,9 minute.

Este a zecea cauză a morții în Statele Unite.

Pentru fiecare moarte prin sinucidere se înregistrează douăzeci și cinci de tentative.

Datele au fost luate dintr-un studiu oficial, din 2015, al Asociației Americane de Suicidologie – cele mai recente pe care le-am putut găsi.

A fost important pentru mine că, în vreme ce mama lui Leigh a trecut prin niște experiențe îngrozitoare în viața ei, nu a existat un *motiv* care să explice depresia ei. Ea, asemenea atât de multor oameni din întreaga lume, a căzut pur și simplu victimă unei boli groaznice. Este o boală cu care încă învățăm să ne luptăm.

Depresia se manifestă în mod diferit la fiecare persoană, simptomele pot varia. Nu orice persoană deprimată va acționa așa cum a făcut-o mama lui Leigh. Tratamentul poate ajuta foarte mult, poate scădea sau chiar elimina riscul sinuciderii. S-a mai dovedit că un sprijin social puternic poate avea un mare rol în prevenirea sinuciderii. Dacă bănuiești pe cineva cunoscut de intenții suicidale, te rog să-l abordezi. Te rog, vorbește-i despre depresie. Vorbește-i despre alte forme de boli mintale. Vorbește-i despre sinucidere – cercetările au arătat că discuția despre acest subiect nu duce la creșterea riscului sau la formarea obsesiei de

moarte, *putând,* de fapt, să influențeze o schimbare în bine semnificativă.

Am crescut fiind martoră nemijlocită la efectele depresiei și urmărind cum familia mea a lăsat stigmatul care-o înconjura să devină una dintre cele mai întunecate și dureroase capcane. Acest stigmat poate să ucidă și ucide. Acest stigmat este perpetuat de evitarea discuțiilor.

Mulțumiri

Îmi amintesc că știam, pe când aveam șapte ani, că voiam să spun lumii poveștile mele și visam să văd cândva cărțile scrise de mine stând pe rafturile bibliotecilor și librăriilor. Mi-a trebuit ceva mai mult de două decenii ca acest vis să devină realitate. Două decenii și ajutorul foarte multor oameni incredibili. Încerc să amintesc aici cât mai mulți dintre aceștia.

Mai întâi, strălucitul și neobositul meu agent Michael Bourrett, căruia i-aș putea scrie cu ușurință un întreg volum cu mulțumiri. Habar n-am de unde ai atâta energie să faci toate astea, e limpede că o parte din tine este magie. Mulțumesc că ai fost atât de bun, și de pasionat și de uman, și pentru că ai luptat atât de mult pentru cartea asta. Chiar am câștigat premiul cel mare la loteria agenților literari.

Mulțumiri, de asemenea, și pentru Lauren Abramo, Erin Young, restul echipei de la DG&B și Mary Pender-Coplan de la UTA – sunt copleșită să fiu reprezentată de absolut cei mai buni.

Alvina Ling, minunata mea editoare, m-a ajutat să dau cărții forma spre care tindea dintotdeauna. Mulțumesc că ai crezut în mine și în scrisul meu și pentru că ai iubit așa de mult personajele acestea.

Mulțumiri lui Kheryn Callender, care mi-a fost un prieten important și un zelos asistent în această călătorie extraordinară.

Mulțumiri lui Nikki Garcia, pentru modul exact și elegant în care a folosit logistica și detaliile.

Și întregii echipe de la Little, Brown mai ales lui Russell Bus'se, Michelle Campbell, Jackie Engel, Elisabeth Ferrari, Shawn Foster, Sasha Illingworth, Jess Shoffel Maglio, Annie Medonnell, Emilie Polster, Elizabeth Rosenbaum, Carol Sca- torchio, Andrea Spooner, Victoria Stapleton, Angela Taldone, Megan Tingley, Ruiko Tokunaga, Valerie Wong, Danielle Yadao, Elena Yip – vă sunt profund recunoscătoare pentru tot ceea ce ați făcut pentru mine.

Mulțumiri Christinei Ma, excelent redactor free-lancer, și Rosannei Lauer, remarcabil corector, pentru ajutorul lor neprețuit.

Graficianului Gray318, care, împreună cu Sasha Illingworth și Angela Taldone, a creat o copertă așa de frumoasă pentru cartea mea, încât nu mă mai satur s-o privesc.

Se cuvine să trimit un noian de mulțumiri și peste ocean editorilor mei din Marea Britanie, Samantha Swinnerton și fabuloasa echipă de la Orion Childrens Books, inclusiv Thy Bui, Nicola Goode, Helen Hughes, Dominic Kingston, Lucy Upton și toți ceilalți, care au făcut ca magia să fie posibilă pentru cartea aceasta.

Am avut niște profesori uimitori, care mi-au lăsat o amprentă de neșters și fără de care n-aș fi devenit scriitoare. Țin să-i amintesc mai cu seamă pe Susan (Hartmann) Nabors, Cindy Stone Murphy, Tery Solomon și Rachel Dewoskin. Voi ați descoperit că am calitățile necesare. M-am gândit deseori la voi când scriam și revizuiam textul lucrării.

Am început acest roman pe când frecventam atelierul lui Chuck Wachtel's, în primul meu an la Universitatea din New York, în cadrul programului MFA. Credința nestrămutată a lui Chuck în mine și în sâmburele poveștii de față m-a făcut să mă străduiesc neîncetat până când am desăvârșit-o. Mulțumesc, Chuck Laoshi!

Camera Scriitorilor de pe Broadway mi-a oferit cel mai liniștit loc, unde să mă pot concentra asupra lucrului, și cei mai buni covrigei cu unt de arahide pe care mi i-aș fi putut dori. Am petrecut multe ore fructuoase acolo.

O îmbrățișare de grup pentru Kidlit Authors of Color și pentru Electric Eighteens, care mi-au oferit o bine-venită veselie și multă simpatie.

Kim Blanck, Mia Garda, Britt Lockhart și Kayla Rae Whi- taker au fost printre primii mei cititori și critici – sunteți cei mai buni!

Wang Shengfei, He Jiawei și Joyce Ge, care locuiesc în cealaltă parte a lumii, au răspuns cu bunătate la o mie de întrebări, via Wechat, când încercam să mă hotărăsc ce norme să urmez pentru Pinyin.

Îi rămân îndatorată extraordinar de generoasei Sisi Guo, pentru îndrumări și perspectiva psihologică.

Versiunea finală a acestei cărți a fost încheiată în timpul rezidențiatului meu la Djerassi Artists Program,

cel mai frumos și mai sufletist loc în care am fost vreodată. Fantastica echipă de la Djerassi m-a hrănit bine și m-a inspirat, ba chiar a reparat un detector de fum stricat din camera mea, la ora două dimineața. Colegii mei de la April 2017 au făcut față târâtoarelor, căpușelor și păianjenilor alături de mine, iar conversațiile lor însuflețite și îndemânarea lor în a prepara deserturi nemaipomenite m-au ajutat să-mi pară munca mai ușoară.

Delilah Kwong m-a tratat cu vin, ciocolată și alte bunătăți, încurajându-mă cu o dragoste constantă și cu entuziasm neabătut.

Următoarele formidabile doamne mi-au oferit camaraderia și încurajările lor pe tot parcursul etapei de editare: Renée Ahdieh,

Sona Charaipotra, Preeti Chhibber, Dhonielle Clayton, Zoraida Cordova, Sarah Nicole Lemon, Kaye (alias Karuna Riazi) și Marie Rutkoski.

Tiffliao și Anica Mrose Rissi sunt ființele magice de lumină care mi-au asigurat verificările și documentările cruciale și mi-au spus întotdeauna cu exactitate ce aveam nevoie să aud la momentul potrivit.

Aisha Saeed, Joanna Truman și Anna Jarzab sunt vedetele cu ochi ager experte în arta narativă care au avut bunăvoința să citească multiplele versiuni ale cărții mele și să-mi trimită comentarii extinse. Mesajele și e-mailurile lor m-au încurajat atunci când aveam mai multă nevoie.

Nova Ren Suma este un mentor fără egal și cea mai înfocată susținătoare, care m-a copleșit cu prietenia și cu generozitatea ei. Îți sunt recunoscătoare pentru încrederea în mine și pentru feedbackul oferit încă de la început. Mulțumesc pentru e-mailurile tale pline de semne de exclamare și pentru că m-ai încurajat să cred că toate acestea aveau să fie într-o zi reale.

Bri Lockhart este eponimul lui Leigh și al livezii de mere a lui Axel, și, de asemenea, este ginul pentru tonicul meu, crema mea de ciocolată pentru orice, co-căpitanul echipei mele și una dintre primele mele suporterițe. Mulțumesc că ai citit cele dintâi versiuni ale romanului meu în vacanța ta și că mi-ai trimis un mesaj încurajator de dincolo de Oceanul Atlantic.

Mulțumiri speciale numeroaselor mele mătuși și unchi din Taiwan, care m-au ajutat cu detaliile și logistica pentru cercetările mele, ale căror subiecte au intrat apoi în substanța acestei cărți. Și tuturor celorlalți membri ai familiei mele extinse multe mulțumiri pentru dragostea și sprijinul vostru.

Îi sunt recunoscătoare dragii mele waipo, adevărata Yuanyang, pe care am portretizat-o în bunica lui Leigh, și a cărei uimitoare călătorie prin viață mi-a dat scânteia inspirației pentru acest roman.

Părinților mei, Alex Pan și Beatrice Yu-Pan, le datorez mai multe mulțumiri decât pot cuprinde cuvintele din toate limbile combinate. Mulțumesc, mamă, pentru că m-ai ajutat să găsesc citatul din savantul Sun Xingyan, colecționar și bibliograf de lucrări din timpul Dinastiei Qing, reprodus pe cutia cu tămâie a lui Leigh. Mulțumesc, tată, că ai stat cu mine până târziu în noapte pentru a vorbi despre superstiții și despre Luna Fantomelor. Vă mulțumesc amândurora pentru răbdarea în nesfârșitele interogatorii telefonice la care v-am supus și pentru milioanele de întrebări la care mi-ați răspuns pe când făceam revizuirile. Mai presus de toate, vă mulțumesc că mi-ați sprijinit cele mai nebunești visuri.

Lui Loren Rogers – soțul, cel mai bun prieten și tovarășul meu de călătorie prin viață – îți mulțumesc pentru absolut tot. Pentru că ai gătit de atâtea ori pentru mine, și ai spălat vasele, și ai ascultat toate năzbâtiile care mi-au ieșit pe gură. Pentru că m-ai îndemnat să-mi urmez acest vis al vieții mele. Mulțumesc pentru că ai crezut în mine. Mulțumesc pentru fiecare îmbrățișare, pentru fiecare strângere de mână, pentru fiecare zâmbet și pentru toate celelalte lucruri care-mi reamintesc cât de norocoasă am fost când am ales tocmai seara aceea ca să merg la Milk and Cookies. Ești inspirația mea în fiecare zi!

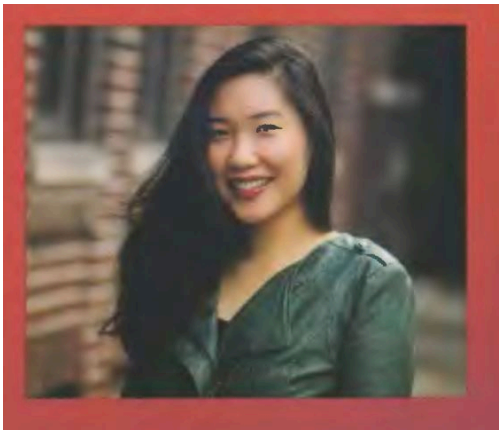

EMILY X. R. PAN locuiește în Brooklyn, New York, dar s-a născut în Midwestern, Statele Unite, într-o familie de imigranți din Taiwan. A obținut o diplomă de master în ficțiune, urmând NYU Creative Writing Program, după ce a câștigat o bursă Goldwater. Este fondatoarea și editoarea revistei *Bodega Magazine* și Artist-in-Residence în Programul Djerassi (2017) și la Caldera Arts Center (2019).

Emily este, de asemenea, coautoare a *FORESHADOW:* A *Serial YA Anthology.*

O puteți vizita pe Emily on-line la exrpan.com

Uimitoarea culoare de după
BESTSELLER NEW YORK TIMES
WALTER HONOR AWARD
APALA HONOR AWARD
NOMINALIZATĂ LA CARNEGIE MEDAL
„Magie și amărăciune, dragoste și pierdere, secrete ținute, altele dezvăluite, toate sporesc farmecul acestui roman ingenios și zguduitor."
— GAYLE FORMAN, autoarea bestsellerului Dacă aș rămâne
„Emily X. R. Pan m-a purtat într-o lume ce mi-a amintit de Isabel Allende. Plin de pasaje memorabile, este un roman strălucit."
— RENÉE AHDIEH, autoarea bestsellerurilor Urgia și zorile și Trandafirul și hangerul
„Această călătorie poetică și magică în abisul suferinței mi-a făcut inima să plângă și să cânte."
— HOLLY BLACK, autoarea bestsellerului Prințul nemilos
„Suferința este creionată cu profundă emoție, la fel ca frumoasa poveste de dragoste."
— MARIE RUTKOVSKI, autoarea bestsellerului Blestemul câștigătorului
„Un debut frust și genial."
— ROSHANI CHOKSHI, autoarea bestsellerului Aru Shah și sfârșitul timpului
Realism magic pentru adolescenți +13 ani
www.edituraepica.ro
ISBN 978-606-8754-80-2
9 786068 754802

{1} În China imperială, picioarele mici la femei erau considerate un simbol al frumuseții și bogăției. Fetele erau forțate să poarte încălțăminte mult mai mică decât piciorul și, pentru a rămâne la standardul de lungime a tălpii (aproximativ 7,6 cm), oasele erau rupte și legate strâns, ca să le inhibe creșterea, căpătând aspectul de floare de lotus (vârf ascuțit și bază groasă).

{2} Piatra de la Rosetta este o stelă egipteană, datând din anul 196 î.Hr., din timpul regelui Ptolemeu al V-lea, gravată cu trei inscripții ale aceluiași text, în egipteană, demotică și greacă veche. A fost descoperită în 1799, în timpul ocupației napoleoniene. Grație stelei, lingvistul Jean-François Champollion a reușit să stabilească o metodă de a traduce scrierea hieroglifică.

{3} Ceai denumit și *wulong* sau ceai bleu-verde. Este un ceai semifermentat, mai parfumat, mai dulce și mai puțin bogat în teină decât ceaiurile verzi.

{4} Un bodhisattva este un sfânt sau înțelept budist care, deși a ajuns la stadiul desăvârșirii, își amână și chiar renunță la intrarea în nirvana, consacrându-se salvării și mântuirii oamenilor.

{5} Un instrument muzical electronic, care se caracterizează prin faptul că nu trebuie să-l atingi atunci când vrei să cânți la el. Se folosește cu ajutorul a două antene, una orientată în sus, care controlează înălțimea tonului, și una circulară, pentru controlul volumului.

{6} Albastru YInMn (itriu, indiu și mangan) este un pigment anorganic, descoperit din întâmplare de profesorul Mas Subramanian și de un student absolvent, Andrew E. Smith, în 2009, la Universitatea din Oregon, Statele Unite.

{7} *Yuanyang* desemnează perechea de rațe-mandarine, simbol al dragostei conjugale și al fidelității, în cultura chineză.

{8} *Îmi rătăcisem Lumea!*, traducere de Ileana Mihai-Ștefănescu, în volumul Emily Dickinson, *Singularitate și poezie*, Editura Litera, 1995.

{9} *Lăsatu-mi-ai, tu, Doamne, două Moșteniri*, traducere de Ileana Mihai-Ștefanescu, *op. cit.*

{10} *E în Durere un Gol*, traducere Veronica Porumbacu, în volumul Emily Dickinson, *Cele mai frumoase*, editura Albatros, 1977.

{11} *Vino lin - Paradis!,* traducere Veronica Porumbacu, *op. cit.*

{12} Sos italienesc cu roșii si usturoi.

{13} Dialect chinez vorbit în China de sud-est de populația cu același nume.

{14} *De-aș putea să te văd într-un an*, traducere de Victor Știr, în volumul Emily Dickinson, *Poezii de iubire*, editura Karuna, Bistrița, 2009.

{15} Guanyin sau Guan Yin este traducerea cea mai uzuală în chineză a lui bodhisattva cunoscut ca Avalokitesvara.

{16} Numele unui puternic medicament analgezic opioid (narcotic).

Table of Contents

1 9
2 12
3 15
4 17
5 19
6 23
7 25
8 27
9 32
10 37
11 40
12 42
13 44
14 47
15 52
16 55
17 60
15 63
19 67
20 68
21 74
22 76
23 84
24 85
25 91
26 95
27 97

28	98
29	101
30	102
31	103
32	112
33	113
34	117
35	120
36	124
37	126
38	133
39	134
40	138
41	139
42	140
43	141
44	146
45	147
46	149
47	155
48	157
49	166
50	168
51	172
52	173
53	181
54	182
55	185
56	188
57	190

58 199
59 200
60 207
61 208
62 211
63 213
64 214
65 217
66 224
67 225
68 226
69 232
70 233
71 241
72 242
73 248
74 251
75 256
76 257
77 263
78 267
79 271
80 275
81 278
82 285
83 287
84 292
85 293
86 300
87 302

88 303
89 312
90 313
91 316
92 319
93 328
94 330
95 337
96 339
97 341
98 344
99 350
100 351
101 354
102 355
103 357
104 360
105 366
106 373
107 376
108 377
Nota autoarei 378
Mulțumiri 380